

Otthon a számítástechnikában

Computer PANORÁMA



3 CD



MS Visual Studio 2005 Express

A fejlesztőrendszer béta 2 változata

**Teljes
verzió!**



Könyvtár 4.2.0.122

Otthoni könyvtárszoftver

**Teljes
verzió!**



Startup Inspector

Windows tuningoló

**Teljes
verzió!**



Ulead VideoStudio 9

Videoszerkesztő

**Próba
verzió!**



Sony DVD Architect 3.0

DVD menü készítő

**Próba
verzió!**



SketchUp 4.0

3D tervező szoftver

**Próba
verzió!**



ThumbsPlus 7

Képnézegető szoftver

**Próba
verzió!**

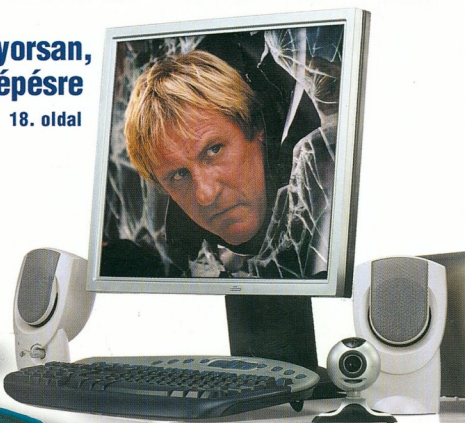


Tájélotó multimédiás magazin
Kolostorok madártávlatból II.
Az inkák földjén
Hódolat Prágának
Kecskeméti séta

Építsünk házimozi-PC-t!

Olcson, gyorsan, lépésről lépésre

18. oldal



Teszttek

Középkategóriás digitális fényképezőgépek

Egy Gbájtos MP3-lejátszók

Ultrahordozható noteszgépek



Tipppek

- Saját újság készítése Wordben
- Bombabiztos archiválás
- Mi mindenre jó az USB-drájev?

Szoftver

- Photomatrix Pro
- Játékfejlesztő programok
- MS Visual Studio 2005
- Banner Maker Pro 6

UMTS és 3G: mozhathatunk, tévethetünk mobilunkon



Copyright © 2005 Nokia. Minden jog fenntartva. A Nokia és a Nokia Connecting People a Nokia Corporation bejegyzett védjegye. A 3045-es típusú telefon szociálisalkassz. felhasználás szorgalmatoz. Ekv. vagy 3045-nyal egybe.



Tiéd
a világ



Mindig megszerzed amit akarsz? Nagy sebességű e-mail kapcsolat, kamera, naptár, emberi lépték, letisztult formavilág. Ma a Nokia 6020 lesz a tiéd, holnap a világ.
www.nokia.hu/6020

**NOKIA
6020**

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

Live!-os mobilok
csak a **Vodafone-nál.**

havidíjas előfizetéssel

VitaMAX-szal

13 990 Ft

34 990 Ft

A készülékajánlat 2005. május 18-tól a készlet erejéig vagy visszavonásig érvényes.



Építsünk HTPC-t!



Hol van a számítógép helye? A dolgozóban, a hálóban, nótán a nappaliban? Ugye nem is olyan egyszerű a válasz? Ha a számítógépünk elég csendes és szép, akkor bárhová helyezhetjük, hogy DVD- és DivX-alapú filmjeinket, MP3 zenéinket lejátszuk. Ha teljesen átlagos, akkor sincs semmi veszve: nem kell költenünk drága számítógépre, amelyet a szórakoztatásteletronikai készülékeink közé helyezünk majd, mivel jelenlegi számítógépünkben is készíthetünk korszerű HTPC-t, mégpedig minimális anyagi ráfordítással. A HTPC egyes feladatait bármely tunerkártával és internetkapcsolattal ellátott számítógép el tudja látni, célunk segíteni az átlagos PC és a HTPC közötti távolság megtételében.

Címlopszorink fejezetét végigkísérnek a HTPC követelményeinek megfelelő, csendes és sokoldalú számítógép építésétől az otthoni szórakoztatásteletronikai készülékekkel való összekötésen át a távirányító, valamint a szoftverek telepítéséig. Cikkeinkből kitűnik, hogyan kell létrehozni egy teljesen új HTPC alapot, átalakítani és lehallítani számítógépünket, hogyan kell a nappaliban a legjobb képminőséget elérni a tévékészüléken, és a legjobb hangminőséget elérni a hifi berendezésen, végül azt is megtudhatjuk, hogyan állítsuk be távirányítóinkat és HTPC programunkat. A célt sokféle úton elérhetjük, és ehhez számos gyakorlati megoldást és érdekességet vonultattunk fel.

Igyekezünk úgy válogatni a mindenki számára elérhető hardver- és szoftvertermékek közül, hogy bárki igénye szerint alakíthassa át számítógépét tévéző, DVD-lejátszó, filmfelvevő (PVR), zenelejátszó és zenekatalogizáló, CD- és DVD-író, vagy éppen időjárás-előrejelző készülékké. Hogy pontosan milyen összeállítást választunk, csak rajtunk múlik, még egy PC-ből készített felvenni képes, távirányítható televízióval is tökéletesen elégedettek lehetünk. Reméljük, hogy szerény anyagi befektetéssel (szerencsés esetben akár ingyen) néhány óra, esetleg egy hétvége alatt bármely kedves olvasónk meg tudja tenni ezt a kicsinek nem nevezhető lépést. Az átalakításhoz szükséges programok a kodekektől kezdve a távirányító-vezérlő programokon át, egészen a komplett rendszerekig mind-mind megtalálhatók lemez mellékletünkön.

Használatukhoz sok sikert kívánok!

Köhler Zsolt
szerkesztő



Következő számunk június 30-án jelenik meg.

Megnyitottuk

ITmédiabOLT
üzletünket!

Kedves Olvasónk!

Az Üllői út 25. szám alatti boltunk az alábbi címre költözött:

Cím: 1067 Budapest, Teréz krt. 47. (Nyugati pályaudvarnál)
Nyitva tartás: hétfő-péntek: 9-20, szombat-vasárnap: 9-15.

További információért lapozzon a 140. oldalra!



MOBIL ÉLET KÜLÖNSZÁM

- Hotspotok kalóza
- Apple Mac mini közelről
- A tíz legjobb mobilprogram
- Go játszma 3D-ben
- Naplózétes mobilon és PDA-n
- Más szűrőzik – Ön fizet
- Navigáló mobilosok
- Nafyfelbontású Pocket PC-k

A különszám megvásárolható üzletünkben is:
Budapest VI. Teréz krt. 47.,
illetve www.itmediabolt.hu

VÁRJUK VÉLEMÉNYÉT!



Kérjük, írja meg véleményét, ötleteit jelen számunkkal kapcsolatban a velemeny@cp panorama.hu e-mail címre.

A véleményüket beküldők között minden hónapban

CP ajándékcsomagot sorsolunk ki.

GÍMLAPSZTORI

- A házimozzi-PC összeállítása – Részekből az egész . . . 18
- A számítógép távirányítása –
A távolságot, mint HTPC-t, megkapod... . . . 22
- A számítógép és a hifi összekötése – PC és TV . . . 28
- HTPC szoftverek – Új idők mozija . . . 30

TOPTÉMA

- Mít hoz a harmadik generáció? –
Mozizz a mobilon! . . . 36
- Netes rádióadások rögzítése –
Ingyen zene a webről . . . 40
- Webkamerás biztonság –
Kukkants be az otthonodba! . . . 42
- IMAX 3D – A mozi jövője . . . 46

HARDVER

- Nagyteszt: Felsőkategóriás MP3-lejátszók –
Lemezgyűjtőknek . . . 48
- Nagyteszt: Ultrahordozható noteszgépek –
Kicsi a bors, de hordozható . . . 56
- Nagyteszt: Középkategóriás digitális fényképezőgépek –
Digitális Pajtások . . . 62
- Körkép: Webkamerák – PC, láss! . . . 68
- Lapkakészletek – Herkules és Herkules . . . 74
- Teszt/Compal DL70 . . . 76
- Teszt/MSI P4N Diamond . . . 76
- Teszt/Pinnacle Studio MovieBox USB2 . . . 76
- Teszt/ASUS P5WD2 Premium . . . 77
- Teszt/ADATA MyFlash 1 GB . . . 77
- Teszt/Freecom FS-50 8x Dual USB 2.0 . . . 77
- Teszt/EIZO FlexScan L578 . . . 78
- Teszt/MSI K8N Diamond . . . 78
- Teszt/ASUS Ax800XL . . . 78
- Teszt/AVer TV Cardbus Plus . . . 79
- Teszt/Samsung DVD-R121 . . . 79
- Teszt/Samsung TS-H 552U és TS-E 552U . . . 79
- Számítástechnikai bolondságok –
Grillsütő és telefonkagyló . . . 80

SZOFTVER

- Teszt: Játékfejlesztő programok – Játékgyárak . . . 88
- Microsoft Visual Studio 2005 Express Edition Beta 2 –
A jövő fejlesztési környezetete . . . 92
- Photomatrix Pro – Mindenre fény derül . . . 94
- Pocket DivX Encoder –
Filmkonvertálás mobilkészülökre . . . 98
- 3D-s modellezés: Alias Maya –
Fények, textúra és rendelés . . . 100
- Banner Maker Pro 6 – Szalagcímek . . . 102

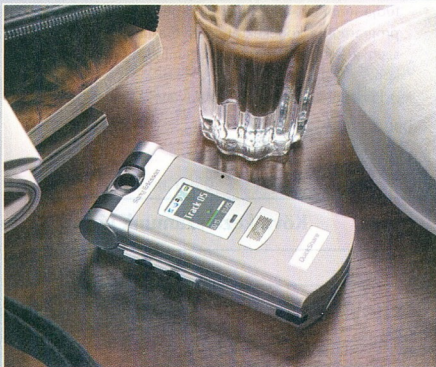


18 A HÁZIMOZSI-PC ÖSSZEÁLLÍTÁSA Részekből az egész

A számítógép HTPC-ként való használata egyáltalán nem új keletű dolog. Azonban míg régebben a számítógép inkább kényeszerűségből volt a házimozsi központja (például azért, mert csak abban volt DVD-olvasó), manapság egyre többen választják tudatosan ezt a megoldást. Miért ne tennék, hiszen ha a PC a nappaliban kap majd helyet, akkor már csak néhány plusz kábelre lesz szükségünk, hogy a megfelelő összeköttetés létrejöhessen a tévé és az audiorendszer között.

40 NETES RÁDIÓADÁSOK RÖGZÍTÉSE Ingyen zene a webről

Talán olvasóink is emlékeznek még arra az időre, amikor kezünket a kazettásmagnó felvétel gombjára helyezve izgatottan vártuk, mikor sugározza a rádió a kedvenc számunkat, hogy azon nyomban rögzíthessük. Nos, ez az élmény köszön vissza akkor, amikor manapság digitális zenét próbálunk felvenni a netes rádióadásokból.



36 MIT HOZ A HARMADIK GENERÁCIÓ? Mozizz a mobilon!

Már csak hónapok kérdése, és nálunk is elindul a harmadik generációs UMTS mobilszolgáltatás, amelynek köszönhetően már tévészatunk, rádiózatunk, videotelefonálhatunk vagy éppen ADSL sebességgel internetezhetünk majd mobiltelefonunkon.



48 FELSŐKATEGÓRIÁS MP3-LEJÁTSZÓK Lemezgyűjtőknek

Végre itt a nyár és meleg az idő, ilyenkor pedig sokan utaznak külföldre – az utazás maga azonban gyakran unalmas. Kevésbé lehet az, ha magunkkal visszük kedvenc zenéinket, erre pedig a legjobb megoldást az MP3-lejátszók kínálják. Ezek közül most a flashmemóriás kategória csúcscsát jelentő 1 Gb-ás modelleket teszteltük.

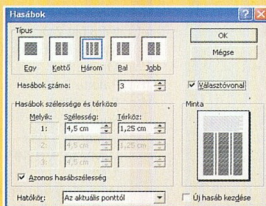


88 JÁTÉKFEJLESZTŐ PROGRAMOK Játégyárak

Napjaink számítógépes játécai csillognak-villognak, ám a legtöbb esetben teljesen hiányzik belőlük az eredetiség. A kreatívabb PC-s felhasználóknak már valószínűleg megfordult a fejében a gondolat: „én sokkal jobbat tudok!”. Sajnos azonban ehhez rengeteg pénz, sok programozó és grafikus, valamint temérdek idő szükséges. Vagy mégsem? Cikkünkben elérhető árú megoldások nyomába eredtünk.

120 KIADVÁNSZERKESZTÉS WORDDEL Készítsünk saját újságot!

Az újságok, brosrák vagy röplapok előállításához nincs mindig szükség megerőltető DTP szoftverre. A többhasábos szerkesztésnek, a szövegmezőknek és a grafikáknak köszönhetően sok esetben a Microsoft Word is kiválóan megoldja az említett feladatot.



SZOFTVER

■ Játék/Second Life – Házasságtörés képzeletben	105
■ Játék/Hírek/Star Wars: Battlefront 2	106
■ Játék/Hírek/Call of Duty 2	106
■ Játék/Hírek/Fahrenheit	106
■ Játék/Ismertetők/Lego Star Wars	107
■ Játék/Ismertetők/SWAT 4	107
■ Játék/Ismertetők/Empire Earth II	107
■ Teszt/Account Logon 2.5	108
■ Teszt/Easy Screen Saver Studio	108
■ Teszt/Any 2 Icon	108
■ Teszt/YATS 32	109
■ Teszt/Cryptainer LE 5.0.1	109
■ Teszt/Pinnacle Hollywood FX pv/s 5.5	109
■ CD/DVD/Sony Vegas 6 és DVD Architect 3	110
■ CD/DVD/Thumbplus 7	110
■ CD/DVD/Autorun Max	111
■ CD/DVD/ACID 5 Pro	111
■ CD/DVD/Ulead Video Studio 9	112
■ CD/DVD/SketchUp 4.0	112
■ CD/DVD/Könyvtár 4.2.0.122	112
■ CD/DVD: Interaktív multimédia magazin – Tájéoló	113

KOMMUNIKÁCIÓ

■ Net-teszt: Étél-házhozszállítás – Házhoz jön az ebéd	114
■ Voice Command for Windows Mobile – Szóljon hozzá!	119

GYAKORLAT

■ Kiadványszerkesztés Worddel – Készítsünk saját újságot!	120
■ Korrektúra a Wordben – Kijavítani és összehasonlítani	124
■ Hőmérsékletszabályozás (2.) – Hideg fejfel	128
■ Mire jó (még) az USB drájt? – Használjuk okosan	131
■ PDF-konvertálás oda-vissza – PDF akrobatika	132
■ Backup XP alatt – Bombabiztos védelem	134
■ Excel táblázatok nyomtatása – Optimális megjelenés	138
■ Szövegek optimális tagolása a Worddel – Áttekinthetőbb dokumentumok	142

ÁLLANDÓ ROVATOK

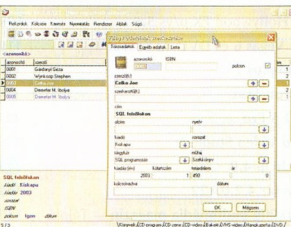
CP-infó	3
Tartalom	4
CD/DVD-tartalom	6
Olvasók fóruma	8
Mozaik – Aktualitások, érdekességek	10
Adatbank	145
Impresszum	145
Előzetes	146

Computer Panoráma



Könyvtár 4.2.0.122

TELJES VERZIÓ Ennek az otthoni és kiskönyvtári célra kifejlesztett programnak a segítségével nyilvántarthatjuk a könyveket, a video-CD-eket, a DVD-eket, a bakelitlemezeket, a zenei gyűjteményeket és a videokazettákat. A legújabb verzió nem csak külsejében változott, hanem immár listák készítésére is alkalmas.

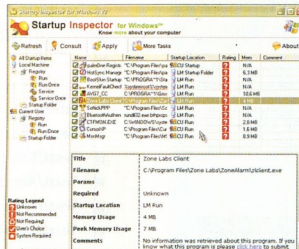


Free Pascal 1.9.8

TELJES VERZIÓ A Pascal nyelv tekintélyes múltra tekinthet vissza, és még korántsem került le a népszerű programozási nyelvek listájáról. A *Free Pascal* jóvoltából most tovább használhatjuk Win32 környezetben is.

Startup Inspector 2.0.9

TELJES VERZIÓ Lassan indul a gépünk? Olyan érzésünk van, hogy felesleges programok foglalják el a memóriát? Esetleg kémprogramokra gyanakszunk? A *Startup*



Inspector segítségével azonosíthatjuk a Windows indulásakor automatikusan elinduló alkalmazásokat, és kiválogathatjuk közülük a feleslegeseket.

TipTop 1.1.0.77

TELJES VERZIÓ Ha már unjuk a papírfecniket, és gyorsan, egyszerűen szeretnénk feljegyzéseket készíteni digitális formában – a Windows Asztalon –, a *TipTop* programot nekünk találták ki.

Titok 1.0

TELJES VERZIÓ Adataink titkosítása mindennapos probléma. Ha nem szeretnénk, hogy bárki belelásson fontos dokumentumainkba, jól jöhet egy hatékony, de egyszerűen kezelhető titkosító szoftver. A *Titok 1.0* pedig éppen ilyen.

WinAmp 5.09

TELJES VERZIÓ A WinAmp legújabb verziója számos biztonsági és hibajavítást kapott,

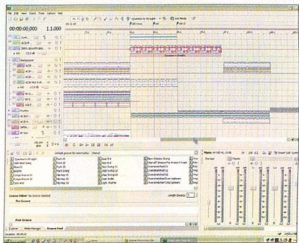
így a népszerű lejátszótól továbbra sem kell megválnia azoknak, akiknek az online zenehallgatás vagy rádiózás közben is fontos szempont a biztonság.



ACID Pro 5

PRÓBAVERZIÓ

Szeretnénk saját remixeket készíteni? Esetleg rejtett zeneszerzői képességeket fedeztünk fel magunkban zuhanózás közben dalolva? Az *ACID Pro* professzionális eszközöket, mégis átlátható felületet nyújt mindazoknak, akik zeneszerzésre vagy mixelésre adják fejüket (vagy inkább fülüket).



Autorun Max

PRÓBAVERZIÓ

Autorun alkalmazás ma már szinte minden CD-n található, legyen szó újságok mellékletéről, játékokról vagy felhasználói programokról. Ha saját lemezeinket is szeretnénk auto-

Ai Picture Utility 8.01
ArtBorders 1.22
AtPresent Recorder 1.1
BR's PhotoArchiver 4.2
Color Correction Wizard 0.9
EnhanceMovie 1.2
IphotoDVD 1.63
Mobile Photo Enhancer 0.9
Mystica 5.2
Photo for Web 1.3
PhotoStory
PicturesToExe 4.41
PLCAD 2
Red Eye Plugin
SimpleCopier 4.35
SyncView
Top Video Joiner 1.0
Visual Similarity Duplicate Image Finder 1.0
Zwei-Stein 3.01b2

IClick Clocksync 2.0
Actual Contacts for Outlook 1.0
Advanced HTML Forms
Advanced Net Monitor for Classroom
Professional
Alchemy Trace
Chainsaw 4.71
CoffeeCup Free HTML Editor 7.1
Coffeecup SiteMapper 2.0
Download Accelerator Pro 7.4
FTPGetter 2.0
IM Conferencing
Instant Messenger
News File Grabber 3.101
OnlineTV 5
Opera 8.0
Vernail 1.0
VIVL.COM Websaver 1.2
WebSpeedReader
Zultrax 3.35

1st MP3 Tag Editor 4.6
AVI MPEG WMV RM to MP3 Converter
Battery 2 2.1 Demo
CD to WMA MP3 Ripper 1.2
Lyrc Plug-in 0.1b
LyricFX
Mp3DirectCut 2.0
MP3Tag 2.3
Music Tag Editor 1.01
On2U 1.0
Palette 3.01
RecordPad
Switch 1.04
Winamp 5.08e
WMV to AVI MPEG DVD WMV Converter 1.01
WoLoSoft Juke 3.87
YoGen Audio Recorder 2.0

lemez melléklet 2005/6

runnal ellátni, az *Aurora Max* segítségével percek alatt megtehetjük, programozói tudás nélkül is.

Opera 8

PRÓBAVERZIÓ A leggyorsabb, a legszebb, a legújabb... Sokak kedvence ismét új köntösbe öltözött. Az *Opera 8* sebességére eddig sem lehetett panaszunk, a készítőik pedig most azokat is igyekeznek meghódítani, akik eddig esetleg idegenkedtek a program felületétől.



SketchUp 4.0

112. oldal

PRÓBAVERZIÓ A CAD világ egyik úde színfoltja a *SketchUp*, amelynek használatát könnyen elsajátíthatjuk, s ha ez megtörtént, rendkívül látványos változatokat készíthetünk vele.



110. oldal

ThumbsPlus version 7



110. oldal

PRÓBAVERZIÓ Ha szeretnénk képgyűjteményeinket a CD-k behelyezése nélkül böngészni, vagy egyszerűen csak egy gyors, nagy tudású és könnyen kezelhető képnézegetőre vágyunk, ne keressünk tovább. A *ThumbsPlus*-nál nehéz lesz jobbat találni.

DVD Architect 3.0



112. oldal

PRÓBAVERZIÓ A DVD filmek menüi sokszor látványosabbak, mint maga a film. Ha saját lemezeinket is szeretnénk ilyen menüvel „feldobni”, a *DVD Architect* segítségével viszonylag egyszerűen megtehetjük.

Ulead VideoStudio 9



PRÓBAVERZIÓ Íme a *Ulead* videoszerkesztőjének legújabb verziója, amely követi a cég hagyományait, vagyis egyszerűen kezelhető felületen, valóban professzionális eszközökkel látványos effektekkel dolgozhatunk.

Funny Chewer 1.61

PRÓBAVERZIÓ A Pac Man-feldolgozásoknak se szeri, se száma. Íme egy újabb. Ez alkalommal 3D környezetben kell végigmennünk a pályákon.

DVD-vel is!

A *Computer Panoráma* júniusi száma is vagy 3 CD-vel vagy egy DVD-melléklettel vásárolható meg. Az asztali készüléken is lejátszható DVD-s kiadás vásárlói, a CD-mellékleteken is szereplő programokon kívül a *Színészek* című fergeteges francia filmvígjátékot is megkapják.



„Deridieu iszik és részegen száguldozik, Belmondo idióta és állandóan röhögőgörcsöt kap, Delon sznob és mindenkit kioktat, Michel Piccoli alkoholista, Jean-Claude Brialy meleg és együtt él színésztársával. Az évszázad francia sztárparádéját hozta össze Bertrand Blier rendező komédiájában, amely leginkább Robert Altman A játékos című filmjével rokonítható. A filmben lehull a lepel a filmvásznon bálványozott sztárjairól: kiderül, hogy ők is emberek, akik szeretnek, gyűlölnék, gyengéik és képesek akár színeszt is ölni! De leginkább a közönséget és a kritikusokat nyírnák ki...”

CD-Hotline

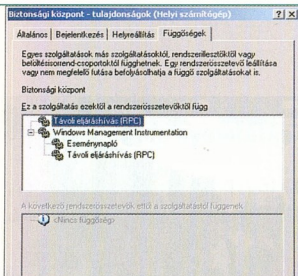
A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@vogelburda.hu címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felmerülne.

Offline megrendelő

Mint azt bizonyára sokan tudják, a *Computer Panoráma* bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztását, a leme-

zseink *MEGRENDELO* könyvtárában található programcskával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszthatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercet lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.


Active Launch Lite 1.49
AutoPlay Menu Builder 4.3
Clipboard Recorder 2.0
F-Recovery for xD-Picture(tm) 2.5
GhostlyEye
GreenScreen
Hexprobe 1.1
ISO Buster 1.7
KillProcess 1.5
Multi-Timer 1.0
Oban Multidesk Expert 1.0
OfficeCenter Planner 2.182
PC Weather Machine 1.23
Sateira CD&DVD Burner 2.13
Smooth Program Scheduler 1.0
TextMagus 1.3
The Ultimate Troubleshooter 2.5
Tidy Start Menu 1.2
Total Uninstall 3.2
xSync 0.98
ZMover



Nem egy szolgáltatás más szolgáltatásoktól függ

spyware programok vagy tűzfal (illetve ez utóbbi ki van kapcsolva), akkor a folyamatok közül mindegyiket automatikusra kell tenni, majd ha a gép újraindítása után sem változik a helyzet, akkor csak a Windows újratelepítése segíthet. Jogtisza Windows esetén (ugye az?) a Microsoft ügyfélszolgálatához lehet fordulni!

Négy kérdés

 **HP-Compaq NX9010 laptopot használók, Win XP SP2 rendszerrel, beépített tűzfallal és Nod32 antivírus programmal. Ezzel kapcsolatban négy kérdésem van:**

1. Van-e lehetőség arra, hogy a gép „monitorát” egy – mondjuk a tálcára tett – gombbal bármikor kikapcsoljam, mintha az energiagazdálkodásnál a nem létező „azonnal” opciót állítanám be?
2. Be lehet-e állítani a gépet úgy, hogy a készenléti módból a bejövő e-mail ébressze fel (Opera vagy Mozilla használata mellett)? Ha készenléti „alacsony energiatelvélteli” módba kapcsolok, az internetkapcsolatom (ADSL) rögvest megszakad.
3. Valóban olyan megbízható-e az XP tűzfala, mint állítja a Microsoft? Korábban a ZoneAlarm ingyenes verzióját használtam, amely tökéletesen megbízhatóan működött, most azonban az SP2 alatt néha még a frissített verzió is kikapcsol.
4. Hol lehet ehhez a géphez memóriát venni?

Válaszaim a következők:

1. Van ilyen „gomb”: a CD-mellékletünk Shareware rovatában található *GreenScreen* program. Elég az egetet a bal felső sarokba mozgatni, és lekapcsolja a monitort.
2. Tudomásom szerint nem lehet, hiszen a levelek ellenőrzése kimenő forgalmat jelent, és ehhez a számítógépnek bekapcsolva kell lennie. Legfeljebb egy levelet letöltés szerverrel, és a hozzá írt programmal lehetne ezt megvalósítani.
3. Megbízhatóbb a semminél, ám a microsofot tartalmazó átengedi – így a rendszerből adódó hibákat is. A *ZoneAlarm* valóban kitűnő program, de tudom ajánlani például a *Kerio Personal Firewall* is, amely XP alatt is működik, csak le kell tiltani előbb a beépített tűzfalat. A program legújabb változata letölthető a www.kerio.com címről, de a CD-mellékletünkre is feltettük az ott hon ingyenesen használható verzióját.



Néha éppen az ilyen egyszerű programok a leghasznosabbak

4. A memória biztosan beszerezhető a HP Magyarországtól, illetve a HP termékekkel foglalkozó boltokban, szervizekben. Ha számítástechnikai eszközöket vásárolunk, mindig figyeljünk annak eredetére, nagyobb értékű terméknel pedig gondoljunk a később nyújtott terméktámogatásra, valamint garanciára is!

Biztonságos-e?

Biztonságos-e az internetkapcsolatom, ha az alábbiakat használom: tűzfalas routeren keresztül kapcsolodom az internetre, a gépem a ZoneAlarm, a Norton Antivirus 2002 és a Lavasoft Ad-Aware 6.181 Personal fut, a lehető leggyakrabban frissítve. Minden programnál meggondolom az elindítást és az engedélyezést az internet felé, valamint időnként a programokon és az egész winchesteren víruskeresést végzek. A rendszerem Windows 2000 SP4, a böngészőm IE6SP1. Át lehet-e jutni a hardveres tűzfalon, vagy valamilyen más módon feltörhető-e a gépem?

Ha minden programletöltést és indítást jól megfontol, akkor igenis elég biztonságos a gépe. A még nagyobb biztonság kedvéért egy további spyware-irtó program használatát is ajánlom, amely jól kiegészíti az *Ad-Aware-t* – ez a program a *Spybot Search & Destroy*. Cél szerű még a frissítések rendszeres letöltése az operációs rendszerhez, és jó elkérlni az *Internet Explorer* használatát, amelynek a hibáit előszeretettel kihasználják a rosszindulatú programok.

A nagy cégek komoly tűzfalain átjutni nem lehet, de például a belső hálózaton lévő szerveret elérhetetlené lehet tenni. Ha a belső hálózaton nincs szerver (pl. trójai program), és a tűzfalat rendszeren konfigurálták, akkor nem lehet átjutni.

Más módon feltörhető-e a gép? Természetesen igen! Ha például a munkahelyi hálózat vagy a levelezőrendszerünk jelzavart megszerzi a „hacker”, az visszaélhet. Ezeket az adatokat a legegyszerűbben egy „keylogger” lehet megszerzeni, amelyet nem feltétlenül figyel minden spyware-irtó program. Az ilyen rejtett programok telepítése ilyen környezetben egyébként szinte lehetetlen. Tökéletesen csak akkor lehet védett egy számítógép, ha azt nem kötik hálózatba, és nem másolnak rá újabb programokat.

Aktuális számunkról

Amennyiben kérdéseire volnának az adott lapszámmal kapcsolatban, keresse meg szerkesztőinket!

Bányai Ferenc:
fbanyi@vogelburda.hu
Gyarmati László:
lgyarmati@vogelburda.hu

Gond van a gépével?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretete volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek:
Köhler Zsolt: zskohler@vogelburda.hu
Rosta Gábor: grosta@vogelburda.hu
Higved Gábor: ghigved@vogelburda.hu
Kérdéseiket természetesen internetes oldalunkon (www.cp.hu) is feltehetik.

Várjuk leveleiket!

Hardveres és szoftveres gondjakkal, problémákkal, valamint az újságunk tesztieljes kapcsolatban leveleiket az alábbi e-mail címre várjuk: zskohler@vogelburda.hu, illetve postai úton is elküldhetik őket (Köhler Zsolt, Vogel Burda Communications Kft., 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.).

■ GIMNÁZIUMI INFORMATIKAVERSENY

A jövő bitfaragói

A Fővárosi Pedagógiai Intézet ebben az évben is megrendezte a *Gimnáziumi Informatikai Alkalmazói Versenyt*, amely mára komoly tanulólétszámot megmozgató rendezvényre nőtte ki magát. A diákok két kor szerinti kategóriában mérték össze a tudásukat, a *Microsoft* programjait felhasználva.

A kétfordulós verseny első fordulójában a diákoknak egy

középkis szalagavatóját kellett számítógépen modellezniük, a második fordulóban pedig Neumann János munkásságát kellett prezentáció formájában feldolgozniuk.

A versenyben győztes fiatalok az oklevél mellé a szponzoráló cégek (*Számalk Oktatási Rt., Flaxcom, Nemzeti Tankönyvkiadó, Abacus*) értékes ajándékait is átvehették.



A versenyzők tudását magas színvonalúnak ítélte a zsűri

■ LOGITECH KORMÁNYKERÉK

Valóságshow

A valóságú játékelmény immár bárki számára hozzáférhetővé vált a *PlayStation 2* gépekhez kínált új *Logitech „force feedback”* kormánykeréknek köszönhetően. A *Logitech Driving Force EX*-et kettőle csatlóval látták el: egy szabványos *PlayStation 2* játékezerlőhöz való dugóval, valamint egy USB dugóval, amelynek révén a kormánykerék tökéletesen valóságú *force feedback* hatást fejt ki. A legtöbb autós játék ugyanis az USB-csatlakozáson keresztül támasztja a *force feedback* technológiát (amelynek hatására a kormánykerék valóságú ellenállást, a vezető irányításának, ahogy a jármű bukkanókra, emelkedőre vagy gödörbe hajt).

A kormánykerék kiváltképpen robusztus kivitelű – egyetlen, illesztések nélküli, strapabíró darabból áll –, a különleges öntési technológiának kö-



Logitech Driving Force EX: a versenyzés élménye

szönhetően. A keréken található két gumifelületű kapaszkodó biztos fogást kínál.

A csomagban van még egy kisüllyesztett talpazatra szerelt gáz- és fékpedál, a kormányra szerelve pedig két sebességváltókar. A kormányon megtalálhatók a szokásos játékezerlő gombok, valamint egy D-pad, amellyel könnyűszerrel navigálhatunk a játék beállításában és menüiben.

www.logitech.com

■ SAMSUNG ELECTRONICS

Frissen jó a firmware

Az optikai meghajtók (CD/DVD írók-olvasók) belső programját (melynek neve *firmware*) időről időre frissíteni kell, hogy helyesen kezeljék a legújabb lemeztípusokat. A *Samsung* gondolt egy nagyot, és automatikussá tette ezt a lépést.

A www.samsungdd.com címről ingyen letölthető egy segédprogram, amely magától letölti és telepíti a Samsung meghajtókhoz a legújabb firmware programot.

www.samsung.hu

■ TRUST MINI USB LIGHT

Fényárban a laptop

Kedvezőtlen fényviszonyok közepette – például repülőtéren vagy vonaton – jól jöhet egy fényforrás, amely megvilágítja a hordozható számítógépet, s nem zavarja a körülöttünk ülőket. Nos, a *Trust* megoldotta a problémát: az új *Trust Mini USB Light NB-1150p* külső áramforrás nélkül is képes megvilágítani a laptopot, és könnyen a monitorra csipethető. Tápellátását az USB-portról kapja. Az állvány kialakításának köszönhetően a



Egyszerű, de nagyszerű: monitorra csipethető lámpa a Trusttól

fényforrás tetszőleges irányban elforgatható.

www.trust.com

■ UNIVERSAL NOTEBOOK BATTERY

Nyolc óra munka

Nincs bosszantóbb annál, mint amikor utazás közben lemerül a notebookunk akkumulátora. Ez nem is csoda, hiszen a legtöbb akkumulátor jó, ha két-három óráig bírja. Az *American Power Conversion (APC)* egy új akkumulátort dolgozott ki, amely kívülről csatlakoztatható bármely notebookhoz, és folyamatosan nyolc óráig táplálja a gépet lemerülés nélkül. És ez még nem minden. Az új akkumulátor tömege mindössze 910 gramm, és olyan lapos, hogy kényelmesen beleszúrható a notebook táskájába. Egy nyomógomb és egy kapacitásjelző LED segítségével bármi-



Az APC univerzális notebookakkumulátora nyolc óra folyamatos működést garantál

kor ellenőrizhetjük az akkumulátorban rendelkezésre álló energiát, ezért nem érhet minket meglepetés. Az univerzális notebookakkumulátor kimeneti feszültségét a 15–24 voltos tartományon belül potméterrel állíthatjuk be. www.apc.com

■ EPSON ACULASER 2600N

Kiscsoportos nyomtatás



Epson AcuLaser 2600N: kiscsoportos környezetben érzi igazán jól magát

Ha akarom színes, ha akarom fekete-fehér – ez is lehetne az új Epson lézernyomató motója. Az AcuLaser 2600N néven bejelentett készülék fekete-fehér és színes nyomtatásra egyaránt alkalmas, mindössze színes tonerkazettákkal kell felszerelni. Tervezői kisebb munkacsoportok igényeire szabták.

A terméksalád két modellből áll: az AcuLaser 2600N-ből és az AcuLaser C2600N-ből. Mindkettő 30 oldal/perces se-

bességgel gyártja a nyomtatokat, s az elsőre sem kell 9 másodpercnel tovább várni. A papírkapacitás az igényeknek megfelelően bővíthető, egészen 1150 lapig. Egy kazettával 5000 oldalt nyomtathatunk, de a nyomtató négy kazettával is felszerelhető, így kapacitása 20 ezer oldalra növelhető.

www.epson.hu

■ TRUST HOTSPOT-KERESŐ

Pontról pontra

Kideríthetjük, hogy van-e a közelünkben WiFi hálózat



Legyünk a reptéren vagy valamilyen hivatalban, kevésbé unalmas a várakozás, ha találunk a közelünkben egy hotspotot, amelyre rácsatlakozva kedvünkre internetezhetünk. A Trust cég WiFi-pont keresőjével pillanatok alatt feltérképezhetjük az elérhető

WiFi hálózatokat, természetesen anélkül, hogy laptopunkat be kellene kapcsolnunk. A Trust WiFi Hot Spot Finder NB-7300P-öt jelzőfényrel mutatja az elérhető WiFi hálózat jelerősségét, s pirosan világít, ha a közelben nincs hálózat.

www.trust.com

■ SYSTEMS 2005

Vásárszezon

Magyar vállalatok is megjelennek az idei SYSTEMS informatikai szakvásáron, amelyet október 24-e és 28-a között rendeznek Münchenben. A vásár méreteit és jelentőségét jól tükrözik a tavalyi számok: 1220 kiállító, 65 860 szakmai látogató, 2350 újságíró. Az idei fókuszterület között szerepel az informatikai biztonság, a műholdas navigáció, a dokumentumkezelés és a szoftverfejlesztés. A vásár keretében rendezik meg a *Communication World*-ot, a mobiltelefonja szeresszelméjét is.

www.systems.de

■ GIGABYTE VIDEOKÁRTYA

A száguldás öröme



Gigabyte videokártya: lassúság elleni szer

Ha megelégtünk a kockást, váltunk gyorsabb tempóra. A Gigabyte új AGP 8X videokártyája az Nvidia GeForce 6200-as GPU-jára (grafikus processzóra) épül, és a GV-N62128DE típuszámot kapta. A kártya jó választás lehet mindazoknak,

akik elégedetlenek gépük grafikus teljesítményével, és éppen upgrade-en törnek a fejüket. A kártya támogatja a *Microsoft DirectX 9.0 Shader Model 3.0*, az *Nvidia UltraShadow II* és az *Intellisample 3.0* technológiáját, valamint az *Nvidia által kidolgozott PureVideo* eljárást, amelynek a célja a lehető legjobb képmínőség elérése. A hűtőborda ventilátor nélküli.

www.gigabyte.com.tw

■ NOKIA 5140I

Edzőpartner



Nokia 5140i: kommunikáció és fitness

Az aktív életstílus kedvelőit egy sportos mobiltelefonnal lepte meg a Nokia. A Nokia 5140i kamera-telefon az első Nokia készülék, amely megfelel az EU új környezetvédelmi törvényeknek. A telefon robusztus kialakítású, és védett a por és a fröccsenő víz ellen. Ideális partner sportoláshoz és edzéshez: a *Fitness Coach* nevű beépített „edző” könyvtárral kikényszeríti a teljesítményt a telefon viselőjéből.

www.nokia.hu

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagút nál

Canon - Fuji - Nikon Pentax-Olympus-Sony Casio-Panasonic-Minolta Samsung-Sanyo-Kodak

- Canon EOS 300-350SP Pmax 08 57069
- S2/115 A95/250/510/480/1XHS 700/50/40/30
- Olympus E-300 E-1 Camedia 7070-770 765 500 480 55 470-370 mju/500/mini
- Sony CyberShot F828 Z3 V-T7333 W715 P200
- Panasonic Lumix FZ20 FZ5 FZ4 FXT LZ21
- Pentax *ist Ds Optio 750 850 50 SV Mx4
- Casio R8182 Exilim PRO700/805 2750/57
- Minolta DynaxTD Dimage A200 25 220



CompactFlash, SecureDigital xD, MemoryStick memóriák

OLYMPUS hangzózikon, távesővék

Canon, Sony, Panasonic miniDV / DVD kamerák

CREDIGEN áruhitel

DigiFénykép - MEDIKER
1013 Budapest I. ker., Attila út 55.
H-P: 10-18h Sz: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

ACER ASPIRE 9100

Tévézünk notebookon!

Második generációs *Centrino* alapú notebookokkal rukkolt elő az Acer. Az új *Aspire 9100*-as sorozat nemcsak az irodai munka hasznos eszköze, hanem szórakozásra is ideális, a gépet ugyanis tévétunerrel (*MiniPCI*) is felszerelték, így semmi akadály, hogy szabad időnket is a gép előtt ülve, tévézéssel töltsük. A kimagasló teljesítmény „magyarázata” a 2 GHz-es Intel Pentium M processzor (Sonoma), az 533 MHz-es FSB és a PCI Express architektúra. Az

512/1024 Mb-ajtos memória 2 Gb-ajtig bővíthető, a merevlemez kapacitása 100 Gb-ajtig mehet. A *CrystalBrite* technológiával működő, 15,4"-os, WXGA, széles képernyős TFT kijelzőt (1280×800 képpont felbontással és 16,7 millió színnel) az *ATI Mobility Radeon X600* grafikus kártya vezérli 128 Mb-ajit külső DDR memóriával és *Microsoft DirectX 9.0*, valamint *ATI PowerPlay* támogatással.

www.acer-euro.com



Acer Aspire 9100: multimédiás notebook irodai munkára – vagy fordítva...

CANON LBP2900 ÉS 3000

Iker-siker

Az otthoni és kirodai felhasználók bizonyára pozitívan értékelik majd a Canon két új fekete-fehér lézernyomatója – a *Laser Shot LBP3000* és a *Laser Shot LBP2900* – képességeit. Legelőször is a sebességet, amely 14, illetve 12 lap/percig mehet fel, majd a 600×600 dpi felbontást, amely 2400×600 dpi-re növelhető az *AIR (Automatic Image Refinement)* technológiával. A *ScalA (Smart Compression Architecture)* tömörítés révén a nyomtatóknak mindössze 9,3 másodpercre van szükségük az első oldal kinyomatásához, a „minden egyben” típusú nyomtatókazetta pedig garantálja az egyszerű festékkazetta-cserét. www.canon.hu

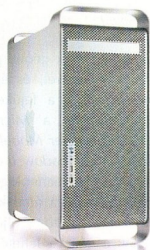


Canon LBP2900: kompakt és elegáns

APPLE POWER MAC G5 Erőközpont

Az Apple ismét magára vonta a figyelmet a világ legfejlettebb operációs rendszereként emlegetett *Mac OS X 10.4 „Tiger”*-rel, s az alkalmat kihasználva máris megjelent az új operációs rendszert futtató legújabb *Power Mac G5* munkaállomással. Az akár kétprocesszoros kialakításban is kapható számítógép 2,7 GHz-es processzort tartalmaz, mégpedig a 64 bites *PowerPC G5*-öt, valamint 1,35 GHz-es előldali buszrendszert. Az új modellekhez nagyobb teljesítményű grafikus vezérlőket lehet választani.

www.apple.hu

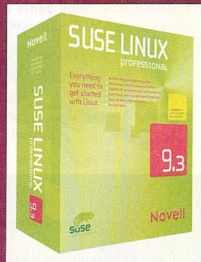


Apple Power Mac G5: egy processzorral se kutya, kettővel pedig...

SUSE LINUX PROFESSIONAL 9.3

Mi van a csomagban?

A Novell kiadta az eddigi leggazdagabb Linux disztribúciót, a *SUSE LINUX Professional 9.3*-at, s a magyar verzióra sem kell már sokáig várni. A magyar nyelvű változat egyébként két, összesen közel 1200 oldalnyi szakkönyvet, valamint magyar nyelvű telepítési támogatást tartalmaz majd, s júniusban kerül az üzletkebe. A csomag magában foglalja a népszerű Firefox webböngésző legújabb verzióját és az OpenOffice irodai csomagot. www.novell.hu



SUSE LINUX Professional 9.3: az eddigi legteljesebb Linux csomag

SHARCOON MEDIA READER 2

Mindenevő kártyaolvasó

Sharkoon Media Reader 2: mindent eszik, ami memóriakártya

A Sharkoon kített magáért, bemutatott egy univerzális kártyaolvasót, amely minden létező memóriakártya-formátummal megbirkózik. A készülék 16-féle kártyát kezel, s beépítve a számítógépbe vagy kívülről csatlakoztatva egyaránt használható. A hordozhatóságot szolgálja a mindennek ellenálló fekete színű, műanyag borítás. A készü-



lék írja-olvasza a kártyákat, amelyek működés közben szabadon cserélhetők. Különbözőleg, hogy az adatok átvitelére is használható az egyik kártyáról a másikra.

www.sharkoon.com

■ ACER

Itt a második generáció!



Multimédiás noteszgép Sonoma-alapokon

Az Acer kibővítette multimédiás noteszgép-kínálatát az új generációs Centrino platformra

(Sonoma) épülő termékekkel. Az *Aspire 9100* sorozat tagjai 2 GHz-es Intel Pentium M processzorra épülnek (533 MHz-es FSB-val), PCI Express csatlófelülettel rendelkeznek, és IEEE 802.11b/g WiFi vezeték nélküli kapcsolatot kínálnak.

A gépek memóriája 512/1024 MB DDR, akár 100 GB-os merevlemez is tartalmazhatnak, duplárétegű DVD-meghajtót kaptak, sőt 3-1-ben memóriakártya-olvasóval (SD, MMC, Memory Stick) is fel vannak szerelve.

A nagy fényerejű 15,4"-os, szélesképernyős kijelző mellé egy ATI Mobility Radeon X600 grafikus kártya társul. Külön említésre méltó érdekesség az egyes modelleken helyet kapó TV-tuner, mellyel a felhasználók tévét nézhetnek, vagy rögzíthetik az adásokat. Ami a csatlakozásokat illeti, három USB 2.0-s, egy FireWire, S-Video/TV-kimenet, valamint az integrált TV-tuneres modelleken TV-bemenet és audio/videó bemenet is található.

www.acer.hu

■ CREATIVE AUDIOSZABVÁNY

Váltunk hangot!

A hangminőség radikális javulását remélhetjük a *Creative* által minap bejelentett új *X-Fi Audio processzor-tól* és az *Xtreme Fidelity* elnevezésű új audioszabványtól. E kettő kombinációja újraszserüen javítja az MP3-felvétel és -lejátszás minőségét, s ezen keresztül a PC-s játékok élményét. Az új audioprocesszor egyébként több mint 51 millió tranzisztort tartalmaz, és több mint 10 000 MIPS sebességű.

www.soundblaster.com

■ CANON LASER SHOT LBP5200

Gyorsaság – színesben



Canon LBP5200: percenként 4 színes oldal

Egyre nagyobb a választék színes lézernyomatókból, és egyre keményebben harcolnak a gyártók a felhasználók kegyeiért. A *Canon* „csodafegyvere” ebben

a harcban az új *Laser Shot LBP5200*-as színes lézernyomató, amely immár a hazai piacon is megjelent. A készülék egyik fő (ha nem a legfőbb) erénye a gyorsasága (17,6 másodperces bemelegedési idő, 19 fekete-fehér, illetve 4 színes oldal per centként). Az *Image Refinement* technológia jóvoltából professzionális (9600×600 dpi felbontásnak megfelelő) nyomatminőséget érhetünk el. Minden beállítás szoftverből szabályozható, a készüléknek nincsenek sem nyomógombok, sem kijelző.

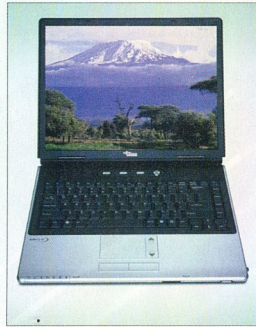
www.canon.hu

■ FUJITSU SIEMENS AMILO A7645

Noteszgép világutazóknak

Az AMD új büszkesége, a *Turion 64* processzor erejét használja a *Fujitsu Siemens Computers* új noteszgépe. Az *Amilo A7645* (és benne az új processzor) kevesebb energiát fogyaszt, így a felhasználó hosszabb ideig dolgozhat (és utazgathat) gondtalanul. A vezeték nélküli adatkommunikációs képességek az alapkiépítés részét képezik, mint ahogyan a gépre telepített *SP2* és *Enhanced Virus Protection* szoftver is.

www.fujitsu-siemens.hu



Az Amilo A7645 valódi mobil függetlenséget kínál a felhasználóknak

34,89-re csökkent

március végére a február végi 35,01-ről a 100 lakosra jutó vezetékessé fónonalak száma Magyarországon – állapította meg a *Nemzeti Hírközlési Hatóság*. A fónonalak száma március végén 3 millió 521 ezer 493 volt.

■ TRANSCEND SD KÁRTYA

Gigatempó

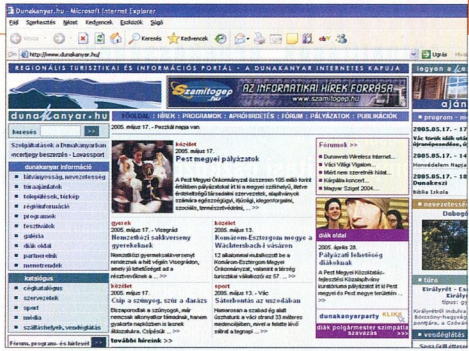
A digitális fényképezőgépek féktelen étvágygal falják a tárolókapacitást. A memóriakártyagyártók próbálnak lépést tartani ezzel a tendenciával, és egymással versengve jelentkeznek egyre nagyobb kapacitású multimédiás memóriakártyákkal. A *Transcend* cég új *80X SD Card* sorozata 128 Mb-ajtól 1 Cb-ajtig terjedő kapacitást kínál a kame-

rásoknak, illetve mindazoknak, akik *SD (Secure Digital)* kártyát használnak készülékeikben. A kártya 12 MB/s-os adatátviteli sebességet garantál, így kiválóan alkalmas MP3 zenék vagy MPEG 4 videók lejátszására. A *SD* kártyákat a hordozható berendezésekben használják.

www.transcend.com.tw



Transcend SD memóriakártya: kis helyen sok adat



Dunakanyar portál: korszerű megjelenés, könnyebb használhatóság

DUNAKANYAR PORTÁL
Jobb kanyar

A Dunakanyar lakóit és látogatóit új portál várja az interneten. A *DunaWeb Kft.* következetes munkával egy új információs felületet hozott létre, amely a napi hírek mellett részletes áttekintést ad a Dunakanyar rendezvényeiről, eseményeiről.

A portálon cégkatalógust is találunk, a *Programok* menüponthoz pedig mostantól hírlevél is kérhető. A jelezhető segítségével mindenki összeállíthatja saját programfüzetét a Dunakanyarban.

www.dunakanyar.hu

NOKIA NSERIES
Multimédiás mobilok

Multimédiás mobilok sorozatát mutatta be a *Nokia*. Az *Nseries* modellek 3G-t, *Carl Zeiss* optikát, megapixeles kamerát, több gigabájtos memóriát, VHS felbontású videóit és WLAN-t tartalmaznak, egyszerűen mindent, amire a mobil kommunikációra és szórakozásra kiegészített felhasználónak szüksége lehet. A sorozat a *Series 60* okostelefon-plafonon alapul, és 3000 alkalmazás segítségével bővíthetik a készülékek szolgáltatásait.



Nokia N90: 2 megapixeles kameratelefon, Carl Zeiss optikával

gigabájtos merevlemez tartalmaz, amelyen akár 3000 számot tárolhatunk. Az *N70* ugyancsak 2 megapixeles kamerát tartalmaz, s a világ legkisebb 3G WCDMA készüléke.

www.nokia.hu

Az *N90*-es modell különlegessége a 2 megapixeles beépített fényképező, *Carl Zeiss* lencsével. Az *N91*-es készülék 4



A színek vihara betört Európába

KONICA MINOLTA
The essentials of imaging

Konica Minolta magicolor 2400W

- 20 lap/perc fekete-fehérben
- 5 lap/perc színesben
- max. 2400 dpi felbontás
- Windows meghajtók
- alacsony nyomtatási költség
- kis helyigény

költségtakarékos, színes lézernyomató

nettó 66 000 Ft-tól*
(bruttó 82 500 Ft-tól**)

Konica Minolta magicolor 2430DL

közvetlen fotónyomtatás
PicBridge kompatibilis digitális fényképezőgéppel

- 20 lap/perc fekete-fehérben
- 5 lap/perc színesben
- max. 2400 dpi felbontás
- hálózati interfész

hálózati színes lézernyomató
közvetlen fotónyomtatási lehetőséggel

nettó 103 500 Ft-tól**
(bruttó 129 375 Ft-tól**)

Az új magicolor™ 2400 színes lézernyomató család forradalmasítja az irodai és az otthoni nyomtatást. Gazdasságossá, funkcionális és kiváló minőségű színesben és fekete-fehérben egyaránt, meghozható elérhető áron. Nyomtatóinkat online is letekintheti honlapunkon!

Bármely Konica Minolta lézernyomató vásárlása után egy 6000 Ft értékű utazási kedvezményvel ajándékozunk meg, amely felhasználható három beföldő szálloda egyikében és ez akár 60%-os engedményt is jelenthet.

Konica Minolta Magyarország Kft.
Tel.: 06 40 200 423
E-mail: info@konicaminolta.hu
Forgalmazónk elérhetőségét keresse a honlapunkon

AJÁNDÉK 6000 Ft értékű utazási kedvezmény
A vásárlás után
www.konicaminolta.hu

*A magicolor 2400W vegfelhasználói ára. **A magicolor 2430DL vegfelhasználói ára.

BLUMER-MEDIA-ADVERTISING

■ MICROSOFT ACT 4.0

Kompatibilitási eszközcsoomag

A Windows XP Service Pack 2 telepítése egyes alkalmazások esetében kompatibilitási problémákat idézhet elő. A Microsoft most egy új eszközt bocsátott ki a nehézségek leküzdésére: a Microsoft Application Compatibility Toolkit

(ACT) 4.0 segítségével részletesen megvizsgálhatjuk, hogy az SP2 szigorúbb biztonsági beállításai milyen kompatibilitási problémákat okozhatnak. A toolkit ingyenesen letölthető a Microsoft weboldaláról. www.microsoft.com

■ GYORSINTERNET A MCDONALD'SBAN

Hotspot mustárral

Május közepétől a McDonald's éttermekben sem kell már nélkülözniünk a széles-sávú internetezés élvezetét: a hálózat 70 éttermében úgynevezett hotspotok várják a csatlakozni vágyókat. A nagysebességű vezeték nélküli internet-

elérési pontokat a Wiera Kft. építette ki Cisco eszközök felhasználásával. A szolgáltatás a McDonald's területén kététele előre megvásárolható kártyával vehető igénybe.

www.wiera.hu

■ EPSON EMP-732

Pehelysúlyú projektor

Megszokhattuk, hogy egy kivetítő vagy könnyű, vagy nagy tudású. Nos, az Epson új EMP-732-es projektora mindkettő: mindössze 1,7 kg tömegű, ugyanakkor valamennyi funkciót tartalmazza, amelyet egy üzleti célú projektortól elvárhatunk. A készüléknek mindössze 7 másodperce van szüksége a bemelegedéshez (20 másodperce a lehűléshez), fényereje pedig 2000 ANSI lumen – így még nappali fényben is jól látható képet produkál. A metszően éles kép egyébként az Epson E-TORL (Twin Optimized Reflection Lamp, kettős optimalizálású reflexió lámpa) technológiájának köszönhető. Az automatikus Keystone korrekcióra torzításmentesen gondosko-



Epson EMP-732: kis méret, botrovaéles kép

dik a bemutató leképezéséről függetlenül a helyiség formájától. A rövid objektívnek köszönhetően már 2 méteres távolságból is 60 colos kép kivetítésére nyílik lehetőség. A készülék távirányítóval kezelhető, ára 615 ezer forint (+ áfa).

www.epson.hu



BUDAPEST RÁDIÓ
FM 88.1 BUDAPEST
FM 97.3 DUNAKANYAR

RENDSZERGAZDA

**Informatikai műsor
a
Budapest Rádióban**

Pénteken 18³⁰-19³⁰

**A Computer Panoráma
szakmai támogatásával**





**MediaCenter
domain
regisztráció
és professzionális
tárhely szolgáltatás
elérhető aron.**

WEB KOMBI LIGHT
1db .hu domain regisztráció,
150 MByte tárhely,
5 db e-mail cím
9.900 Ft/év

WEB KOMBI
1db .hu domain regisztráció,
150 MByte tárhely, PHP+CGI,
5 db e-mail cím
13.900 Ft/év

WEB KOMBI PRO
1db .hu domain regisztráció,
150 MByte tárhely,
5 db e-mail cím,
MySQL használat, PHP+CGI
18.900 Ft/év

Áraink nem tartalmazzák a 25%-os ÁFA-t.

www.mediacenter.hu
tel.: 76/575-023

■ TRUST USB SPEAKER SET

Nagy hang kis dobozban



Trust USB Speaker Set: notebookhoz ideális

A notebookok hangminősége még mindig nem éri el a kívánt színvonalat, így kénytelenek vagyunk külső hangszórókat használni, ha élvezni akarjuk a zenét. A Trust cég új USB hangszóróképlete különösen kompakt méretben kínál kifogástalan hangminőséget, 5.1-es hangzással párosítva (utóbbit a Xear3D audiokonfigurációs programnak köszönhetően). A

Trust USB Speaker Set SP-2800P néven forgalmazott szett az USB porton keresztül kapja a tápellátást, a hangszóróképletet a laptopal összekötő, 3,5 mm-es USB-átalakító eszköz pedig fejhallgató-csatlakoztatást is kínál. A 3,5 mm-es csatlakozóval a hangszóróképletet MP3-lejátszóhoz vagy discmanhez is csatlakoztathatjuk. A hangszóróképlethez többnyelvű kezelési utasítás, CD-ROM és védőtaska is tartozik.

www.trust.com

Ne csak beszélj!

Küldj egy képet vagy videót nekünk!

Kedves Olvasónk!

Ha olyan mobiltelefonod van, amellyel fotózni, esetleg videózni lehet, ráadásul szereted megörökíteni az érdekes és vicces pillanatokot, akkor itt a remek lehetőség, hogy legjobban sikerült felvételeidet másokkal is megoszd! Az általad készített képeket és videókat május 5-től augusztus 20-ig az mms@vogelburda.hu címre várjuk, az alkotásokra a weboldalunkon, a www.cp.hu címen augusztus 31-ig bárki szavazhat.

A három legtöbb szavazatot begyűjtő alkotás készítője **több mint 300 000 forint** értékű ajándékot vihet haza az *RRC Hungary* és a *Briver Kft.* jóvoltából, így már csak ezért is megéri részt venni játékunkban!

A legsikerültebb művek az októberi *Computer Panoráma* magazinban, illetve annak CD-jén is megjelennek.

Fontos, hogy az alkotás mellé írd meg neved, valamint azt, hogy a felvétel milyen típusú telefontal készült!



**2. díj: ViewSonic
VA721-es LCD monitor**

2.



BRIVER
www.briver.hu

**1. díj: PalmOne 650-es
mobiltelefonos kézisámítógép**

1.



RRC

**3. díj: PalmOne Tungsten
E2 kézisámítógép**

3.



RRC

Szerencsés helyzetben vagyunk, ha egy olyan számítógépet kell összeállítanunk, amelyet szórakoztatóelektronikai központnak, röviden HTPC-nek szeretnénk használni. Olyan területről van ugyanis szó, amely – az informatikában talán szokotlan módon – egyáltalán nem igényli a csúcsteljesítményű hardverek használatát.

Számítógépházat csak dizájnosat

A számítógép összeállítását rendhagyó módon kezdjük a számítógépház kiválasztásával. A legfontosabb a házzal kapcsolatban, hogy jól nézzen ki. A HTPC ugyanis mindenképpen a nappaliban kell, hogy helyet kapjon, külsejének ezért összhangban kell lennie



Ma már számítógépházból is akad egy-egy szemrevaló példány

a szoba egyéb berendezési tárgyaival. Ezt szem előtt tartva azért figyeljünk arra is, hogy a számítógépház könnyen szerelhető legyen, valamint arra, hogy jól szellőzzön (legalább egy ventilátorhely legyen a ház elő-, illetve hátlapján.) Kerüljük az olyan PC-házakat,

Távírányító, kábelek

Ha tökéletes kényelemre vágyunk, akkor szükségünk van egy távírányítóra is. A tévékártyák többségéhez ilyesfajta hardver is jár, de természetesen ezt a kiegészítőt külön is megvásárolhatjuk. Megfelelő szoftverrel a távírányítók programozhatók – ezáltal akár az egér helyett is használhatók –, így a PC valamennyi szórakoztatóelektronikai szolgáltatásához a kanapéről is hozzáférhetünk. A tévé és a



Részekből az egész

A számítógép HTPC-ként való használata egyáltalán nem új keletű dolog. Azonban míg régebben a számítógép inkább kényszerűségből volt a házimozí központja (például azért, mert csak abban volt DVD-olvasó), manapság egyre többen választják tudatosan ezt a megoldást. Miért ne tennék, hiszen ha a PC a nappaliban kap majd helyet, akkor már csak néhány plusz kábellel lesz szükségünk, hogy a megfelelő összeköttetés létrejöhessen a tévé és az audiorendszer között.



Csak távírányítóval együtt teljes a kényelem!

PC összekötésére egy kompozit vagy S-Video kábellel lesz szükségünk. Projektorhoz vagy plazmatévéhez, ha lehet, használjunk DVI vagy D-Sub kábelt. A külső erősítő és a hangkártya jack-RCA vagy optikai kábel segítségével köthető össze.

amelyek csak tápegységgel együtt kaphatók, ezt a részegységet jobb külön megvásárolni. A tápegység beszerzésekor érdemes viszonylag nagy teljesítményű (350–400 watt leadására képes) modellt választani, amelynek fordulatszám-szabályozós ventilátora van (esetleg több is). Nem azért, mert a HTPC-nek egetverően nagy lenne az energiaigénye (ez mindössze 100–130 watt között alakul), de egy 400 watt tartós leadására tervezett tápegység szinte nem is melegszik fel ilyen csekély terhelés mellett, ez pedig garancia arra, hogy a légfogatok zajsztinte semmiképpen sem lesz zavaróan magas.

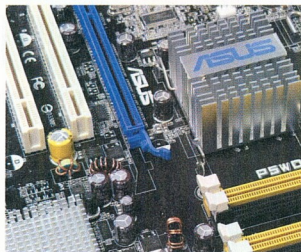
Kulcsrakész rendszerek

Alaplap, processzor és memória

Az alaplap kiválasztásakor olyan modellek között keressük, amelyek nem tartalmaznak integrált videovezérlőt. Nem azért, mintha ezek teljesítménye nem lenne elegendő, hanem mert az alaplapgyártók a DVI- és videokimenetet lespórolják, és így a tévével való összeköttetés nem oldható meg. Az alaplap és a processzor kiválasztása ezzel együtt nem túl bonyolult feladat.

Intel processzorhoz az Intel 848, 865, 915 lapkák P-s változatai köré épített alaplapok között; AMD-s vonalon pedig az nForce 3, nForce 4-es lapkát használó alaplapok között érdemes keressük. A pontos típus kiválasztásakor az „apróságokra” sem árt odafigyelni: lehetőleg olyan eszközt válasszunk, amelynél az északi híd hűtését passzív borda végzi, s ha digitális videokameránk is van, akkor pedig FireWire bemenettel is felvértezett alaplapot válasszunk.

A kiszemelt processzor legalább 2,6 GHz-es Intel Pentium 4 vagy 2800+-os Athlon 64 legyen. Sokkal jobbat nem érdemes választani, a gyengébb teljesítményű modellekkel pedig akkor kerülhetünk bajba, ha nagyfelbontású (HDTV) videót szeretnénk visszajátszani. A processzor ne legyen dobozos változat, mert a gyári hűtő sem az Intel sem az AMD lapkáknál nem eléggé csendes.



Fontos, hogy az alaplapon ne legyen plusz ventilátor

A HTPC és a játékok

Ha a számítógépet a házimozi mellett játékok futtatására is használni szeretnénk, akkor a processzort, a memória méretét és a videovezérlőt aszerint kell kiválasztani, hogy mi a futtatott játék(ok) gépigénye. A PC ettől még HTPC marad, hiszen mindhárom részegység esetében a nagyobb teljesítmény felé kell elmozdulnunk. A „kombi” PC egyedüli hátránya, hogy a nagyobb hőtermelés miatt több (vagy nagyobb fordulatszámú) ventilátorokat kell használnunk, és ezért nő a PC zajszintje.

Sokan azért idegenkednek attól, hogy például mozizásra használják a számítógépet, mert attól félnek, hogy az otromba PC elcsúszítja a nappalit. A gyártók azonban erre is gondoltak, és kínálatukban egyre több dízajnos, előre összeszerelt HTPC-vel találkozhatunk.

Ezen kívül választhatunk a csak félig

kész barebone rendszerekből is. Ezek szintén mutatók, ráadásul a fontosabb részegységeket is egyéni ízlésünknek megfelelően választatjuk ki. A HTPC (és egyre több barebone is) alkalmas arra, hogy a szórakoztatóelektronikai funkciókat villámgyorsan, a „PC részleg” bekapcsolása nélkül is elérhessük.

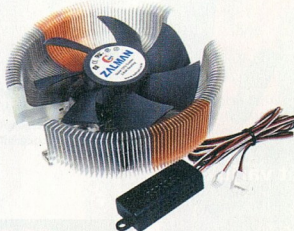


Ez azért nem is olyan csúnya, ugye?

tanunk, a gyengébb teljesítményű modellekkel pedig akkor kerülhetünk bajba, ha nagyfelbontású (HDTV) videót szeretnénk visszajátszani. A processzor ne legyen dobozos változat, mert a gyári hűtő sem az Intel sem az AMD lapkáknál nem eléggé csendes.

A CPU hűtő vásárlásakor kénytelenek leszünk mélyen a zsebünkbe nyúlni. A Zalman és a Thermaltake többféle nagyméretű hűtőt készít, amelyek alacsony zajszint mellett is kiváló hűtési teljesítményt nyújtanak, sajnos azonban áruk általában öt számjegyű.

A memória ismét csak nem kritikus pontja a HTPC rendszereknek, 512 Mb-ot nyújt is csak azért ajánlunk, mert a Windows XP érezhetően „simábban” fut, ha legalább ennyi RAM segíti munkáját.



A Zalman hűtőhöz fordulatszám-szabályozó is jár



A videokártyák esetében is előny a passzív hűtés

Megjelenítés és hangkeltés

A videokártya esetében a legfontosabb, hogy tévőkimenetet is tartalmazzon (ma már szinte minden eszköz ilyen). Az LCD és plazmatévéken, projektorokon sok esetben DVI bemenetet is találunk, így ha még a HTPC-hez kapcsolt TFT monitoron is van ilyesfajta bemenet, két DVI kimenetes videokártyát válasszunk! Az AGP-s kártyák közül az ATI 9250-es lapkával erősített vezérlőket ajánljuk, HTPC céljára ezek ár/teljesítmény aránya a legjobb. A PCI Express csato-

GÍMLAPSZTORI

A házimozi-PC összeállítás

Zalman, a csendestárs

Ha meglévő számítógépünk teljesítménye elegendő ahhoz, hogy HTPC-t faragjunk belőle, de a zajszinttel nem vagyunk elégedettek, erre is könnyen találhatunk költséghatékony megoldást. A Zalman név igazán jól cseng számítógépes berkekben, a távol-keleti gyártó néhány év alatt nagy elismertségre tett szert zajmentesítő termékeivel. A cég termékpalettáján a zajmentes PC valamennyi kiegészítőt megtaláljuk, az igazán csendes tápegységtől kezdve a processzorhűtőkön keresztül az északi hídra szerelhető hűtőbordán át a passzív videokártya-hűtésig.



A Zalman kínálatában még az északi hídra szerelhető bords is akad

lőfelületre illeszkedő kártyák közül az ATI X300 (esetleg a sima X600) vagy az Nvidia GeForce 6200/6600 sorozatba tartozó kártyák jöhetnek szóba. Márkát válasszunk belátásunk szerint, viszont még valamire figyeljünk: a GPU-t ne aktív megoldás hűtse!

A hangkártya típusa akkor igazán fontos, ha a hangkeltésért a számítógép, nem pedig külső erősítő a felelős. (Külső erősítővel csak az fontos, hogy a hangkártya digitális kimenetét is tartalmazzon, ez pedig ma már minden eszköztől elmondható.) Ha a hangsáv dekódolását a hangkártya végzi, a minőség szempontjából jobban járunk a bővíthetőség megoldásokkal (kivéve, ha az integrált hangvezérlő a Creative Live! 24-bit, amely ezzel egyenértékű). Ilyenkor persze a megfelelő mennyiségű és minőségű hangfalakról is gondoskodnunk kell.

Ha nemcsak DVD filmeket (netán az ismerősöktől kapott videofájlokat) szeretnénk nézni, hanem tévét is, akkor még egy TV-kártyát is be kell szereznünk, lehetőleg olyat, amelyhez már eleve jár a távirányító és a PVR (vagy HTPC) alkalmazás.

Monitornak TFT-t (abból is a 17 colos vál-

tozatot) ajánlunk. Ez a típus kevés helyet foglal, és néhány igazán szemrevaló darab is akad közöttük.

Adattárolók, meghajtók

Gyors HDD-re nincs szükség (vagyis nem számít sem a cache mérete, sem az NCQ támogatása), hiszen a HTPC keretein belül a HDD-t leginkább lefoglaló time-shift szolgáltatás is csak másodpercenként 2 Mb/ítnyi adatátvitelt igényel.

Zajszint szempontjából a HDD-kre manapság már nem panaszkodhatunk, hiszen csak FDB motoros termékek kaphatók. A tárolókapacitás viszont nagyon fontos, főleg ha PVR funkciókra is vágyunk. Nagyjából úgy számoljunk, hogy 90 percnyi felvétel 4 Gb/ít kapacitást igényel. A legjobb ár/értékviszony aránnyal ellentétben manapság a 160/200 Gb/ítos modellek büszkélkedhetnek, érdemes ezek közül válogatni!

A DVD filmekhez DVD-ROM meghajtóra mindenképpen szükségünk lesz, a jelenlegi árak nézeteve azonban érdemes elgondolkodni inkább egy DVD-író beszerzésén.

Higgy Gábor

AVerMedia

MK Computers – Nagykereskedés

AverTV Box9



DVD EZMaker



AverTV Tuner Cardbus



DVB-T/DVB-S



Viszonteladók jelentkezését várjuk!

1117 Budapest, Budafoki út 183.
Tel./fax: 203-1495 www.mkcomputers.hu
online vásárlás: www.shop.mktrading.hu

FEDEZD FEL A ZENE VILÁGÁT!

mpio EZAV iriver

Bemutató termék:
1107 Budapest
Ceglédi út 1 – 3.



www.MP3CENTER.HU

More Enjoyment, More Genius!



TwinTouch LuxeMate

Divatos, vékony formatervezésű vezeték nélküli egér és billentyűzet páros a Digitális Élethez

- A vezeték nélküli technológia megszünteti az összegabalyodó vezetékeket.
- Elegáns, kék, divatos és a mai lapos PC-khez illeszkedő forma
- Vezeték nélküli keskeny multimédiás billentyűzet, a leggyakoribb funkciókhoz 12 gyorsbillentyűvel
- 800 dpi-s vezeték nélküli optikai egér, amely nem igényel tisztítást



Mini Tracer
Divatos optikai egér



Navigator 5000
Vezeték nélküli, cserélhető fedőlapos egér mértani mintákkal



Ergo R5000
10 gombos vezeték nélküli, cserélhető színes fedőlapos egér



VideoCAM Look
300K pixels USB webkamera



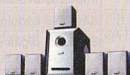
VideoCAM GF322
300K pixels USB 2.0 webkamera



SP-HF2.0 800
Kétutas, 20 watt RMS teljesítményű hangszóró



SW-Flat2.1 650
2.1 csatornás lapos hangszóró 16 watt RMS teljesítménnyel



SP-HF5.1 1200
5.1 csatornás 30 watt RMS teljesítményű fa hangszóró-rendszer



SP-HF5.1 3000
5.1 csatornás 80 watt RMS teljesítményű fa hangszóró-rendszer





Egy házi-mozi-PC előtt nem ücsöröghetünk a billentyűzetten babrálva vagy a hangerőt állítgatva, a feladatokat távolabbról kell megoldanunk – azért, hogy teljes legyen a mozizás, képnézegetés, zenehallgatás élménye. Cikkünkben a távirányító használatához adunk néhány megszívlelendő tanácsot.

A távolságot, mint HTPC-t, megkapod...

A távirányító programok alapjában véve nagyon egyszerűen működnek: amint megnyomunk egy gombot a távirányítón, a program végrehajtja a kódsorozathoz rendelt parancsot. Ez a parancs lehet gombkombináció küldése (billentyűzet-émuláció), egérmozgás, programesemények

küldése (például egy program gombjának megnyomása az egérrel) vagy akár periféria-kezelés is. A távirányítókhoz készített programok kínálata meglehetősen vegyes, ingyenes és fizetős programokat egyaránt találunk közöttük, bőséges kínálatra azonban ne számítsunk.

IRAssistant (SesamTV Media Center)

Megszokhattuk, hogy az ingyenes programok sok esetben nem nyújtják azt a színvonalat, mint a fizetős programok. Ez az IRAssistant is igaz, főleg ha a kezelhetőséget és nem a gyakorlati tudást és használhatóságot nézzük.

Ha ezt az ingyenes programot választjuk, akkor nagyon sok programot és hardvereszköz támogató plugint tölthetünk le és használhatunk, és nem lesz olyan funkció, amelyet ne tudnánk kihasználni vele.

A program legújabb verziója lapzártánk előtt egy héttel jelent meg. A cég honlapján (www.sesamtv.com) egy általános, valamint a Pinnacle és az X10 (ATI Remote Wonder) támogatással ellátott változatokat találjuk. E két utóbbi változat már alaphelyzetben tartalmazza a távirányítók használatához szük-

IR vagy IrDA?

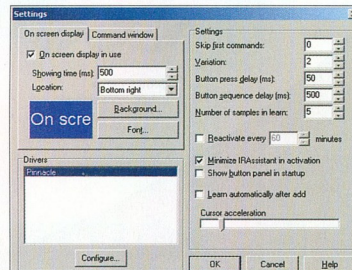
A kérdés megválaszolása előtt idézzük fel a „minden bogár rovar, de nem minden rovar bogár” bölcsességet. A boltokban sok helyen kapni ugyanis IrDA portot, de sajnálatos módon ez nem minden esetben működik. Nem azért, mert rossz a termék, hanem azért, mert túlságosan fejlett ☹.

Ezek az interfészek soros portként működnek, de csak és kizárólag az IrDA szabványú kommunikációra készültek. A náluk jóval egyszerűbb infravörös vevő nem alkalmas az adatátvitelre, de a 30–56 kHz-es jelek fogadására tökéletesen megfelel. Mégis működhet távirányí-

tó a notebookba épített IrDA porton akkor, ha megfelelő meghajtóprogramot és távirányítót használunk. A fő probléma: a távirányítók különféle jelkódolása miatt az adatok egyszerűen kilógnak az IrDA szóhosszúságából, így azokat nem várt adat vége jel szakítja meg, értelmezhetetlenné téve a közölt adatot.

Több bonyolítja a helyzetet az, hogy a notebookok néhány típusán BIOS-ban lehet választani az IR és az IrDA között, tehát több a variációs lehetőség. Az IrDA-IR közötti különbség és a kódolás alapján a legnagyobb esélye az NEC és az RC-5 alapú távirányítóknak van.

Elterjedtebb IR kódolások	Kódolás módja	Gyártók
RC-4 / RECS 80	Impulzustávolság-alapú kódolás	JVC
RC-5	Kétfázisú kódolás, 1/3-a az RC-4-nek	Philips, Samsung
NEC	Egyszerű digitális kód felvezető kóddal	Hitachi, Nokia, AIWA, AKAI, AverMedia, Creative
Sony/Panasonic	Impulzushosszúság-kódolás, 28+20 bit adat	Sony, Panasonic



séges fájlokat, míg az általános verzió az ezektől eltérő eszközök használatát segíti. A különbség a háromféle változat között csak a hozzájuk adott pluginban van.

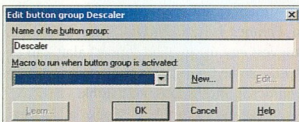
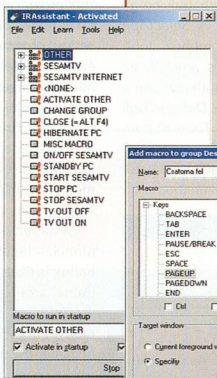
Telepítés után első dolgunk a távirányító megismertetése a programmal, ehhez kattintsunk a tálca ikonjára a jobb gombbal, és a menüből válasszuk a *Show* pontot, majd a főmenü *File/Settings* pontját.

A bal alsó sarokban találjuk a telepített távirányító modulokat, itt jelöljük ki a sajátunkat, majd nyomjuk meg alatta a *Configure* gombot. Az újonnan felbukkanó ablakban az ATI távirányító működőképességét, a Pinnacle soros portját, esetleg más távirányító hardveres jellemzőit állíthatjuk be (ha valaminek működnie kellene, mégsem teszi), de általában csak azt a portot kell kijelölnünk, amelyre a vevő csatlakozik. USB-vevő esetén itt nincs semmi dolgomk: megtekinthető a szoftveres nyugtázást, majd becsukhatjuk az ablakot. A távirányító működését úgy tudjuk kipróbálni, hogy a vevő felé fordítva megnyomogatjuk néhány gombját, lehetőleg azokat, amelyek nem indítják újra a számítógépet. Ha a tálcákon meg-meg villan, akkor minden rendben van.

A főképernyőn megtekinthetjük a gombokhoz rendelt funkciókat is, alkalmazások szerint csoportosítva.

A helyi menüt használva hozzunk létre gombscsoportot (noha ezek kollektívái is megtalálható a neten) az *Add Button Group* segítségével, majd írjuk be az ablakba a vezérelni kívánt alkalmazás nevét. Példánkban legyen ez a *Descaler* neve, amely alatt annyit makrókat hozhatunk létre az *Add Group Macro* paranccsal, ahány funkcióját használni szeretnénk a programnak, illetve ahány gomb van a távirányítónkon.

Az IRAssistant fő ablakában feladatokat és feladatscsoportokat hozhatunk létre



A gombscsoportok aktiválásakor feladatokat is végrehajthatunk, például a programindítást

A háziarát: Logitech Harmony



Az a körülmény, hogy a PC-s felhasználóknak is szükségük van immár komoly távirányítóra, és a PC-nek is ott kell(ene) már lennie minden háztartásban, arra készítette a *Logitechet*, hogy továbbfejlessze minőségi távirányítóit.

Nem a legnagyobb tudású, de családja tipikus darabja a *Logitech Harmony H655*, amely roppant érdekes számunkra, és nem csak azért, mert sok programozható gombbal, LCD kijelzővel vagy ergonomikus felépítéssel rendelkezik. A Harmony család elsősorban az otthoni szórakoztatóelektronikai készülékek távirányítóinak a kiváltására született, s olyan, mint egy intelligens távirányító. A használatához nem kell a régi távirányítóval szembe fordítva felprogramozni, ezt leleményes módon a PC USB-csatlakozóján keresztül végezhetjük el.

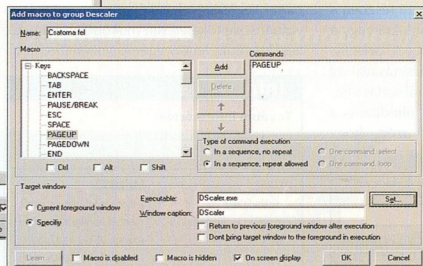
A Harmony használatához internetkapcsolat szükséges, a HTML-alapú kezelői felület – noha nem túl szép, de praktikus – letölthető programcskákat töltsd a távirányítóra, de hogy milyennek, azt az általunk vezérelni kívánt típusok kiválasztásával dönthetjük el. A Harmony oldal használatához egy kevésbé sikerült regisztrációs oldalt kell kitöltenünk, így egyből Harmony-tagok leszünk (kell ez egyáltalán?). Ezután a programcskák ellenőrzik távirányítónk firmavevőjét,

szükség esetén frissítik, majd feltöltik a legkülönfélébb távirányítóval vezérelhető készülékek konfigurációs fájljait. Ha a birtokunkban lévő készülék pontos típusszámát nem tudjuk, netán nem létezik hozzá még ilyen fájl, a program hasonló típusú készüléket keres, amelyekkel még az elavult készülék elvesztett távirányítója is pótolható (mi egy régi *Sony*-t vélt próbáltunk életre kelteni, sikerrel). Ha még megvan a régi távirányító, azt ugyanúgy programozhatjuk be a Harmonyba, mint egy intelligens távirányítót. A HTML nyújtotta kézi programozást elég nehéznek tartjuk, de a konfigurációs fájlok kínálata csakugyan bőséges.

A távirányító LCD kijelzőjét használva egyedi funkciókat is elérhetünk (pl. *Aspect Ratio* vagy *PIP*), de az almenük használatára is van lehetőségünk.

A Harmony család távirányítóival tehát vezérelhetjük az otthoni készülékeket, PC-ről programozva. Annak ellenére, hogy a távirányító MCE-kompatibilis, PC-s használata nehézségeket ütköztet, hiszen nem kapunk vele infravörös vevőt, sem pedig megfelelő programot. Ha viszont mégis rendelkezünk ezekkel, akkor biztosak lehetünk a sikerben.

A funkció lehet billentyű- vagy egéremuláció, az IRAssistant ki- és bekapcsolása, gombscsoport aktiválása (nagyon fontos!), hangerőállítás, a PC kikapcsolási funkció, ablakkezelési funkciók, fájlok és programok megnyitása, valamint egyéb, modulok által kínált szolgáltatások.



Egyetlen gomb lenyomásához több, egymás után végrehajtott feladat rendelhető

A megnyíló ablakban a lenyomott gombnak előbb nevet, majd funkciót (funkciókat) kell adnunk, amelyek a bal oldali választéklistából a jobb oldali parancslistaba kerülnek.

Minket most a példában szereplő csataváltás érdekel, ezért a *Keys* csoportból a *PageUp* funkciót szűrjük be jobb oldalra az *Add* paranccsal. Ha több parancsot adunk a feladatokhoz (például a program indítása

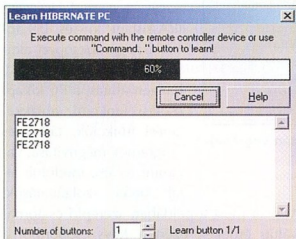
Soros készülék USB-n

A mai alaplapokon még mindig talá-lunk legalább egy soros portot, amely-hez infravörös vevőnket csatlakoztatni tudjuk, az újabb alaplapokon, note-bookokon viszont inkább az USB a do-minánns, még a párhuzamos port is leál-dozóban van. Nincs veszte semmi: ha például a Pinnacle PCTV Pro távirányítóját később is használni szeretnénk, a boltokban számos helyen kapni ATEN vagy STLAB gyártmányú (és még más nevek alatt futó) USB-soros átalakító kábeleket.

Ezekhez saját meghajtóprogram tar-tozik, amely egy virtuális COM portot hoz létre a számítógépen, így a progra-mokban azt kell beállítani. Ha az alap-lapnak és ennek a készüléknek is ren-dben telepítve vannak a meghajtópro-gramjai, az átalakító minden gond nélkül működik.

után képmaximalizálást vagy a hangerő né-mítása után a kép lekicsinyítését), a közép-en elhelyezett nyilakkal felcsérélhetjük azok végrehajtási sorrendjét. A parancslista alatt engedélyezhetjük a parancs egymás utáni többszöri végrehajtását, de ez nem minden esetben praktikus; a Pinnacle távirányítói például külön kóddal jelzik az első lenyom-tást, más kóddal a gomb lenntartását. Ilyen esetben külön makrókat kell létrehozni, és memorizálnunk a lenntartás kódját (er-ről később).

Az alsó, *Target Window* feliratú részben a makró hatását az éppen aktív ablakra vagy a kijelölt ablakra korlátozhatjuk. A *Specify*, majd a jobb oldali *Set...* kiválasztásával az éppen futó programok listájából választha-tunk, ekkor tehát érdemes elindítani a Descaler nevű programunkat azért, hogy



Ha az infravevő működik, akkor a távirányít-ó gombjainak száma közböns – progra-munk mindet fel fogja ismerni

megjelenjen a listában. Zárjuk be az abla-kot.

Láthatjuk, hogy a makró jele mellett piros felkiáltójel található, ez jelzi, hogy a makró még nincs a távirányító gombjához rend-elve. Ehhez válasszuk a helyi menü *Learn*, *item* (tárgy tanulása) parancsát, majd a meg-jelenő ablakot figyelve többször nyomjuk meg a hozzá tartozó gombot!

A legnagyobb ablakban a távirányító által adott kódot láthatjuk, amelynek minden esetben azonosnak kell lennie. Ha a pro-gram elfogadja a tanítást, bármikor váltha-tunk már tévécsatornát – felfelé. Ezért jó né-hány alkalommal a kódot ismételnünk eze-ket a lépéseket, és sokat kell próbálkoznunk például a kényelmes egérvézellő és a pro-gramváltó funkciók beállításánál. Ha elké-szültünk a konfigurációs fájlunkkal, akkor a *Tools* menü *Export* funkciójával biztonsá-gi másolatot készíthetünk róla, az *Importall* pedig akár másik számítógépen is felhasz-nálhatjuk.

Végezetül néhány hasznos tanács: ha a távirányítónk két kódot ad ki, akkor a kódot kérő ablak megjelenésekor takarjuk el az infra adót, nyomjuk le a gombot, majd an-nak lenntartása közben fedjük fel a LED-et! A program csak az ismétlés kódját fogja letá-rolni, amely többek között a gyors egérmoz-gás működtetésére is használható.

A *File/Settings* ablakban állíthatjuk be az OSD betűtípust és méretét. A *SelectApp* makró használatával egy gombhoz több programot is rendelhetünk, és amelyek az aktív, annak funkcióját fogja alkalmazni a program. A makrókat a *Ctrl + Del* gombok lenyomásával törölhetjük. A *Tools/But-ton-panel* segítségével a képernyőn megjelenő virtuális, de tökéletesen működő távirányítót készíthetünk, amely egérral vezérelhető.

Info

További információik:

www.irassistant.com, www.sesamtv.com

PLUSZ:

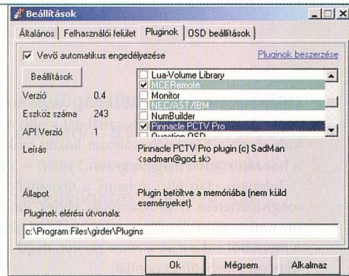
- sokoldalú
- gyors és legfőképpen in-gyenes

MINUSZ:

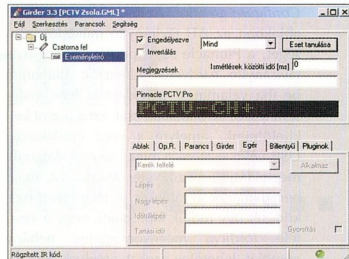
- hosszadalmas és kicsit nehéz konfigurálás
- nincs USB-s eszköztá-mogatás (átalakítóval jó)

Girder

A *Girder* program a fizetős kategóriába tartozik. Mindenképpen a teljes változatot érdemes telepíteni, ez ugyanis a magyar nyelvű modul is telepti, így a program használata némileg egyszerűbb lesz. Telepí-



A Girdet meg tudja különböztetni a távirá-nyítót



Egy feladathoz több eseményleíró is ren-delhetünk, így váltogathatjuk a gombok funkciót (pl. kurzor vagy egérmozgatás)

téskor ne engedélyezzük, hogy módosítsa a tűzfalunk beállításait.

A program kezelőfelülete első látásra bonyolultnak tűnhet, de csak azért, mert az összes programozható funkciót a főoldáról érhető el. Belenézve a *Fájl/Beállítások* menübe, a görgethető ablakban az alpból kezelt modulokat láthatjuk, de ezek között nincs se a Pinnacle, se az MCE. A működés-höz szükséges *pctvs.dll* és *MCERemote.dll* fájlokat töltsük le az internetről (vagy a CD-méglekeltetőnről), és másoljuk be a *Girder/Plugins* könyvtárba.

Újraindításkor már az új vezérlők is fel-tűnnek – bejelölve és beállítva már használ-hatjuk is őket. Ha valamelyik modul nem in-dulna, arra a program figyelmeztet. Ennek a vevőoldalán is moduláris felépítésnek az az előnye, hogy a számítógépet akár két külö-nböző rendszerű távirányítóval is vezérelhet-jük, a program a hozzájuk tartozó konfigu-rációit is meg tudja jegyezni.

A főablak eddig üres bal oldalán kezdjük a *Parancs* hozzáadásával – az új parancs rövgyet egy új „gyökércsoport” alatt kap hely-et, amelyben parancsot, csoportot és multicsoportot is létrehozhatunk.

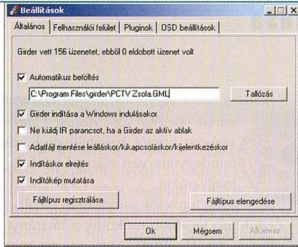
A parancsok működésének a lényege, hogy előbb nem a parancsot hozzuk létre (mint az IRAssistantnál), hanem a távirányító gombjait, amelyekhez azután csoportonként

külön funkciókat rendelhetünk. Ezzel megoldható, hogy egy parancskiosztással több programot vezéreljünk egyszerre.

A parancs hozzáadása után érdemes azt elnevezni a távirányító gombjáról, majd a jobb alsó sarkban feladatot választani hozzá. Alaphelyzetben ablak- és operációsrendszer-kezelő, billentyűzet- és egérvezérlő funkciók vannak, de vezérelhetjük a Gírdert összes funkcióját, és természetesen pluginok használatára is lehetőség van. Ez utóbbiak között látványos OSD menüket, hangerőszabályzó modulokat, egérvezérlőket, hálózati- és email-kezelőket is találunk, hiszen ez eseményvezérelt rendszer: eseményre eseménnyel reagál, az pedig bármi lehet. Ha tehát van egy parancsunk, és elneveztük a CH + gombról, akkor máris bajba kerülünk, amikor a PageUp gombot szeretnénk hozzárendelni: ilyen ugyanis a *Billentyű* fül alatt nincs. Helyette vagy egy másik billentyűzetkezelő modult használunk, vagy pedig az egér *Kerék felfelé* opcióját.

Az *Alkalmaz* gomb lenyomásakor mindig a legutóljára beállított parancs lesz az aktuális. Az *Esemény tanulása* gombbal összekapcsolhatjuk a parancsot a távirányító egyik gombjával, de a tanulás nem olyan bonyolult, mint az IRAssistent esetében: itt a meghajtóprogram (modul) által pontosan a gomb nevét rendeli hozzá. Ha a meghajtó nem támogatja a távirányítót valamilyeni gombját, akkor egy új meghajtót kell létrehozunk egy külön programmal.

Az a trükk, hogy egy eseményhez több gombot is rendelhetünk, csak azért jó, mert



A nehezen beállított parancsfájlnkat a Windows telepítése után is használhatjuk

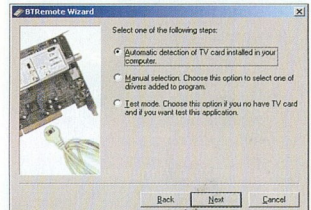
az alcsoportok használatával gombokhoz, nem pedig programokhoz rendelhetjük hozzá az aktuális konfiguráció kijelölését, átváltását. Ennek megvalósítása viszont igen bonyolult, akár egy teljes hétvége is ráemehet, mire mindent sikerül beállítani rajta. Az alapfunkciók használata viszont meglehetősen egyszerű, a kezelői felület pedig a fordításnak köszönhetően könnyen értelmezhető.

Mentsük el a konfigurációs fájljainkat, a program a Windows indulásakor automatikusan el fog indulni. Emellett érdemes beállítani a *Fájl/Beállítások/Általános* ablakban, hogy a konfigurációs fájlunk minden indulásnál betöltsédjek.

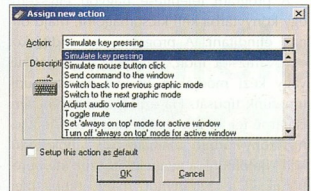
Info	
További információk: www.girder.nl	
PLUSZ:	MÍNUSZ:
<ul style="list-style-type: none"> ha megértjük, akkor egyszerű kezelői felület sok elérhető modul 	<ul style="list-style-type: none"> alapképtésben éppen csak elégséges funkciókészlet

Különleges esetekre: BTRemote

Bizonyára sokan használnak olyan infravörös távirányítót, amelynek a vevőjét csak és kizárólag a hozzá tartozó tunerkárhoz lehet kapcsolni. Hogy ne csak a gyári programot használhassuk, telepítsük a *BTRemote*-ot, amely így kezeli például az *Avermedia*, a *Genius* és a *Pixelview* tunerek vevőjét, mint-ha azok soros csatlósák lennének.



A BTRemote szinte mindegyik tunerkárhoz kapcsolódó infravető felismeri



A feladatok nem bővíthetők, de a HTPC funkciókhoz tökéletesen megfelelnek



Küldj nekünk egy fotót vagy videót a mobilodról, és nyerd meg a 300 ezer forint értékű ajándékok egyikét!

Részletek a 17. oldalon vagy a www.cp.hu címen.

Fantasztikus MP3-as Akciók!

www.infopatika.hu

-30%

-20%

-10%

MEGÉRDEMLD!?



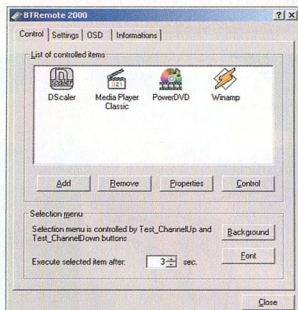
Microsoft Media Center Edition távirányító

Itthon már az *Albacomp* is forgalmazza a *Microsoft Media Center Edition* operációs rendszerrel ellátott HTPC-t, amelyekhez távirányító is jár. A *Microsoft* nevével ellátott távirányító nem jár minden operációs rendszerhez, és bár a *Microsoft* rögzítette az MCE 2005-kompatibilitás minden részletét, az ő távirányítója is a hagyományos módon működik. Ez azt jelenti, hogy csupán az általa adott (jó hosszú) kódsorozat rögzítést, szoftver kérdése annak értelmezése. A megjelenésén kívül tehát technológiailag nem sokra számíthatunk.



A program telepítése nagyon egyszerű: egy könyvtárba kell kicsomagolni, majd onnan elindítani. A program első indításkor egy varázslót indít, amelynek automatikus vagy kézi módjában ki kell választanunk tunerünk típusát. Ha a program netán nem ismerné fel az infravevőt, akkor a vele azonos könyvtárban található DLL fájlok közül kell kijelölnünk a megfelelőt. Ezek után próbáljuk ki a távirányítót, majd adjunk meg három olyan gombot, amellyel a képernyőn bármikor előhívható menüt kezeljük.

Ez után menjünk a *Settings/Defaults* menübe, és állítsuk be a programoktól független, alapértelmezett funkciókat az *Assign* parancsral. Számgomboknál a számokat



A *BTRemote* az éppen futó alkalmazásokhoz igazítja gombjai funkcióit – kár, hogy csak egy program futhat

(*Simulate Keypress*), hangerőszabályozónál pedig az *Adjust audio volume* opciót használhatjuk, de mindegyikre van – angol nyelvű – magyarázat.

Ezek a funkciók sajnos nem bővíthetők, de legalább működik a távirányító! Kiváló ötlet, hogy a program *Control* ablakába bedobálhatjuk kedvenc alkalmazásaink ikonját, majd a *Control* gombbal egyedi definíciókat készíthetünk hozzájuk.

A telepítésnél beállított három gombbal bármikor előhívhatjuk az ezekből a programokból álló menüt, amelynek kiválasztott eleme el is indul. Ezt már nevezhetjük félig-meddig HTPC menünek, hiszen a ténvénező program éppúgy indítható, mint a DVD- vagy MP3-lejátszó. Kis szépséghibája van csupán: egyszerre csak egy program futhat.

Info

További információk:
www.btreote.w.pl

PLUSZ: nagyon praktikus
MÍNUSZ: korlátozott lehetőségek

Távirányítók

ATI Remote Wonder II (X10)



Az *ATI* már az első *All-In-Wonder* videokártyája mellé kínál távirányítót, és ezt a jó szokását a prémium kategóriás kártyáinál is megtartotta. A *Remote Wonder* családnak kisebb csodának számít: a hagyományos inf-

ravörös átvitelét rádiósrá cserélte, amely a kényelmi szempontok alapján nagy előrelépés, különösen akkor, ha például a nappalinkból vezéreljük a dolgozószobában lévő számítógépünket, a kép pedig előtűnik, a televíziókonk jelenik meg.

Az *ATI Remote Wonder* családja jelen pillanatban nálunk csak elvétve kapható (éppúgy, mint a többi távirányító), de például a *Remote Wonder I* az *ATI*, a *Hercules* és a *Sapphire* csomagolásában, sőt *OEM* (zacsok) kiszereelésben is előfordul.

A *Remote Wonder II* jelen pillanatban itthon hivatalosan még nem kapható, de az *ATI* a világon mindenhol szállít, ha a honlapján rendelünk. A család harmadik tagja a *Remote Wonder Plus*, amely önmagában nem, csak *ATI* termékhez csomagolva kapható.

A telepítés egyszerű, hiszen a vevő *USB*-s, amelynek kizetésében akár tizenhat adó is lehet – ezek között természetesen különbséget tud tenni a meghajtóprogram.

A távirányítók nagyon jó minőségűek, és az eget is vezérelni tudják. A II-es verzió a kurzort analóg érzetű, ámde digitális gombbal vezérli, amely teszünk tanúsága szerint inkább az átlós irányokat szerette.

A *Remote Wonder II* legújabb, *3.01*-es meghajtóprogramja még mindig szerény tudású, csak a hat, színnel jelölt gomb programozásának a lehetőségét foglalja magában (gombkombináció, programindítás, kikapcsolás), de az *ATI* által kínál négy program (*Winamp*, *Powerpoint*, *ATI Multimedia Center Library* és a kevésbé ismert *Gemstar*) elfogadható módon működik a távirányító egyébkont nem programozható gombjaival.

A programok indítása és vezérelése egyszerű, a *PC* és *AUX* gombok segítségével gyorsan és könnyen válhatunk az éppen használt pluginek között, tehát például a *Winamp* és a *PowerDVD* vezérelése között, még akkor is, ha a kiválasztott program nem kap fókuszot.

Info

Forgalmazó: ATI (internetes rendelés)
Internet: www.ati.com
Ár: 25-50 € között (itthon még nem kapható)

PLUSZ:
● egyedülálló analóg érzékelés
● igényes kialakítás
● nagy hatótávolság

MÍNUSZ:
● egyelőre csekély támogatottság
● nehezen tölthető
● kevés közvetlenül programozható gomb (A-F)

eDio IR501



Egyszerű hardver, egyszerű telepitő – ahogy egy távol-keleti készüléktől várhatjuk. Az enyhén áttetsző, két AAA elemet igénylő távirányító anyagminősége a gyerekjátékokat idézi, formája és gombjainak minősége viszont éppen nem azokat. Csak percekkel később tűnik fel, hogy ezen a távirányítón bizony nincsenek számgombok: az egyedi programokban a számos csatornaváltástól és a telefonos billentyűzettel is elesünk. Az USB-csatlakozós infravörös elsősorban a notebook-tulajdonosoknak jön jól, ugyanis egy rugós füllel a kijelző tetejére szerelve a legideálisabb helyet foglalja el, ebből a pozícióból pedig a notebook billentyűzetét három fényerőfokozatban tudja megvilágítani.

A mellékelt lemezen található *Remote Master* végzi a munka nehezét, az *Inter-video WinRip* alkalmazás amolyan vevőcsalagot, a *WinDVD* pedig már amúgy is mindenkinnek megvan.

A Remote Master is tálcára ülő változat: villogása mellett OSD-n is jelzi az aktívált funkciót, amely először programonként, majd gombonként kerül rögzítésre, tehát mindig az aktív programhoz igazodik. A négy fő gombhoz alkalmazásokat rendelhetünk (hat előre definiált), amelyeket szimulán is futtathatunk, de a programok bezárásáról a program már nem gondoskodik.

Info

Forgalmazó: Kelly-Tech
Internet: www.edio21.com, www.kellytech.hu
Ár: 4000 Ft

PLUSZ:

- ötletes
- olcsó

MÍNUSZ:

- nincsenek rajta számbillentyűk

Pinnacle PCTV Pro Remote

Hosszú ideig a Pinnacle tunerkátyáihoz adott távirányító (volt) az etalon, hiszen a praktikus kialakítás nemcsak a távkapcsolóra, de az infravörös vevőre is vonatkozik, az ugyanis a soros portra csatlakozik, így tunerkátyától függetlenül bárhol működik, ahol van soros port.

Alapértelmezésben a Pinnacle PCTV Vision programja irányítható vele, ha a Remote alkalmazást is futtatjuk a háttérben. A csatornák váltásától kezdve a timeshift funkcióig minden elérhető vele, tehát aki elégedett a PCTV programjával, nem is kell más program után néznie. Egyébként ez a távirányító a legjobb támogatott mind közül, még akár a „Serial IR Receiver” beállítás is használható a független programok, és ehhez a soros port beállításait egyáltalán nem kell megváltoztatnunk – minden (BIOS és Windows meghajtó is) maradhat az alapbeállításokon.



Egyedüli gond csak az lehet – amelyet hosszú távú tesztkünk is alátámaszt –, hogy az infravevőt tartó kétoldalas ragasztó hónapok múltán hajlamos elengedni (a monitoron persze fenn marad), ezért ezt ki kell cserélni hagyományos, kétoldalas ragasztóval. Az elemeket nem fogyasztja, teszt példányunk több mint két év múltán is még az eredeti AA elemekkel működik.

Info

Forgalmazó: Axico
Internet: www.pinnaclesys.com, www.axico.hu
Ár: 8000 Ft

PLUSZ:

- széles támogatottság
- távütemérkátyával is megvásárolható

MÍNUSZ:

- a rögzítéstechnika nem a Pinnacle területé, de...

Köhler Zsolt

Keresse a hírlapárusoknál!

MEGJELENT!

- Csúcsnoteszek
- Minden a Centrino-ról
- WiFi életstílus
- Mobilbloggolás
- Hotspot kalózok



Vásárolja meg on-line áruházunkban:
www.itmediabolt.hu
 vagy az

ITmédiabOLT-ban
 1067 Budapest,
 Teréz körút 47.

Helyre tartás:
 hétfő-szombat: 9-20
 szombat-vasárnap: 9-15



Ha sikeresen megbirkóztunk a *HTPC* összeállításával, valamennyi program működik, nézhetünk tévét, és abból fel is tudunk venni, már csak egy teendőnk maradt: valami módon összekötni a számítógépet a különböző szórakoztató-elektronikai berendezésekkel (házimoz-



Az összes hangszórót külön állíthatjuk

rendszerrel, tévével, projektorral stb.). Ezzel egyfelől a monitor helyett egy valódi nagyképernyős rendszerre kerülhet ki a lejátszott film vagy tévé képe, másfelől a hangot is a komolyabb minőségű szintet képviselő hangfalaink fogják megszólaltatni. Igaz, a számítógépes hangrendszerek is gyorsan fejlődnek, ám ma még a csúcsmoდეllek sem érik el azt a minőséget, amit egy „rendes” hangfalakból és házimozí-erősítőből álló rendszer kínál.

Lássuk tehát, milyen eszközökre van szükségünk! Az előbbieken elmondottak szerint két különböző jelet kell „kivenünk” számítógépünkől: képet és hangot. Mivel mindkettőt digitális formában keletkezik, jól tesszük, ha ezt a formát minél később alakítjuk analóggá – addig sem kell a kábelezésből származó zajjal törődnünk.

A két adatforrás közül egyértelműen a hanggal lesz egyszerűbb dolgunk: gyakorla-

PC és TV

Egy *HTPC* összeállítása nem egyszerű dolog, sok türelmet, időt, és néha némi szerencsét is igényel. Ha azonban megvagyunk vele, képességeinek teljes kihasználásához nem lesz elegendő a számítógép „apró” monitora és gyenge hangszórói, a maximális élvezethez beleváló hangrendszerre és nagyobb megjelenítőre lesz szükségünk.

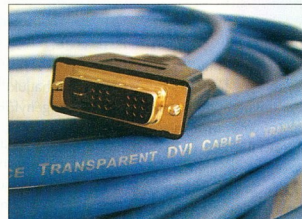
tilag minden ma kapható hangkártya – ide értve az alaplapra integrált lapkakészleteket is – rendelkezik digitális kimenettel. Ebből két alaptípus létezik: a „fém” vezetékét használó *koaxiális* és az *optikai* csatlakozó. Az, hogy melyiket használjuk, igazából mindegy: a koax előnye az olcsóbb kábel és a kevesebb konverzió (nem kell elektromos jelet optikáivá alakítanunk, majd vissza), míg az optikai kimenet kevésbé érzékeny a külső zajforrásokra.

A madzag másik oldalán rendszerint egy házimozí-erősítő vagy egy 5.1-es (6.1-es, 7.1-es) hangrendszert találunk – ha a digitális összekötés sikerült, a számítógépen nincs is más dolgunk: valamennyi beállítást az erősítőn vagy a dekóderen kell elvégeztünk. Ha valami miatt nem lenne hang, ellenőrizzük, hogy engedélyezett-e a hangkártya digitális kimenete – ez rendszerint a hangkártyához adott „mixer” programmal vagy a *Vezérlőpult*on keresztül kapcsolható be (keressünk *digital out*, *SPDIF* és ehhez hasonló kifejezéseket).

Valamivel nehezebb dolgunk lesz, ha nem tudunk digitális kapcsolatot kiépíteni (vagy azért, mert nem lehet, vagy azért, mert nem akarunk). Ekkor a hangkártya analóg kimeneteit kell használnunk, amit a 6-7-8 csatornának megfelelően három kábellel oldhatunk meg. Figyeljünk oda, hogy a megfelelő csatlakozó a megfelelő helyre kerüljön –



A modern kártyákon több kimenet is található (balról: DVI, S-Video/kompozit, D-Sub)



A DVI csatlakozó kiváló minőségű képet nyújt

vagyis az összes hangszóró a neki megfelelő jelet kapja. Ennek ellenőrzésére szinte minden sokcsatornás hangkártya kínál olyan alkalmazást, amely grafikusan is megmutatja, éppen melyik hangszórónak kell szólnia.

A hangnál jóval bonyolultabb a kép tévére küldése. Ez az átlagos számítógépes környezetben nem éppen régi dolog, alig pár éve kezdtek elterjedni ugyanis a TV-kimenetes videokártyák (ma már valamennyi kártya ilyen).

Attól függően, hogy milyen megjelenítőt használunk, rengeteg opció áll rendelkezésünkre. Hagyományos tévékészülékek esetében általában a *kompozit* vagy *S-Video* csatlakozást használhatjuk (az utóbbi valamivel jobb minőséget ad). Projektor, plazma és LCD képernyők használatakor könnyen lehet, hogy *komponens*, *VGA (D-Sub)* vagy *DVI* (esetleg *HDMI*) csatlakozókkal találkozhatunk.

Attól függően, hogy a két vagy grafikus lapkagyártó (*ATI* és *Nvidia*) közül melyiktől származik kártyánk processzora, más és más lépéseket kell követnünk. Ami lényeges: minél jobb képmínőséget akarunk, annál többet kell fizetnünk a kábelért: egy jó minőségű, 10 méter hosszúságú S-Video kábel 4–5 ezer forintot kóstál, ugyanaz DVI-DVI csatlakozóval már 30 ezerbe is belekerülhet.

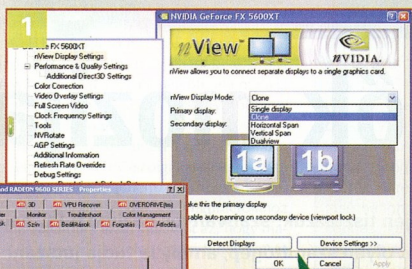
Rosta Gábor

PC és tévé összekötése lépésről lépésre

A számítógép és a tévé (projektor, plazmaképernyő stb.) összekötése könnyű feladatnak látszik, ám a beállítások nem olyan egyszerűek, mint mondják egy hangszóró csatlakoztatása. A szükséges eszközök: videokártya a megfelelő kimenettel, ehhez tartozó kábel és persze a megjelenítő. Az, hogy melyik csatlakozási lehetőséget használjuk, elsősorban attól függ, milyen közös nevezőt tudunk találni a két eszköz között. A képmínőség szerint növekvő sorrendben a következők közül választhatunk: kompozit, S-Video, komponens, D-Sub (VGA), DVI/HDMI.

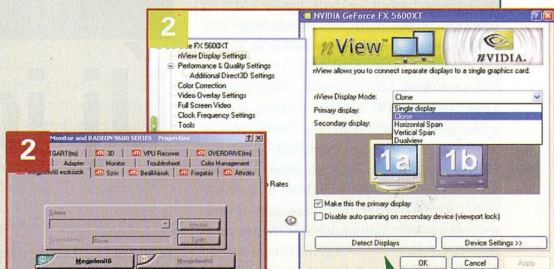
Ha megvagyunk, következő feladatunk a számítógép beállítása – ennek lépései minden videókártyánál hasonlóak, legfeljebb a grafikus chip gyártójától függően és más helyen találjuk a megfelelő ikonokat és paneleket.

Amit el akarunk érni, a következő: a tévé elsődleges feladatra a filmek megjelenítése legyen – azaz a monitoron kis ablakban futó mozi/tévé/egyéb műsor a nagyobb képernyőn teljes méretben fusson. Lássunk tehát hozzá!



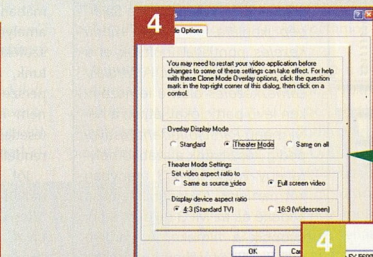
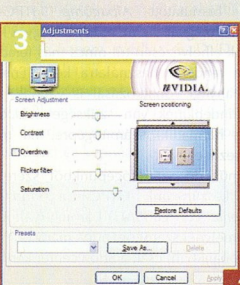
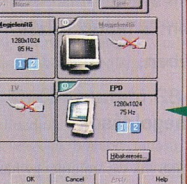
1a is the primary display
1b is auto-panning on secondary device (viewport lock)

Jobb gombbal kattintsunk az Asztal (Desktop) látható részére, majd ott a Tulajdonságok menüpontra. A Beállítások fülön nyomjuk meg a Speciális gombot, majd válasszuk ki a videokártyához tartozó fület (a feliratáról és a speciális ikonról meg fogjuk ismerni). Ekkor ezt a képernyőt fogjuk látni.



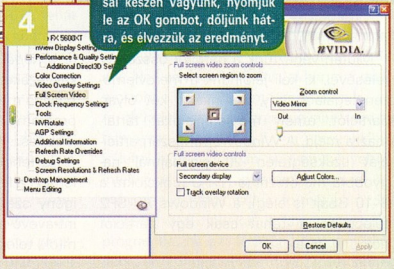
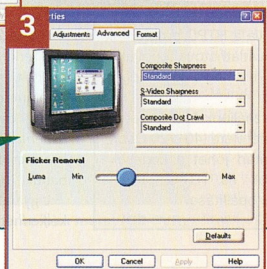
1a is the primary display
1b is auto-panning on secondary device (viewport lock)

Az Nvidia kártyák esetében az nView display settings menüben, az ATI-nál pedig a Displays fül alatt kapcsolhatjuk be a szükséges kimeneteket. Mivel dolgozni továbbra is csak a számítógép monitorán szeretnénk, érdemes a Clone vagy a Dual View üzemmódok közül választani, különben a Windows az Asztalt kiterjeszti a második megjelenítőre is.



Kapcsoljuk be a teljes képernyős filmmegjelenítést a második képernyőre. Ezt az ATI esetében az Overlay fül Clone mode options gombjával tehetjük meg, míg az Nvidia termékeinél a Full Screen Video menü alatt állíthatjuk be. Ha minden beállítással készen vagyunk, nyomjuk le az OK gombot, döljünk hátra, és élvezzük az eredményt.

A második kijelzőt érdemes beállítani – ehhez az Nvidia kártyáknál kattintsunk a megfelelő kijelző ábrájára, és válasszuk a Device properties menüt. Az ATI kártyák esetében a TV feliratot kell megnyomnunk.



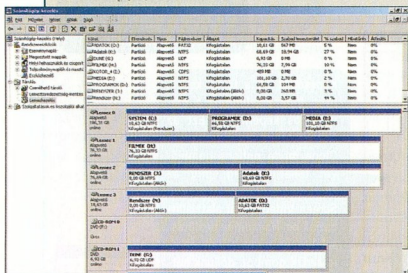
Ma már mindent testre szabnak, nem kivétel ez alól a házimozipc sem. Ha ilyenre vágyunk, nem kell mindjárt elrohanni, és megvenni a legdrágább számítógépet, mivel csak esetben egy átlagos PC is megfelel a (házi)mozisás követelményeinek.

Ez azonban sajnos mégsem ilyen egyszerű: alapvető követelmény ugyanis, hogy a számítógép úgy illeszkedjen be az otthoni szórakoztatóelektronikai készülékek közé, hogy kezelése hasonlóan egyszerű, működése pedig hasonlóan halk legyen. Míg ez utóbbi feladatot hardveres eszközökkel oldhatjuk meg, az előbbinél szoftveres eszközök sietnek a segítségünkre.

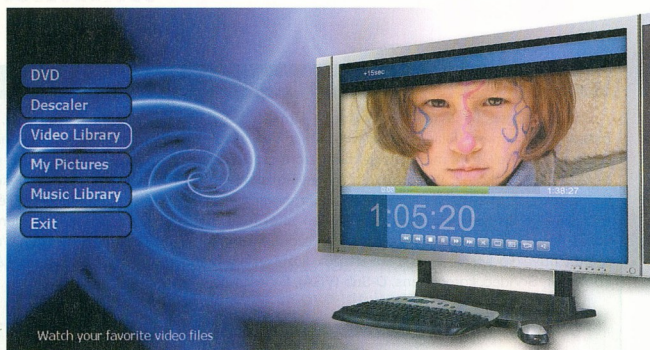
A szoftverek között vannak teljes verziós, kifejezetten HTPC céljára készített programok, és vannak olyan segédeszközök is, amelyekkel különféle modulokból igényeinknek megfelelő HTPC-t készíthetünk. Ezek között kiemelt helyet foglalnak el a távirányító kezelő programok, ezekkel ugyanis továbbra is használhatjuk hagyományos médialejátszókat, képnézegetőket, zenelejátszókat, filmfelvetőket. Ezeket a karoszképekben ulti ugyanúgy távirányíthatjuk, ahogyan megszoktuk.

Házimozipc-nk kialakítására többféle módszer kínálkozik, ezek közül mutatunk be néhányat.

A HTPC előkészítése



Miután végeztünk a hardver összeszerelésével, ki kell jelölnünk a merevlemez legalább egy, de inkább két olyan partíciót, amely médiafájloinkat tartalmazza majd. A Windows rendszerpartícióját szükségtelen 20 gigabájtnál nagyobbba méretezni (a HTPC funkciókra a 8–10 Gbájt is elég), a Windows XP SP2 telepítésekor tehát csak egy partíciót hozunk létre.



Új idők mozija

Jó, ha mindjárt az elején tisztázzuk: szabványos házimozipc nem létezik. Létezik viszont olyan számítógép, amely le tudja játszani és meg tudja jeleníteni a filmeket, mégpedig megfelelő minőségben. Egy igényeinknek megfelelő HTPC-hez nem is nehéz hozzájutni – cikkünk segít az első lépések megtételében.

Komplett megoldások

A legegyszerűbb, ha vásárolunk egy házimozipc-t (lásd például a CP 2005/01 számban bemutatott *Albacomp* HTPC-t), amelynek megvan az az előnye, hogy a készülékek elhelyezésén túl nincs más feladatunk, a rendszer használatra kész. Ennek persze anyagi vonatkozásai is vannak, de nem mindenkinek van szüksége második (esetleg harmadik) számítógépre, ha már rendelkezik eggyel.

Jól működő számítógépünkön szerelés nélkül készíthetünk HTPC-t a *Pinnacle Showcenter* (CP 2005/03) bármely változatával, amelynél számítógépünk marad a dolgozószobánkban, csak a Showcenter kerül a nappaliba.

Ha netán mégis amellet döntenénk, hogy az eddigi számítógépünkön faragunk HTPC-t, akkor vásárolhatunk egy komplett tétvetunerrel, távirányítóval és szoftverrel kibélelt csomagot a *Cyberlink*től, *PowerCinema 3* néven. Ha már van tunerünk, akkor a csomag olcsóbb változatát is választhatjuk.

Ugyancsak teljes funkcionalitással büszkélkedhet a *Pinnacle* cég *PCTV Media Cen-*

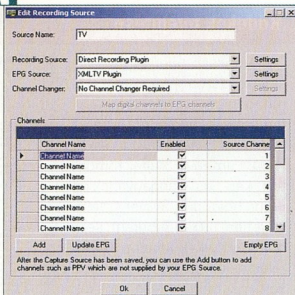
A telepítés és a programok beállítása után kattintsunk a *Sajátgép* ikonjára, és a helyi menü *Kezelés* pontjával indítsuk el a *Kezelés* programot. A *Tárolás/Lemezkezelés* alatt a lemezeinken lévő partíciókat látjuk, a helyi menü *Partíció létrehozásával* pedig készítsünk a szabad helyre egy vagy 1/3–2/3 arányban két partíciót. A kisebbik lehet a képek és az MP3 fájloké, a nagyobbik a filmeké. A partíció gyökérkönyvtárban hozzuk létre a *Képek*, *Zenék* és *Filmek* könyvtárakat, ezeket megadva a HTPC programok beállító menüjében átláthatóvá tehetjük a program kezelését, és még a sebesség is jobb lesz.

Ha tehetjük, használjunk külön merevlemez a filmek felvételére (40–120 Gbájt, igény szerint). Ezután jöhet a kodekek, infravörös-programok és HTPC program(ok) telepítése és beállítása.

com/work/apps/xmltv) segítségével. Szerencsére a program elég rugalmas ahhoz, hogy bármilyen programot elindíthatunk alóla, így akár kedvenc tévéező és filmfelvevő programunkat is. A jövő pedig majd csak meghozza számunkra is a gondatlanul hasznárlható DVB-adásokat és az internetes műsorlistákat.

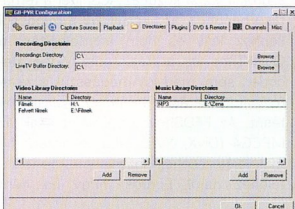
A telepítés után elindul a *Config* program, amellyel minden beállítást elvégezhetünk. Ha a program által támogatott hardvert használunk, akkor a *Capture Sources* oldalon azt is beállíthatjuk (akár két-három képereszközt is használhatunk, ha az támogatott) az *Add* opcióval. Az új eszközöknek adjunk nevet, majd állítsuk be a *Settings* gombokkal.

A felvételi forrás maradhat a *Direct Recording*, a kártya típusa mellett legyen *Germany*, *Capture Device #1* és *Internal Tuner*. Ha a kép minőségén később javítani szeretnénk, kipróbálhatjuk a *High Quality* beállítást is – addig azonban hagyjuk meg az alapértelmezett beállítást. A kérdéses EPG forrásnál válasszuk az *XMLTV-t*, és adjuk meg az általa generált XML fájl helyét (ha frissítettünk). A *Channel Changer* a távirányítót jelöli, általános távirányító esetén válasszuk a *No Channel Changer*-t. Ezek után az *Update EPG* hatására megjelennek az országunkban fogható tévémsorok. A további finomhangolást a *Channels* oldalon végezhetjük el, de erre általában nem lesz szükségünk.



A csatornák beállítása még hátravan

A *Playback* oldalon a hardveres MPEG-2 dekódérünket állíthatjuk be, amely a *Hauppauge PVR350* vagy a meg ritkább *Sigma Designs XCard* lehet. Mindenkinek érdemes bejelölnie a *Use FFDSHOW post-processing if installed* opciót, mert ez szoftveres dekódolás esetén javít a képmínőségen. Célszerű még a *Video Decoder* legördülő menüjében más kodeket kiválasztani,

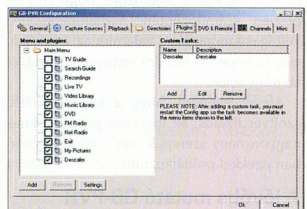


A Recording Directories könyvtár csak akkor fontos, ha támogatott tunerünk van

mint az *Elecard MPEG2 Decoder*, azzal ugyanis nem működik a DVD-lejátszás. Ugyanezt állítsuk be majd a *DVD+Remote* menüben is. Régi videokártyán a *VMR7-et*, még régebben az *Overlay Manager* jelölést válasszuk ki, szintén hasonló okokból.

Nagyon fontos a *Directories* ablak, ahol a *Video* és *Music Library Directories* érdekes számunkra – távolítsuk el a *C:* könyvtárat (*Remove*), és adjuk hozzá a film- és zenei könyvtárainkat (*Add*). Támogatott tuner-kártya esetén a két felső könyvtárat is érdemes beállítani a felvett filmeknek és a Timeshift átmeneti könyvtárnak.

Még érdekesebb a *Plugins* ablak, amelynek bal oldalán a program főmenüjét láthatjuk, innen általában ki is vehetjük a *TV Guide*, *Live TV*, *FM Radio* menüket. Ha teszünk, almenüket is készíthetünk, így majd nem kell görgetnünk a hosszú menüt. A jobb oldalon egyedi feladatokat sürhatunk



Nem csak a DScaler, az Outlook Express is elindíthatjuk külön menüből

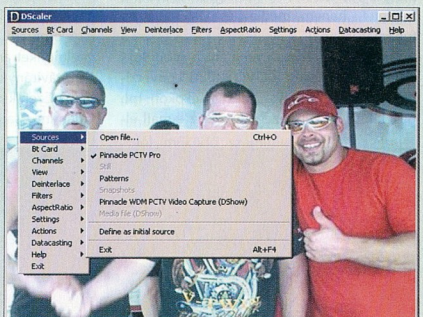
Jobb, mint a 100 Hz-es tévé: DScaler

A *DScaler* egyszerű kinézetű, sok funkcióval ellátott tévéező program, amely a legtöbb meghajtóprogram nélküli tuner-kártyával (BT8x8, SAA713x, CX2388x) együttműködik, még akár többel is. Természetesen a szabványos WDM-meghajtókon keresztül bármelyik eszköz képét javíthatni tudja.

Első indításkor a program *Setup Card/Tuner* menüjében válasszuk ki kártyánk típusát. A tunerünk pontos típusát megtaláljuk a tuner-kártyánkon lévő matricán, amely tipikusan *Philips PAL* vagy *Tempic PAL/Secam+FM*. Az *Autodetect* gombon kívül mással ne próbálkozzunk, mert visszafordíthatatlanul megváltoztathatja kártyánk adatait! Egyedül a tuner típusán változtathatunk, de csak akkor, ha a csatornákat lassan váltja a program. A hangerőt alapesetben a tunerrel állíthatjuk, de a program a hangkártya keverőjét is használni tudja.

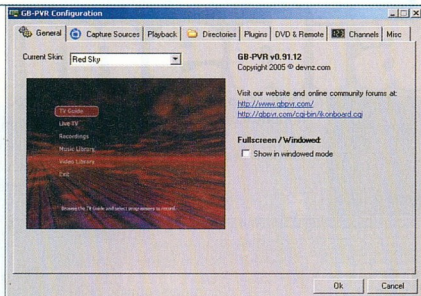
Az alapbeállítások után válasszuk bemeneti forrást (*Sources*), WDM-meghajtó nélkül jobb képet kapunk; jelöljük be a *Bt Card/Video Input/Tuner*, majd a *Bt Card/Audio Input/Tuner* opciót, és ugyanitt, ha nincs hangunk, az *Use Input PIN 1* opciót, majd válasszuk a *Bt Card/Reset Card* pontot, amelynek hatására már képet kell kapnunk.

A *Settings/General Hardware Setup* alatt nyugodtan választhatjuk a 300–500 MHz-es processzort, a *Best picture quality*, valamint a *Priority given to other programs* opciót, így a háttérben is tévézhetünk, más program lassulása nélkül.



Nem a DScaler ablaka és menüje, hanem annak tartalma minőségi

Jöhet a csatornák beállítása (*HOME*), ahol válasszuk az *Eastern Europe Cable Frequencies*, esetleg a lassabb *Full Frequency Scant*. A megtalált csatornáknak



Az internetről bármikor letölthetünk tetszetős felületeket

be, például a *Descalret* (*Add* parancs). Ehhez először adjunk nevet a menünek, válasszuk ki a programot, majd írjunk megjegyzést a *Description* sorba. Az *Arguments* sort nem kell kitölteni, a legalsó sort pedig jelöljük be – ez elrejti a GB-PVR felületet addig, amíg teljes képernyőn tévét nézünk. Innentől

kezdve a filmek felvétele a *Descalere* háruil, de a GB-PVR menüjéből könnyen kiválaszthatjuk majd a felvett filmszereleket.

A következő a *DVD&Remote* ablak, ahol a DVD-meghajtónk helyes betűjelét kell kiválasztanunk, s ha teleptettük, akkor a *Daemon Tools* helyét (a program az ISO-ba mentett DVD filmeket is le tudja játszani!), valamint távirányítónk típusát a *Remote Control* alatt.

A *Misc* opció alatt semmit nem kell állítanunk, de a *Web Scheduling* alatt engedélyezhetjük azt a szervert, amellyel távolról állíthatjuk be a műsorok felvételét, sajnos csak a támogatott tunerártyák esetén.

Végül, de nem utolsósorban a *General* menüben választhatunk megjelenési módot (*Current Skin*), illetve teljes ablakos megjelenést a jobb oldali kapcsoló törölésével. A program használata előtt a *Start/Indítópult* menüből töröljük ki a *GBPVTray.exe* ikont, ha külső tévéező programot használunk.

A program kezelése roppant egyszerű, az apróbb hiányosságok között említhető, hogy a filmek lejátszását kilépés esetén nem onnan folytatja, ahol abbahagyta, pozícionálás közben lelassul, és némileg lassan reagál a gombok lenyomására.

A zenelejátszóban nem tudjuk görgetni a menüt, s a program legfeljebb az első tizenöt könyvtárat tudja megjeleníteni. Cserébe



A könyvtárak megjelenésével nincs baj

pluginokkal bővíthető, ezek között pedig szinte mindig megtalálunk, ami csak a HTPC-hez kell.

Info

Internet: www.gbivr.com

PLUSZ:

- egyszerűen kezelhető
- jól támogatott

MÍNUSZ:

- a menüpontok neve nem írható át
- korlátozott tunerátogatás
- a DVD-lejátszóknak nincs menüje

A gyorsan fejlődő MediaPortal

A *MediaPortal* a készítőik állítása szerint örökké ingyenes lesz, ami a munkájuk minősége és a termékátogatásuk alapján nyugodtan el is hihetünk.

Talán ezért is annyira kedvelt ez a komplett csomagban érkező program, amelynek első indításakor a konfigurációs varázsló indul el. A *General* oldalon ugyan még nem választhatjuk ki a magyar nyelvet (talán lesz lelkes fordítónk), de bejelölhetünk mindent, a *Use mouse left double click* az *right click* opció kivételével, amelyet csak akkor aktiválunk, ha egyszerűbb távirányítós kezelésre vagyunk.

A *Skin* oldalon az előre definiált kinézetekből választhatunk, a *Plugins* részt átugorva kijelölhetjük a zenéket tartalmazó könyv-

adjunk nevet, esetleg finomhangoljuk őket a jobb oldalon lévő nyilakkal. A későbbiekben az egér görgőjével vagy a PageUp-PageDown gombokkal válthatunk csatornát.

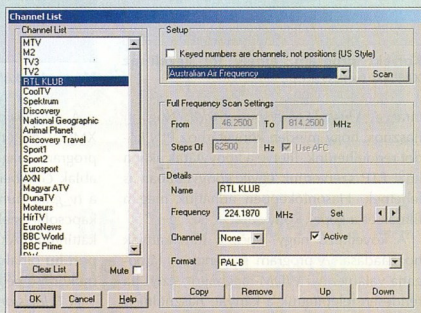
Következik a képmínőség javítása: a *Deinterlace* menüben kapcsoljunk ki mindent, és válasszuk a *Video TomsMoComp*, gyenge gépnél a *Scaler Bob* (gyors) szűrőt. A *Filters* alatt pedig kapcsoljuk be a *Gamma* szűrőt és a *Temporal Noise Filter*.

A teletexthez válasszuk a *Datacasting/Capture VBI-Data* opciót, a *Datacasting/Teletext Code Page* alatt töröljük az automatikus beállítást, és válasszuk ki a magyart. A teletext ezután a T gombbal hívható.

A filmek felvételét *Shift + R* kombinációval indíthatjuk el, és *Shift + S* gombbal állíthatjuk le. A beállítást az *Actions/Recording/Options...* menüben a *Compression Options...* *Video/Beállítások* alatti

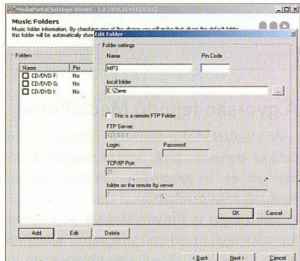
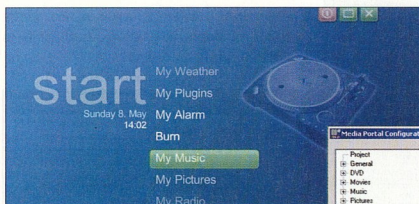
DivX Codec kiválasztásával kezdjük. Az *Audionál* maradjunk *PCM* tömörítésnél, a *DScaler* egyelőre nem tud valós idejű MP3 hangot előállítani. A *Recording Height* beállítást 384 pixel széles megjelenítésénél ne változtassuk, 768-nál állítsuk *Averaged* állásba, így maradnak a kép arányai.

A kép felbontását a *Bt Card/Pixel Width* alatt növelhetjük meg, ez javítja a képmínőséget, de ha a merevlemez működésekor vízszintes csíkokat látunk beugrni, az alaplap BIOS-ában tiltuk le az *USB 60/64 Port Emulation* opcióját, vagy a *Spread Spectrum* értékét állítsuk nullára. Ezzel együtt a merevlemez

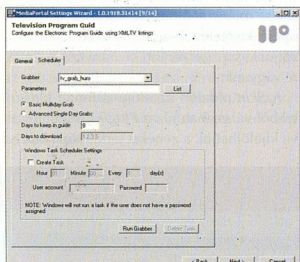


A csatornák beállítása és sorba rendezése mintaszéri

kábeleinek és a belső tunerártyának az egymáshoz viszonyított elrendezésén is változtathatunk, ez is eredményre vezet-het.



Zenében ritkán van korhatáros tartalom, képből és filmből viszont gyakran



Korrekst program, amely jól kezeli az XMLTV rendszerét

tárt a *Music Foldersben* (Add). Nagyon hasznos, hogy minden könyvtárhoz PIN kódot rendelhetünk, illetve a könyvtárak akár a házi FTP szervertünk egyik könyvtárában is lehetnek. Hasonlóképpen adhatjuk meg a filmek és a képek könyvtárát.

A következő nagy lépés a tunerkárták hozzáadása. A program szerverencsere támogatja valamennyi WDM-meghajtót, ezért ha rendszeren telepítettük a kártyát, használni is tudjuk majd. Válasszuk az *Add*, majd a *TV Capture Card* menüben a *General S/W Encoding sort*. Ebben az ablakban már csak az alsó *Autosync* gombot kell megnyomnunk, amely megkeresi a csatornákat. A *Recording* fül alatt állítsuk be a felvételre szánt könyvtár nevét.

Media Portal: csak a menüpontokból tudjuk, hogy nem a MediaCenter Editionnel van dolgunk



Ha a távirányítót MCE 2005-kompatibilis, szinte nem is kell konfigurálnunk



Még a dedikált időjárásjelző programok sem mindig ilyen jók

A *Television Program Guide* telepített XMLTV esetén működik, szerencsére ezt a program maga kezeli, ehhez a *Scheduler* ablak *Grabber* részében kell kiválasztanunk a *tv_grab_huro* értéket, majd aktív internet-csatlóval a *Run Grabber* gombra kattintani. Az XMLTV egyébként a www.port.hu oldalon lévő tévémsort tölti le, de működése néha egy kissé bizonytalan.

A *Television Channels* alatt módosíthatjuk a csatornák neveit (*Edit*), igény szerint jelszóval védett csoportokat képezhetünk (*Groups*), és azokat feltölthetjük a csatornákkal (*Map Channels*). Kiváló tulajdonság, hogy a *Cards* alatt a tunerkártákhoz rendelhetjük a csatornákat, így amíg az egyik csatorna adását felvesszük, a másikat nézhetjük.

A *Radio* egyszerre kezeli az FM tévétunereken keresztül befogatható és az interneten keresztül letölthető (*Stream*) adások összességét. Itt sajnos kézzel kell beállítanunk az internetes csatornákat, de erre jó forrást kínál a www.shoutcast.com.

Végül a távirányító kerül sorra, amely az iménti gyorsbeállításban csak MCE lehet, de ha más típusunk van, ne keseredjünk el, a program ugyanis a távirányító-kezelő programokkal gond nélkül irányíthatunk. Ezenkívül próbálkozhatunk még az *USBUIRT*, *UIR/IRMan*, *WinLirc* vagy *RedEye* kompatibilis vevőkkel is.

A HTPC az aktuális időjárást is meg tudja mutatni, persze csak akkor, ha az internetre kapcsolódunk: a *Weather* pontban rákereshetünk a lakóhelyünk közelében lévő nagyvárosokra, az ékezetek mellőzésével. Sajnos csak egész szávakra ad találatot a rendszer, de így is jó.

A *Plugins* menüben a beépített, ki-és bekapcsolható modulokat állíthatjuk be, ezek között DVD-író, ébresztő, internetező, időzítő, Winamp-5 FooBar-kezelő és Tetris modul is található. De ha még ez sem lenne elég, nézzük meg a *Filters* alatti pontokat: a kép és hang(!) dekódolását a legjobb szoftveges videodekóder, a még fejlesztés alatt álló *Descaler* végzi.

A filmek felvétele után azokat a *Recorder* pluginnal DVD-re írhatjuk, és ehhez sem kell sok gombot használnunk.

Info

Internet: mediaportal.sourceforge.net

<p>PLUSZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kiváló tudás • külső modulok nélküli is tud mindent 	<p>MÍNUSZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beállításához, megismeréséhez idő kell • a menük néha villognak • alap • az az elcsúszó hangokat nem lehet állítani
---	--

Köhler Zsolt

ITmédiabOLT

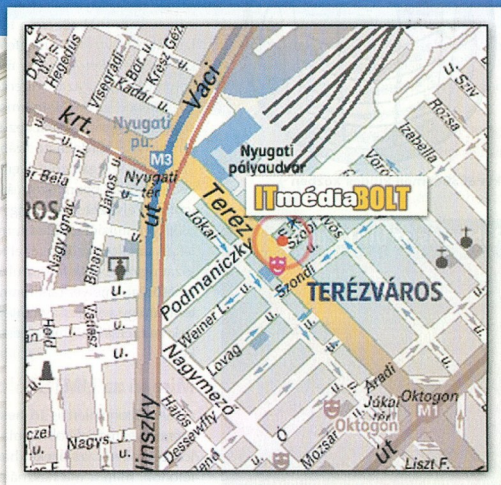
Várjuk Önt!

VI. ker. Budapest, Teréz krt. 47.

(Nyugati pályaudvarnál a Bluefish üzletében)

Már **2** nappal a megjelenés előtt,
2005. június 28-án megvásárolhatja a legfrissebb
Computer Panorámát üzletünkben!

Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 9-20
szombat-vasárnap: 9-15

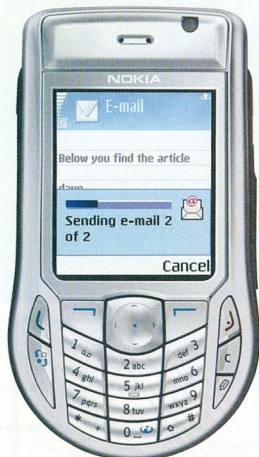


Telefon: 06 (1) 888-3421, 22

Fax: 06 (1) 888-3499

www.itmediabolt.hu

Mozizz a mobilon!



Nokia 6630 e-mail küldés közben

Robbanás az UMTS piacon

Tavaly év végén a harmadik generációs mobilszolgáltatásoknak a világon összesen 16,1 millió előfizetője volt, közülük 8,8 millióan Japánban, ami nem meglepő, hiszen 2002 végén elsőként itt épült ki az UMTS rendszer. Annál érdekesebb, hogy a ranglista második helyén 3 millió előfizetővel Olaszországot találjuk, míg a harmadik helyen Nagy-Britannia tanyázik, a maga 2,5 millió felhasználójával. Németországban 2004 végén mindössze 250 ezer UMTS telefon és PC-kártya volt forgalomban, ám szakemberek szerint az előfizetői szám idén megtízszereződhet.

A mobiltelefon-gyártók is meglehetősen optimistáknak látják a jövőt, hiszen a *Sony Ericsson* idén meg kívánja duplázni 3G-s telefonjainak eladásait, így már minden tizedik készüléke UMTS-képes lesz. A *Nokia* még bizakodóbb, a finn cég tervei szerint minden negyedik értékesített mobiljuk ilyen lesz majd.

Már csak hónapok kérdése, és nálunk is elindul a harmadik generációs UMTS mobilszolgáltatás, amellyel már tévézhetünk, rádiózhathatunk, videotelefonálhatunk, vagy éppen ADSL sebességgel internetezhetünk majd.

Február 10-én a *T-Mobile Magyarország* fontos bejelentést tett, ugyanis a cég ezen a napon kezdte meg UMTS alaphálózatán a videotelefonálás, a szélessávú internet-hozzáférés és a videolejtés tesztelését. A T-Mobile UMTS alaphálózata az év folyamán további cellákkal bővül, és ha a próbázsem a tervek szerint halad, akkor év végére megfelelő készülékekkel már elérhető lesz a mobil szélessávú kommunikáció, azaz videotelefonálhatunk, vagy éppen az ADSL-nél megszokott sebességgel internetezhetünk vezeték nélkül, telefonról vagy hordozható számítógépről. Legáltalában a szolgáltatók ilyen lehetőségekkel kecsesgetnek bennünket, ám ahhoz, hogy valóban élvezhessük a nagy sebességű mobilkommunikáció áldásait, megfelelő készülék és tartalom szükséges. Az UMTS hálózat ugyanis csak infrastruktúra, azaz olyan lehetőség, amelyet tartalommal kell megtölteni, ahogy a szélessávú internet elterjedésének is a letölthető filmek és zenék adtak lökést.

Mire jó az UMTS?

De vajon miért is jó nekünk az UMTS? Mennyivel tudnak többet majd az UMTS hálózatok, illetve az ezeket használó mobiltelefonok, mint a ma használatos GSM masinák? Szinte kézenfekvő a válasz: az új mobilokkal akár videotelefonálhatunk is, hiszen a ma kapható készülékek egyikéről sem hiányozhat a nagy méretű színes kijelző és a kamera, az UMTS hálózat pedig már lesz olyan gyors, hogy valós időben továbbíthatunk mozgóképeket az egyik telefonról a másikra. A dolog valóban lenyűgöző, a kiállításokon már évek óta találkozhattunk ilyen megoldásokkal, ám elég valószínűtlen, hogy a videotelefonálás miatt majd tömegek dobják el meglévő GSM készülékeiket, és vásárolnak 3G-s telefont, hogy azután még regdrágán nézhessék egymást egy pár négyzetcentiméteres kijelzőn. Ez nem túl életsze-

rű akkor, amikor a mobilszolgáltatók pár forinttal olcsóbb percdíjakkal csábítanak át ügyfeleket a konkurenciától.

Nyugat-európai tapasztalatok szerint az UMTS inkább a mobilinternetezésben jelent majd változásokat, hiszen a már most is elérhető WLAN és WiFi hálózatokkal szemben nagyobb területi lefedettséget biztosít, azaz nem csak egy-egy adó kisebb körzetében netezhetünk majd vezeték nélkül. Teljes lefedettségre persze ne számítsunk: a magas költségek miatt a szolgáltatók először Budapesten, majd a nagyobb vidéki városokban építik ki hálózataikat, hiszen beruházásai-



A Sony Ericsson Z800-as UMTS telefonja hamarosan nálunk is kapható lesz

kal itt érhet el a legtöbb potenciális felhasználót. A drága technológia, illetve a korlátozott piaci igény miatt a GSM-hez hasonló országos lefedettség valószínűleg soha nem lesz majd, így ahol már most sincs „tér-erő”, ott a 3G sem jelent majd megváltást.

Hogy az UMTS hálózatok kiépítése milyen terhet ró a szolgáltatókra, azt jól érzékelteti *Drozdly Győző*, a Pannon GSM vezérigazgató-helyettesének kijelentése arról, hogy cége a GSM hálózat kiépítésére több mint egy milliárd dollárt költött, ám a harmadik generációs hálózat létrehozása a több bázisállomás és a drágább technológia miatt ennél is többre kerülhet. A teljes lefedettségre tehát jó ideig várni kell, ám a bu-

Milliárdos frekvenciák

A magyar állam által kiírt UMTS tender felemás eredménnyel zárult, hiszen bár mindhárom jelenlegi mobilszolgáltató – a Pannon GSM, a T-Mobile és a Vodafone – szerzett frekvenciát, a tervekkel ellentétben végül nem jelent meg új szolgáltató a magyar piacon. Az új szereplő megjelenésétől a szakemberek a piac felpeszűlését várták, hiszen a Vodafone megjelenése is komoly árversenyt idézett elő, aminek az ügyfelek a haszonélvezői.

A 15 évre szóló frekvenciahasználati engedélyek kiadása legkevesebb 52,5 milliárd forintos bevételt jelent az államkasszában, hiszen a Pannon GSM 19, a T-Mobile 17, míg a Vodafone legkevesebb 16,5 milliárd forintot fizet az engedélyekért. A Pannon és a T-Mobile

három év alatt utalja át a rá eső összeget, míg a Vodafone a forgalomarányos fizetési lehetőséget választotta, azaz a tavalyi 5,5 milliárd forint után idén 2,5 milliárdot utal át, míg 2006 és 2019 között az UMTS szolgáltatásból származó bevételeinek 0,3 százalékát fizeti ki. Az állam azonban 8,5 milliárd forintos minimális összeget is meghatározott, azaz a Vodafone legkevesebb 16,5 milliárd forinttal gazdagítja az államot.

Az árkülönbségek oka az, hogy a Pannon az UMTS frekvencia blokk mellett egy kiegészítő, 1800 MHz-es frekvenciablokkhoz is hozzájutott, így a cég nyilatkozatai szerint jobb UMTS szolgáltatást lesz majd képes nyújtani.

Így néz majd ki a videotelefonálás

a DVD és CD lemezeket a gyors DSL és kábeltéves internet. Miért venénk CD korongot, ha a nekünk tetsző számokat pillanatok alatt letölthetjük, de a DVD lemezek is anakronisztikussá válnak akkor, amikor majd mobilon tölthetünk le filmeket, vagy nézhetünk élő közvetítéseket. Az UMTS telefonokkal, ha lesz megfelelő tartalomszolgáltató, ezt éppen úgy megtehetjük majd, mint most az otthoni számítógépen.

Tévé és rádió a mobilon

Hej ez utópia? Egyáltalán nem, hiszen a Telegy az év elején az UMTS telefonokon elérhető televízió- és rádióműsort indított. A felhasználóknak nincs más dolgom, mint felépíteni a wap.ttv.tv oldalra, ahol a Tango TV és a Sunshine Radio Luxemburg adását élvezhetik élőben, éppen úgy, mintha vezetékes szélessávú internetkapcsolaton keresztül tévéznének vagy rádióznának. A Telegy azonban nem az egyetlen példa, hiszen a Virgin Radio műsorait ugyancsak hallgathatjuk 3G-s mobiltelefonról, mégpedig az előbbihez hasonlóan földrajzi helytől és szolgáltatótól függetlenül. Az UMTS-adáshoz a Virgin a Sydus fejlesztőcég technológiáját használja, a műsor vételéhez szükséges szoftvert pedig a Virgin Radio weboldaláról (www.virginradio.co.uk) ingyenesen tölthetjük le.

A szolgáltatás a Symbian operációs rendszerű EDGE és 3G-s mobiltelefonokon keresztül érhető el, így a legtöbb okostelefon tulajdonos már hallgathatja a Virgin három különféle zenei műfajra specializálódott csatornáit. Jó tudni, hogy a rádióhallgatás a korlátlan 3G hálózathasználatot biztosító fix díjas előfizetéses konstrukciók esetén ingyenes, ám azoknak, akik használati díjat fizetnek a GPRS vagy a 3G szolgáltatások után, azoknak bizony nem feltétlenül olcsó mulatság a mobil online tévés és rádiózás.

A harmadik generációs hálózatokon természetesen a ma használatos GSM készülékek nem működnek majd, így hamarosan nálunk is megjelennek azok a masinák, amelyek a GSM mellett már az UMTS hálózatokkal is boldogulnak. Fontos, hogy az új telefonok mindenevők legyenek, hiszen az UMTS-lefedettség korlátozott lesz, ezért a GSM, a GPRS, sőt az EDGE szolgáltatások használatára egyaránt alkalmasnak kell lenniük, így mindig a legoptimálisabb kapcsolatot választhatják. Ezzel már el is áruktuk, hogy a 3. generáció megjelenése



Akár 10 Mbittel is

A 3G, túl azon, hogy a hagyományos és műholdas összeköttetésnek köszönhetően ténylegesen lefedheti bolygónkat (a sivatagoktól kezdve a sarkköröig), valóban szélessávú internet-hozzáférésre ad lehetőséget – bizonyos fejlesztések majdani eredményeképpen akár 10 Mb/s sebességre is (jelenleg az otthoni ADSL-elfizetések maximuma is legfeljebb 1 Mb/s).

A mobilhozzáférés sávszélességét ugyanakkor nagyban befolyásolja a készülék helyzete. Például egy InterCityn utazva legfeljebb a vonatunk lehet gyors, a hozzáférésünk nem, az ugyanis legfeljebb 144 kb/s-ot tud produkálni – igaz, azt akár hegyenyvőgőn is, bárhol.

Gyalogosan egy szerény ADSL-hozzáférés sebességét is megközelíthetjük a mobilal, azaz a 384 kb/s is elérhető. Egy helyben toporogva (vagy akár fotelben ülve is) 2 Mb/s a jelenleg elérhető maximum, a 10 Mb/s-ra az úgynevezett nagy sebességű készülékírányú hozzáférés, a HSDPA-fejlesztés sikeres befejezésekor van esély.

dapestiek már az év vége előtt élvezhetik a gyors mobilinternet előnyeit. De mit jelent ez a gyakorlatban? Gondoljuk csak el, hogy mobilinterneten keresztül élő videoközvetítés nézhetjük kedvenc csapatunk meccsét, fájlcsereelő rendszereket használhatunk, online rádiót hallgathatunk, vagy éppen filmet nézhetünk, de akár a céges hálózatra is felfelhathatunk bárhol és bármikor. Képzelnék csak el, hogy vonaton vagy buszon zötykölődünk, és mérhetetlenül unjunk a hosszú utazást, milyen jó lenne ilyenkor zenét hallgatni vagy éppen megnézni egy jó filmet. Mondhatják persze, hogy ki akar egy 3x5 centiméteres kijelzőn szélesvásznú mozifilmet nézni, hiszen képzelnék el, mi látszott volna a Gyűrűk Ura harmadik részének monumentális csatajelenetéből ekkora méretben. Ám ha UMTS kártyánkat egy notebookhoz csatlakoztatjuk, akkor már más a helyzet, hiszen egy 14–15 colos TFT kijelzőn a filmek is jobban mutatnak, így ott mozizhatunk, ahol éppen kedvünk szotyyan.

A mobil szélessávú a hagyományos adathordozókat is elhárítva szeríthatja, akár csak



Az UMTS telefonokon már 1 Mpixelnél nagyobb felbontású kamerákat találunk



UMTS PC-kártya segítségével noteszgépünkön keresztül ADSL sebességgel internetezhetünk

A csodára még várni kell

Noha számos internetes fórum hozzászólásaiból az derül ki, hogy a felhasználók egy része úgy tekint az UMTS szolgáltatások elindítására, mint a szélessávú internet-hozzáférések jelenlegi árának letörését hozó megváltó csodára, de legalábbis az ADSL-lefedettség jelenleg fehér foltjait kiszínező lehetőségre, ez szinte bizonyos, hogy nem lesz így. Egyfelől a lefedettség vélhetően még hosszú-hosszú ideig nem éri majd el még az ADSL-ét sem, hiszen míg 2006-ra a főváros egésze sem lesz „beszórva” teljesen, 2008-ig is csupán az ország 30 százalékán kell a szolgáltatásoknak elérhetővé tenniük a szolgáltatást – ez pedig azt jelenti, hogy csak a nagyobb városok, települések lakói ismerkedhetnek meg az

nem jár majd eget rengető változásokkal, de várhatóan a városi, tehetősebb, az új technológiára fogékonyabb rétegből mind többen interneteznek majd mobilról, ha pedig már elég készülék lesz forgalomban, akkor a videotelefonálás is megszokottá válhat.

Újajta masinák

Kézenfekvő a kérdés, hogy mit tudnak majd ezek az új, immár harmadik generációs készülékek? Az UMTS megjelenése a GSM-nél kényserűségekből alkalmazott megoldások végét is jelenti majd. A videotelefonálás korában egy csapásra anakroniztussá válik majd a szöveges SMS, az animációk és rajzok küldését lehetővé tevő EMS és az e-mail alapú, csatolt képet, animációt vagy videót tartalmazó MMS. Az UMTS által elérhető lehetőségek ennek ellenére sem jelentenek majd feltétlenül hihetetlen újdonságokat, hiszen a kamera, a nagy felbontású és színmélységű színes kijelző az újabb GSM telefonokból sem hiányozhat. Az

2.5. generáció

Magyarországon várhatóan az év végén indul el az UMTS szolgáltatás, ám a harmadik generációs szolgáltatások közül már most is elérhető néhány. Itt van például a Pannon GSM szélessáv szolgáltatása – ez a kettő és feledik generációnak is nevezett EDGE technológiára épül –, amellyel telefonunk nagy sebességgel internetezhetünk, zenét hallgathatunk vagy éppen filmet nézhetünk. A szolgáltatás háttérben álló EDGE technológia a je-

lenleg ismert megoldásoknál legalább háromszor gyorsabb adatátvitelre – megfelelő készülékkel akár 220 kbps-os sebességre – képes. Az előfizető, akinek erre alkalmas készüléke van, mobilja segítségével nyomon követheti az RTL Klub és a Cool TV legnépszerűbb sorozatait és műsorait – például a *Barátok közt*, a *Gerilla Grill* vagy a *Heti Hetes* legújabb adásait –, online élvezheti kedvenc zenekara videoklipjeit, de akár visszanézheti az aktuális sportesemények legizgalmasabb pillanatait, például a magyar futballbajnokság heti összefoglalóit is.

A Pannon GSM mobil szélessávú hálózata március vége óta Budapest egész területén, májustól pedig már nyolc nagyvárosban – Debrecenben, Kecskeméten, Miskolcon, Nyíregyházán, Pécsen, Szegeden, Székesfehérváron és Szolnokon – érhető el.

UMTS technológia előnyeivel. Másfelől az előzőekben említett százmilliárdos beruházásokra kiadott pénzt a szolgáltatók érthető okokból visszavárják, így szinte biztos, hogy árversenyre nem kerül majd sor – az azonban nem kizárt, hogy a majdani ADSL-tarifák alatt egy hájsszányival valóban olcsóbb lesz a mobiltelefonos hozzáférés. Kérdés persze, hogy 2008-ban milyen sávszélességet tudnak majd felkínálni a szolgáltatók, hiszen míg négy évvel ezelőtt egy 384 kb/s-os sebesség már bizsergető érzést váltott ki az arra érzékenyek fülében, ma már az 1 Mb/s egyáltalán nem számít ritkaságnak, s az ADSL-ben – külföldi példákhoz jól érkekelhetően – még vannak lehetőségek.

R. G. T.

UMTS masinák legfeljebb spícibebek lesznek, hiszen ezeknek akár 1 megapixelnél is nagyobb felbontású, néha zoomobjektívves kamerájuk van, színes kijelzőjük pedig olyan felbontású, hogy a videót is élvezhető minőségben nézhessünk rajtuk. A videotelefonáláshoz viszonylag szerényebb kamera is megteszi, így van olyan készülék, amelyeken kettő is van, egy jobb kamera a digitális fényképezésre, míg egy rosszabb felbontású kifejezetten a videotelefonálásra. Hogy éjjel is láthassuk egymást csevegés közben, az



A memóriát memóriakártyával bővíthetjük

UMTS telefonokon a fényképezőgépeknél használatos vaku helyett időnként világító LED-ecskék alkalmaznak, amelyek nagy előnye az alacsony energiafogyasztás.

Az UMTS masinák másik fontos sajátossága, hogy a ma használatos mobiloknál lényegesen nagyobb memóriára van szükségük, így kapacitásukat memóriakártyákkal – például *miniSD*, *TransFlash*, *Memory Stick* kártyával – jelentősen bővíthetik, hogy éppen melyikkel, az a gyártótól függ. Telefonunkat így akár 1 Gb-átos memóriakártyával is felszerelhetjük, ám mivel a lapocskák kapacitása folyamatosan nő, a határ a csillagos ég. A jövő azonban nem a memóriakártya, hanem a mobiltelefonokba beépíthető miniatűr merevlemez, amely nem utópia, hiszen a *Toshiba* és a *Samsung* már be is mutatta a maga 2–4 Gb-átos, körülbelül 2 cm átmérőjű adattárolóját. Amennyiben ezek a winchesterek valóban elterjednek, az óriási lökést adhat az UMTS-nek, hiszen telefonjainkat és kézziszámítógépeinket attól kezdve gyakorlatilag éppen úgy használhatjuk, mint egy PC-t. Bármennyire is meglepő, a harmadik generációs mobilkommunikáció egyik legnagyobb kerékkötője nem a kijelző, a memória vagy éppen a sávszélesség, hiszen a mérnökök ezek mindegyikére megtalálták a megfelelő megoldásokat, hanem az energiaforrás. A mindent tudó, nagy és színes kijelzővel felszerelt, merevlemez-maghajtós masinák ugyanis falják az áramot.

Fülöp Norbert

A LEGÚJABB TÍPUSOK, MÉG JOBB ÁRAKON!

Új típusokkal bővítettük kínálatunkat: a legjobb márkák meggyőző ár-teljesítmény arányú termékeit kínáljuk, mostantól még szélesebb választékban. Gyere el és győződj meg róla te is!



FUJITSU
SIEMENS

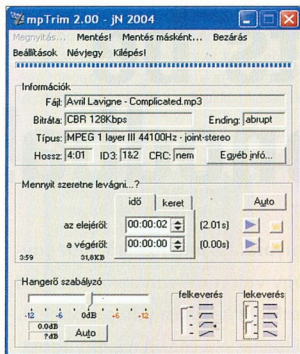


AMILOAT64HU laptop. Új generációs Amilo Turion 64 1,8 GHz mobile processzor, 15"-os TFT, 60 GB HDD, 512 MB DDR RAM VGA 128 MB-ig, tv-out, modem, USB, PCMCIA, FireWire-csatlakozás a DV-kamerákhoz, DVD/RW, Windows XP Home, Microsoft Works 8.0, Win DVD, Nero Express, Norton Internet Security

Electro World ügyfélszolgálat
Telefon: (06-1) 382-1177; (06-72) 801-201;
(06-52) 801-701 Fax: (06-1) 382-1175
E-mail: info@cc.electroworld.com

ELECTRO WORLD

Többet, kevesebért.



Az mpTrimmel – az ajánlott szerkesztőprogram egyikével – sokat javíthatunk a dalok elején és végén (le-, felkeverés stb.)

erre válaszoljunk igennel. Így amikor legközelebb elindítjuk a WinAmpot, a Streamripper is aktiválódik.

A beállítások

A telepítés után vagy a WinAmp indításakor egy újabb ikon jelenik meg a rendszerláncán. Erre duplán kattintva indíthatjuk el a Streamrippert. Mielőtt azonban belevetnénk magunkat a rádióadások rögzítésébe, érdemes észrevenni beállítani egy-két dolgot. A program ablakában kattintsunk az *Options* gombra. Bizonyosodjunk meg róla, hogy a *Connections* fül alatt a *Pretend to be (User Agent)* mezőben a *FreeAmp/2.x* bejegyzés

Tegyünk végre rendet!

Az idők során letöltött programok felett gyorsan elveszíthetjük az áttekinthetést. Egyes fájlok a letöltés-könyvtárban vannak, mások az Asztalon hevernek, és megint másokat talán különböző CD-ROM-ok őriznek a polcokon. A *Disk Archiv* egy ingyenes szoftver, amely megoldja ezt a problémát. Tetszőleges meghajtók tartalmát ellenőrzi, és adatbázisba gyűjti a bejegyzéseket. A keresőfunkcióval akadálytalanul újra megtalálhatjuk az adatainkat. Bizonyos fájlokat, például szöveg- és PDF-fájlokat opcionálisan mindjárt a többivel együtt az adatbázisba másolhatunk, így mindig a rendelkezésünkre állnak például a letöltött szoftverek kézikönyvei, anélkül, hogy a hozzájuk tartozó CD-ROM-ot kellene használnunk.

Letöltések, amikor csak akarjuk

A nagyobb letöltések, különösen, ha nem rendelkezünk szélessávú internet-eléréssel, rendszeresen blokkolhatják a vezetéküket. A GetRight programmal kényelmesen tudhatjuk az adatforgalmat olyan időszakban, amikor kevésbé leterhelt az online csatlakozás. Ehhez kattintsunk a program *Downloads* menüjében a *Schedule Download Start* menüpontra.

A megjelenő ablak felső területén beállíthatjuk azt az időpontot, amikor az adatátvitelnek el kell indulnia. A megszokás kedvéért először állítsuk át az *AM/PM*-et az európai 24 órás időformátumra. A következő három beállítás arra

ad lehetőséget, hogy teljesen kikapcsoljuk a letöltés-menetrendet, egyetlen alkalomra vagy bizonyos napokon rendszeresen aktiváljuk.

A *Redial Modem...* és a *Hang up Modem...* előtti jelölőnégyzetekkel állíthatjuk be, hogy a GetRight igény esetén maga állítsa elő az internet-kapcsolatot, és a feladati elvégzése után zárja le azt. Végül a program a *Hang up...* bekapcsolásával a letöltések után automatikusan is le tudja állítani a számítógépet.

Hagyjuk jóvá a beállításokat *OK*-val. A számítógépet természetesen bekapcsolva kell hagynunk, ha azt akarjuk, hogy a GetRight automatikusan elinduljon.

Utómunkák

A számok néha – vagy inkább gyakran – utólagos szerkesztésre szorulnak, ehhez az ingyenesen letölthető *MP3DirectCut* (www.mp3cut3.de), az *Audacity* (<http://audacity.sourceforge.net>) és az *mpTrim* (www.mptrim.com) programokat ajánljuk. Ezek mindegyikéhez magyar nyelvű modul is elérhető.

szerepel. Ezután irány a *File* fül, ahol további beállításokra van lehetőségünk.

Miután végeztünk a konfigurációs beállításokkal, készen is állunk az internetes rádió streamek lementésére. Előtte persze kattintsunk az *OK*-ra, hogy érvényesítsük a beállításokat.

Felvétel indul!

A rádióállomások kiválasztásához kattintsunk a WinAmpben az *ML* gombra (csak akkor látjuk, ha *modern skint* használunk). A megnyíló *Media Library*ben keressük meg a bal oldali sávban az *Internet Radio* opciót. És már kapjuk is a listát a rádióállomásokról, amelyek között magyar adók is képviseltetik magukat. A *Genre* oszlopban találjuk a sugárzott zene műfaji besorolását, az a *Now Playing* oszlopban az éppen játszót dal címet. Ahhoz, hogy kiszűrhesük a legjobb bitrátájúakat, a felső sorban keressünk rá a *Bitrate* oszlopra (ehhez általában kissé jobbra kell görgetni az ablak tartalmát). Lehetőleg olyan állomást válasszunk, amely minimum 128 kbit/s minőségben sugároz.

Szóval már csak ki kell választanunk a megfelelő állomást, és a Streamripper ablakában a *Start* gombra kattintani.

CsönDES Áron



A modern felületű WinAmpban jobb oldalon alul találjuk az ML (Media Library) gombot, ahonnan elérhetjük a rádióadókat



A médiakönyvtárban számos adó közül válogathatunk, akár műfajok szerint is

Legyen szó akár lakásról, nagy értékű családi házról, középületről vagy céges telephelyről, mindenütt fontos a megfelelő védelem, amelyről többnyire bonyolult és drága rendszerek gondoskodnak, ám nem feltétlenül hatékonyan. A még ma is



Otthonra pár ezer forintért már beszerezhetünk egy jó webkamerát

Megfigyelt csemeték

A szülő alapvetően aggodalmas fajta, hiszen nem tudni, mi történik a csemetékkel, amikor bölcsődében, óvodában vagy éppen iskolában töltik az időt. Ma már ez sem feltétlenül akadály, hiszen mind többen – főként külföldi és magán intézmények – szerelnek fel webkamerát, amelyen keresztül az aggódó szülők bármikor ránézhetnek gyermekeikre. Ennél is többet kínál azonban a *HTTP Át*: által kifejlesztett *KiddieWatch.net* rendszer, amely óvodák és iskolák, vagy éppen áruházi gyermekáruházak is használhatnak, némi havi díj ellenében. Tehetik mindezt otthonról, a munkahelyéről, vagy éppen a világszerte felől, ha mondjuk elutaztak, és aggódnak távol lévő gyermekeikért. A szolgáltatás így földrajzi helytől független, sőt ha olyan mobiltelefonunk vagy PDA-nk van, amellyel internetezhetünk, akkor igazán teljes a szabadság.

A szülők részéről a dolog rendkívül egyszerű, hiszen nincs más teendőjük, mint regisztrálni a *KiddieWatch.net* központi rendszerébe, ahol megkapják a belépéshez szükséges azonosítót és jelszót. Ezzel a procedúrára még nem ér véget, hiszen ki kell zárni az illetékteleneket is, hiszen senki nem szeretné, hogy gyermekét ismeretlenek kukkollják. Mindenesetre, hogy kizárják az illetékteleneket, az új regisztrációkat az intézmény illetékesének is jóvá kell hagyania, ám ez mind-

Kukkants be az otthonodba!

Nincs rosszabb annál, mint amikor nyaralás, pihenés közben egyszer csak belénk nyíllal a kérdés, hogy vajon mi van az őrizetlenül hagyott lakásunkkal, házunkkal, esetleg a kertben álló autónkkal. Ilyenkor általában elég lenne egy pillantás, és máris megnyugodhatnánk, hogy minden rendben van, ám erre sajnos általában nincs mód, így marad az idegeskedés. Vagy talán mégsem?

össze pár perces elfoglaltságot jelent. Ez utóbbi ugyancsak nem helyfüggő, hiszen a weben keresztül is engedélyezhetők az újonnan regisztráltak, de akár a kamerák is lekapcsolhatjuk egy netre csatlakozó számítógépről. Ezen kívül a látogatói statisztikából az is hamar kiderül, hogy az egyes szülők milyen gyakran néznek rá csemetékire. Mindehhez csak egy netre kapcsolt gépre van szükség, így például egy óvodai igazgató akár egy konferencia szünetében, a notebookjáról is kényelmesen kézben tarthatja a dolgokat.

A szülőeknek még könnyebb a helyzetük, nincs más dolguk, mint belépni az oldalra, ahol miután megadták jelszavukat és azonosítójukat, máris láthatják csemetéiket.

A *KiddieWatch.net* azonban több egyszerű webkamerás szolgáltatásnál, ugyanis az intézmény akár üzenhet is a szülőknek, vagy éppen hírlevelet állíthat össze, amelyben tájékoztat a fontosabb újdonságokról. Ám a dolog a másik irányba is működik, azaz a szülő is írhat, így a pedagógus és a szülő közötti kommunikáció lényegesen javulhat.

használatos megfigyelőrendszerek problémára jó példa egy régi eset, amikor a Parlament oldalsó bejáratánál bombát robbantottak. A hatóságok persze szereték volna megtudni, hogy kik voltak az elkövetők, és mivel a szóban forgó ajtó éjjel-nappal figyelte egy kamera, így esélyt indult a nyomozás. A rendőrök legnagyobb megrökönyödésére azonban az egészből nem lett semmi, mert



Egy megfigyelőrendszer vezérlőpultja

bár hozzávetőleg 100 millió forintot áldoztak a kamerás megfigyelőrendszer kiépítésére, a videokazettákon már spóroltak, így az előző napi kazettára ekkor már ismét rávetek, eltüntetve az egyetlen kiindulási pontot.

Manapság ennél már lényegesen korszerűbb rendszerekkel találkozhatunk, amelyek IP hálózaton működnek, digitálisan rögzítenek, az adatokat egy központi számítógéppé értekelik ki, így az esetleges mozgásokra, be-

Webkamerás megfigyelés lépésről lépésre

A webkamerát megfelelő szoftver segítségével akár arra is használhatjuk, hogy figyelemmel kísérjük, mi történik otthonunkban, amíg távol vagyunk (például a munkahelyen). A *Creative* kameráihoz alapfelszerelésként kapjuk azt a szoftvert, amely képes önállóan is videófelvételeket készíteni, és azok első képkockáját egy megadott e-mail címre elküldeni. Sőt, a programot akár arra is utasíthatjuk, hogy csak akkor készítsen felvételt, ha mozgást

érezkel! Ahhoz, hogy az e-mailek küldése sikeres legyen, működő, aktív internetkapcsolat szükséges!

Először is csatlakoztassuk a kamerát a számítógéphez, majd helyezzük be a telepítő CD-t, és installáljuk a meghajtóprogramot, valamint a *Creative WebCam Centert*. Ha ezzel megvagyunk, indítsuk el a *Start* menüből vagy az asztalra került parancsikon segítségével a *WebCam Center* alkalmazást.

1 Válasszuk ki a *Motion Detection* fület, és várjuk meg, amíg a program inicializálja a kamerát, majd állítsuk be a képrögzítőt úgy, hogy az előnézeti ablakban az a terület látszódjon, amelyet figyelni szeretnénk. A formátum kiválasztásához kattintsunk a *Format* gombra.

2 Állítsuk a felbontást 640x480 képpontra, a képméreteget szabályozó csúszkát pedig közepes állásba. Az *OK* gombbal nyugtazzuk a beállításokat. Most állítsuk be, hogy milyen típusú figyelmeztetést szeretnénk kérni! Ehhez az első részen található három pontra kell kattelnünk.

3 Adjuk meg, hogy mozgás esetén hány másodpercnyi videót akarunk rögzíteni, majd tegyünk pipát a *Send first frame via e-mail* felírat elé. Végül adjuk meg a késleltetés időtartamát (hogy legyen időnk kiszűrni a szobából) a *Start detection in (secs)* felírat után mezőben. Nyomjuk meg a *Next* gombot!

4 A *Sensitivity* mezőnél állíthatunk az érzékenységen, és akár tesztelhetjük is a „részlet”. A *Next* gombbal ismét továbbléphetünk.

5 Adjuk meg az e-mail küldéséhez szükséges adatokat (az üzenet küldőjét, címzettjét, tárgyát és szövegét, valamint az SMTP szerver elérését). A *Test Email* gombbal küldjünk próbaüzenetet, hogy meggyőződjünk a szolgáltatás helyes működéséről. Ha még nem tettük volna, ez előtt a lépés előtt csatlakoznunk kell az internetre! A beállításokat a *Finish* gombbal érvényesíthetjük.

6 A programot a *Start Motion Detection* gombbal élesíthetjük.

hatolásokra azonnal reagálhatnak. Több kamera esetén ez azonban komoly számítási kapacitást igényel, ráadásul az adatforgalom alaposan terhelheti a hálózatot is, így nagy szávszélességre van szükség. Ám ez a megoldás még mindig lényegesen olcsóbb a legtöbb helyen használt zárláncú CCTV rendszerekhez képest, amelyeknél a monitorok és a kamerák között közvetlen kapcsolat van, hiszen egy ilyen hálózat kiépítése bizony jelentős kiadást jelent.

Az otthonra szánt megoldások persze ennél lényegesen egyszerűbbek. Amennyiben otthoni felhasználókról van szó, a dolog egyáltalán nem ördögösség, hiszen egy webkamerához már pár ezer forintért hozzájuthatunk, számítógép és internet pedig mind több helyen van. Ehhez persze szükséges, hogy a számítógépünk folyamatosan be legyen kapcsolva, ám egy stabil, jól hűtött rendszerrel ez sem jelent problémát. Ennek köszönhetően a megfelelő jelszó segít-

ségével akár a világ másik feléről is elérhetjük a kamerákat, s így akár nyaralás közben, mobiltelefonunkról is ellenőrizhetjük, hogy otthon minden rendben van-e.

Cégeknel természetesen már összetettebb a dolog, hiszen itt egészen más követelményeknek kell megfelelni: általában nem elég egyetlen kamera, sőt ezek esetenként akár más földrajzi helyen lehetnek, például egy több telephelyes vállalkozás esetében. Az ilyen készülékeket már riasztó, eseményezérlő funkciókkal is ellátják, az utóbbival például jelentést, értesítést kaphatunk a számunkra érdekes történésekről. Az esemény hatására bármilyen külső elektromos berendezés vezérelhető, így például ajtókat, ablakokat zárhatnak be.

Az, hogy milyen eseményekre történjen riasztás, csak tőlünk függ, például megadhatunk egy területet a kamera látómezőjében, amelyet azután figyel a rendszer, de akár egy külső mikrofon által vett hang is elindít-

hatja, mondjuk akkor, ha betérne egy ablak. A rendszerhez ezen felül mozgás-, hő- és nyitáserzékelőket is csatlakoztathatunk, így akár tűz, vagy illetéktelen behatolás is aktiválhatja a kamerákat. Az már csak beállítási kérdése, hogy a kamerák ilyenkor milyen hosszúan rögzítsék a történeteket.

A távvezérléssel nemcsak az élő képeket és felvételeket nézhetjük meg, hanem a kamerákat is mozgathatjuk, a képet kinagyíthatjuk, továbbá ahogy már említettük, a relé kimenetel köszönhetően bármilyen külső berendezést vezérelhetünk. Hangszer segítségével élő hangot is továbbíthatunk a hálózaton önállóan vagy a képekkel, mozgóképekkel együtt, így legrosszabb esetben a betörők beszélgetésébe is belehallgathatunk. A tárolt képek, hangok és videók a későbbiekben természetesen bármikor előkérhetőek, így napra, órára pontosan, illetve kameránként is megnézhetjük, hogy hol, mikor, mi történt. **F. N.**

Mindent tudó kamerák

Védelem a weben keresztül

Szokatlan és egészen egyszerű módon működő, kifejezetten biztonságtechnikai célokra szolgáló IP kamerák kínál a német Mobotix cég. Maga a kamera lényegében egy intelligens biztonságtechnikai berendezés, amely önmaga értékeli az eseményeket, szervezi a rögzítést, és ha kell, irányítja a beavatkozást.

A Mobotix kamera első pillanatban szokatlan formájával hívja fel magára a figyelmet. A masszív, ütésálló műanyag borításnak köszönhetően a más típusoknál megszokott fűthető kültéri ház nélkül is télen-nyáron időjárásálló: bírja az esőt, a szárai forróságot és az antarktisi fagyokat egyaránt. További érdekessége, hogy a szokásos egy helyett két objektívvel figyeli a rábizott területet, így mozgó alkatrész nélkül képes váltani például a nappali és éjszakai üzemmód között. A kamera nem tartalmaz zoomobjektívet, ám az 1280×960-as felbontásnak köszönhetően a digitális nagyítás közben is viszonylag jó minőségű képeket kapunk. Az optikával kapcsolatban még egy érdekesség, hogy a biztonságtechnikában egyedülálló módon nem lehet elvakítani, még lézertérnyel sem tehető tönkre.

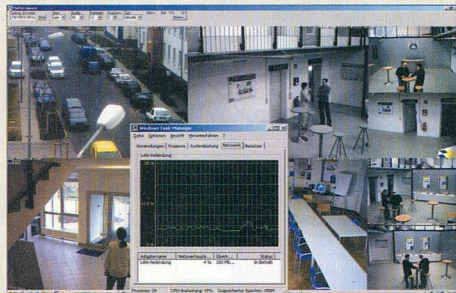
A kamera által látott képet általában nem elég csak kijelzőn figyelni, azokat szeretnénk rögzíteni is. A Mobotix kamerák egyik fő erőssége a rendkívül alacsony hálózati terhelés, így jó minőségű mozgóképeket láthatunk és rögzíthetünk egyszerre több kameráról is.

A felvételeket folyamatosan rögzítik, de praktikusabb az ese-

Finom képbéállítások

A Mobotix kamerákon finoman hangolható a képalkotás minden paramétere, így kiszűrhetjük a kamerába tűző napfényt vagy az autó reflektorát úgy, hogy még mindig értékelhető képet kapunk.

Béállíthatjuk egy fényes helyiségből nyíló sötét szoba megfigyelését is, de a megvilágított ablak előtt álló arcát is felismerhetjük az ellenfényben. Nagyobb objektumok többkamerás megfigyelő rendszerét rendkívül hatékonyan lehet megszervezni ezekkel a készülékekkel, a hálózat minimális terhelésével, drága szoftverek és rögzítőberendezések vásárlása nélkül. A gyártó magyarországi partnere a *SCI-Modem Telindus Kft.*



Ilyen sok kamera is csak alig foglal sávszélességet

ményvezérelt módon történő felvétel, amellyel nagy tárhelyigényt takaríthatunk meg. Nincs más dolgunk, csak kijelölni a megfigyelt területet – például ajtót, ablakot, ahol mozgás történhet –, így a kamera csak a mozgás hatására rögzít.

Megadhatunk a kép különböző területein több mozgásérzékelő tartományt, amelyek aktiválásakor az elő- és utóképek is rögzítésre kerülnek. Mi a helyzet akkor, ha valaki máshol hatol be a helyiségre, mint ahonnan várjuk, vagy még a szükséges minimális fénymennyiség sincs meg a kamera működéséhez? Erre az esetre szolgál a beépített passzív mozgásérzékelő (PIR), amely ilyenkor is küldhet riasztást, felkaphozhatja a világítást, vagy elindíthatja a felvételek rögzítését.

Még egy aprónak tűnő érdekesség, hogy a kamera képes hangot is rögzíteni, hanggal riasztani, de előre felvett hangüzeneteket is mondhat, így akár párbeszédet is folytathatunk a kamera előtt állókkal.

Számítógépünkhez egyszerre több kamerát is csatlakoztathatunk az interneten keresztül, de ezeket akár közvetlenül ISDN telefonvonalra is köthetjük. A kamerák élő képet vagy a rögzített felvételeket webböngészővel vagy a Mobotix saját ingyenes megjelenítő szoftverével nézhetjük meg. A rögzítés folyamatát a kamerák vezérlik, így nem szükséges drága rögzítőszoftver, csak egy egyszerű PC Windows vagy Linux operációs rendszerrel. Pontosabban még az sem, hiszen

a Mobotix ingyen adja azt a CD-t, amely magától feltelepíti a Linuxot.

Egy több kamerás IP-alapú rendszernél nagyon fontos kérdés a hálózat terhelése, hiszen ha sok kamera küld egy időben képeket a központi rögzítőre vagy megjelenítőre, a hálózat hamar túlterhelődik. A Mobotix ezt a problémát úgy oldotta meg, hogy minden kamerájába beépített egy önálló PC-t, amely elvégzi a képek tömörítést, illetve saját MPEG eljárásukat mozgóképfolyamatot állít elő. A hálózatra már csak a tömörített adat kerül ki, ezzel nagymértékben csökkentve a terhelést.



Akár mobilról vagy PDA-ról is láthatjuk a kamerák képet

3 SZERENCÉS ELŐFIZETŐNK DUPLÁZ 6!*



Csak 1 SMS...

...és bárholnan könnyedén
megrendelheti
a Computer Panorámát!

A megrendelő SMS-be írja be: magazinunk nevét (CP), a csomag típusát, az előfizetés idő tartamát, a megrendelő nevét, a kézbesítési címet, az e-mail címet, majd küldje az SMS-t a **06-30-44-44-678**-as számra!
A különböző adatrészeket " + " jellel különítse el!

Gondos Gusztáv előfizetőnk így rendelte meg kedvenc lapját 82 karakter felhasználásával:

CP+PM+12H+GONDOS GUSZTÁV+5678+MESSZEKÖZELI+KOSSUTH L. UTCA+21+GONDOSGUSZTI@EMIL.HU

*Amennyiben előfizetését **2005. június 20-ig** SMS-ben megrendeli, és az előfizetési díjat legkésőbb **2005. június 30-ig** befizeti, részt vesz sorsolásunkon, ahol három szerencsés megrendelőnk új előfizetésének időtartamát díjmentesen megduplázzuk. **Sorsolás 2005. július 12-én.** A nyertest mobiltelefonszámán értesítjük.

CP Computer
PANORÁMA
sms-előfizetés

6 hónap

Light: 5 994 Ft
Classic: 6 990 Ft
Premium: 11 940 Ft

12 hónap

Light: 11 388 Ft
Classic: 12 990 Ft
Premium: 23 880 Ft



Lehetséges opciók és rövidítések:

Computer Panoráma = CP, Light (lemez melléklet nélkül) = LT, Classic (CD-melléklettel) = CC, Premium (DVD-melléklettel) = PM
12 hónapra = 12H, 6 hónapra = 6H

Adatvédelmi nyilatkozat:

Személyes adatait az 1995. évi CXIX., adatvédelmi törvény szerint kezeljük. Adatairól kiadónknál (Vogel Burda Communications Kft.: 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.) érdeklődhet. Amennyiben nem járul hozzá, hogy ajánlatainkkal megkeressük, kérjük, jelezze munkatársunknak a 06-1-888-3422-es telefonszámon, vagy írjon a terjesztes@vogelburda.hu címre.

A mozi jövője



Peter Jackson, a Gyűrűk Ura rendezője kilátásba helyezte, hogy elkövetkező filmjeinél már segítségül hívja az IMAX 3D technológiát. George Lucas, a Csillagok Háborúja alkotója pedig nem kevesebbet jelentett be, mint hogy 3D-ben újraforgatja a Star Wars trilógiát, s az első részt pár év múlva már be is mutatná az IMAX fogadására képes mozik. De vajon mi ez a nagy elszántság? Mire is képes az IMAX technológia?

Az IMAX alapvetően más, mint a „hagyományos” multiplex. Aki még sohasem volt ilyen moziban, annak csak egy mondat: a IMAX 3D élmény közel olyan tökéletesen térhatású, mint a való világ, és képes a szemüktől több száz méterre és pár centire lévő tárgyakat is megjeleníteni! Az alábbiakban megpróbáljuk bemutatni a technológiát, és azt a folyamatot, ami egy IMAX film elkészítését kíséri.

A technika

Ahogy látni fogjuk a későbbiekben, egy „hagyományos” mozi minőségéhez viszonyítva az IMAX összehasonlíthatatlanul jobb. A vetítőszoon mérete pedig egyszerűen óriási!

Akárhol is vagyunk, moziban vagy domeban (lásd keretes írásunkat), az effektek szemképráztatók. A képernyő olyan nagy,

A mozi és a dome

IMAX mozi – egy átlagos IMAX képernyő téglalap alakú, kb. 16 m magas és 22 m széles, persze ennél sokkal nagyobb is lehet. Az egyik legnagyobb ilyen mozi például közel 30 m magas. Képzeljünk el egy nyolcemeletes házat, amely szélesebb, mint amilyen magas, nos akár ekkora is lehet egy IMAX képernyő!

IMAX dome – ez már nem négyszög, hanem „hemiszférikus” alakú képernyőt tartalmaz, amely 30 m-es átmérőjével körülöleli az egész termet.

Peter Jackson, a Gyűrűk Ura rendezője kilátásba helyezte, hogy elkövetkező filmjeinél már segítségül hívja az IMAX 3D



A bécsi IMAX – nincs is messze Magyarországtól

hogy képes teljesen lefedni az egész látóteret. Semmi nincs, ami elvonja a figyelmet a filmről, hiszen nincsen zavaró tárgy a néző látóterében! Hogy ki lehessen szolgálni e gigantikus méretű képernyő nyersanyagigényét, az IMAX-hoz speciális moziilmeket fejlesztettek ki, amelynek mérete többszöröse egy mai hollywoodi moziilmének. Ez a méret teljesen egyedi a szórakoztató iparban.

A legtöbb moziilm jelenleg 35 mm-es verzióban készül – 35 mm magas és közel négyzet alakú. A legtöbb mozivászon azon-



A 35 mm-es vetítógép működése

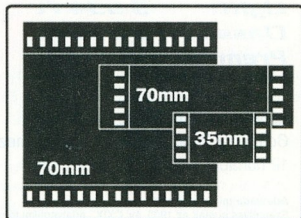
- A filmet behelyezik a vetítógépbe.
- Egy részegység lépteti képkockáknaként a filmet, és a fény előtt tartja.
- A zárszerkezet kinyit, és engedi, hogy a fény egy rövid időre áthatoljon a filmen.

ban nem négyzet alakú. Ezért van az, hogy a filmet első lépésben 35 mm-es formátumúra nyomják össze, és később a kívánt aránynak megfelelően szét húzzák. Néhány mai mozi-film úgynevezett 70 mm-es formátumban készül (ez a szélességre vonatkozik). Ez – arányait tekintve – megfelel a mozivászónak, így nem szükséges torzítani.

Az IMAX film viszont 15/70-es formátumú, 70 mm magas és 15 perforáció széles! Más szavakkal ez azt jelenti, hogy közel 10-szer nagyobb, mint egy 35 mm-es film! Ez a filmméret gondoskodik a fantasztikus részletességről és élességről, még az óriási képernyőkön is.

Fejlesztések

Azért, hogy ezt a rendkívüli élményt átélhessük – mint minden jelentős technikai újítás során –, az IMAX esetében is sok fejlesztésre volt szükség. A polarizált üveg és LCD „zár” technológia például ahhoz járult hozzá, hogy mindenki számára intenzív és pontos legyen a 3D-s élmény. A 48 kép/mp pedig, ami közel kétszerese a szabványos képfrissítésnek, arról gondoskodik, hogy kellően részletgazdag legyen a vetített kép.



Filmméretbeli különbségek

A 3D-s mozi belülről



Az új fejlesztésű hangrendszer lényegében hat független csatornás hangrendszer. (A bécsi IMAX-ben kb. 24 000 W teljesítményű!) Néhány moziban ezt még fejhallgatóval is kiegészítik, így további 2 extra csatornával bővíthet a rendszer.

A felsorolt technikák egyidejű alkalmazásával az IMAX mozik képesek olyan szemképráztató 3D-s élményt nyújtani, aminek nincs párja a szórakoztatóiparban.

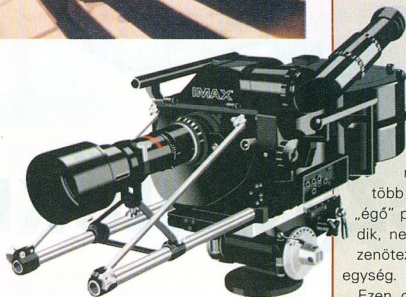
IMAX filmek készítése

Egy IMAX filmet nézni valóban fantasztikus és megkapó élmény, de készíteni valószínűleg még inkább az. Igaz, sokkal komplikáltabb is, mint egy hagyományos (35 mm-es) forgatás. Nemcsak a kamerával kell a 15/70-es formátumban dolgozni, hanem a 3D-s speciális effektekkel is. Egy IMAX filmben a nagy képernyőméret miatt egy dinoszaurusznak ötször részletesebbnek kell lennie Jurassic Park-beli társainál. Ez ötször több időt jelent a számítógépes utómunkák során, és persze ötször nagyobb tárhelyet is igényel – ami már több (vagy több tíz) Tbájtnyi adatmennyiséget jelent.

Az óriási filmméret (15/70) miatt a rendezőknek még pár egyéb dologgal is meg kell barátkoznia. Többek között azzal, hogy egy átlagos IMAX kamera több mint 100 kiló,



Az egyik legnépszerűbb 3D film – hivatásos űrhajósok forgatták



Egy komolyabb IMAX kamera súlya egy gépkocsival vetekszik

ezért speciális csapatot igényel a mozgatása. Összehasonlításképpen: egy 35 mm-es kamera alig nyom többet 18 kilónál. (Hozzá kell tennünk azonban, hogy megjelentek már kisebb IMAX kamerák is, hála a mérnöki fejlesztéseknek. Egy egészen kicsivel forgatták például az űrhajósok a lélegzetelállító Space Station című filmet, a Föld körül keringve.) A nyersanyag mérete miatt a kamera csak 3 percre elegendő filmmel rendelkezik, és 20 percet igényel az újratöltése. A hihetetlenül részletes kép miatt mindenek tökéletesnek kell lennie, mert a néző minden apró hibát azonnal észrevesz.

Lényegében ezért van az, hogy egy IMAX film elkészítése minden produkciós részletben drágább, mint egy 35 mm-esé. Mivel csak viszonylag kevés IMAX kamera van a világon, ezért forgatás közben igencsak vigyázni kell rájuk, mert ha megsérülnek, akár több százezer dolláros költsége is lehet a forgatás (akár csak) időleges leállításának.

Ugyancsak problémát jelent az IMAX kamerák erős zaja, s ezért a legtöbb így forgatott film még forgatás utáni hang-utómunkálatokat is igényel.

A jelenlegi filmek hossza kb. 40–50 perc. Egy tipikus IMAX produkció közel 3 és 8 millió dollár közötti összeget emészt fel (2-3 napos forgatással számolva). Ugyanez 3D-ben, már 8 és 15 millió dollár körüli összegre rúg.

Mindezen nehézségeket figyelembe véve,

Az IMAX projektor működése

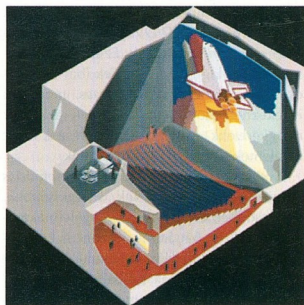
Az IMAX film olyan nagy és relatíve nehéz, hogy nem lehet képkockáknként léptetni olyan egyszerűen, mint a 35 mm-es filmet.

■ A film vízszintesen és nem függőlegesen mozog.

■ Egy vákuumrendszer minden egyes képkockát rászív egy üveglapra, így a kép tökéletesen pozicionálva kerül a lencsék elé.

■ A zárszerkezet hosszabb ideig marad nyitott állapotban, mint a 35 mm-es technikánál, mégpedig azért, hogy több fény juthasson át rajta. Az „égő” pedig, ami a fényről gondoskodik, nem kevesebb, mint 15 000 (tizenötezer!) wattos, vízűtéses Xenon egység.

Ezen okok miatt az IMAX projektor közel 2 tonna (1800 kg) súlyú, ez megközelítőleg egy átlagos személygépkocsi súlyának felel meg.



Az IMAX mozi felépítése

az IMAX mindenképpen egy olyan formátum, amelyre a rendezők kihívásként tekintenek. IMAX mozik egyre nagyobb számban épülnek (jelenleg már több mint kétszáz található belülről világszerte, ezek közül nagyjából száz 3D-vel is felszerelt), és napról napra nő az IMAX iránt érdeklődő közönség létszáma is. Mindebből az következik, hogy az elkövetkező években nagyon sok különböző típusú film bemutatásának lehetőségét majd a tanúi. A legközelebbi IMAX 3D DOME egyébként nem is olyan messze, Bécsben található, a Technikai Múzeum mellett. -CSL-



Lemezgyűjtőknek

MP3-as formátumban nemcsak az internetről szerezhetünk dalokat – pár gombnyomással saját lemezeket is tömöríthetjük, és így bárhová magunkkal vihetjük őket. Az adathordozótól függően a lejátszók három nagy családját különböztethetjük meg. Az elsőbe tartoznak a hagyományos CD/DVD lemezeket használó *discman*-szerűségek. Ezek természetesen viszonylag nagy méretűek (bár a 8 cm-es lemez használatával egyes modellek igyekeznek áttörni a korlátokat), a rázkódást nem kedvelik; és a mozgó alkatrészek miatt az elemeket is igencsak fogyasztják.

A következő kategóriát a *flashmemóriás* készülékek alkotják. Ezek a legkisebbek, legolcsóbbak és általában a „lejelemtakarékosabbak” is, hátrányuk viszont a korlátozott kapacitás (még az általunk tesztelt csúcsmoდეllek is csak 1 Gbájtosak).

A csúcson a *merevlemez*es lejátszók helyezkednek el. Ezek régebben szinte kizárólag 2,5 colos vinyókat használtak, ma azonban terjedőben vannak az 1,8, sőt a még kisebb merevlemez is. A kapacitás tekintetében felülmúlhatatlanok: az próbákban 4–6 Gbájtosak, a nagyobb modellek pedig akár 60 Gbájtosak is lehetnek. Hátrányuk, hogy az áruk magasabb, mint az előző kategóriáinak.

Természetesen egy „mezei” MP3-lejátszó önmagában ma már nem élne meg a piacon – feltétlenül nyújtania kell valami különlegességet. A legelterjedtebb extra szolgáltatás a digitális diktafon, de rohamléptekkel terjed az FM rádió is. Felvenni természetesen innen is lehet, de sok modellen vonalszintű bemenetet is találhatunk – így akár magnókazettáin-

Végre itt a nyár és meleg az idő, ilyenkor pedig sokan utaznak külföldre – az utazás maga azonban gyakran unalmas. Kevésbé lehet az, ha magunkkal visszük kedvenc zenéinket, erre pedig a legjobb megoldást az MP3-lejátszók kínálják. Ezek közül most a flashmemóriás kategória csúcstát jelentő 1 Gbájtos modelleket teszteltük.

Így mértünk

A pontozás során, szokásunkhoz híven, ezúttal is négy szempontot vettünk figyelembe. Az első, és szerintünk a legfontosabb ezek közül a *használatosság*: azaz hogy mennyire képes az adott készülék kiváltani az ósrégi walkmant. Ehhez az alapvető szolgáltatásoknak könnyen és gyorsan elérhetőeknek kell lenniük, az 1 Gbájtos modellek esetén nem hiányozhat például a könyvtárkezelés (hiszen ide egyszerre több albumot is feltölthetünk) és így tovább. Figyelembe vettük a hangminőséget is: méréseink szerint nagyon kicsi a különbség a készülékek között, az viszont mindre igaz, hogy egy jó minőségű fülhallgató sokat javít a hangminőségen (a mérést a fülünkkel és az RMAA 5.4-gyel is elvégeztük). Erre maximálisan 40 pontot adtunk. A következő pontszám a *szolgáltatásoké*: van-e digitális felvételi lehetőség, képes-e a készülék időre rádióból felvenni,

használható-e külön drájer nélkül (ha nem, az súlyos hiba – szerintünk)? Mindezeket legfeljebb 30 ponttal jutalmaztuk.

Húsz pontot adtunk a *hordozhatóságra* – ez elsősorban a méretek és a tömeg függvénye, de befolyásolhatja például a készülék alakja is. Ide tartozik még a lejátszási idő, amelyet valóban lemértünk: az AA elemmel működő készülékek 1700 mAh-ról, az AAA aksisok 850 mAh-s tölthető elemekről, a beépített áramforrást használó készülékek „saját erőforrásról” üzemeltek egyforma hangerővel. A folyamatos ismétlésre állított készülékek hangját számítógéppel rögzítettük – az így készülő fájlból azután könyveddel kiolvashattuk, melyik lejátszó mikor merült le.

Végül, de nem utolsósorban – lévén nemcsak egy eszközről, hanem divatcikkéről is szó van – a külalakot is pontoztuk 0–10-ig.

kat is digitalizálhatjuk. Persze ne számítsunk high-end minőségre, még akkor sem, ha egyes készülékek immár 192–224 vagy akár 320 kbps-os bitrátaival is képesek felvenni.

Cowon iAudio

A Cowon cég termékpalettájáról az iAudio G3, U2, 4 és 5 típusú készülékeket sikerült begyűjtenünk. Ezek közül a G3 már nem mai csirke: tavaly már járt a tesztlaborunkban, és nagyon tetszett – kíváncsiak

MP3-lejátszók jellemzői

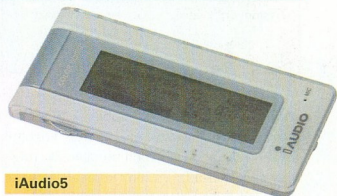
Lejátszó	méret (mm×mm)	súly (g)	lejátszási idő (ó:p:mp)
CMTech Live CA-F200	63×25×25	56	25:12:08
Cowon iAudio G3	65×46×17	64	24:44:22
Cowon iAudio U2	73×25×18	36	14:53:51
Cowon iAudio4	75×32×17	48	11:38:50
Cowon iAudio5	77×36×18	46	10:46:58
Creative MuVo Micro N200	65×34×13	34	11:35:25
Creative MuVo Tx FM	72×36×16	44	13:56:32
EZAV EMP-400	69×35×16	42	15:52:42
EZAV EMP-500	82×40×21	48	13:42:41
iRiver iFP-899	87×36×26	68	27:51:11
MPIO FG100	81×32×29	64	23:15:23
MPIO FY400	80×30×17	60	12:15:16
Samsung TP-T7Z	61×36×14	40	11:34:44
Samsung YP-T6Z	55×22×22	40	17:28:30
Sony NW-E407	85×28×13	50	60:35:19
Xdrum XD405	74×30×20	62	8:25:32



iAudio4

voltunk, hogy miként szerepel a mostani erősebb mezőnyben.

A G3 dobozában meglehetősen sok kiegészítőt találhatunk, ráadásul a Cowon a folyton megkarcolódó kijelző okozta bossz



iAudio5

Samsung TP-T7Z

Típus: Samsung TP-T7Z
Forgalmazó: Samsung Magyarország
Internet: www.samsung.hu
Ár: 54 990 Ft

Használhatóság	40	40
Hordozhatóság	26	30
Szolgáltatások	20	20
Dizájn	9	10

95 Értékelés:
csúcskategória

- PLUSZ:**
• kiváló
- MÍNUSZ:**
• nem hagyták itt...



Cowon iAudio U2

Típus: Cowon iAudio U2
Forgalmazó: Infopatika Bt.
Internet: www.infopatika.hu
Ár: 54 900 Ft

Használhatóság	40	40
Hordozhatóság	28	30
Szolgáltatások	19	20
Dizájn	7	10

94 Értékelés:
csúcskategória

- PLUSZ:**
• rengeteg szolgáltatás
• kis méret
- MÍNUSZ:**
• nem kapunk mellé külön töltőt

EZAV EMP-400

Típus: EZAV EMP-400
Forgalmazó: ATCOMP Kft.
Internet: www.mp3center.hu
Ár: 46 000 Ft

Használhatóság	38	40
Hordozhatóság	26	30
Szolgáltatások	20	20
Dizájn	9	10

93 Értékelés:
csúcskategória

- PLUSZ:**
• jó tudászint
- MÍNUSZ:**
• sokat kell törölnötni

Cowon iAudio5

Típus: Cowon iAudio5
Forgalmazó: Infopatika Bt.
Internet: www.infopatika.hu
Ár: 55 900 Ft

Használhatóság	38	40
Hordozhatóság	26	30
Szolgáltatások	19	20
Dizájn	8	10

91 Értékelés:
csúcskategória

- PLUSZ:**
• nagy tudás
• jó kezelhetőség
- MÍNUSZ:**
• kicsit drága

szúságra is gondolt: pár karvédő fóliát is mellékel valamilyen készülékéhez (így ehhez is). Ami a hordozhatóságot illeti, panaszra nem lehet okunk: a kis méretű és lapos készülék akár zsebben is kényelmesen hordozható. A kijelző sajnos nem túl nagy, ráadásul a kék háttérvilágítás is lehetne világosabb. Ezt némileg feledtetni, hogy a készülék kezelhetősége csakugyan egyszerű, már-már a kézikönyv elolvasása nélkül is használhatjuk. A lejátszó egyik fő különlegessége, hogy a dalok lejátszási sorrendjét a fájlnev, a letöltés ideje és a fájl dátuma szerint is megválaszthatjuk. A kedvenc számainkból akár lejátszás közben is összeállíthatunk lejátszási listát (playlistet), így például a bulikon DJ-t is játszhatunk. A lejátszási funkciók mellett az összes felvételi lehetőség a rendelkezésünkre áll, ide értve az időzített felvételt is az FM rádióból. További érdekesség, hogy a menügomb működése testre szabható – az pedig már csak hab a tortán, hogy a készülék magyarul is tud.



iAudio G3

EZAV EMP-500

Típus: EZAV EMP-500
 Forgalmazó: ATCOMP Kft.
 Internet: www.mp3center.hu
 Ár: 44 250 Ft

Használhatóság	37	40
Hordozhatóság	24	30
Szolgáltatások	20	20
Dizájn	8	10

pont 89 **Értékelés:**
 felső kategória

PLUSZ:

- gyönyörű kivitel

MÍNUSZ:

- minden üjlenyomat meglátszik

MPIO FG100

Típus: MPIO FG100
 Forgalmazó: ATCOMP Kft.
 Internet: www.mp3center.hu
 Ár: 46 200 Ft

Használhatóság	38	40
Hordozhatóság	24	30
Szolgáltatások	19	20
Dizájn	7	10

pont 88 **Értékelés:**
 felső kategória

PLUSZ:

- jópofa kúllak

MÍNUSZ:

- kicsit vaskos

Cowon iAudio G3

Típus: Cowon iAudio G3
 Forgalmazó: Infopatika Bt.
 Internet: www.infopatika.hu
 Ár: 54 900 Ft

Használhatóság	37	40
Hordozhatóság	25	30
Szolgáltatások	19	20
Dizájn	6	10

pont 87 **Értékelés:**
 felső kategória

PLUSZ:

- rengeteg szolgáltatás
- magyar menü

MÍNUSZ:

- sötét háttérvilágítás

A gyártó következő két készüléke – az *iAudio 4* és *5* – szinte ikerestétvérek, a tudásuk gyakorlatilag megegyezik, eltérés közöttük inkább csak a külsejükben mutatkozik: míg a 4-es szögletesebb, és fém kerettel látták el, addig az *5*-ös valamivel lekerekítettebb, és igényes műanyagokból alkották meg. Szintén különbözik a kezelhetőségük: a kisebbik változat gombokat kapott, míg a nagyobbik két *jo-g-diallall* oldja meg a vezérlést.



iAudio U2

Ami a szolgáltatásokat illeti, a *G3*-assal összevetve az újdonságot az *OGG* fájlformátum, valamint a testreszabható színű háttérvilágítás (RGB) jelenti (cserébe viszont a készülék nem tud magyarul).

Az *U2*, az eddigiektől eltérően, beépített Li-Ion akkut használ – ennek megfelelően jóval kisebb társainál. Kivitele jónak mondható, kezelése apró mérete ellenére sem nehézkes. A kijelzője is egészen megfelelő, bár kicsit kicsi ☹. A szokásos *iAudio* szolgáltatásszintet hozza. Különleges szolgáltatása (valószínűleg a kis méret miatti kevés kezelőszerv okán), hogy több gomb működése is testreszabható.

Creative

A *Creative* meglehetősen nagy név a szakmában – annyira, hogy nagykapacitású flashmemóriás lejátszót alig gyárt. A cégnél



Creative MuVo N200

valószínűleg úgy okozkodtak, hogy aki sok számot akar kis helyen tárolni, az megveszi a *Zen Microt* vagy a *MuVo2-t*, aki még többet, valamelyik nagy *Zen*, aki pedig nem akar sokat költeni, annak elég lesz az *512 Mb*-jait is. Ennek megfelelően most csak két modellt kaptunk, a *MuVo TX FM*-et és a *MuVo Micro N200*-at.

A *Creative* eredeti készüléke egy szimpla USB-sticke húzható lejátszó volt, sem kijelző, sem extra képességek. Ez mára megváltozott, miközben az apró méret és a súly maradt. A két készülék közül a *TX* maradt



Creative MuVo TX FM

inkább hű a hagyományokhoz: itt is megtaláljuk a különálló USB memóriát, amely azonban már kijelzőt és pár extra szolgáltatást is kínál: így például válogathatunk a könyvtárak között, használhatunk ékezetes karaktereket, és rendelkezésünkre áll egy *5* sávos EQ és egy FM rádió is. Felvenni ugyan mind a beépített mikrofonról, mind pedig a rádióból tudunk, de a hangminőség nagyon gyenge lesz.

Valamivel komolyabb készülék a *MuVo Micro N200*, amelyet már vonszintű bemenettel is elláttak, ennek megfelelően már MP3-ba is rögzít, legfeljebb *160 kbps-on*. A *Creative TrackSync* szolgáltatása pedig a külön számokat külön fájljokba rögzíti, a szünetek érzékelésével.

EZ-AV

Tesztünk talán legigényesebb kivitelű készülékei származnak a koreai cégtől. Az *EMP-400*-inkább ipari kinézetű (matt fekete és ezüst), míg az *EMP-500* valódi ékszerdoboz (polírozott ezüst). A kisebbik modell többszínű *OLED* kijelzővel, a nagyobbik pedig *4096* színes LCD képernyővel büszkélkedhet.

A *400*-as beépített Li-Ion akkumulátor működik, amely a USB-portról töltődik. Sajnos külön töltőt nem kapunk mellé, így utazás után a számítógépre is szükségünk lesz. A tudása figyelemre méltó: MP3/WMA/ASF/OGG lejátszása, *128* szürkeárnyalatos képek megjelenítése (nem fotóké, hanem amelyeket a mellékelt szoftverrel átalakítunk). A készülék a számszövegeket is kezeli, és ezeket a mellékelt programmal „szinkronizálhat-

SONY VAIO noteszgépek szenzációs ACOMP akciója



■ SONY VAIO VGN-B1VP 249,900 Ft

- 14.1" TFT XGA (1024x768) LCD
- Intel® Pentium M 725, 1600 MHz / 2 MB L2 Cache
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevemlemez
- 24x CD író + DVD meghajtó
- Intel 855GME, Max: 64MB Shared RAM
- Fax Modem,
- Ethernet, FireWire
- Wireless LAN 802.11b/g
- 2x USB port v2.0
- Memory Stick™ kártyahely
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Külső monitor, mikrofón, hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 321 x 255 x 23mm, 2.3kg



A "B" sorozat tagjai szupervékony és pehelykönnyű, mégis teljes méretű noteszgépek, az üzleti élet kihívásaira tervezve.

Extra hosszú akkumulátoros üzemidő és teljes méretű ergonomikus billentyűzet szolgálja kényelmünket a munkánk során.

Gyors Intel mobil processzor és az elegendő memória kapacitás kiváló teljesítményt nyújt valamennyi üzleti alkalmazás gördülékeny futtatásához.

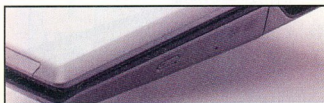
A beépített Wireless LAN 54Mbit technológiának köszönhetően Ön vezetékkel nélküli csatlakozhat a vállalati hálózathoz, vagy az Internetre a repülőtéren, otthon vagy a szállodában.

Végül, de nem utolsónak: a VGN-B1VP egy design remekmű, - mint minden VAIO. A mozgásban lévő üzletember számára tervezték, aki már megjelenésével lenyűgöző benyomást kíván kelteni.

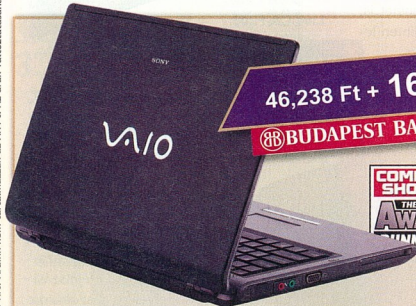


31,238 Ft + 11,025 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%



A gép kis mérete ellenére beépített DVD olvasó + CD író combo meghajtóval rendelkezik, így bárhol archiválhatja adatait.



46,238 Ft + 16,319 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%



■ SONY VAIO VGN-S2HP 369,900 Ft



A többszörös díjnyertes "S" széria tagjai a teljesítményt, fejlett technológiák és a mobilitás példára nélküli kombinációját nyújtják egy kimagaslóan elegáns kivitelezésű noteszgéppé építve.

Az Intel Centrino Mobile technológiája mindent tartalmaz, hogy Ön kreatív és hatékony legyen otthon, az irodában, vagy egy WLAN hálózaton.

Tapasztalja meg az egyedülálló mobil teljesítményt, a hosszú akkumulátoros üzemidőt és a pillékönnyű kivitelezést!

Az ATI MOBILITY™ RADEON™ gyorstípusú kiváló 3D teljesítményt és szemet gyönyörködtető képminőséget biztosít az 1200x800 pixel felbontású X-BLACK kijelzőn.

- 13.3" WXGA+ (1280x800) X-Black LCD
- Intel Pentium-M 725 processzor, 1600MHz
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevemlemez
- DVD + RW író meghajtó
- ATI Radeon 9200 Mobility 32MB DDR RAM, TV-OUT
- Wireless LAN (54Mbit)
- Fax Modem,
- Ethernet, FireWire,
- 2x USB 2.0 port
- Bluetooth 1.2
- Memory Stick Pro kártyahely
- 1x Type II PCMCIA külső párhuzamos,
- monitor, mikrofon, fejhallgató csatlakozó
- 312 x 224 x 29mm, 1.89kg

■ VGN-S2XP:

439,900 Ft
Intel Pentium-M 745 processzor, 1800MHz
80GB merevemlemez
ATI Radeon 9700 Mobility 64MB DDR RAM, TV-OUT

ACOMP Számíthat ránk.

A SONY a csúcstechnikát öltözteti páratlanul kifinomult, stílusos, szemet gyönyörködtető külsőbe. A VAIO a noteszgépek merészese. Technikai és design remekművek, — számítógép rajongók, üzletember, nő és férfi csodálattal fordul feléjük.

Bizton számíthat rá, hogy egy VAIO noteszgéppé megvásárlásával okos, szép és megbízható társra talál.

És számíthat az ACOMP-ra abban, hogy ezeket a bámulatra méltó gépeket soha nem látott áron tesszük elérhetővé az Ön számára.

Bőséges szoftver csomag minden Vaio noteszgéphez

Minden VAIO hatalmas szoftvercsomaggal és előretelepített Windows XP rendszerrel kerül forgalomba. Ezekkel azonnal elkezdheti a munkáját, nem kell a gép telepítésével órákat eltöltenie.

3 év kiegészítő garancia csomag (+39,900 Ft)

A Sony Vaio notebook garanciális időtartama a kiegészítő csomag megvásárlásával 36 hónapra egészíthető ki. Ne kockáztasson, ezzel a csomaggal hosszú távon biztosítja a nyugalmát.



Az ACOMP Kft. a magyar olimpiai csapat hivatalos információs szállítója

ACOMP PÓLUS CENTER
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092
Nyitvatartás: minden nap 10-20 óráig

ACOMP PEST
1134 Budapest, Robert károly kft. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
Nyitvatartás: H-P: 9:00 - 17:00, Sz-V: Zárva

Aktuális árak, teljes katalógus: www.acomp.hu
Gércsom termékek honlapunk: www.gercsom.hu
Sony honlapunk: www.sonynotebook.hu

Samsung YP-T6Z

Tipus: Samsung YP-T6Z
 Forgalmazó: Samsung Magyarország
 Internet: www.samsung.hu
 Ár: 44 990 Ft

Használhatóság	34	40
Hordozhatóság	17	30
Szolgáltatások	27	20
Dizájn	8	10

86 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- apró
 - könnyű lejátszó
- MÍNUSZ:**
- sötét háttérvilágítás



EZ-AV EMP-400

„juk” a zenével – így saját karaoke-berendezésként is működik.

Mivel a készüléknek saját órája van (így időzített felvételre is lehetőségünk van), a készítőök egy stopper is beépítettek az EMP-400-ba.

Hasonló funkciókkal látták el az EMP-500-at is, amely ezen felül a mozgéképét is megjeleníti (itt se a mozira gondoljunk, hanem a CD-n található szoftverrel készített fájlokra, amelyekre a számokhoz köthetünk). Szintén a CD-n található a *Reading Tutor* elnevezésű alkalmazás, amely szöveg-fájlból képes „felolvasni”, és így MP3-at készíteni, kár, hogy magyarul nem tud.

iRiver

Eddigi tesztjeink favoritja érdekes módon most hátrébb szorult – mindössze egyetlen készüléket kaptunk, egy Ferrari-pirosban pompázó *iFP-899*-est. Szokatlan színe mellett a készülék méreteivel is kilóg a sorból – mégpedig rossz értelemben: meglehetősen vastkos kivitele miatt már nem biztos, hogy

Sony NW-E407

Tipus: Sony NW-E407
 Forgalmazó: Sony Hungaria Kft.
 Internet: www.sony.hu
 Ár: 55 000 Ft

Használhatóság	38	40
Hordozhatóság	27	30
Szolgáltatások	10	20
Dizájn	10	10

85 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- gyakorlatilag soha nem merül le
- MÍNUSZ:**
- a mellékelt szoftver elég nehézkes

kényelmesen elfér a nadrágzsebben. Kelletlen meglepetést okozhat, hogy a készülék használatához saját szoftverére van szükség (azaz USB háttértárcék nem működik). Ez nemcsak hogy nagy hiba, hanem igen furcsa is, mert a cég többi lejátszója minden további nélkül működött drájer nélkül is.

Ami a tudását illeti, az *iFP-899* szerencsére már hozza a tőle elvárható: tartalmaz rádiót, diktafont és vonalszintű bemenetet is. Felvenni minden létező minőségű szinten lehet, 8-tól egészen 320 kbps-ig.



iRiver iFP-899

A kezelhetőségre sem lehet panasz, ám a legfontosabb funkciók elérésére szolgáló joysticket igen könnyű „benyomni” helyett valamelyik irányba eltolni.

Live

Jene jópofa készülék a *Live CA-F200*, amely apró, tömzsi alakjával kirí a többi készülék közül. A formatervezésről láthatóan az áramellátásról gondoskodó AA elemet „rajzolták körbe”, de meglehetősen ügyesnek.

A rövidke lejátszóra természetesen nem fért el túl nagy kijelző, és a különböző funk-



Cowon iAudio4

Tipus: Cowon iAudio4
 Forgalmazó: Infopatika Bt.
 Internet: www.infopatika.hu
 Ár: 43 900 Ft

Használhatóság	35	40
Hordozhatóság	23	30
Szolgáltatások	19	20
Dizájn	6	10

83 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
- nagy tudás
- MÍNUSZ:**
- dizájn és kezelhetőség



Live CA-F200

ciók elérésére is csak viszonylag kevés gomb áll rendelkezésünkre. A négy irányban nyomható vezérlőtárcsa közepén külön gomb szolgál „Enterként”, és egy igen apró billentyű vezérli a lejátszás/szünet funkciót.

Éppen ezért a vastkosabb újjú felhasználóknak nem ajánlott. A készülék tudása kategóriájában átlagosnak mondható, használatahoz nincs szükség drájerre. Különlegessége a ± 25 százalékkal változtatható lejátszási sebesség. Felvételt a szokásos három helyről készíthetünk, legfeljebb 128 kbps minőségben.

MPIO

Utolsó tesztünk óta rengeteget dolgoztak az *MPIO*-nál, és szinte minden akkor kifogásolt hibát megszüntettek – így például a készülék használatához már nincs szükségünk külön meghajtóprogramra. A tesztlaborunkban járt két modell közül az *FG100*-as formatervezésével tűnik ki, amennyiben alakra egy apró kétkezetts hordozható magnóra emlékeztet. Kezelhetősége jónak mondható, bár a menüből gyorsan visszalép a főképernyőre, így nem lehet rajta elidőzni. A kijelzője OLED, amely két – egy narancssárga és

MP3-készítés az Audiograberrel lépésről lépésre

Ha már beruháztunk egy komolyabb MP3-lejátszóba, valószínűleg szeretnénk otthoni lemezgyűjteményünket is magunkkal hordozni – ehhez pedig a CD-ken található dalokat egytől egyig be kell tömöríteni. Az interneten keresgélve több olyan programra is bukkanhatunk, amelyek ezt gyorsan és egyszerűen megoldják nekünk – mi most ezek közül mutatjuk be az **Audiograbbert**.

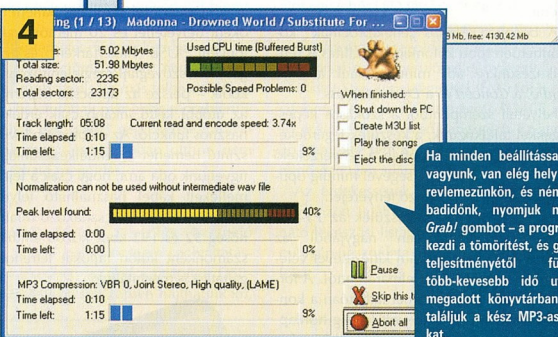
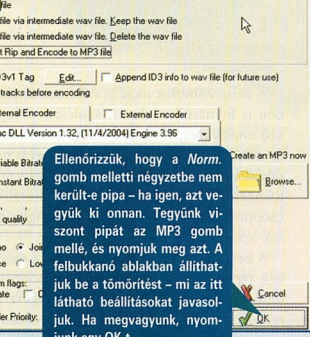
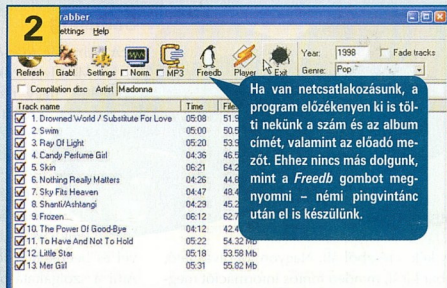
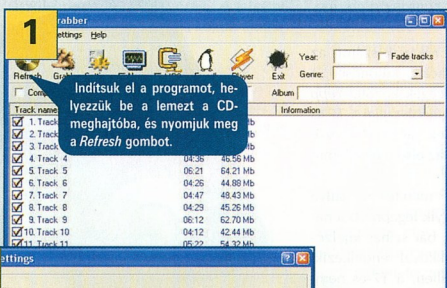
Ez a szoftver sokáig fizetős volt, mára azonban ingyenessé tették – letöltéséhez egyszerűen látogassunk el a www.audiograber.com-us.net címre. Ha telepítettük, szükségünk lesz még magára az

MP3-tömörítőre – ezek közül mi a **LAME Encodert** ajánljuk, mint a legjobb minőséget adó változatot. Ahhoz, hogy ezt használni tudjuk az Audiograberrel, a DLL változatra lesz szükségünk. Letöltéséhez a lame.bakerweb.biz címet ajánljuk – onnan pedig a 3.96.1-es verziót. Ezt kicsomagolva láthatjuk, hogy a csomagban **Lame.exe** és **Lame.dll** nevű fájll egyaránt van – ezek közül értelemszerűen az utóbbit másoljuk át az Audiograber könyvtárába.

Ha ezzel megvagyunk, indítsuk el a programot! Mielőtt bármilyen tömörítés-be fognáknk, konfiguráljuk a szoftvert – eh-

hez a **Settings** gombot kell megnyomnunk. Itt öt fül segítségével állíthatjuk be a jellemzőket. Az ablak alsó fele tartalmazza a legfontosabbat, az optikai meghajtó kezelését.

Itt nyugodtan elfogadhatjuk az alapból beállított értékeket. A felső öt fül közül az elsőt adhatjuk meg az elkészülő fájlok helyét és elnevezését szabályait. A többi fül alapértelmezésén nem érdemes változtatnunk (bár a program minden indításakor felbukkanó **Splash Screen** kapcsolhatjuk az ötdik fülön). Ha ezzel is megvagyunk, lássunk hozzá a tömörítés-hez!



VLR COMPUTER KFT.
1055 BP KEPEIRÓ U. 6.
TEL: 246 0016
FAX: 327 0014



PIONEER 109KLA/B
DVD+-RW(DL)
16x DVD-R írás
16x DVD-R írás
24 hónap garancia
13.500 Ft-ot



INFO@VLR-COMPUTER.HU WWW.VLR-COMPUTER.HU



Creative MuVo Micro N200

Típus: Creative MuVo Micro N200
 Forgalmazó: Ramiris Rt.
 Internet: www.ramiris.hu
 Ár: 44 620 Ft

Használhatóság	35	40
Hordozhatóság	28	30
Szolgáltatások	14	20
Dizájn	5	10

PONT **82** Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:** apró méret
MÍNUSZ: kis kijelző

CMTech Live CA-F200

Típus: CMTech Live CA-F200
 Forgalmazó: East Computer Kft.
 Internet: www.digital-world.hu
 Ár: 45 000 Ft

Használhatóság	34	40
Hordozhatóság	22	30
Szolgáltatások	17	20
Dizájn	8	10

PONT **81** Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:** jó dizájn
 • kis méret
- MÍNUSZ:** apró gombok
 • az ékezetes betűket csak részben kezeli

MPIO FY400

Típus: MPIO FY400
 Forgalmazó: ATCOMP Kft.
 Internet: www.mp3center.hu
 Ár: 39 900 Ft

Használhatóság	31	40
Hordozhatóság	26	30
Szolgáltatások	18	20
Dizájn	5	10

PONT **80** Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:** retro dizájn – ha valaki szereti
- MÍNUSZ:** retro dizájn – ha valaki nem szereti



MPIO FG100

egy kék – részből áll. Nagyon jól olvasható, és bár kicsi, minden fontos információt megjelenít.

A beépített Philips „effektprocinak” köszönhetően több különleges beállítás is rendelkezésünkre áll, mint például a Pure Studio, a Concert és a Dynamic Bass.

Felvételi szempontból a szokásos képességekkel találkozunk, a készülék legérdekesebb tulajdonsága azonban a fényérzékelő dióda, amelynek a segítségével mindig optimalisra állítja be a kijelző fényerejét.

Kevésbé különleges készülék az FY400, amely szolgáltatásaiban nagyjából az FG100-nak felel meg, ám kinézetével véleményünk szerint kicsit elmarad attól. A formatervező célja szemmel láthatóan a konzervatívabb megjelenés volt (a cég honlapjának tanúsága szerint a hangerőállító tekerő például a régi analóg eszközökre emlékezteti majd a vásárlót), de ez néha nem sikerült túl elegánsan.

Jó ötlet például az előbb már említett tekerő, illetve a gombbal ki- és behúható USB-csatlakozó, de az LCD kijelzőt körülvéző szürke keret már nem annyira divatos. Felvenni csak a rádióból vagy a mikrofonról tudunk, mivel az FY400-at nem látták el be-
 menettel.

Samsung

A Samsung már öreg rókának számít az MP3-lejátszók piacán, különösen a nagy, neves cégek között. Ypp sorozata legújabb tagjai a T7 és T6 modellek, amelyek közül különösen az első a figyelemre méltó.

A készülék méretei és súlya alapján az egyik legapróbb a nálunk jártak közül, bár színes kijelzővel és beépített Li-ion akkuval rendelkezik. Ami a szolgáltatásokat illeti, a T7-es nem csak egyszerű lejátszóként, hanem FM rádióként (felvétellel és 20 memóriával), diktáfonként, USB háttértárként és képnézegetőként/szövegfájl-megjelenítőként is működik – persze az aprócska képernyő miatt az utóbbi kettő inkább csak érdekes, mint hasznos funkció. Az előbbieken kívül vonalszintű bemenet is rendelkezésünkre áll, de figyeljünk oda arra, hogy csak a lejátszóhoz mellékelt kábel használható felvételre (a szokásosnál kisebb csatlakozó miatt). A minőség 32 és 192 kbps között állítható, és a számonkelt külön fájlokat létrehozó szolgáltatást is megtaláljuk.



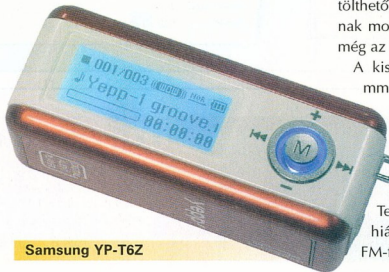
Samsung YP-T7Z

A zenszámkat akár a Windows Intézőben is felmásolhatjuk a készülékre. A lejátszó ennek megfelelően a könyvtárstruktúrát is kezeli, és az ékezetes karakterekkel is boldogul. Ami a kezelhetőséget illeti, ez szinte tökéletesnek mondható, bár a készülék csöppnyi mérete miatt a gombok is igen aprók lettek.

A beépített Li-ion akku nemcsak a mellékelt tápegységről, hanem az USB-portról is tölthető, az elemélettartam pedig egész jónak mondható – és külön említést érdemel még az USB-kapcsolat remek sebessége.

A kisebbik, T6-os készülék 22×55×23 mm-es, a súlya 38 gramm, ezzel a legkisebbek közé tartozik. Az áramellátásról egyetlen AAA elem gondoskodik, szolgáltatásai pedig szinte teljesen megegyeznek nagyobb testvérével.

Természetesen a színes kijelző híján hiányzik a fotonézegetés, és időzített FM-felvételre sincs lehetőségünk, mivel



Samsung YP-T6Z

iRiver iFP-899

Típus: iRiver iFP-899
 Forgalmazó: Infopatika Bt.
 Internet: www.infopatika.hu
 Ár: 62 900 Ft

Használhatóság	35	40
Hordozhatóság	19	30
Szolgáltatások	18	20
Dizájn	4	10

pont 76 **Értékelés:**
felső kategória

PLUSZ:

- Ferrari-rajongóknak kötelező

MÍNUSZ:

- meghajtóprogram nélkül nem működik
- drága

Creative MuVo TX FM

Típus: Creative MuVo TX FM
 Forgalmazó: MK Computers
 Internet: www.mkcomputers.hu
 Ár: 31 250 Ft (512 Mb-ás modell)

Használhatóság	34	40
Hordozhatóság	24	30
Szolgáltatások	12	20
Dizájn	5	10

pont 75 **Értékelés:**
felső kategória

PLUSZ:

- apró méret
- külön USB memória

MÍNUSZ:

- a felvétel minősége nem valami jó

XDrum XD405

Típus: XDrum XD405
 Forgalmazó: East Computer Kft.
 Internet: www.digital-world.hu
 Ár: 45 000 Ft

Használhatóság	32	40
Hordozhatóság	18	30
Szolgáltatások	16	20
Dizájn	6	10

pont 72 **Értékelés:**
középkategória

PLUSZ:

- van rajta elemlámpa

MÍNUSZ:

- gyorsan lemeríti az elemeket

a készüléknek nincs belső órája. A felvételi minőség itt csak 32–128 kbps között állítható.

Sony

A Network Walkman igencsak új készüléknek számít a piacon. A küllemre is különleges készüléket beépített Li-Ion akkumulátorral látják el, amely a Sony ezen a téren szerzett tapasztalatainak köszönhetően 50 óra feletti játékidőt garantál. A dizájn és kezelhetőség a Sonytól elvárható módon elsőrangú – a szolgáltatások szintje viszont elmarad a megszokott szinttől. Először is nincs FM rádió, de felvételi lehetőség sem. Persze elsősorban lejátszóról van szó, így azt mondhatjuk, hogy ezekre nincs is szük-



Samsung YP-T7Z Sony NW-E40Z

segg, de a versenytársak mellett mégis fontos érzést kelt.

A készülék töltésére az USB-csatlakozó szolgál, és mivel külső tápegységet nem kapunk mellé, a feltöltéshez mindenképpen számítógépre lesz szükségünk. Az adatok kezelésére a Sony az Apple útját választotta: az NW-E40Z meghajtó nélkül használható háttértárként, de zeneszámokat csak a cég saját szoftverével, a SonicStage-dzel lehet átmásolni. Ezzel a megoldással önmagában nincs gond, ám a SonicStage nálunk először nem volt hajlandó elindulni, különféle adatbázis-fájlok hiányolt (de hogy pontosan milyen fájl hiányzott, azt nem közölte). Az internetes fórumokon szerzett információink szerint nem mi voltunk az elsők: más felhasználók is belefutottak már ebbe a problémába, amelyet egy „szűz” gép összeállításával oldottunk meg – ez azonban otthon nem mindig járható megoldás.

XDrum

Az MPIO FG100 kijelzőjét használó XDrum XD405 két különleges szolgáltatással büszkélkedhet: az első a beépített USB-csatlakozó (ezt bicskaszerűen hajthatjuk ki),



XDrum XD405

a másik pedig a zseblámpa (!), amely funkciót egy fehér LED látja el. A készülék jól kezelhető, azonban sajnos nem tartozik az elemtakarékos megoldások közé: tesztünk leggyorsabban lemerülő példánya volt.

A szokásos képességekkel (FM rádió, diktáfon, MP3-felvevő) felruházott XD405 másik érdekessége a külső hangszóró. Ez igazából semmire sem jó, a hangereje és a hangminősége igen silány.

Az érdekességek és hasznos szolgáltatások között találhatjuk a lejátszón létrehozható lejátszási listát, valamint azt, hogy számítógép használata nélkül is törölhetünk fájlokat.

Rosta Gábor

GRANDTEC
magyarországi forgalmazó

Grand Video Console Video to VGA

Külső videóforrás képét jeleníti meg VGA monitoron.

TFT monitorokhoz is kiválóan alkalmas!

Távírányítóval, 1024x768 75Hz

HCS Hungary Bt. 1142 Budapest, Tengerszem u. 2/A. Tel: 467-0706

Mobil: 30/402-0285 Email: info@hcs.hu Web: www.hcs.hu

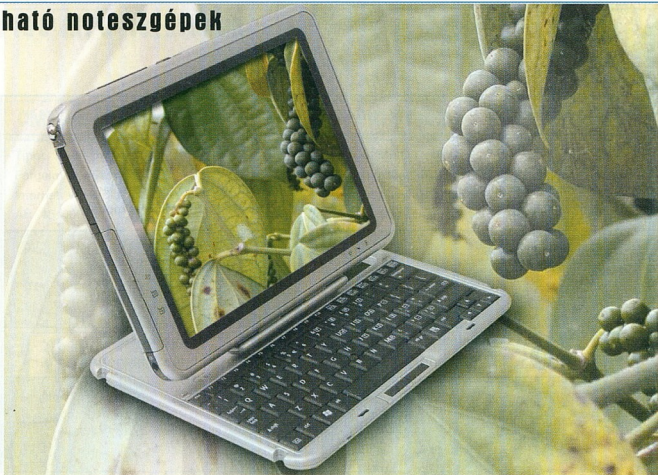
HCS
Hungary



A notebook kifejezés a legtöb-
beknek egyet jelent a hordoz-
hatósággal. Persze csak fenn-
tartásokkal, legalábbis ha a no-
teszgépek súlyára gondolunk.
Tesztünkben ezúttal a valóban
könnyű, „ultrahordozható” ma-
sinákat vettük szemügyre.

Szolgáltatások

A gépekhez tartozó szolgáltatások pontszámát a noteszgépek esetében kiemelten fontos termékátogatást, a dokumentációt és a garancia időtartamát figyelembe véve alakítottuk ki. A szoftvereket is ide soroltuk, ám e pontszám alatt *nem* azt értékeltük, hogy telepítették-e operációs rendszert a gépre. Úgy gondoljuk ugyanis, hogy egy operációs rendszer nélkül szállított gép kevesebb bosszúságot okoz, mint egy olyan, amelyen a Windows rosszul konfigurált, a meghajtóprogramok elavultak – hiszen utóbbi esetben nem kis teljesítménycsökkenésre számíthatunk, és a hiba felhárítása sokkal nehezebb (sőt a 10–15%-os teljesítménycsökkenést nem is biztos, hogy mindenki észreveszi). Ugyancsak a szoftver pontszámát gyarapítják az opcionális kiegészítő szoftverek is, mint például a CD-író alkalmazás, a DVD-lejátszó, valamint a precízebb konfigurációt biztosító kis utilityk.



Kicsi a bors, de hordozható

Mielőtt noteszgépet vásárolunk, legelőször is azt kell eldöntenünk, hogy milyen célra akarjuk használni a későbbiekben. A sokat utazó felhasználók számára mindenképpen az *ultrahordozható* gépek tűnnek a legokosabb megoldásnak. Ez esetben a kis méret és súly mellett az akkumulátor élettartama az egyik legmeghatározóbb szempont, ugyanis hiába kicsi, szép és könnyű egy szerkezet, ha egy

óra múltán lemerül, s ilyenkor pedig még egy másfél kilós csöppség is csak nyűg. Ezért lehetőleg az energiatakarékos processzorral ellátott készülékek közül válasszunk.

Az optikai meghajtó meglétét is érdemes figyelembe venni. Az igazán kisméretű készülékek közül általában kihagyják a beépített egységet, ám ezt többnyire dokkoló egységgel kompenzálják. A középkategóriás, irodai felhasználásra szánt gépek esetében a telje-

Asus W5G00A

Típus: ASUS W5G00A
Forgalmazó: AsusTeK
Internet: www.asus.com
Ár: 539 900 Ft

Teljesítmény	29	30
Szolgáltatások	19	20
Használhatóság	27	30
Ár/érték arány	18	20

pont 93 Értékelés:
csúskategória

PLUSZ:

- beépített webkamera

MÍNUSZ:

- kicsit drága



Asus M5200

Típus: Asus M5200
Forgalmazó: MK Computers
Internet: www.mkcomputers.hu
Ár: 499 900 Ft

Teljesítmény	26	30
Szolgáltatások	18	20
Használhatóság	26	30
Ár/érték arány	16	20

pont 86 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- plusz akkumulátor

MÍNUSZ:

- a kijelző minősége lehetne jobb

Clevo M12CW

Típus: Clevo M12CW
Forgalmazó: Notebook Centrum
Internet: www.notebookcentrum.hu
Ár: 249 750 Ft

Teljesítmény	25	30
Szolgáltatások	16	20
Használhatóság	29	30
Ár/érték arány	17	20

pont 87 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

- nagy teljesítményű akkumulátor

MÍNUSZ:

- átlagos kijelző

sítmény még nem feltétlenül döntő szempont, az irodai munkákat szinte az összes ilyen készülék képes ellátni, komolyabb feladatokat pedig ügyis asztali gépeken végzünk.

Jóval fontosabb a hálózati eszközökkel való felszereltség, hogy bármilyen hálózathoz könnyedén csatlakozhassunk. A hordozható gépek hálózati kártyával és modemmel szinte kivétel nélkül el vannak látva, emellett érdemes figyelembe venni a különböző adatátviteli megoldásokat, hiszen ezek egyre inkább előtérbe kerülnek. A kivitelezés értékelésekor vizsgáljuk meg az összeszerelés minőségét: a masszív kialakítás és az igényes alapanyagok többnyire garanciát jelentenek a minőségre és a hosszú élettartamra.

Az asztali gépeket kiváló nagysebességű gépeknek mi más lehetne a fő szempont vásárláskor, mint a teljesítmény. Egyes boltok lehetőséget kínálnak arra, hogy vásárlás előtt telepítsük és kipróbáljuk azokat az alkalmazásokat, amelyeket majdan futtatni szeretnénk. Így meggyőződhetünk arról, hogy valóban jól választunk-e. Éppen ezért véleményünk szerint ilyen helyen érdemes vásárolni, mert biztosak lehetünk abban, hogy nem fogunk mellé, és nem dobjuk ki feleslegesen a pénzünket.

Clevo

A Clevo legkisebb készüléke az M120W, amely tesztünk egyik meglepetése volt. A külsőt tekintve ezúttal sem találkozunk formabontó megoldásokkal, és a speciifikáció alapján a teljesítményét illetően sem voltak túlzott elvárásaink. Ebben nem is csalatkoztunk, mert – mint később kiderült – az 1,5 GHz-es processzorral szerelt masinát teljesítménye a középmezőnybe sorolta.



Clevo M12CW

A már említett meglepetést az akkumulátorteszt okozta: a többiekkel azonos igénybevétel mellett ez a típus bírta a legtovább szusszal. Cseppet nem mellekesen: a készülék a Centrino platform valamennyi követelményének megfelel, így például az energia-takarékos hardverelemek mellett vezeték nélküli adatátviteli egységgel is felszerelték. A hozzáadott értékek listája elég szegényes, mindössze egy hordtáskát kapunk. Mielőtt azonban csalódottságot éreznénk emiatt, vegyük figyelembe, hogy a készülék ára kategóriájában az egyik legkedvezőbb.

IQ Notebook

A QWERTY Computer által forgalmazott készülék külső jégei alapján szinte tökéletes egyezést mutat az előbb bemutatott Clevoval. Az eltérés közöttük a belső értékekben mutatkozik. Az első szembeeső különbség az optikai meghajtóval kapcsolatos: combo helyett már DVD-íróval és 20 Gb-ijttal nagyobb kapacitású merevlemezrel találkozunk.

A gépet kinyitva a kijelzőt is érdemes közelebbről megvizsgálni: a nagyobb fényerejű monitor következtében némileg csökkent

Így teszteltünk

Ha notebook vásárlására adjuk a fejnket, készüljünk fel arra, hogy sok pénzt fogunk elkölteni. A választásnál tehát nagyon körültekintően kell eljárni, hiszen itt sem igaz az a megállapítás, miszerint a legdrágább a legjobb. Elsőként azt kell eldöntönnünk, hogy mire és hogyan szeretnénk használni a notebookot. Ha sokat hordozzuk majd, akkor érdemes egy szerényebb tudású, ámde kisebb és könnyebb készüléket választani. Előfordulhat az is, hogy a mobilitás csak másodlagos szempont – ez esetben azt kell eldöntönni, hogy a notebookot már meglévő asztali gépünk mellett vagy ahelyett akarjuk-e használni.

Hardver

A noteszgépek egyik legfontosabb összetevője a hardver, amelynek jellemzők nem feltétlenül a processzor és a memória teljesítményére kell gondolnunk, hiszen a mai modern processzorok bőven alkalmasak játékra és irodai munkára egyaránt. Fontosabbnak gondoljuk a notebook egyéb paramétereit, például a merevlemez méretét és a külső perifériák csatlakoztatására alkalmas eszközök típusát, számát. A hardverösszetevők közül amit lehetett, le is mérünk különböző tesztprogramok segítségével, e mérések alapján alkottuk meg azután a véleményünket az adott készülékről.

Toshiba Portégé M200

Típus: Toshiba Portégé M200
Forgalmazó: Technotrade Kft.
Internet: www.technotrade.hu
Ár: 643 750 Ft

Teljesítmény	30	30
Szolgáltatások	20	20
Használhatóság	24	30
Ár/érték arány	18	20

92 Értékelés:
csúcskategória

- PLUSZ:**
• nagy teljesítmény
- MÍNUSZ:**
• drága

DTK Fortis 12W

Típus: DTK Fortis 12W
Forgalmazó: DTK Computer
Internet: www.dtk.hu
Ár: 314 250 Ft

Teljesítmény	29	30
Szolgáltatások	16	20
Használhatóság	24	30
Ár/érték arány	19	20

88 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
• jó ár/érték arány
- MÍNUSZ:**
• az elemlettartam lehetne jobb



QWERTY IQ 120W

Típus: QWERTY IQ 120W
Forgalmazó: QWERTY Computer
Internet: www.qwerty.hu
Ár: 248 750 Ft

Teljesítmény	25	30
Szolgáltatások	16	20
Használhatóság	28	30
Ár/érték arány	19	20

88 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ:**
• beépített DVD-író
- MÍNUSZ:**
• nincs wireless hálózati egység

Fujitsu-Siemens Lifebook P7010

Típus: Fujitsu-Siemens Lifebook P7010
 Forgalmazó: Fujitsu-Siemens Computers Kft.
 Internet: www.fujitsu-siemens.hu
 Ár: 549 999 Ft

Teljesítmény	22	30
Szolgáltatások	18	20
Használhatóság	30	30
Ár/érték arány	16	20

pont **86** **Értékelés:**
 felső kategória

PLUSZ:

- kicsi

MÍNUSZ:

- kicsit gyengécske

Acer Travelmate 380

Típus: Acer Travelmate 380
 Forgalmazó: Acer Magyarország
 Internet: www.acer.hu
 Ár: 459 875 Ft

Teljesítmény	26	30
Szolgáltatások	17	20
Használhatóság	27	30
Ár/érték arány	17	20

pont **87** **Értékelés:**
 felső kategória

PLUSZ:

- igényes kivitelezés

MÍNUSZ:

- az ára lehetne alacsonyabb

Gigabyte N203

Típus: Gigabyte N203
 Forgalmazó: MK Computers
 Internet: www.mkcomputers.hu
 Ár: 299 875 Ft

Teljesítmény	27	30
Szolgáltatások	16	20
Használhatóság	23	30
Ár/érték arány	17	20

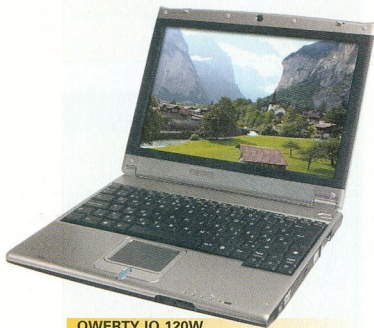
pont **83** **Értékelés:**
 felső kategória

PLUSZ:

- olcsó

MÍNUSZ:

- súlyos egyéniség



QWERTY IQ 120W

a gép készírelti ideje, ám a képet meglátva mindent megbocsátunk. Komolyabb gondot okozhat a wireless egység hiánya. A kiegészítők ugyanolyan szűkmarkúan mérték, mint az M120W esetében.

Használhatóság

A használhatóság címszó alatt megvizsgáltuk, hogy a notebook mennyire felel meg a tipikus felhasználási igényeknek. Ezen túlmenően persze azt is mérlegettük, hogy a gyártók milyen igényességgel válogatták össze a kiegészítő hardverelemeket – jó példa erre a TouchPad. Akadnak ugyanis olyan érintőpanelek, amelyek a széleken való érintést görgetésnek érzékelik, sőt olyanok is, amelyek a két, illetve háromujjas dobantást is képesek megkülönböztetni. Szintén a használhatóság körébe tartozik az akkumulátorok élettartamának vizsgálata is.

DTK

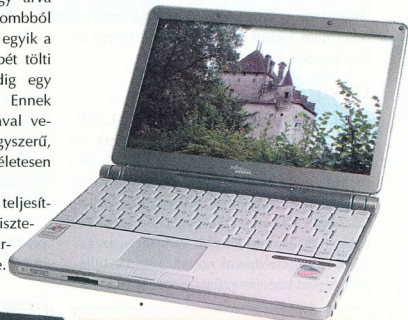
Első ránézésre azt gondolnánk, hogy a DTK notesze is azon készülékek közé tartozik, amelyeket elsősorban az áruk miatt vásárolnak előszeretettel. Nos, ebben van is némi igazság: a készülék ára ugyanis meglehetősen alacsony, de ez még nem minden. Tüzetesebben megvizsgálva a gépet, semmi extra't nem találunk rajta, még egy árva plusz gombot sem. Bekapcsoló gombból azonban mindjárt kettő is akad. Az egyik a hagyományos kapcsológomb szerepét tölti be, a másik megnyomásával pedig egy Linux-alapú rendszer töltődik be. Ennek filmnézés és zenehallgatás alkalmával vehetjük hasznát. Kezelése roppant egyszerű, néhány perces használat után tökéletesen kiigazodunk a menüpontok között.

Természetesen ennek a gépnek a teljesítményét is lemértük, amely valóban tiszteletet parancsoló – csupán egyetlen társas volt képes hasonló teljesítményre.

Ennek megfelelően persze számolnunk kell azzal, hogy ekkora teljesítmény leadását az akku sínyli meg.

Fujitsu-Siemens

A Fujitsu által tervezett gép a kicsik között is a legkisebb. A kis méret ellenére sem kell azonban lemondanunk semmilyen csatlakozási, illetve kényelmi funkcióról, sőt a terve-

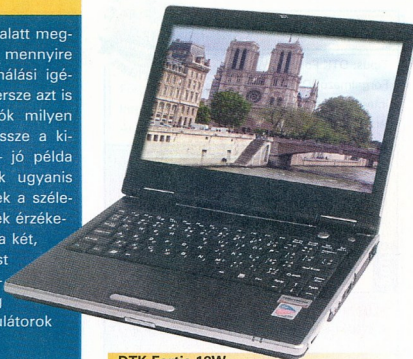


Fujitsu-Siemens Lifebook P7010

zőknek még egy optikai meghajtót is sikerült belezsúfolniuk az apró termetű P7010-esbe. Hála a Centrino platform energetikarékos működésének, az akku élettartama figyelemre méltó, még a nagyobb teljesítményű programok futtatása mellett is több mint három órát bír. Senki ne várjon eget rengető teljesítményt ettől az apróságától, bár szegyenkezésre nincs oka: amire tervezői szánták, azokat a feladatokat fennakadás nélkül képes végrehajtani.

Acer

Az Acer a minőség és a teljesítmény mellett a különböző dizájnlemekre is nagy



DTK Fortis 12W



HP TC1100	
Típus: HP TC1100 (különdji)	
Forgalmazó: HP Magyarország	
Internet: www.hp.hu	
Ár: 368 738 Ft	
Teljesítmény	22 / 30
Szolgáltatások	17 / 20
Használhatóság	26 / 30
Ár/érték arány	17 / 20
pont	82
Értékelés:	felsőkategória
PLUSZ:	MÍNUSZ:
• sokoldalú	• gyenge teljesítmény

LG LT20 XNOTE	
Típus: LG LT20 XNOTE	
Forgalmazó: LG Magyarország	
Internet: www.lg.hu	
Ár: 469 500 Ft	
Teljesítmény	24 / 30
Szolgáltatások	17 / 20
Használhatóság	29 / 30
Ár/érték arány	17 / 20
pont	87
Értékelés:	felsőkategória
PLUSZ:	MÍNUSZ:
• igényes megjelenés	• nincs optikai meghajtó

Acer Travelmate C110	
Típus: Acer Travelmate C110	
Forgalmazó: Acer Magyarország	
Internet: www.acer.hu	
Ár: 532 375 Ft	
Teljesítmény	23 / 30
Szolgáltatások	18 / 20
Használhatóság	27 / 30
Ár/érték arány	15 / 20
pont	83
Értékelés:	felsőkategória
PLUSZ:	MÍNUSZ:
• jól használható	• a külső optikai meghajtó-nak külön tápegység kell

hangsúlyt fektetett. A C380-ast például a szokástól eltérően nem téglalap, hanem ovális alakú tapappal látták el. Ez nem csak szokatlan formájú, hanem ráadásul kisebb is, mint szöveget társai, ezért először kissé szkeptikusan szemléljük. A használat során azonban eloszatta kezdeti félelmeinket, kiderült, hogy a használhatóság nem

esett áldozatául a külsőnek.

A notebookot a lehető legvékonyabba tervezték, ezért az optikai meghajtót kispórolták belőle. Aggadalomra azonban semmi ok, a csomagolásban találunk egy külső egyseget, amely FireWire interfészen keresztül csatlakozik a notebookhoz. A működéshez szükséges energiát is ezen keresztül kapja,

így bárhol használhatjuk, amíg az akku bírja.

Az elemélettartam szempontjából a notebook jellemzői csak közepesek, így az előbb említett eszköz használatát nem szabad túlzásba vinni, amennyiben nincs lehetőség az újratöltésre. Összességében elmondhatjuk róla, hogy jól átgondolt és re-

www.compal.hu

Tel.: 481-0660, 1115 Budapest Somogyi út 19. (Etele tér)

!!!Szenzáció!!!
Compal DL70
 Erőgép

15,4" WSXGA+ kij. (1680x1050)
 ATI® Radeon™ X600(m24) 128Mb
 Ajándék TV-Tuner
 DVD/CD-RW, táska,
 Dothan (2MB L2 cache)

Opciók:
 DVD-író, WiFi(b+g)

Ára:

258.000.- nettótól
 322.500.- bruttótól



Intel
 915
 Chipset



Centrino™
 Technológia

**Compal
 DL71**
 Munkagép

Intel 915
 Chipset

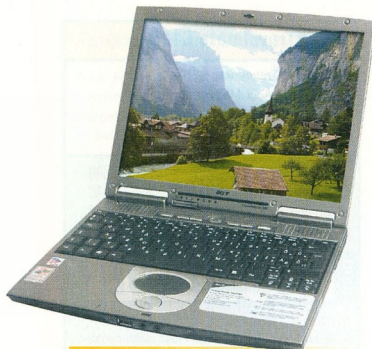
15,4" WXGA kij.
 DVD/CD-RW, táska,
 Dothan (2MB L2 cache)

Opciók:
 DVD-író, WiFi(b+g)

A hirdetés (eredeti) felmutatása esetén gépenként további 3% engedményt biztosítunk!

Ára:

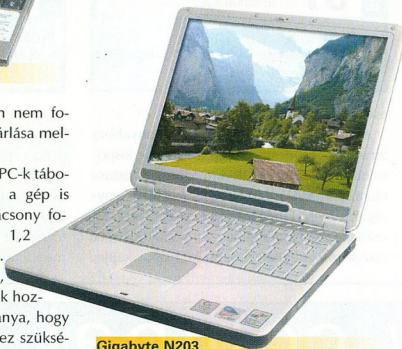
209.800.- nettótól
 262.250.- bruttótól



Acer Travelmate 380

mekül kivitelezett gép, amelyben nem fogunk csalódní, ha e típus megvásárlása mellett döntünk.

A másik Acer készülék a Tablet PC-k táborát gyarapítja. Természetesen ez a gép is Centrino platformra épül. Az alacsony fogyasztás érdekében mindössze 1,2 GHz-es processzorral látták el. Optikai meghajtót nem tartalmaz, helyette egy külső egységet kapunk hozzá, amelynek azonban az a hátránya, hogy nem a géptől kapja a működéséhez szüksé-

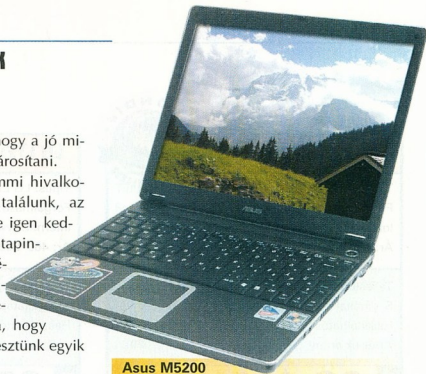


Gigabyte N203

szerepelt. A dobozban a szoftverek mellett egy kis táskát is találunk, amelyben éppen elfér a notebook, azonban a töltőnek és egyéb kiegészítőknek már nem marad hely.

Asus

Az *Asustól* két típus érkezett hozzánk. Az első a *W5G00A* jelzést kapta, amely társához hasonlóan a márkától elvárt igényességet és minőséget képviseli. A kijelző kávéjába egy 1,3 megapixeles kamerát építettek; a



Asus M5200

kamerához egy szoftvert is kapunk, amelyel mozgó- és állóképeket egyaránt készíthetünk. A kamera két állásban használható (180 fokban elforgatható), egyébként a kijelző mozgatásával tudjuk állítani.

A gép nagyteljesítményű akkumulátorral kapható, amely kicsit ugyan kilóg hátul, ám az üzemidő láttán erről rögtön megfeledkezünk. A szélesvásznú kijelző nagy mértékben megkönnyíti a munkát, s a minőségére jellemző, hogy filmnézésre is nyugodtan használhatjuk. A dobozban nem egy, hanem két táskát találunk, emellett számos szoftverrel és kiegészítővel (például egérrel) igényeknek a kedvünkben járni.

A notebook kistestvére szintén figyelemre méltó. Ebből kétféle verzió kapható, amelyek között a különbség az optikai meghajtóban mutatkozik. Egyiküket beépített egységgel szerelték fel, a másikhoz pedig külső meghajtót kapunk. Emellett persze a beépített optikai meghajtós készülék súlya és vastagsága is valamivel kisebb. A kiegészítők az előbb felsoroltakhoz hasonlóak, sőt még egy plusz akkumulátorral is megoldották őket. Teljesítményük alapján mindkét gép a mezőny első felében foglal helyet. A minőség és élettartama pedig a gyártó két éves, a világon minden táján érvényes garanciát nyújt.

Toshiba

Az *M200*-as egy vérbeli noteszgép: kicsi, könnyű, sokoldalú, és még hosszan sorolhatnánk a pozitív jellemzőket. Robusztus felépítésének köszönhetően kevésbé kell óvni a mechanikai behatásoktól, mint általában az ilyen készülékeket, s ez a megállapítás különösen igaz a kijelzőre. Az érintőképernyő pontosan működik, ezáltal valóban nagy segítség a mindennapos teendők elvégzése során. A mellékelt ceruza oldalán egy gombot találunk, amelyet az egér bal gombjához hasonlóan kattintásra használhatunk.

A notebook teljesítményét tekintve kimagaslak a mezőnyből, némely területen asztali társait meghazudtoló színvonalon teljesít.



Acer Travelmate C110

ges energiát, hanem egy külön hálózati adapterről. Egyedül ehhez a típushoz kapunk floppy meghajtót. A súlycsökkentés érdekében sikerült, másfél kilogramm alatti tömegével és apró termetével a C380-as szintén észrevétlenül útitársunk lehet.

Gigabyte

A *Gigabyte* csak nemrégiben kezdte el forgalmazni noteszgépeit. Az indulás sem volt rossz, és azóta természetesen még tovább fejlődtek a cég gépei. Az *N203-*



Asus W5G00A



Toshiba Portégé M200

Nagyobb monitorral összekapcsolva akár játéka is alkalmas lehet. Grafikus kártyája a szokásostól eltérően nem integrált, hanem egy GeForce FX Go5200-as. Az M200 a Microsoft által kifejlesztett XP operációs rendszerrel kerül forgalomba.

HP

A HP-től sosem álltak távol a szokatlan technikai megoldások, amelyekkel többnyire nagy sikert aratott vásárlói körében. Azt azonban, hogy a Tablet PC-k terén is tudnak valami merőben újat alkotni, kevesen gondolták volna. A dolog lényege az, hogy a hardverelemeket nem a billentyűzet alá, hanem kijelző alá építették be. E megoldásnak hála nem kell magunkkal cipelnünk a billentyűzetet, azt egy

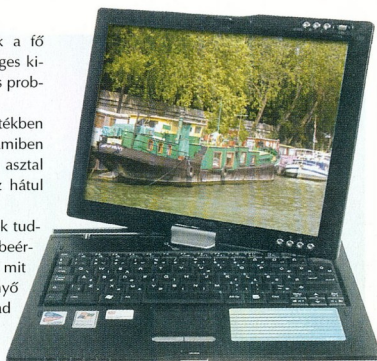


HP TC1100

könnyed mozdulattal leválaszthatjuk a fő egységről. A művelethez nem szükséges kapcsolni a gépet, működés közben is problémamentesen végrehajtható.

A CT1100-asnál csak csekély mértékben jelentkezik a szokásos melegedés, amiben annak is szerepe van, hogy nem az asztal lapjára fújja a meleg levegőt, így az hátul könnyebben távozhat.

A tappad elhagyása a helyszűkének tudható be, helyette pöccökegérrel kell beérnünk. Használati értékéből mindez sem von le, hiszen az érintőképernyő kezelése egyszerűbb, mint a tappad „simogatása”.



LG LT20 XNOTE

LG

Az LG készüléke elsősorban prezentációs célokra készült. Ezt a megállapítást nem a teljesítményéből, hanem kivitelezéséből vontuk le. Társai robusztus felépítéséhez képest az L720-as törekenynek tűnik, teljesítménye alapján pedig az erős középkategóriába sorolható. E kategóriában roppant fontos kritérium az elemlettartam, amit az LG fejlesztői is jól tudtak, ezért csupa energiatakarékos hardverrel szerelték fel a notebookot. A kis fogyasztású processzor mellé integrált videokártya került. Az eredmény: tesztnk résztvevői közül e típus bírta a legtovább egy tétellel. Egyetlen negatívumot, nevezetesen az optikai meghajtó hiányát leszámítva remek az összkép.

Nagy Lajos

www.bluefish.hu

You Imagine.
We Create.

Hordozható számítógép?

Notebookok
hihetetlenül
olcsón
a Bluefishben!



IBM THINKPAD R50E

MONITOR: 15" TFT
PROCESSOR: INTEL CENTRINO™ M 350 (1.5GHZ)
MEMÓRIA: 256MB DDR
MEMLEVEZ: 40GB
DVD OLVASÓ-CD IRÓ
MICROSOFT® WINDOWS® XP PROFESSIONAL

199.992 Ft

BRUTTO 249.365 Ft



ACER TRAVELMATE 4101LMI

MONITOR: 15" TFT
PROCESSOR: CENTRINO PENTIUM M 715 (1.66GHZ/2M/F5B533)
MEMLEVEZ: 512MB DDR
DUAL LAYER DVD IRÓ
WIRELESS 802.11G
VIDEOKÁRTYA: 64MB ATI MOBILITY RADEON X500
MICROSOFT® WINDOWS® XP PROFESSIONAL

259.992 Ft

BRUTTO 324.990 Ft



SONY VAIO VGN-FS570

MONITOR: 15,4" TFT
PROCESSOR: MOBIL INTEL CENTRINO SONOMA 1.7GHZ
MEMÓRIA: 1GB DDR
MEMLEVEZ: 100GB
VIDEOKÁRTYA: INTEL 915
DUAL LAYER DVD IRÓ
WIRELESS 802.11G Opcionális
MICROSOFT® WINDOWS® XP PROFESSIONAL

384.992 Ft

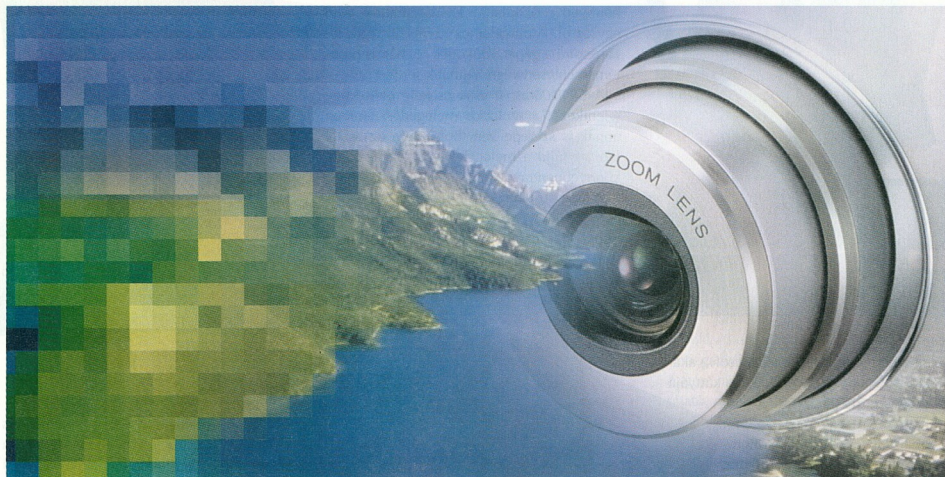
BRUTTO 481.240 Ft



Az akcióban minden Bluefish üzlet részt vesz.
Áraink 2005. június 2-től július 1-ig érvényesek.
Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!

bluefish
COMPUTERS





Digitális Pajtások

Pár évvel ezelőtt a digitális fényképezőgépekről szóló cikkek az előnyök mellett okvetlenül megemlítették, hogy jóval többbe kerülnek, mint analóg társaik. Mára ez a helyzet alaposan megváltozott: testünkben olyan 55 és 85 ezer forint közötti digitális kamerákat mutatunk be, amelyek a képmínőség és a tudásszint tekintetében egyaránt komoly versenytársai analóg megfelelőiknek. Az általunk vizsgált kamerák legalább 3 Mpixeles felbontásúak, mely tökéletesen elegendő 10×15 cm-es képek előhívásához.

Fuji FinePix S5500

A meglehetősen népszerű S5000-es kamera továbbfejlesztésének tekinthető S5500 elődje szinte valamennyi tulajdonságát megörökölte, a legfontosabb különbség közöttük a CCD-ben keresendő: míg az S5000-ben a Fuji saját SuperCCD HR elnevezésű érzékelője működött, 3,1 Mpixeles felbontással,



Fuji FinePix S5500

Típus: Fuji S5500
 Forgalmazó: Digitcam
 Internet: www.digitcam.hu
 Ár: 72 000 Ft

Képmínőség	43	50
Technikai adatok	20	20
Szolgáltatások	18	20
Kezelhetőség	10	10

pont

91

Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ:

• jó képmínőség, 10×-es optikai zoom

MÍNUSZ:

• kicsit zajos kép

addig az S5500 már hagyományos CCD-t kapott, ám 4 Mpixeles felbontással. A plusz egy millió képpont jótékony hatása szemmel látható a képeken.

Ami a másik fontos alkatrészt, a lensét illeti, ez 10×-es optikai átfogással rendelkezik (2,8–3,1 fényerő mellett), a készülék tehát joggal nevezhető „szuperzoomos” kamerának.

Az S3500-nál bizonytalanodó AF-rendszeren az AF-segédfényt javít, a gép kivitele és általános kinézete pedig messze átlagon felüli. A sok pozitívum mellett kicsit kicsinek éreztük az LCD kijelzőt, amely mindössze 1,5 colos – igaz, a felbontása, 115 ezer képpont.

Mindenkinek csak azt tudjuk tanácsolni, hogy ha még nincs digitális fényképezőgépe, gyorsan vegyen egyet. A nyári utazások megkezdése előtt érdemes ellátogatni valamelyik boltba – az egyre zuhanó áraknak köszönhetően ma már valóban olcsón lehet meglepően jó minőségű digitális fényképezőgépeket vásárolni. A teszünk tárgyát képező kategóriában 55 és 85 ezer forint közötti masinák szerepelnek, ráadásul ezek sem tudásszint, sem képminőség szempontjából nem tekintethetők fapados modelleknek. A legkisebb felbontású készülék is 3 megapixel, de a drágább modellek elérhetik a 6 megapixelt is. Ez egyben azt is jelenti, hogy 300 dpi-s felbontással számolva a 10×15 cm-es fényképek tökéletes minőségben előlívhatók, de kisebb engedményen árán akár A4-es másolatot is készíthetünk belőlük.

Az érzékelők mellett igen fontos jellemzője a gépeknek a lencserendszer: ebben az árkategóriában persze nem várhatjuk el a cserélhető objektív, de a teszünkben szereplő egyik készülék sem mutatott különösebb, a lencse gyengeségéből származó hibát. A zoomtartomány tekintetében a különbségek meglehetősen nagyok: a *Fuji S5500* például 10×-es, a *Canon A510*-es „csak” 4×-es optikai zoommal rendelkezik.



Nikon 5600



Fuji S3500

A szolgáltatásokat tekintve megállapítható, hogy mindegyik fényképezőgép rendelkezik teljesen automata üzemmóddal, de ebben a kategóriában már megjelennek a különböző manuális beállítási lehetőségek is.

A gépek felépítése

A digitális fényképezőgépek két legalapvetőbb alkatrésze a képérzékelő és az objektív. Ebben a kategóriában az előbbi egy úgynevezett *CCD (Charge Coupled Device, töltéscsapatolt eszköz)*. Ez több millió képérzékelő pontból áll (kicsit több, mint a kamera felbontása), és az objektívén áthaladó fény hatására minden képpontból az áthaladó fény mennyiségével arányos töltés szabadul ki. Ezeket szép sorban kiolvasva kapjuk meg a képet.

A másik fontos alkotóelem a lencse, amely természetesen nem egy darab lencsét jelent: a modern objektívek több (gyakran 12-13) tagból állnak. A lencsén keresztül érkező fény mennyiségét kétféleképpen befolyásolhatjuk: egyfelől a blende nyitásával-zárásával, másfelől a fény útját alapesetben elzáró szerkezet nyitási idejének változtatásával.

Kiegészítők

A vizsgált digitális fényképezőgépek kivétel nélkül memóriakártyákat használnak – a különféle formátumok közül a legelterjedtebb

az SD kártya. Egyes modelleknek saját beépített memóriájuk van – ezekhez általában nem kapunk semmilyen kártyát – a többieket pedig minimális kapacitással (16 vagy 32 Mbájtos) kártyával szerelik fel a gyárban. Ez azt jelenti, hogy a várható költségek közé mindenképpen számítsunk bele a memóriakártyát is – mégpedig legalább egy 256 Mbájtosat.

Egy ilyen memóriakártya ára már 10 ezer forint alatt van, és egy 3-4 megapixel-es masinával általában 100-150 felvételt készíthetünk rá a legjobb minőségi beállítások mellett.

A következő hasznos kiegészítő a tok – ha már ennyi pénzt kifizettünk a kameráért, övünk is meg. Jól tesszük, ha a vásárláshoz a fényképezőgépet is magunkkal visszük, hogy legyen mihez felpróbálni a táskát.



Canon A510

Végül, de nem utolsósorban ne feledkezzünk meg az elemekről: ha kameránk szabványos AA telepekkel működik, vásároljunk egy pár tölthető akkumulátort, a lehető legnagyobb kapacitással (2700 mAh körül), és egy minél gyorsabb töltővel. Az sem árt, ha mindjárt annyit elemet veszünk, hogy egy pótkészletre is legyen belőlük.

Canon A510

Teszünk egyik legolcsóbb masinája a *Canonot*l érkezett, ez pedig a rendkívül nép-

Canon A510

Típus: Canon A510
Forgalmazó: Canon
Internet: www.canon.hu
Ár: 57 990 Ft

Képminőség	46	50
Technikai adatok	18	20
Szolgáltatások	17	20
Kezelhetőség	8	10

pont 89 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:**
• kiváló képminőség
- MÍNUSZ:**
• gyenge fényviszonyok mellett lassú AF

Nikon 5900

Típus: Nikon 5900
Forgalmazó: Nikon
Internet: www.nikon.hu
Ár: 79 990 Ft

Képminőség	47	50
Technikai adatok	15	20
Szolgáltatások	17	20
Kezelhetőség	7	10

pont 86 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:**
• sok szolgáltatás, szuper képminőség
- MÍNUSZ:**
• kevés manuális állítási lehetőség

Panasonic Lumix LZ1

Típus: Panasonic Lumix LZ1
Forgalmazó: Panasonic
Internet: www.panasonic.hu
Ár: 79 990 Ft

Képminőség	42	50
Technikai adatok	19	20
Szolgáltatások	16	20
Kezelhetőség	8	10

pont 85 Értékelés: felsőkategória

- PLUSZ:**
• optikai képstabilizátor, 6×-os zoom
- MÍNUSZ:**
• nincs optikai kereső





Olympus C55

Digitális fényképezőgépek jellemzői			
Gyártó	Típus	CCD felbontása	Optikai/ Digitális zoom
Canon	A510	3,3 Mpixel	4x/3,2x
Fuji	Finepix E510	5,4 Mpixel	3,2x/3,9x
Fuji	Finepix S3500	4,2 Mpixel	6x/3,4x
Fuji	Finepix S5500	4,2 Mpixel	10x/3,6x
HP	R717	6,3 Mpixel	3x/8x
Nikon	CoolPix 5600	5,2 Mpixel	3x/4x
Nikon	CoolPix 5900	5,2 Mpixel	3x/4x
Olympus	C-480 Zoom	4,1 Mpixel	3x/4x
Olympus	C-500 Zoom	5,2 Mpixel	3x/4x
Olympus	C-55 Zoom	5,2 Mpixel	5x/4x
Panasonic	DMC-LZ1	4,2 Mpixel	6x/4x
Sony	DSC-S90	4,1 Mpixel	3x/2x

szert A85 utóda, az A510. A 3,2 megapixeles felbontás pár éve még komolyan számított, ma azonban már csak a belépőszintre elég – ám az A510 céljainak tökéletesen megfelel. A Canon gépek egyik legnagyobb erőssége a magasabb kategóriából – „lecsorgó” különböző elektronikák jelenléte – nincs ez máshogy ennél a kameránál sem, ahol az autofókusznál találkozhatunk az AiAF rendszerrel. A cég saját gyártású lencserendszere 4x-es optikai átfogású, fényereje az alsó tartományban jó, a hosszabb gyújtótávolságnál azonban már csak közepes. A szolgáltatások

Így teszteltünk

A tesztre érkezett kamerákat két helyen is próbáknak vetettük alá: egyfelől a tesztlaborban kialakított fotósarokban különféle tesztbrákkal és beállított „csendéletekkel” nyúztuk őket, másfelől a városban jártunkban-keltünkben is sűrűn kattintgattunk.

Az így kapott képeket értékelve az alábbi pontszámokat állapítottuk meg:

1. **Képmínőség:** Itt foglaltuk össze az elkészített képekre vonatkozó objektív és szubjektív eredményeket: 0–50 pont.

2. **Technikai adatok:** Hányszoros a zoom?

Van-e optikai képstabilizátor? Milyen a kamera felbontása? Mit tud a lencse? Mekkora a gép késlekedése a gomb lenyomása és az elstűtés között? A választól függően 0–20 pont járt.

3. **Szolgáltatások:** A különféle motívumprogramok, a filmfelvétel és más lehetőségek alapján újabb 0–20 pontot adtunk.

4. **Kezelhetőség:** Mivel ezen gépek vásárolóinak legnagyobb része csak most ismerkedik a fényképezéssel, így joggal elvárható, hogy ne kelljen hosszú perceket keresgélni a menük és a gombok között. Az így szerzett tapasztalatokat 0–10 ponttal értékeltük.

tekintetében az átlagos szintnél jobb készülékről van szó, így például teljesen automata és teljesen manuális üzemmóddal is van, valamint beleszólhatunk az AF-rendszer, a fénymérés és egy sor egyéb jellemző beállításába is.

Nikon CoolPix 5900

A cég kompakt kamerái közül az 5900/7900 páros jelenti a felsőbb szintet. Mint az talán a számozásból is kitalálható, az 5900-as 5 Mpixel, a 7900-as pedig 7 Mpixel felbontással dicsekedhet.

Az általunk is tesztelt kisebbik modell véleményünk szerint sokoldalú, a legkülönfélébb helyzetekben is kiválóan használható digitális kamera, amely mindenképpen az ajánlott vétel kategóriájába tartozik. A 3x-es optikai zoomos lencse igen jó képet ad, amelyet az érzékelő is jól dolgoz fel.

A szolgáltatások tekintetében a kategóriájában elvárható szintet hozza a készülék, de pár különlegességet is felvonultat. Így például a Nikon BSS (legjobb felvétel kiválasztása) eljárását is használhatjuk, amikor is a gép egy tízes sorozatból maga választja ki a legjobban sikerült képet. Érdekes, és sokszor igen hasznos a digitális vaku, a D-Light, amely optimalizálja a dinamikatarto-



Nikon 5900

Olympus C55

Típus: Olympus C55
Forgalmazó: Olympus
Internet: www.olympus.hu
Ár: 84 990 Ft

Képmínőség	42	50
Technikai adatok	18	20
Szolgáltatások	17	20
Kezelhetőség	7	10

84 pont

Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:

- nagy tudás, elmenthető beállítások

MÍNUSZ:

- nem minden zoomállás menthető el

Fuji S3500

Típus: Fuji S3500
Forgalmazó: Digitcam
Internet: www.digitcam.hu
Ár: 58 000 Ft

Képmínőség	41	50
Technikai adatok	16	20
Szolgáltatások	15	20
Kezelhetőség	10	10

82 pont

Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:

- jó ergonómia, remek ár

MÍNUSZ:

- nincs AF-segédfény

Fuji E510

Típus: Fuji E510
Forgalmazó: Digitcam
Internet: www.digitcam.hu
Ár: 57 500 Ft

Képmínőség	41	50
Technikai adatok	17	20
Szolgáltatások	15	20
Kezelhetőség	8	10

81 pont

Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:

- 28 mm-es nagylátószög

MÍNUSZ:

- leghosszabb záridő 2 sec

Nikon 5600

Típus: Nikon 5600
Forgalmazó: Nikon
Internet: www.nikon.hu
Ár: 59 990 Ft

Képmínőség	45	50
Technikai adatok	14	20
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	7	10

pont 80 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

• rengeteg szolgáltatás és motívumprogram

MÍNUSZ:

• nincs manuális üzemmód

HP R717

Típus: HP R717
Forgalmazó: HP
Internet: www.hp.hu
Ár: 74 990 Ft

Képmínőség	40	50
Technikai adatok	17	20
Szolgáltatások	17	20
Kezelhetőség	6	10

pont 80 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:

• sok hasznos digitális trükk

MÍNUSZ:

• csak közepes képmínőség

Sony S90

Típus: Sony S90
Forgalmazó: Informateka
Internet: www.informateka.hu
Ár: 75 990 Ft

Képmínőség	42	50
Technikai adatok	14	20
Szolgáltatások	15	20
Kezelhetőség	7	10

pont 78 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:

• gyönyörű LCD kijelző

MÍNUSZ:

• a manuális AF nem igazán használható

mányt. Szintén a digitális trükkök közé tartozik a vörösszem-csökkentő algoritmus, amely abban az esetben lép működésbe, ha a hagyományos (elővillantós) eljárás csődöt mondana.

Panasonic Lumix LZ1

Tesztünk egyik különlegessége ez a kamera: olyan szolgáltatást építettek bele ugyanis, amely nem is olyan régen még az ötször drágább fényképezőgépeknél is ritkaságnak számított – ez pedig az optikai képstabilizátor. Különösen fontos ez a komolyabb zoommal ellátott masináknál, ahol a teleobjektív legnagyobb állásban igen nehéz bemozdulásmentes képet készíteni – stabilizátorral azonban akár két fényértékkel is lejjebb mehettünk.



Panasonic Lumix LZ1



HP R717

Az LZ1 4 Mpixeles CCD érzékelőt használ, és 6x-os átfogású lensével szerelték fel. A különféle üzemmódok között nem találunk különösebb extrákat – bár érdekes módon egy E-level jelölt energiatakarékos állás is van a módválasztó-tárcsán. Ez annyit jelent, hogy a masina lejjebb veszi az LCD panel fényerejét, és gyorsabban kapcsol ki, ha nem használjuk. Ezen felül lehetőségünk van kedvenc beállításaink elmentésére is – manuális üzemmód azonban nem áll rendelkezésünkre.

HP PhotoSmart R717

A HP nem új versenyző a digitális fényképezőgépek piacán, de sokáig nem igazán tudott „elhelyezkedni”. Az első szériák sok problémával küszködtek, a felső kategóriába szánt masinák nem állták meg a helyüket a vetélytársakkal szemben, és az alsó kategóriában sem igazán sikerül maradtandót alkotni.

Ez az áldatlan helyzet igazán csak tavaly változott meg, az R707 (és testvérei, az R507, M407 stb.) megjelenésével.

Az ideit továbbfejlesztés az R717, amely az 5 Mpixeles 707-est váltja le, és immáron 6 Mpixeles felbontásra képes. Az elől polírozott fémburkolattal ellátott masina fogása nagyon kényelmes, kikapcsolt állapotában pedig a 3x-os optikai átfogású lencse is a fém mögé kerül. A készülékről hiányzik a legtöbb modellen megtalálható módválasztó tárcsa, a különféle üzemmódok ezúttal bekerültek a motívumprogramok közé.

Megmaradtak a HP saját márkánév alatt futó megoldásai, így például az *Adaptive Lighting* (amely mintegy digitális vakuként optimalizálja a dinamikatartományt), a kamerán belül működő vörösszem-eltávolító szűrő, valamint az elkészült képek alapján tanácsokat osztogató *Image Advice*.

Olympus C-55 Zoom

A másik két Olympus kamerával ellentétben ez a modell nem a kezdő felhasználókat célozza meg, ennek köszönhetően lényegesen több funkciót és szolgáltatást tartalmaz. A kamera komolyságát már külső megjelenésével is igyekeztek hangsúlyozni.

Ami a felbontást illeti, ez 5 Mpixel, a lencse pedig 38–190 mm-es (5x). A 38 mm nem a legkedvezőbb a széles látószög elérésére, de a 190 mm-es teleobjektívét a természetfotósok minden bizonnyal értékelni fogják.

Coomp-Ker

Számítástechnika A-Z-ig

www.coomp-ker.hu

A készülék különféle üzemmódjai az elterjedt automata/program/rekesz/záridő-előválasztás/manuális sorozatot követik, illetve választhatunk tíz motívumprogram közül is. Hasznos funkció a *MyMode*, ahol négy különböző expozíciós beállítást menthetünk el (a blendélőt az élességállítás módján keresztül a zajszerűségi szintet). Érdekes, hogy ilyenkor a zoom állása is elmentésre kerül, a 38, 80, 120, 160 vagy 190 mm-es állások valamelyikében.

Fuji FinePix S3500

A Fuji tükörreflexes formatervű „S” sorozatának legapróbb tagja az S3500, amely 4 Mpixeles érzékelőt és 6×-os optikai átfogású lenscset kapott. Ez utóbbival kapcsolatban érdemes megemlíteni a 2,8–3,0-s fényerőt, ami ebben a kategóriában mindenképpen jónak mondható.



Fuji E510

A kamera, kialakításának megfelelően már nem optikai keresőt használ: egy másodperc, apró LCD kijelzőt találunk a nézőké mögött – ennek felbontása 110 ezer pixel, szemben a nagy képernyő 62 ezer pixelével.

Az S3500 méretének és alakjának köszönhetően nagyon könnyen kezelhető: a

mémókönek sikerült valamennyi gombot jól elhelyezni a burkolaton. A többi Fujijhoz hasonlóan igen meggyőző a kamera kezelése – ez gyakorlatilag érzékelteletlen (kevesebb, mint 0,1 másodperc). Sajnos rosszabb fényviszonyok közepette a fókuszálás bizonytalanra válik, ebben pedig az AF-segédfény sem képes segíteni (mivel nincs is). Végül, de nem utolsósorban a manuális üzemmód a szó szoros értelmében nem manuális, inkább csak több beleszóllást enged a kép elkészítésébe.

Fuji FinePix E510

A Fuji kamerái három sorozatba tartoznak: az „A” betűvel jelölt belépőszintű, az „E” betűvel jelölt középkategóriás kompakt és az „S” betűvel jelölt középkategóriás bridge és felsőkategóriás család. Amint látható, az E és S sorozat valamennyire azt is fedi egymást – az egyik kamera az átédésből az E510-es.

Az 5,2 Mpixeles érzékelővel ellátott, 3,2×-os optikai átfogású E510 kifejezetten a Canon Powershot A sorozatának legyőzésére készült. Kérdés, hogy ez mennyire sikerült neki, mert ugyan szebb LCD kijelzővel rendelkezik, ám az olyan finomságok már hiányoznak róla, mint például az AF-segédfény vagy a 2 másodpercnél hosszabb záridő beállítása.

Ezen apró hiányosságoktól eltekintve a kamera nagyon jó benyomást tett ránk, elégséges kiegészítéssel és jó képmínőségével. Külön kiemelendő a 28 mm-es induló gyújtótávolság: ez a közeli felvételeknél széles látószöveget tesz lehetővé (különösen jól jön például a belteri felvételeknél). Egy apró hibát azért találtunk: sötétben használva a hátsó kijelző nem „erősíti” fel a fényt, azaz félhomályban szinte lehetetlen megállapítani, hogy mi is lesz a képen.



Sony S90

Sony Cyber-shot DSC-S90

A Sony egyik legújabb, kedvező árú modellje az S90-es, amelynek több tipikusan „Sony” tulajdonsága van – ezek közül a legfeltűnőbb a kiváló minőségű és hatalmas méretű 2,5 colos hátsó LCD panel.

Ami a fontosabb alkatrészeket illeti: a Super HAD CCD érzékelő felbontása 4,1 Mpixel, a Carl-Zeiss gyártotta lencse pedig 3×-os zoomot tud – kár, hogy az induló állása 39 mm.

A kamera különféle üzemmódjai a megszokott módon egy forgatható tárcsával választhatjuk ki. Az automata működés mellett lehetőségünk van manuális és félautomata üzemmód használatára is, valamint hét motívumprogram és filmfelvétel közül is választhatunk. Ez utóbbi funkció igazából olyan egy nagyobb kapacitású MemoryStick Pro kártya révén használható ki. Érdemes megemlíteni, hogy a manuális fókusz nem „végtelen” pontosságú – a fókuszpont csak néhány diszkrét lépésben állítható. Hasonlóan „durva” módon állítható a rekesz, amely két lépésben szalad végig a teljes spektrumon.

Nikon CoolPix 5600

A Nikon idei belépő szintű kamerái közül ez a nagyobbik (a 4600-as a legkisebb) – így ez 5 Mpixeles felbontást és 3×-os optikai átfogású lenscset kapott. A fényképezőgépet kézbe véve azonnal feltűnik a rendkívül apró mérete – alig nagyobb, mint sok mai minikamera. Ennek ellenére a képességek tekintetében nincs igazán oka szégyenkezni – legalábbis belépő szintű masinaként. A manuális üzemmódot hiába is keressük: a felvételek elkészítésébe csak minimális beleszóllásunk van. A teljesen automata működés mellett hatalmas mennyiségű motívumprogram áll rendelkezésünkre, amelyek nagy része segítőt ábrát vetít az LCD kijelzőre. A Nikon saját találmánya, a *Best Shot Select* azért ezen a gépen is megtalálható: ebben a beállításban egymás után tíz

Olympus C500

Típus: Olympus C500
Forgalmazó: Olympus
Internet: www.olympus.hu
Ár: 61 990 Ft

Képmínőség	40	50
Technikai adatok	14	20
Szolgáltatások	14	20
Kezelhetőség	7	10

75 Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:
• motívumprogramok

MÍNUSZ:
• 38 mm-es „nagyítószög”

Olympus C480

Típus: Olympus C480
Forgalmazó: Olympus
Internet: www.olympus.hu
Ár: 49 990 Ft

Képmínőség	39	50
Technikai adatok	13	20
Szolgáltatások	12	20
Kezelhetőség	7	10

71 Értékelés:
középkategória

PLUSZ:
• kedvező ár, jó felbontás

MÍNUSZ:
• 38 mm-es „nagyítószög”



felvétel készíti a kamera, és ezek közül választja ki a legelősebbet.

Olympus C-500 Zoom

A sorozat következő tagja a C-500 Zoom, amely már valamivel komolyabb fényképezőgép. Először is 5 megapixeles érzékelővel látták el – ám a lencse maradt ugyanúgy 38–114 mm-es, azaz 3×-os zoomtartományú. Itt jegyeznék meg, hogy véleményünk szerint a 38 mm-es induló érték kicsit magasnak tűnik – ez annyit tesz, hogy a szélesebb látószög bizony hiányzik a kamerából (beltéri képeknél ez hátrány lehet).



Olympus C500

A komolyabb belső tartalmat jelzi a kamera szögletesebb külseje is, különös tekintettel a hangsúlyos markolatra, amely a működésről gondoskodó AA elemeket rejt. A különféle szolgáltatások területén többnyire a C-480-nál megismert üzemmódok kerülnek elő (ide értve a tíz motívumprogramot is), de itt már lehetőségünk van manuális programot is választani, ahol a zársebességet és rekeszt mi magunk állíthatjuk be.

A panoráma és a kettő az egyben üzemmód itt is megtalálható.

Az Olympus természetesen az általa fejlesztett xD memóriakártyát használja a fényképezőgépében, amely ezen felül egy 14 Mbájtos belső memóriát is tartalmaz.

Olympus C-480 Zoom

A nálunk járt fényképezőgépek közül a legolcsóbb modell volt az Olympus C-480, egy négy megapixeles érzékelővel és 3×-os optikai zoomos lencsével ellátott belépő szintű kamera. Az Olympus a tervezéskor elsősorban azokat a vásárlókat tarthatta szem előtt, akik először találkoznak digitális fényképezőgéppel – ennek megfelelően a



Olympus C480

kezelése nagyon egyszerű, és több motívum- és egyéb programot helyeztek el benne. Hiányzik azonban belőle a manuális üzemmód, és nincs lehetőségünk a rekesz/zársebesség beállítására sem. Mindemellett olyan funkciókkal is ellátták, amelyek már akár a haladó fotósok érdeklődését is felkelthetik: így például készíthetünk panorámafelveteleket, és lehetőségünk van két félképből egy teljes felvételt is készíteni.

Ami a külalakot és a kezelhetőséget illeti, panaszra nem lehet okunk – a kezelőszervek elhelyezkedése logikus, és az anyagválasztás is jól sikerült.

Rosta Gábor

Nem csak felpörget, kényeztet is



ADSL Profi – féláron, extrákkal

Renderjen cégének ADSL Profi internet-hozzáférést és szeptemberig féláron internetezhet, valamint a belépési díjat is elengedjük! A hozzáférés mellett most extrákkal is kényeztetjük:

- üzleti levelezés és céges megjelenés az interneten saját néven (domain)
- hatékony védelem vírusok ellen (T-Online Virusvédelem szoftver)

Az akció a 2005. május 23. és július 31. között vásárolt új előfizetésekre, a Magyar Telekom szolgáltatási területén, legalább 1 éves hűségnyilatkozat aláírása esetén érvényes. Más szolgáltatás területén akcióknak és szolgáltatásoknak eltérő feltételekkel érvényesek. Az egyszeri díj a www.t-online.hu oldali webáruházban történő megrendelés esetén 0 Ft, egyéb megrendelés esetén a listár: 50% a. A tájékoztatás nem teljes körű, további információért hívja az 1234-et, vagy keresse fel a www.t-online.hu weboldalt!

T-Online

www.t-online.hu

Hála a modern technikának, a PC pilanatok alatt felvértethető a látás képességével, elég csak beszerezni egy néhány ezer forintos webkamerát.

A webkamerák egyszerű szerkezetek. A készülékházban találunk egy alapszintű optikát, alatta pedig egy CMOS szenzort. Ez a szenzor „veszi” a képet, amely az USB-csatolón keresztül jut el a PC-re. A hardver szerepe ezzel véget is ért, a többi már a drájer, illetve a programok, végső soron tehát a processzor dolga.

A webkamerákkal az internetes beszélgetéseknél nemcsak audio-, hanem audiovizuális kontaktust is ki tudunk alakítani. Ehhez (természetesen a chat programon kívül) egy meghajtóprogramra is szükség van. Hogy egy kamera mire használható még, az csak azon múlik, hogy milyen szoftvekekkel használjuk. Vannak például kimondottan videotelefonálásra szánt szoftvegek is.



A kamerák lelke az apró CMOS lapka

A következő lépcsőfok az, ha képeket vagy rövid videókat készítünk. A minőséget tekintve persze ne várjunk túl sokat. De lépünk csak még tovább! A kamerák miért ne tudnának akár automatikusan is képet készí-



PC, láss!

Ha valaki messze van tőlünk, nagyon jó érzés hallani a hangját. Sokszor mégis hiányérzetünk van, mert nem láthatjuk, csupán hallhatjuk azt, akire vágyunk. Így vagyunk azokkal is, akikkel nap mint nap csevegünk a neten, de arcukat még soha nem láttuk. Nos, tegyük látóvá a számítógépünket. Tesztünkben a legjobb webkamerákat vettük szemügyre.

teni? Ha például egy eszközt arra programozunk, hogy fél percenként egy-egy képet készítsen, meg tudhatjuk, felmáskiz-e házi kedvencünk a kanapéra, amíg nem vagyunk otthon.

Egy még okosabb szoftverrel a merevlemez is kímélhető: csak akkor készül felvétel, ha a program mozgást észlel, vagyis ha a kutya valóban felmáskiz a kanapéra. Innen pedig már csak egyetlen lépés, hogy az elkészült felvételeket (vagy a videófájl első képkockáját) egy kiválasztott e-mail címre továbbítsuk. Ha pedig ez is megvan, akkor már akár nyaralás közben is ellenőrizhetjük, hogy otthon minden rendben van-e. (Az USA-ban egyébként ez a megfigyelési mód olyannyira elterjedt már, hogy az otthoni webkamera képét akár mobiltelefonunk segítségével is figyelemmel kísérhetjük.

Látható tehát, hogy a lehetőségek skálája igazán széles. Nézzük, hogy az egyes gyártók termékeivel mit valósíthatunk meg az említett szolgáltatásokból.

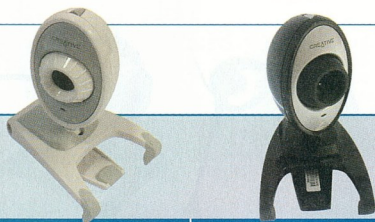
Creative kamerák

A Creative bemutatónkban szereplő két kamerája – színüktől eltekintve – teljesen azonos felépítésű, ám belül az elektronika

Pixelek harca

A webkamerák készítői általában hársányan hirdetik, hogy készülékük mekkora felbontásra is képes. A legelterjedtebb masinák állóképek esetében 640×480, esetleg 1280×960 képpont rögzítésére képesek, míg a mozgógép 320×240, illetve 640×480 képpontos lehet. De valóban szükségünk van ilyen „hatalmas” felbontásra? Ha csak csevegés mellé használjuk ezeket az eszközöket, akkor biztosan nem! Streaming (valós idejű adattovábbítás) esetén ugyanis a szűk keresztmetszet nem a kamerák

hardveres felbontása, hanem az internetelésünk sávszélessége lesz, ráadásul annak is a feltöltésre vonatkozó, általában sokkal gyengébb paramétere. Ahhoz, hogy elfogadható minőségben 320×240 képpontos részletességű felvételt küldhessünk a nagyvilágba, legalább 256 kbps-os feltöltési sebességre lenne szükségünk. Ez egyelőre csak nagyon ritkán áll rendelkezésre (a legjobban elterjedt ADSL hozzáférések feltöltése tipikusan 128–192 kbps között mozog).

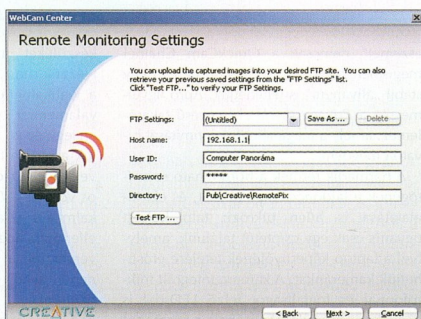


	Creative WebCam Instant	Creative WebCam Live! Pro
Felbontás (állókép)	640×480 képpont	640×480 képpont
Felbontás (mozgóképek)	352×288@30 fps	640×480@30 fps
Mikrofon	-	külső
Fókusz	manuális	manuális
Szoftverek	Creative WebCam Center ArcSoft PhotoImpression ArcSoft Multimedia Email	Creative WebCam Center ArcSoft PhotoImpression ArcSoft Multimedia Email
Eelhelyezés	monitorra, asztalra	monitorra, asztalra
Forgalmazó	Ramiris	Ramiris
Internetcím	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu
Ár	7 000 Ft	14 750 Ft

már különböző: a *WebCam Instant* 640×480 képpont rögzítésére és 352×288 képpontos mozgóképek rögzítésére alkalmas, a *WebCam Live! Pro* viszont már a mozgóképek rögzítésékor is képes a VGA felbontásra.

A kamerához adott szoftver funkciókát szempontjából véleményünk szerint a legjobban sikerült, hiszen a keret-programba csupa hasznos szolgáltatás került, az üzenőprogramok és a videótelefon helyett. (Félreértés ne essék, nem tartjuk haszontalannak sem az üzenetküldő programokat, sem a videófont, ám az MSN Messengerrel ezek a funkciók könnyen pótolhatók, míg a mozgásra élesedő capture program sokkal nehezebben és többnyire csak fizetős szolgáltatás keretében lelhető fel.)

Az egyes szolgáltatások között a közvetle-



A képek akár ftp-re is feltölthetők

nül a menüsor alatt található öt gombbal válthatunk át. Az első kiválaszható opció a fotóalbum, itt értelemszerűen az elkészített felvételeket találjuk, a könnyebb visszakeresés miatt kategóriánként és dátum szerint rendszerezve.

Ha egyszerű felvételt szeretnénk készíteni, a második fülrre kell váltanunk. Az előnézeti ablak alatt beállíthatjuk az állókép, illetve a videó felbontását (ez természetesen kameraszpecifikus paraméter). Mozgóképek esetén megadhatjuk a képrátát is, és egy csúszka segítségével tetszőleges minőség/tárkapacitás kombinációt is kijelölhetünk. A Creative kamerák képmélységével mindkét típusú felvételnél maradéktalanul elégedettek voltunk.

Az igazi csemegét a har-

madik, negyedik és ötödik opció jelenti! A *Remote Monitoring* címszó alatt utasíthatjuk a kamerát, hogy bizonyos időközönként (mondjuk 15 másodpercenként) készítsen egy-egy felvételt, majd töltsse azt fel egy megadott ftp szerverre, esetleg honlpra. A módszer vitathatatlan előnye, hogy az állományok nemcsak a helyi PC-n, hanem távoli szerveren is tárolásra kerülnek, így ez a felvételi mód akár biztonsági célokat is szolgálhat. A *Time Lapse Video* funkció szintén periodikus felvételkészítést kínál, az állományok azonban ilyenkor csak a PC-re kerülnek.

A harmadik lehetőség a *Motion Detection* (vagyis mozgásérzékelés), amikor is csak akkor készül felvétel, ha a szoftver mozgást érzékel. Ennél a módszerrel egyénileg állíthatjuk be a riasztás típusát, amely lehet hangjelzés, vagy az első képkocka feltöltése ftp-re, illetve az első képkocka elküldése e-mailen keresztül.

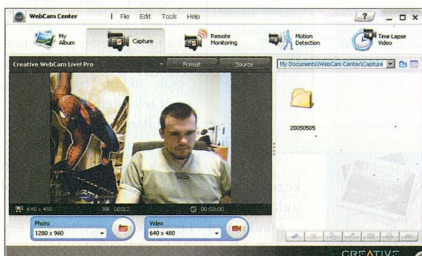
A távoli felügyelethez, a mozgásérzékelő funkcióhoz és a periodikus képkészítéshez kapcsolódóan akár időzített működést is kérhetünk.

Persze a Creative azokról sem feledkezett meg, akik chatelni is szeretnének, a Start menübe települő parancsikkal ugyanis pillanatok alatt telepíthetjük a *Yahoo! Messenger*-t, és természetesen a *Microsoft* alkalmazásait is használhatjuk.

Mozogjunk szabadabban

A *WebCam Live! Pro* érdekes tulajdonsága, hogy – az ésszerűség határain belül persze – képes arra, hogy képes a felhasználó fejmozgását. Hasznos funkció, mert így chatelés közben nem kell egy helyben feszengőnk, attól tartva, hogy esetleg kiesünk a látómezőből. Egy néhány ezer forintos kamerától természetesen nem várhatjuk el, hogy mindez – egy apró motor segítségével például – hardveresen megjen, a fejlesztők egy ügyes kis trükkkel, szoftveres úton oldották meg a feladatot: a kamera digitális úton felnagyítja a kép azon részét, ahol éppen tartózkodunk, és a nagyított részletet helyezi a középpontba. A módszer meglepően jól működik a gyakorlatban is, pontatlanságot csak elvéve tapasztaltunk.

Fel kell hívunk azonban a figyelmet arra, hogy a kép elemzése meglehetősen számításgigényes feladat, ezért ha nem használjuk, mindenképpen érdemes kikapcsolni ezt a funkciót.



A Creative szoftverével mozgásra aktiválódó felvételt is készíthetünk

Logitech kamerák

A Logitech számtalan webkamerája közül kedvünkre válogathatunk. A termékek közül hármasodunk ismerkedünk most meg közelebbről, amelyekkel a gyártó nyilván lefedi a hobbielhasználás valamennyi területét.

A termékek között szoftveres vonatkozásban nincs különbség, az eltérések a webkamerák felbontásában, illetve a készülékházak kialakításában mutatkoznak. Az asztali számítógépekhez szánt belépő szintű modell a *QuickCam Chat*, amely – nevéből is adódóan – a chatelők számára készült. Ez a típus nem tartalmaz beépített mikrofont, hanem külön headset jár mellé. Mivelényünk szerint ez a megoldás szerencsésebb, hiszen így jobb hangminőség érhető el a beszélgetésnél. A kék-fehér színekben pompázó kamera talpazata hajlítható, így nemcsak a CRT, hanem a TFT monitorok tetejére is stabilan rögzíthető.

A nagytetűvű *QuickCam Pro 4000* névre hallgat, állóképek esetében pedig akár 1,3 Mpixeles felbontásra is képes. A színtér tekintetében sokkal inkább „logitechese” képrögzítő készülékhez immár mikrofont is rejt. A kamera talpa egyébként levehető, így a



	Logitech QuickCam Chat	Logitech QuickCam Pro 4000	Logitech QuickCam for Notebooks
Felbontás (állókép)	640×480 képpont	1280×960 képpont	1280×960 képpont
Felbontás (mozgóképek)	640×480@30fps	640×480@30fps	640×480@30fps
Mikrofon	külső szett (fülhallgatóval)	beépített	beépített
Fókusz	manuális	manuális	manuális
Szoftverek	Logitech DeskTop Manager Logitech QuickCam Logitech Print Service Logitech Mobile Video	Logitech DeskTop Manager Logitech QuickCam Logitech Print Service Logitech Mobile Video	Logitech DeskTop Manager Logitech QuickCam Logitech Print Service Logitech Mobile Video
Elhelyezés	monitorra	monitorra, asztalra	laptpra
Forgalmazó	Logitech Magyarország	Logitech Magyarország	Logitech Magyarország
Internetcím	www.logitech.hu	www.logitech.hu	www.logitech.hu
Ár	7 990 Ft	28 000 Ft	9 900 Ft

„szemet” nemcsak a QuickCam Chatnél megismert hajlékony lábazatra, hanem egy stabil „állványra” is feltehető. Apró figyelemesség a *Privacy shade* elvezesztő takarólemez, amely a magánéletünk intimitását hivatott megővni.

A harmadik termék a hordozható számítógépek tulajdonosainak készült, és ezt kialakítása is hűen tükrözi: talp helyett ugyanis csak egy csipetűt találunk, amellyel a laptop képernyőjének tetejére erősíthetjük kameránkat. A kamera integrált mikrofonnal és foglaltságot jelző LED-del is kedvében jár a tulajdonosának, a csomagolás pedig egy tokot is rejt, amely megvédi a

készüléket az utazás viszontagságaitól. Nézzük most, milyen szoftvereket rejtenek a webkamerák dobozában. A szoftverkörtés valamennyi Logitech termékre vonatkozóan egységes. Az alapsomagban megkapjuk a vidám felépítésű *QuickCam* aktuális verzióját (ez cikknünk készítésekor a 4.4.6-os volt) és a *Desktop Manager*. Utóbbi alkalmazás az aktív internetkapcsolat esetén ellenőrzi, hogy az általunk használt szoftververzió a legújabb változatok-e, és ha nem, akkor természetesen figyelmeztet bennünket.

A kamerát a QuickCamen keresztül vezérelhetjük. Jobb oldalt találjuk a funkciók gyorselérésére szolgáló parancsokat, így itt kell keresgélünk, ha képet vagy videót szeretnénk készíteni, netán videofájlj szeretnénk e-mailben elküldeni, és innen érhető el a kamera beállításai is. A QuickCam bal oldalán elhelyezett ikonok segítségével az *MSN Messenger*, a *Logitech Video Call* programot, az *AIM*-et vagy a *Yahoo! Messenger*-t indíthatjuk el, természetesen csak akkor, ha előzőleg már telepítettük őket.

Általános érvénnyel megállapíthatjuk, hogy a szoftverek könnyen és gyorsan kezelhetők, az ikonoknak hála még angol tudás nélkül is.

Mindhárom készüléknek egyébként egy gyorsgombot is elhelyeztek, amelynek egyszerű megnyomásával mindennél gyorsabban és egyszerűbben készíthetünk pillanatképet.

Fizetős plusz

Ha a Logitech kamerához adott szoftvereknél többre vágyunk, és cserébe még fizetni is hajlandók vagyunk, két alkalmazás segítségével tovább bővíthetjük repertoárunkat.

A *Video Call* alkalmazás videotelefonként működik, és előfizetéses rendszerben vehető igénybe, de 30 napig ingyenesen is kipróbálható. A gyors regisztráció után e-mail cím alapján kereshetjük meg azt, akivel beszélni szeretnénk. A Video Call a bejövő hívások esetén azonosítja a hívó felet, és persze arra is lehetőséget kínál, hogy elutasítsuk a hívást.

Egy másik érdekes szolgáltatás a *Mobile Video*, sajnos azonban ez a szolgáltatás egyelőre csak az USA-ban elérhető (a Mobile Video egyébként lehetővé



A Logitech általános kezelőfelülete jól áttekinthető

teszi, hogy mobiltelefonon keresztül nezzük meg, mit is rögzít éppen a kameránk).



	Genius VideoCAM Look	Genius VideoCAM Slim
Felbontás (állókép)	1280×960 képpont	1280×960 képpont
Felbontás (mozgóképek)	640×480@30 fps	640×480@30 fps
Mikrofon	beépített	külső
Fókusz	manuális	manuális
Szoftverek	Genius VideoCAM NetMeeting	Genius VideoCAM NetMeeting
Elhelyezés	asztalra	asztalra
Forgalmazó	G.Network Kft.	G.Network Kft.
Internetcím	www.genius.hu	www.genius.hu
Ár:	6 500 Ft	9 400 Ft

Értékelés

A kamerák eredeti céljuknak mindegyikre megfelelően, a felvételek minősége valamennyi terméknél a lehetőségekhez képest jónak mondható. Az általános jellegű felhasználásra mindenképpen elég a 640x480-as állókép és a 320x240-es mozgóképek készítésének a lehetősége – ezt pedig valamennyi itt bemutatott készülék „tudja”. A kamerák hardveres képességei alapján tehát nem érdemes választani (bár az A4Tech fixfókuszú megoldását érdemes kiemelni), sokkal meghatározóbb a szoftverek tudása, és persze az is, hogy egy-egy webkamerát pontosan mennyit is kell fizetnünk.

Ha csak csevegni akarunk, a mellékelt

szoftverekre nem lesz szükségünk, csupán a kamera illesztőprogramjára. Ilyesfajta felhasználásra kitűnő választás lehet a Chicony, a Mustek vagy az A4Tech terméke. Ha a kamerával komolyabb szándékaink vannak, akkor független gyártók programjait kell beszereznünk, de választhatunk akár olyan terméket is, amely eleve okos szoftverekkel kapható. A legteljesebb megoldást ebből a szempontból most a Creative kamerái jelentették (például a mozgásra aktiválódó felvételi funkciójával).

Külön érdekesség, hogy a nagyobb változat arra is képes, hogy chatelés közben kövesse a mozgásunkat.

Genius kamerák

A Geniusnak szintén két készülékét vizsgálhattuk meg: egy normál és egy vékony kialakítású webkamerát. E két termék persze nemcsak kívül, hanem belül is más: a VideoCAM Look beépített mikrofonnal büszkélkedhet, a VideoCAM Slim USB 2-höz pedig egy hangrögzítéshöz való csipetős, külön ketyere is jár.

Véleményünk szerint egyébként a kisebbik modell csak akkor ajánlható, ha nagyon helyszűkében vagyunk, vagy pedig hordozható számítógépet használunk. A talpazata ugyanis nem a legjobb: a kamerarészét külön nem lehet forgatni, és a dőlésszög is csak az előre meghatározott öt helyzet valamelyikébe állítható. A parányi objektívgyűrű miatt ennél a terméknél a fókuszállítás is az átlá-

gosnál nagyobb precizitást igényel. A Genius szoftverkörítése átlagosnak mondható. A saját alkalmazásból az álló- és mozgóképrögzítés funkciója mellett csak kevés extra szolgáltatást találunk, és ezek között is igazán használható csak egy akad: a mozgásérzékelésen alapuló automatikus felvételi funkció. Ezt egyébként a kamera akár meghatározott időközökben is tudja (vagyis a szoftverben van időzítő), a képek ftp-re való feltöltésére azonban már nincs lehetőség. A keretprogrammal kapcsolatban még annyit érdemes megjegyezni, hogy eléggé ráérősen végzi a dolgát.

A chateléshez ez a gyártó is a széles körben elterjedt programok egyikét, a NetMeetinget ajánlja, amelyet a CD-ről telepíthetünk.

A Genius termékekhez magyar nyelvű használati útmutató is tartozik, amelyet papír és elektronikus formában is tanulmányozhatunk.

Mustek WCam 300A

A Mustek ezúttal egyetlen, belépő szintű termékkel érkezett tesztlaborunkba. Nem új modellről van szó, ám ez esetben ez nem jelent feltétlenül rosszat: a termékek általános életciklusa miatt ugyanis a Mustek kamerájának ára igazán kedvezően alakult.

Vágyunk rögtön a középebe, és nézzük meg gyorsan a legfontosabb adatot: a WCam 300A felbontása 640×480 képpont, legyen szó akár álló-, akár mozgóképek készítéséről.

Az eszköz mindenféle szempontból pehelysúlyúnak mondható, és ezt akár szó szerint is érthetjük! A tervezők a néhány deka gramm tömeget a rögzítési mód megválasztásánál (amely tépőzáras) is felhasználták. A talp kialakítása még azt is lehetővé teszi, hogy a WCam300A-t a laptopok képernyőjére erősítsük, ezért ez az eszköz ideális választás lehet abban az esetben, ha esetenként nemcsak otthon, hanem útközben is szükségünk van ilyesfajta bővíthetőségre.

A webkamera képmínőségeivel alapvetően elégedettek voltunk, ám a fókusz viszonylag nehezen tudtuk pontosan beállítani (a kis-



	Mustek WCam 300A
Felbontás (állókép)	640×480 képpont
Felbontás (mozgóképek)	640×480@15 fps 352×288@30 fps
Mikrofon	beépített
Fókusz	manuális
Szoftverek	Ulead PhotoExplorer 8 Ulead VideoStudio 7 Ulead Cool 360
Elhelyezés	asztalra, laptopra
Forgalmazó	Ramiris
Internetcím	www.ramiris.hu
Ár	5125 Ft

méretű gyűrű és a kis élességtartomány miatt).

Szoftverfronton elég keveset kapunk a gyártótól: a kamerához csak a *Ulead* programjait mellékeltek, nevezetesen a *Photo Explorer 8*, a *VideoStudio 7* és a *Cool 360* alkalmazásokat. Segítségükkel álló és mozgóképek készítésére, szerkesztésére és ki nyomtatására vállalkozhatunk. Ezen felül a különféle csevegőalkalmazások is felismerik a kamerát (a WDM drájernek köszönhetően), más extra szolgáltatás azonban sajnos már nem jár mellé.


A4Tech PK-635

Az *A4Tech* termépalettája meglehetősen szégyenes: a cég mindössze egyetlen modellel száll harcba a vásárlók kegyeireit, ez pedig nem más, mint a *PK 635 ViewCam Pro*. A készülék kicsomagolása után a szokásostól több ponton is eltérő dizájnnal találkozunk szemben magunkat! A kamera és az állvány szabadon forgatható és hajlítható összekötést kapott, ráadásul úgy, hogy a tartó még a kábelt is magában rejti. Úgyes megoldás, hiszen így a zsinór sosem lesz útban.

A talppal kapcsolatban azonban nem ez az egyetlen érdekesség, találtunk rajta ugyanis egy csavarhelyet is, amellyel a képernyőt akár a falra vagy a plafonra is erősíthetjük. Az apró objektívet takarófedél védi, a „szem” a szürke rész lefelé tolasával csalogatható elő. És itt ér minket a következő meglepetés: a lencsének nincs fókuszállító gyűrűje! Ez nem a tervezők feledékenységéből ered, hanem abból, hogy a kamera fixfókuszú lencsével készül (amelynek látó-



	A4Tech PK-635
Felbontás (állókép)	640×480 képpont
Felbontás (mozgóképek)	640×480@30 fps
Mikrofon	beépített
Fókusz	fix
Szoftverek	AMCAP Ulead PhotoExpress Ulead Cool 360
Elhelyezés	asztalra, falra
Forgalmazó	Kelly-Tech Kft.
Internetcím	www.kellytech.hu
Ár	5 225 Ft



	Chicony DC-4110A	Chicony DC-2120
Felbontás (állókép)	352×288	640×480 képpont
Felbontás (mozgóképek)	352×288@30 fps	640×480@15 fps 352×288@30 fps
Mikrofon	-	-
Fókusz	manuális	manuális
Szoftverek	VFW és WDM Capture ArcSoft PhotoImpression ArcSoft VideoImpression	VFW és WDM Capture ArcSoft PhotoImpression ArcSoft VideoImpression
Elhelyezés	asztalra	asztalra
Forgalmazó	Ramiris	Ramiris
Internetcím	www.ramiris.hu	www.ramiris.hu
Ár	3 750 Ft	5 875 Ft

szöge 54°), így minden körülmények között éles képet szolgáltat.

Az *A4Tech* kamerájához saját szoftvert nem kapunk, jár mellé viszont az *AMCAP* és két *Ulead* alkalmazás. Az *AMCAP*-pel videókat rögzíthetünk 640×480 vagy 320×240-es felbontással, a *Ulead Photo Express* és a *Ulead Cool 360* segítségével pedig állóképeket készíthetünk. Érdemes kiemelni az utóbbi alkalmazás képességeit, ezt a programot ugyanis panorámaképek készítésére tervezték (és természetesen nemcsak webkamerával használható, hanem akár digitális fényképezőgéppel is), ezenkívül arra is alkalmas, hogy a végeredményből webapot, prezentációt vagy képernyőkímélőt készítsen.

Azt felelték sajnálhatjuk, hogy ezzel a termékkel alaphelyzetben csak a webkamerák képességeinek kis hányadát használhatjuk ki, ugyanis sem csevegő, sem „térfigyelő” vagy más plusz szolgáltatást nyújtó program nem került a CD-re.

Chicony kamerák

A *Chicony* egy 100 és egy 300 ezer pixeles, CMOS típusú képernyővel készült kamerával képviseltette magát.

A lapka felbontása a nagytelvénél (*DC-2120*) 640×480 képpont, és ez mind az álló-, mind a mozgóképek esetében rendelke-

zésünkre áll. Egyedül arra kell figyelni, hogy a VGA felbontásnál kicsi, mindössze 15 fps a maximális képráta. Ha ennél többre vágyunk, lehetőségünk van másodpercenként akár 30 képkocka rögzítésére is, ám ilyenkor be kell értnünk a 320×240 képpontos felbontással.

Csetelőknak fontos információ, hogy a 2120-as beépített mikrofonnal is rendelkezik – sajnos ennek elhelyezése nem a legtokeletesebb, ugyanis a kamerának inkább az oldalára, mintsem az elejére került. Ha tehát ezt a funkciót is szeretnénk kihasználni, akkor ügyeskednünk kell kicsit a tökéletes helyzet megtalálásához.

Az olcsó kamerák „mellékhatása”, vagyis a saját szoftver hiánya a *Chicony 4110A* és *2120-as* típusainál is jelentkezik. A telepítő CD-re így a drájerrel mellé az *ArcSoft* két programja, a *VideoImpression* és a *PhotoImpression* került. Ez némileg behatárolja a szolgáltatások körét, amelyekből így csak a videó e-mail küldésének a lehetőségét és a fényképek interneten történő megosztásának a lehetőségét említenénk.

Az egyszerű videórögzítéshez két programot is mellékeltek: a *WDMCapture* a Windows 2000/XP/2003 rendszerekkel, a *VFWCapture* pedig Windows 98/ME alatt használható.

A kézikönyv csak elektronikus formában található meg, viszont elgondolkodtató, hogy miért csak a *Chicony* telepítője teszi ezt fel a PC-re (más gyártóknál ezt valamiért nekünk kell megtenni).

Összességében e két kamerát akkor ajánljuk, ha csak arra van szükségünk, hogy beszélgetőpartnerünkkel vizuális kontaktust létesíthessünk.

Higyed Gábor

SONY VAIO noteszgépek szenzációs ACOMP akciója

VAIO



33,738 Ft + 11,907 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

- 15.4" WXGA (1280x800) X-Black LCD
- Intel Pentium-M 730, 1600MHz
- 512MB DDR-2 RAM
- 60GB merevlemez
- 8x Dual Layer 8.5GB DVD +/- RW író
- Wireless LAN (802.11b/g, 54Mbit)
- Fax Modem, EtherNet, FireWire
- 3x USB 2.0 port
- Memory Stick Pro kártyahely
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Külső párhuzamos, monitor, mikrofon, fehallgató csatlakozó
- 364 x 265 x 36mm, 2.9kg



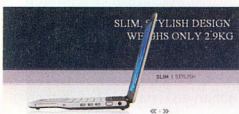
SONY VAIO FS115B

269,900 Ft

A SONY az "FS" szériával az idei év legnagyobb sikereként díjak egész sorát könnyelhetta el. A szuperenykés, szélesképernyős noteszgép valódi mobilitást kínál az Intel 2005-ös Sonoma platformmal és WLAN csatlakozással, Dual Layer DVD +/-RW íróval, bőséges memória és merevlemez kapacitással.

A második generációs XBRITE kijelző a DUAL LAMP technológiával még nagyobb fényerőt és gazdagabb színvilágot biztosít.

Az FS115B könnyed és kecses látványt nyújt, de az 1280 x 800 pixel felbontású 15.4" méretű széles képernyő mégis elegendően nagy ahhoz, hogy Ön kényelmesen dolgozhasson rajta. Jöjjen el és próbálja ki személyesen ezt a kivételes modellt! Akciónk keretén belül különösen kedvező áron, hitel konstrukcióban is hozzájuthat.



A csúcstechnika egy gyönyörű, stílusos, vékony, főhépházban kap helyet.

A vizuális élményszámba menő technikai remarkód minősítése 2,9 kg súlyú, így Ön könnyedén magával viheti bárhová.



37,488 Ft + 13,230 Ft / hó

BUDAPEST BANK THM: 26.78%

- 15.4" TFT WXGA+ (1280*800) X-Black LCD
- Intel Pentium-M 725 processzor, 1600MHz
- 512MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- 8x Dual Layer 8.5GB DVD +/- RW író
- ATI Radeon 9200 Mobilitás grafikus kártya, 544MB DDR RAM
- AV-OUT kimenet
- Wireless LAN (802.11b/g) beépítve
- Fax Modem, EtherNet, FireWire
- 3x USB 2.0 port
- Memory Stick Pro kártyahely
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó

- Külső párhuzamos, monitor, mikrofon, fehallgató csatlakozó
- 373 x 276 x 37mm, 3.3kg

VGN-AZ11H

399,900 Ft

- vagy: 5 x 79.980 Ft + ÁFA (0% THM)
- 17" WXGA+ (1440x900) X-Black LCD
- 80GB merevlemez
- ATI Radeon 9700 Mobilitás grafikus kártya, 64MB DDR-RAM
- Bluetooth 1.2
- Wireless mouse ajándékba!
- 405 x 280 x 42mm, 3.9kg

SONY VAIO VGN-AZ451

299,900 Ft

- vagy: 5 x 59.980 Ft + ÁFA (0% THM)

Az "A" széria az asztali gépek ereje, egy notebook hozhatóhozátóssága és a SONY stílusa.

Mindenben nyok: 80GB merevlemez 512MB memória, a fényviszonyokhoz automatikusan alkalmazkodó 17" méretű extra nagybontású XBRITE kijelző.

Intel Centrino, Bluetooth és WLAN, gyors ATI 9700 grafikus kártya és ráadásnak a 8.5GB DVD lemezeket is író 8x DVD +/- RW meghajtó is van a gépben.



ACOMP

Számlíthat ránk.

A SONY a csúcstechnikát öltözteti páratlanul kifinomult, stílusos, szemet gyönyörködtető külsőbe. A VAIO a noteszgépek merészese. Technikai és design remarkévék,— számítógép rajongó, üzletember, nő és férfi csodálattal fordul feléjük.

Bizton számlíthat rá, hogy egy VAIO noteszgép megvásárlásával okos, szép és megbízható társra talál.

És számlíthat az ACOMP-ra abban, hogy ezeket a barmatara méltó gépeket soha nem látott áron tesszük elérhetővé az Ön számára.

Bőséges szoftver csomag minden Vaio noteszgéphez

Minden VAIO hatalmas szoftvercsomaggal és előretelepített Windows XP rendszerrel kerül forgalomba. Ezekkel azonnal elkezdheti a munkáját, nem kell a gép telepítésével órákat töltenie.

3 év kiegészítő garancia csomag (+39,900 Ft)

A Sony Vaio notebook garanciális időtartama a kiegészítő csomag megvásárlásával 36 hónapra egészíthető ki. Ne kockáztasson, ezzel a csomaggal hosszú távon biztosítja a nyugalmát.



AZ ACOMP Kft a magyar olimpia csapat hivatalos információs szolgáltatója

ACOMP PÓLUS CENTER
1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092
Nyitvatartás: minden nap 10-20 óráig

ACOMP PEST
1134 Budapest, Róbert károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
Nyitva: H-P: 9.00 - 17.00, Szó-V: Zárva

Aktuális árak, teljes katalógus: www.acomp.hu
Cseréim termék honlapunk: www.gerocom.hu
Sony honlapunk: www.sonynotebook.hu

ACOMP

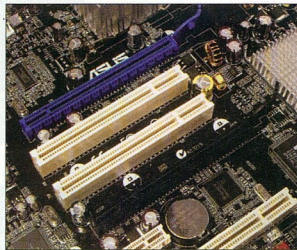
©2005 ACOMP Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Áraink nem tartalmaznak az ÁFA-t. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

Herkules és Herkules

Már mindenki megszokhatta, hogy egy új generációs Intel processzor bevezetésével új alaplap vásárlására is szükség van. Vagy azért, mert új a lapka foglalata, vagy azért, mert a régi lapkakészlet már nem boldogul a gyorsabb CPU családdal. Lássuk, mit ígér az Intel új lapkakészlete!

Általános vélekedés szerint a legnagyobb teljesítményű hardverre – otthoni környezetben – a játékosoknak van szüksége. Néhány hete még egyértelmű volt, hogy ilyesajta felhasználásra AMD processzoros rendszert kell építeni, SLI-kompatibilis nForce 4 lapkakészlet köré épített alaplappal. SLI híján az Intelnek esélye sincs elnyerni a játékos kedvű felhasználók kegyeit.

Ha pedig nincs intelos SLI-megoldás, akkor az új processzorokat is jóval nehezebb eladni! A helyzet orvoslására az Intel kénytelen-kelletlen odaadta a licencjogokat az Nvidiának, így mindenki, aki alaplap vásá-



Immáron a 955X Express is két videokártya-foglalatot kezel, igaz, ebből egyet a déli hid vezérel

Melyiket válasszuk?

Az Intel 955X Express és az Nvidia nForce4 SLI IE lapkakészletek nagyon hasonló teljesítményre képesek.

Kedvezőbb ára miatt így tehát azt mondhatjuk, hogy általános felhasználásra jobb vételnek számítanak az Intel 955X lapkakészlet köré épített alaplapok, az nForce 4 felé billentni ugyanakkor a mérleg nyelvét az SLI-támogatás, a két párhuzamos ATA port és az USB-csatolók száma.

lása előtt áll, abban a szerencsés helyzetben van, hogy két igen erős lapkakészlet közül választhat.

Intel 955X Express

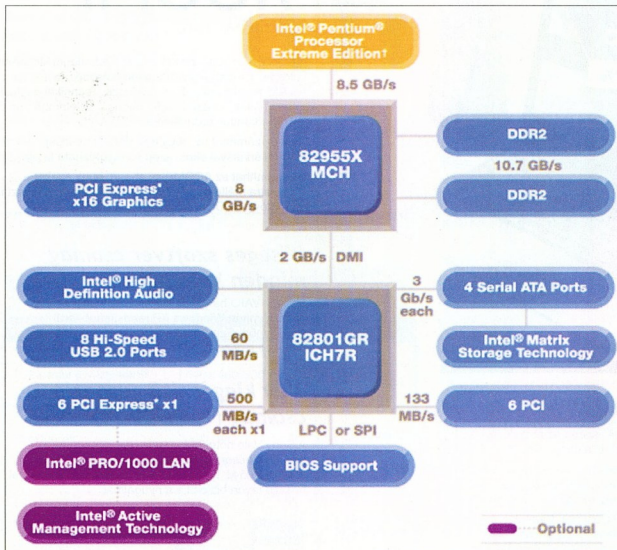
Az Intel északi hidja LGA-775 tokozású processzorok fogadására alkalmas, és mind a 800, mind az 1066 MHz-es FSB-t támogatja. Természetesen a lapka nemcsak az egymagos, hanem a kétmagos processzorok kezelésében is jeleskedik.

A lapkakészlet – elődjéhez (925XE) hasonlóan – csak a DDR2 típusú memóriát kezeli, abból viszont akár a 667 MHz-es változatot is. A maximális memória mérete egyébként immáron 8 Gb-ot, és természetesen ECC-s modulok is bevetethetők. A memória futószalag optimalizálásával valamelyest gyorsítani tudták a memóriakezelést. Újdonság az Intel Flex Memory Technology, amelynek köszönhetően akkor is használhatjuk a kétsatornás üzemmódot, ha eltérő méretű és/vagy páratlan számú moduláll dolgozunk.

Az MCH a videokártyával is tartja a kapcsolatot, a PCI Express x16 port segítségével.

Az északi és a déli hid összeköttetése a DMI-n keresztül valósul meg, másodpercenként 2 Gb-ot gyors sebességgel. Az ICH 7 ezúttal is két változatban, egy normál és egy RAID-képes változatban kapható. A két termék között most is csak a merevlemez-kezelésben van különbség, ám mivel az árdifferencia elenyésző (mindössze 3 dollár), a gyártók minden bizonnyal a 955X párjaként csak a nagyobb tudású változatot használják majd.

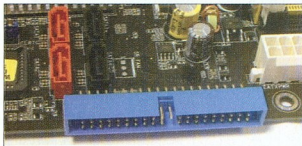
A HDD-kezeléshez kapcsolódóan a 915/925 család „átka” sajnos továbbra is megmaradt: alaphelyzetben változatlanul



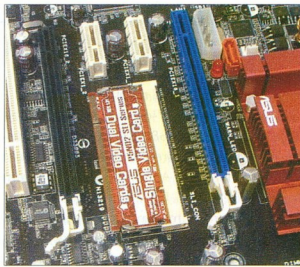
Intel: a 2 Gbites DMI miatt ezúttal sincs szükség a CSA-ra

csak egyetlen PATA illesztőfelületet használhatunk. Nem lennének meglepve, ha valamennyi 955X-es alaplap emiatt egy független gyártó ATA RAID vezérlőjét is tartalmazná. A SATA merevlemezek immáron SATA-II szabványúak is lehetnek, és az ICH7R esetében RAID tömbbe is fűzhetők. A vezérlők támogatják az NCQ technológiát és a hot-swap csatlakoztatási módot is.

Az USB-csatolók száma nem változott, maradt nyolc. A további bővítési lehetőségeket a hat PCI Express x16 és a hat PCI 2.3-as csatlakozás jelenti. Érdekes, hogy a déli hídra jutó PCI vezetékekből 4 összekapcsolható, és akár egy második x16 foglalat kialakítására is lehetőség nyílik. A közeljövőben tehát



Az ICH7 és ICH7R alaphelyzetben csak két ATA-100-as eszközt képes fogadni



Válthatunk az SLI és a normál mód között

várható, hogy az Intel is jelentkezik majd egy SLI-hez hasonló megoldással, de erre alighanem csak azután kerül sor, hogy az ATI is kihozza a saját két videokártyás megoldását.

Nvidia nForce4 SLI IE

A lapkakészlet nevében az IE annyit tesz: Intel Edition. Az elnevezés azonban ne tévessen meg senkit: nem csupán arról van szó, hogy az nForce 4-et addig fűrték, faragták, amíg az Intel CPU-k fogadására is alkal-

massá tették. Az Intel és az AMD processzorok között ugyanis van egy óriási különbség: az Intel processzorai nem tartalmaznak memóriavezérlőt. Az nForce 4 SLI Intel Edition lapkakészletnek tehát a memóriakezeléssel is foglalkoznia kell.

Az északi híd az LGA-775 tokozást támogatja, és természetesen az 1066 MHz-es FSB-t és a kétfajta processzorokat is kezeli. Memóriából a DDR2 típusút használhatjuk, kétszatomás üzemmódban. Az nForce 4 memóriavezérlőjébe ezúttal is bekerült (az nForce 2 után) a Dynamic Adaptive Speculative Pre-Processor megoldás, amely egyébként nagyon hasonlít az Intel memóriavezérlőjében alkalmazott technológiára. A memóriakezelést az időzítések automatikus optimalizációja is gyorsítja.

A déli híd csak egyféle változatban kapható. Az alapfelszereltségébe a RAID 0, 1, 0+1 és 5 módok támogatása is beletartozik. Másfelől pedig – maradunk még mindig a merevlemezeknél – az Nvidia esetében nemcsak a soros, hanem a párhuzamos adatátvitellel működő eszközökből is négyet használhatunk.

Higyed Gábor

roline

Designed in Switzerland 

Ethernet kártyák

Ethernet switch-ek

Kábelnet/ADSL router-ek

Ethernet CAT5E összekötő kábelek,

fali csatlakozók, aljzatok, toldó,

krimpelő szerszámok, kábel teszt...



A Roline termékeket keresse viszonteladóinknál!

 AlphaSonic

Magyarországi disztribúció és nagykereskedés:
AlphaSonic Kft. 1047 Budapest, Tinódi u. 18.
Tel: 231-4090 Fax: 231-4099
e-mail: info@alphasonic.hu www.alphasonic.hu

A megyei képviseleteink címét megtalálja honlapunkon:

www.roline.hu

Pinnacle Studio MovieBox USB2

A Pinnacle analóg videoszerkesztője, a *Studio MovieBox USB2* elsősorban a hobbivideósoknak készült, de kiválóan használható akkor is, ha régebbi, VHS kazettán tárolt felvételeinket szeretnénk áttelepíteni DVD-re. Külső eszközlől van szó, meghozható nem is akármilyenről: a készülékházat ugyanis az *FA Porsche* tervezte.



Az eszközön kompozit, valamint S-Video ki- és bemeneteket találunk, sztereó audiosatlakozókkal kiegészítve.

A Pinnacle szokásához híven ezúttal is saját programját, a *Studiót* csatolja a csomaghoz. Az alkalmazás jelenleg a 9-es verzióal tart, és a mai napig az egyetlen, amely magyar nyelvű felhasználói felülettel is elérhető. A *Studio 9-et* persze nemcsak ezért szeretjük, hanem azért is, mert egyfelől kihasználja a *MovieBox USB2* hardver képességeit, másfelől pedig – amennyiben gépünkben van FireWire interfész – még a digitális videokamerával is használható. (Így könnyebben megbocsátjuk neki, hogy natív hardveres módon nem kezeli a DV kamerákat.)

A program a videoszerkesztés minden mozzanatához rengeteg érdekes lehetőséget kínál. Kezelése egyszerű, így az anyagok szerkesztése, feliratozása vagy akár a DVD menü elkészítése is szinte gyerekjáték. A program többféle kimeneti formátumot támogat, közte a VCD, SVCD és DVD formátumot, valamint az internetes terjesztésnél hasznos streaming formátumokat.

Forgalmazó:	Axico Kft.
Internet:	www.axico.hu
Ár:	44 000 Ft
+	kiváló minőségű MPEG-2 tömörítés magyar nyelvű szoftver
-	nincs FireWire bemenet nincs hivatalos DivX-támogatás

NOTEBOOK

Compal DL70



A *Compal* legújabb multimédiás noteszgepe igazán figyelemre méltó darab. A második generációs *Centrino* platformra épülő készülék előtt szinte nincsenek áthághatatlan akadályok. Az 1,7 GHz-es *Intel* processzorának és 1 gigányi memóriájának hála a kiváló teljesítményre képes. A tesztelt kivitel merevlemeze 60 Gbájtos volt (természetesen kapható nagyobbal is), s ha mégis helyszükében lennénk, a *Combo* meghajtóval pillanatok alatt archiválhatjuk adatainkat. A képernyő vezérléséről az *ATI X600*-as

egysége gondoskodik, nem is akárhogyan.

A noteszgép 15,4"-os szélesvásznú kijelzője maximálisan 1680x1050-es felbontásra képes, filmnézésre és munkára egyaránt kiválóan alkalmas. A munka végeztével sem fogjuk féltetni a DL 70-est, ugyanis a kapcsolódásra is megannyi szolgáltatást találunk benne. *Audio DJ* funkciója révén még azt sem kell megvárunk, hogy az operációs rendszer bebetöltődjön. Saját multimédiás rendszere révén zenét hallgathatunk vagy filmet nézhetünk. A távirányítónak köszönhetően fel sem kell állni a karosszékünkől, teljes körűen vezérelhetjük a gép eme funkcióját.

Forgalmazó:	Notebook Centrum Kft.
Internet:	www.compal.hu
Ár:	374 750 Ft
+	távirányító szélesvásznú
-	a kijelző lehetne jobb kevés USB interfész

ALAPLAP

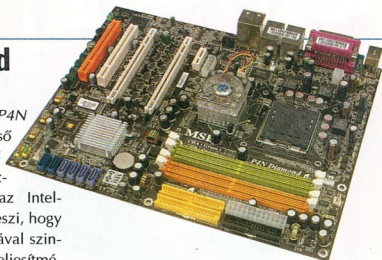
MSI P4N Diamond

A tesztlaborunkba érkezett *P4N Diamond* igazi kuriózum: az első alaplap, amely az *Nvidia nForce4 SLI Intel Edition* lapkakészletét használja. Ez a chipset immáron az Intel-felhasználók számára is lehetővé teszi, hogy két videokártya együttes használatával szinte megduplázzák gépük grafikai teljesítményét.

Ami az alaplapot illeti, az *MSI* alaposan kitett magáért: szinte minden lehetséges opcióval felszerelte a *P4N Diamond*-ot. A lapkakészlet természetesen már önmagában is rengeteg extrát nyújt – a többit pedig az *MSI* építette melléje. Ezek között például két extra SATA csatlakozót is találunk, a *Sil3132* kontrollor jóvoltából.

Különleges az alaplap hangkártya: a legtöbbet használt hagyományos AC'97 kodek helyett ezen egy *Creative CA0106-DAT* található, amelyet az *SB Live! 24bit* kártyáról ismerhetünk – ez az előbbi megoldásnál sokkal jobb hangminőséget és alacsonyabb processzorterhelést jelent.

Az alaplap kialakítása jónak mondható –



egyedül problémát a processzorfoglatat körüli zsúfoltság jelenthet, a komolyabb méretű hűtőbordák nem igazán férnek el. Az alaplapon megtalálható az *MSI* szokásos *CoreCell* chipje, amelynek segítségével például működés közben is tuningolhatjuk rendszerünket.

Forgalmazó:	MSI
Internet:	www.msi.com.tw
Ár:	67 250 Ft
+	rengeteg szolgáltatás SLI
-	a lapkakészlet nagyon melegsik nagy méretű procihűtők nem használhatók

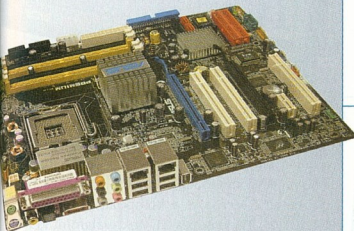
ASUS P5WD2 Premium

Az ASUS első, kétfagos processzorok fogadására is képes alaplapjával, a P5WD2-vel új jelentést adott a full-extras kifejezésnek! Az alaplap nevében a Premium szót teljes mértékben igazolják a készülék szolgáltatásai és csomagolása (csoda, hogy ennyi minden belefér a dobozba).

Az alaplap fizikai kialakítása számos érdekességet hordoz magában: például – inteles alaplaptól eddig szokatlan módon – két PCI Express x16 foglalatot tartalmaz. Persze „csalásról” van szó, a második foglalat ugyanis valójában csak 4 szálú, és nem is az északi hídhoz kapcsolódik. A 3D-s teljesítmény növelésére tehát ez a megoldás nem alkalmas, viszont tökéletesen használható, ha három vagy négy monitort szeretnénk a PC-re kapcsolni.

A további érdekességek között meg kell említenünk a DDR2-667 típusú memória-modulok támogatását, a nyolccsatornás hangkódokat, a 2 gigabites hálózati adaptert, valamint a három RAID vezérlőt is.

Utóbbihoz kapcsolódóan egyedi az I/O panel kialakítása is, most először találkozhattunk ugyanis gyárilag telepített külső SATA



csatlakozóval. A csatlól természetesen SATA-II szabványú, így támogatja mind az NCQ-s HDD-k használatát, mind a hot-swap csatlakoztatási módot.

Mint már megszokhattuk, az ASUS WiFi vezérlőt is mellékelte alaplapjához. Ez sajnos ezúttal nem integrált, de legalább helytakarékos megoldásról van szó, a rádiós kapcsolatot biztosító modul ugyanis további két funkciót is ellát: analóg és DVB-T tunerként is használható.

Forgalmazó:	ASUSTeK Computer
Internet:	www.asus.com
Ár:	64 500 Ft
+	jól tuningolható WiFi és analóg/DVB tuner is jár hozzá
-	drága Realtek audio chip

USB-DRÁJV

ADATA MyFlash 1GB

A memóriáiról ismert ADATA egy nem mindennapi eszközzel lepte meg a felhasználókat (és szerkesztőségünket). A meglehetősen hosszú nevű ADATA MyFlash USB 2.0 Flash Disk - R11 kerek 1 GB-át kapacitással és néhány extra szolgáltatással csalogatja a vásárlókat. A terjedelmes kapacitásra és a plusz szolgáltatásokra egyébként szükség is van, mert kinézete alapján valószínűleg csak nagyon kevesen döntenének az ADATA terméke mellett (megkérdezni HGT-től, hogy melyek ezek a szolgáltatások, mert nem derül ki a cikkből). A készülékház ugyanis aligha alkalmas arra, hogy a szemünket kényeztesse, sokkal inkább arra, hogy az eszközt megóvja a káros külső behatásoktól. Sajnos a készülékház egyben a gyenge pontja is az eszköznek, részben azért, mert a vízálló kialakítás miatt le kell mondanunk az írásvédő kapcsolólóról, részben pedig a mérete miatt, amely megnehezíti, némely esetben meghiúsítja a csatlakoztatását a PC hátuljába.

A megszokottnál kevésbé tartalmaz a csomagolás is, amelyben a drájevrecket tartal-



mazó CD mellett ezúttal csak egy USB hosszabbító kábelt találhatunk.

Ahogy az lenni szokott, az eszköz nemcsak a Windowszal, hanem a Mac OS 9.0 vagy későbbi és a Linux operációs rendszerrel is kompatibilis.

Forgalmazó:	User's
Internet:	www.users.hu
Ár:	18 240 Ft
+	ütészálló és vízálló nagy kapacitás
-	nincs írásvédelem nincs nyakpánt

DVD-ÍRÓ

Freecom FS-50 8x Dual USB 2.0

Kicsi a bors, de erős, mondhatnánk a Freecom legújabb miniatűr kialakítású DVD-írójára. Az elsősorban a notebook-tulajdonosok számára készített, rendkívül elegáns megjelenésű FS-50 DVD+/-RW 8x-os csúcssebességre képes a DVD+R és DVD-R lemezek írásakor, újrafirt pedig 4x-es tempóval tud. Ebben a kategóriában újdonság a kétrétegű DVD+R lemezek támogatása, egyelőre 2,4x-es tempó mellett. CD lemezek esetében 24x-es írára és 16x-os újrafírásra van lehetőség.

Az FS-50-nél kiemelt jelentősége az energiatakarékos működésnek. Mivel a 8x-os égetési sebességhez jóval több energia szükséges, távolról sem mindegy, hogy a készüléket milyen körülmények között használjuk. A tápellátást éppen ezért háromféleképpen oldhatjuk meg: otthon a hálózati adaptert használhatjuk, útközben pedig a DVD-író saját akkumulátorát. Közben megoldást jelent a dupla USB-kábeles összeköttetés, amikor is az egyik csatorna az adatáramlást, a másik pedig a megfelelő mennyiségű energiát biztosítja.



A csomagolásban ezúttal is a megszokott kiegészítőket találjuk: egy üres DVD+R és CD-R lemezt, filctollat, a szükséges kábeleket, valamint egy szükségzavú használati útmutatót.

Forgalmazó:	Ramiris Rt.
Internet:	www.ramiris.hu, www.freecom.com
Ár:	71 500 Ft
+	többféle áramforrásról is üzemeltethető ajándék DVD+R lemez
-	drága akkuról használva rövid az üzemidő

TFT MONITOR

EIZO FlexScan L578

A kiváló monitorairól híres EIZO legújabb termékével a játékosokat szeretné meghódítani. A 17 colos, 1280x1024 képpont megjelenítésre képes FlexScan L578 monitor lenyűgöző technikai paraméterekkel dicsekedhet, ezek közül is érdekes kiemelni az 1000:1-hez kontraszarányát és a 178 fokalátósebét.

A játékok futtatásakor és a moziáskor jelentkező utánhúzás legfőbb okozójaként emlegetett válaszidő az első hallásra kicsit nagyinak tűnik (teljes ciklus esetén 16 ms). A mérnökök azonban nem a válaszidő lerövidítésével, hanem egy ügynevezett overdrive áramkörrel csökkentették a gyorsan mozgó objektumok megjelenítésekor tapasztalható elmosódást. A gyakorlati tesztek alapján kijelenthetjük, hogy ez az LCD TV-kben már régóta bevált technológia kiválóan működik, ráadásul anélkül, hogy csökkent volna a megjeleníthető színek száma!

Megújult a készülékház és a talpazat is. Az átalakításnak köszönhetően a képernyő tág tartományban dönthető, olyannyira, hogy a legelső állásban már szinte fekvő



helyezetről beszélhetünk. Ez már csak azért is hasznos, mert ha viszonylag sokat kell olvasnunk, akkor a természetesnek jobban megfelelő testhelyzetet vehetünk fel. Maga a kívára kialakítása véleményünk szerint már nem sikerült annyira jól, mert a hangfalak miatt meg kellett szélesíteni a keretet. Mivel azonban a monitorok ez az egyetlen negatívum, mindenképpen kiváló vételek számít.

Forgalmazó:	Avnet
Internet:	www.avnet.hu
Ár:	156 250 Ft
+	automatikus fényerőállítás kintűn teljesítmény játékok futtatásakor
-	nem olcsó mulatság hangfalak nélkül jobban nézne ki

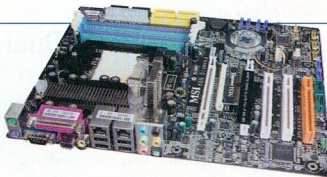
ALAPLAP

MSI K8N Diamond

Nem vitás, hogy az Athlon 64-es processzorok alá a legjobb választás manapság mindenképpen egy olyan alaplap, amely az nVidia nForce 4 lapkakészlete köré épül. Nem véletlen tehát, hogy egyre-másra jelennek meg az ilyesfajta lapkakészletet (helyesebben szólván lapkát) használó alaplapok. Az MSI jóvoltából most egy játékosok számára készült termékkel ismerkedhetünk meg közelebbről: a K8N Diamond alaplap.

Az alaplappal kapcsolatban az első, amit meg kell említenünk, az, hogy az nForce 4 lapkakészlet család legerősebb, Ultra elnevezésű tagjára épül, így a rugalmasan csoportosítható PCI Express vezetékeknek hála az SLI módot is támogatja – ennek megfelelően két PCI Express x16 foglalatot találunk rajta. Ezek közül a második nem SLI módban 1x-es kártyák fogadására is alkalmas. A régebbi kártyáinkat a három PCI 2.3 csatlóba is illeszthetjük.

Valódi kuriózum, egyúttal nagyra értékelhető, hogy az alaplapon végre nem a Realtek audiovezérlőjét, hanem a Creative



Live! 24-bitet találjuk. Teljesen hardveres megoldásról lévén szó, a játékok futtatásakor processzorkapacitás szabadul fel, így nő az összteljesítmény.

Említésre méltó az alaplap fizikai kialakításával kapcsolatban, hogy a feszültségstabilizáló áramkörök önálló, aktív hűtést kaptak. Ez jótékony hatással van egyfelől az alaplap stabilitására, másfelől pedig a tuningolhatóságra is.

Forgalmazó:	Ramiris Rt.
Internet:	www.ramiris.hu
Ár:	61 750 Ft
+	jó felszereltség jól tuningolható
-	nem tökéletes a fizikai elrendezés hangos ventilátorok

VGA KÁRTYA

ASUS AX800XL

Az ATI új csúcscsorozatának, az X800-as szeriának legolcsóbb képviselője az X800XL chip, amely több szempontból is különbözik a „normál” változattól. Semmiképpen sem tekinthető visszalépésnek az új 110 nm-es technológia használata, amely elsősorban a melegezésre és a teljesítményfelvételre van jó hatással – valószínűleg ennek köszönhető az is, hogy nincsen szükség plusz tápra. A grafikus processzor a szeria mind a 16 csövetekét használja, a működési frekvenciája 400 MHz, míg a 256 Mb-nyi GDD3 memória 1 GHz-en működik. Ami a túlhatóságot illeti, ez az általunk vizsgált példánynál nem volt túl nagy – talán azért is, mert a Samsung memóriák névleges frekvenciája is éppén 1 GHz.



Az ASUS PCI-E csatlós VGA kártyája egy igen impozáns dobozban érkezik – mérete alapján talán alaplap is lehetne – amelyben a következő kiegészítőket találjuk: egy külső doboz az S-Video és a kompozit ki- és bemenethez, 12 lemezes CD-tok, valamint két darab DVI-D-Sub átalakító. Ez utóbbira azért van szükség, mert a kártyának csak DVI kimenetei vannak – ezek közül az egyik az ATI GPU saját vezérlőjéről, a másik egy SiI1162-es chipről működik. A VIVO szolgáltatásért a kártya hátoldalán helyet foglaló ATI Rage Theater felel.

Az említett CD-tokban az ASUSDVD legfrissebb változata mellett a Joint Operations Typhoon Rising teljes verzióját, valamint az ASUS MediaShow SE és PowerDirector SE-t találjuk meg (ezek Cyberlink termékek).

Forgalmazó:	ASUSTek Computer Rt.
Internet:	www.asus.com
Ár:	90 000 Ft
+	gyors csendes hűtés
-	nincs D-Sub csatlakozó ugyanaz a chip olcsóbban is beszerezhető

AVerTV Cardbus Plus

Az AVerMedia nemcsak az asztali számítógépekhez készíti belső TV-tunert, hanem PCMCIA kártya kivitelben a notebookokhoz is. Az AVerTV Cardbus Plus azonban nemcsak egyszerű tuner, hanem PVR funkciót is kínál, amellyel akár MPEG-4 formátumban is rögzíthetjük a látottakat. Az MPEG-4 formátum a DivX vagy XviD kodek használatát feltételezi, így ezek közül legalább az egyiket szintén telepíteniünk kell.

A legjobb az lenne, ha a kártya hardveren minden műveletet maga végezne el, ám ilyen méretek és áramfelvétel mellett ezt nem várhatjuk el tőle: a videoanyag feldolgozása vagy kódolása a számítógép központi egységére marad (az AVerTV Cardbus csak az analóg jel digitálissá alakítását végzi el).

A tévézéshez szerencsére nem kell erőmű, megteszi egy 1 GHz-es lapka is, a felvételhez azonban már Pentium 4-es vagy újabb processzorra (illetve ezzel egyenértékű AMD processzorra) lesz szükségünk.

A Cardbus Plus nemcsak videoadások vételére, hanem a kapcsolódó teletext szolgáltatások, illetve a rádióadások vételére is alkalmas.



A kártya egy speciális kábel jóvoltából a szokásos videobemeneteket is tartalmazza, a csomagolásban pedig rádióantennát és távirányítót is találhatunk. A kézikönyv a legújabb szokások szerint már csak a CD-n található meg, helyette papír formájában csak egy gyorszerelési útmutatót kapunk.

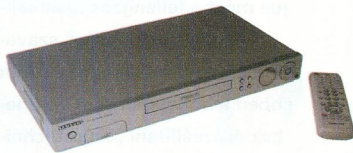
Forgalmazó:	MK Computers
Internet:	www.mkcomputers.hu
Ár:	23 500 Ft
+	kedvező ár/teljesítmény arány rádióadások vételére is alkalmas
-	csak a szoftveres MPEG-2 tömörítést támogatja a távirányító gombjai túl puhák

ASZTALI DVD-FELVEVŐ

Samsung DVD-R121

A belépő szintű DVD-felvevők táborában a kitűnő ár/teljesítmény arányú modellek közé tartozik a *Samsung DVD-R121*-es jelzésű terméke is. Az előlap mögött egy DVD-R/RW/RAM-kompatibilis meghajtó lapul, amely DVD-Video és DVD-VR formátumban tud anyagot rögzíteni a lemezekre, méghozzá négyféle tömörítési fokozatban. Ez azt jelenti, hogy egy egyrétegű lemezen (a meghajtó kétrétegű DVD-R lemeze nem képes rögzíteni) 1, 2, 4 vagy 6 órányi tévé-műsort tárolhatunk. A tökéletes helykihasználás végett az R121-es az időzített felvételnek automatikusan meghatározta a bitrátát, ilyenkor a számítás alapját természetesen a készítenőd felvétel hossza és a lemezen maradt üres kapacitás jelenti. Sajnos arra nincs lehetőség, hogy a szabványostól eltérő bitrátát egyénileg határozzuk meg.

A DVD-RAM formátum támogatása azt jelzi, hogy a Samsung felvevője a *time-shift* funkciót is ismeri – ennek köszönhetően az adott lemeze egyszerre készíthetünk felvételt és játszhatunk le róla egy másikat. Emellett extraként értékelhetjük – különösen eb-



ben a kategóriában – a digitális videokamera tulajdonosok számára fontos FireWire bemenetet, valamint a progresszív videokimenetet is.

A készülék egyetlen hibája a készülékház tervezőinek róható fel: a kör alakú kezelőszerke mellett telepített kijelző ugyanis véleményünk szerint túl kicsire és ezért zsúfoltra, nehezen olvashatóra sikeredett.

Forgalmazó:	Samsung Electronics Magyar Rt.
Internet:	www.samsung.hu
Ár:	60 000 Ft
+	kiváló ár/teljesítmény arány timeshift-képesség
-	kicsi a kijelzője a bitrátára nem állítható egyénileg

DVD-ÍRÓ

Samsung TS-H552U és TS-E552U

A Samsung a közelmúltban frissítette optikai meghajtó kínálatát. A két új modell számolásból sejthető, hogy az elődökhöz képest nem sok újdonságot hoznak. A koreai vállalat valójában nem is hardveres, hanem inkább szoftveres változtatásokat eszközölt, amelyekkel elsősorban az írás közben megbízhatóságot kívánták növelni. A *TS-H552U* és *TS-H552E* tehát azért kaphatott új nevet, hogy a felhasználókban jobban tudatosuljon a cég innovációs törekvése.

Érdekeség, hogy bár a TS-E552 belsejében egy TS-H552U egység dolgozik, a két egység specifikációjában némi eltérést tapasztalhatunk. A beépíthető változat ugyanis gyorsabban kezeli mind a kétrétegű DVD+R lemezeket (5x-ös sebességgel a 4x-essel szemben), mind pedig az egyszerű CD lemezeket (48x/40x). Sajnos egyik készülékről sem mondható el, hogy DVD-R DL lemeze is képes lenne adatokat írni. Ez talán a jövőben megoldható lesz egy egyszerű firmware-frissítéssel, és nem kell majd meghajtót cserélni.

Amnyi változás történt még, hogy mindkét



modell immáron fekete előlappal (is) kapható, hogy bármilyen környezetbe kényelmesen beilleszthessük. A meghajtókhöz egyébként ezúttal nem a Nero aktuális verzióját, hanem a *Pinnacle Instant CD/DVD 8 SE-t* kapjuk ajándékba, amely DVD-lejátszó programot is tartalmaz.

Forgalmazó:	Samsung Electronics Magyar Rt.
Internet:	www.samsung.hu
Ár:	15 820 és 27 300 Ft
+	gyors CD-írás fekete előlappal kivitelben is kapható
-	csak 4x-es DVD+RW-írás a külső változatnál nincs FireWire interfész

Az emberi találékonyosság (hagyjuk most a fellengzős „zsenialitás” vagy „ostobaság” szavakat) kifogyhatatlan. Így azután ebben a hónapban sem volt nehéz összeállítani „csúcstechnikás” ketyereink listáját. Ezúttal a Firebox nevű cég gyűjteményéből válogattunk.

Futurisztikus grillsütő

Gyártja: Firebox

Ára:

99,95 font

Honlap: www.firebox.com

Ha esetleg úgy érezzük, hogy lakásunk nem elég futurisztikus kinézetű, akkor szerezzünk be egy *Q BBQ*-t – amelyet a konyhapultra helyezve máris egy fantasztikus film főszereplőjének érezhetjük magunkat. Maga a szerkezet, bármily hihetetlen, nem más, mint egy grillsütő. Persze egy olyan grillsütő, amely a Star Trek űrhajójának és egy sugárhajtású repülőgépfúvókának a keresztezéséből született. Kerti partikhoz vagy egyszerű konyhai barbecue-sütögetéshez ideális. A legszebb az egészben, hogy senki sem fogja tudni valójában, mi célt is szolgál, egészen addig, amíg rá nem dobjuk a virsli... Ajánlott hozzá egy nagyon modern hűtőszekrény és egy szintén futurisztikus kinézetű, digitális kijelzővel ellátott kerámia főzőlap, és máris készen van a „jövő konyhája”.



Grillsütő és telefonkagyló

Bakelit headset

Gyártja: Firebox

Honlap: www.firebox.com

Ára: 35 font

A képen látható szerkezet a *Phobie* fantáziánévre hallgat, és semmit sem valósít meg azokból az irányelvekből (kis méret, elegáns külső, modern dizájn), amelyeket egy XXI. századi headsettől elvárhatnánk. Ennek ellenére mégis fantasztikus találmány, ha másért nem, akkor a retró feeling miatt. Ez ugyanis egy teljesen működőképes headset, amely – valljuk be – nem akármilyen látványt nyújt egy minimobilhoz csatlakoztatva. Főleg, ha beszélgetés közben fel-alá járkálunk az utcán. A hallgató milliméter pontosságú replikája a még igazi bakelitből készült *Western Electric 500* telefonkagylóknak, az 1940-es évekből. Igazság szerint nem is annyira headset, mint inkább „hand-set”, hiszen a fejünkre nem tudjuk csatlakoztat-



ni – kézben kell tartanunk. Mindennapi használhatósága persze erősen megkérdőjelezhető, hiszen még a legnagyobb mobiltelefonoknál is körülbelül háromszor nagyobb eszközről van szó. De a csodás „bakelitérés” mindenért kárpótol...

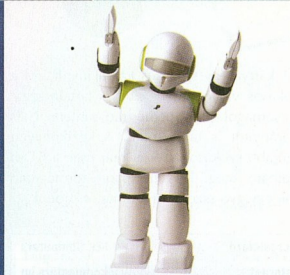
Játékrobot

Gyártja: Firebox

Honlap: www.firebox.com

Ára: 24,95 font

Játékrobotot manapság immár a sarki boltban is lehet kapni – a *PINO* azonban egészen más. Ő ugyanis igazi robot, ráadásul „kiskorában” vásároljuk meg, és bizony nekünk kell felnevelnünk! Gazdája személyiségétől függően egy felnőtt *PINO* lehet barátságos, szegénylős vagy akár ellenséges is. A robotnak három életszakasza van: az elsőben csak az „alap” érzelmeket ismeri, tud énekelni, valamint beszélgetni más *PINO*-kkal. A második szakaszban már az összes érzelmet ismeri és kimutatja, rengeteg társas- és egyéb játékot tud, megtanul járni és táncolni, reagál a hangokra és a fényekre. A harmadik fázisa teljesen felnőtté válik, kialakul a személyisége, ráadásul nyugodtan rábízzhatjuk a házat, mert még a betörőket is elriasztja (állítólag). Beszélni nem tud, vi-



szont szemüvegének színét változtatja – így ha megtanuljuk a kódokat, akkor tudhatjuk, hogy mikor magányos, boldogtalan, mikor szeretne játszani vagy éppen mikor jövedű...

Cyberphone

Gyártja: Firebox

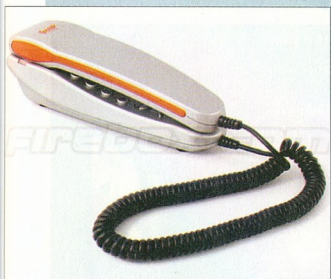
Honlap: www.firebox.com

Ára:

29,95 font

Beszélni jó dolog, különösen telefonon. Egyetlen probléma van csak vele: nem kifejezetten olcsó mulatság. Szerencsére a VoIP (Voice over IP) technológia megoldást kínál az ingyenes, illetve a nagyon olcsó telefonálásra – a Cyberphone jóvoltából pedig most már készülékünk is van hozzá. Nem kell többet mindenféle mikrofonok és headsetek segítségével használnunk az internet-telefont: egyszerűen fogjuk a Cyberphone-t, és csatlakoztatjuk USB-n keresztül. Innentől bármelyik (szintén Cyberphone-nal rendelkező) barátunkat ingyenesen hívhatjuk, és annyit beszélhetünk, amennyit csak jólesik. Persze a megfelelő szoftverre is szükségünk lesz (a telefon önmagában nem elég), de szerencsére a készülékhez kapott szoftver egyszerű és könnyen használható. Egy kis telepítést pedig igazán megér az ingyen telefonálás.

Hagyományos telefont használó ismerőseinket is elérhetjük a Cyberphone-on keresztül, ebben az esetben körülbelül a felét fizetjük a szokásos belvárosi tarifának, sőt még akkor is, ha külföldre telefonálunk.



A VoIP sajátosságából adódóan sajnos a hangminőség nem lesz tökéletes – ezt a kis hibát azonban elnézhetjük, főleg annak fényében, hogy gyakorlatilag „ingyen” telefonálhatunk az interneten keresztül. A Cyberphone – illetve a hozzá adott szoftver – ráadásul még jó pár extrát is tartalmaz, így lehetőségünk van például konferenciabeszélgetésre vagy hangrögzítésre tárcsázásra.

Henryke



Pályázzon az **EU Pályázati Tanácsadó** segítségével informatikai fejlesztés támogatásra és átvállaljuk a pályázatírás alapjait is!

Az EU Pályázati Tanácsadó (EU Grants Advisor – EUGA) díjmentesen nyújt segítséget a kis- és középvállalatok, önkormányzatok és non-profit szervezetek számára az igényeikhez legjobban igazodó teljes körű informatikai, kommunikációs és finanszírozási megoldáscsomag összeállításában, valamint a pályázati anyag elkészítésében.



HVB Bank



Microsoft

...Online...



EU Pályázati Tanácsadó www.euga.hu

A részletekért látogasson el weboldalunkra vagy hívja információs vonalunkat: **06 1 453-4440**

Digitális projektorok

Nagy képekhez

A HP projektora i üzleti prezentációhoz, otthoni szórakozásra vagy iskolai segédeszközként egyaránt kiválóan használhatóak. A cég termékpalettáján szinte valamennyi felhasználási területre találhatunk megfelelő eszközt, amely a kiváló képminőséget könnyű kezelhetőséggel és alacsony üzemeltetési költséggel párosítja.

A különféle audiovizuális eszközök között igen előkelő helyet foglalnak el a kivetítők. Ennek oka egyrészt áruk (amely azért az utóbbi időben erősen csökkenő tendenciát mutat), másrészt a hozzájuk kapcsolódó felhasználási területek: vállalati és iskolai prezentációk, házimozis és így tovább.

Legyen nagy, kicsi, drága, olcsó, egy projektor tulajdonképpen nem más, mint egy nagyon erős fényű képernyő – annyira erős fényű, hogy képét nem is egyenesen nézzük, hanem valami-

A közeljövőben kivetítő vásárlását tervezőknek bizonyára örömhír, hogy június közepén új részleggel bővül a Bajcsy-Zsilinszky út 58. alatt található HP World szakáruház. Az üzlet alagsorában kialakított 23 négyzetméteres bemutatóteremben a HP valamennyi projektora kipróbálható és megvásárolható. A környezetet a cégnél igyekeztek úgy kialakítani, hogy egy átlagos család nappalijához álljon a legközelebb – ezzel lehetővé téve, hogy a vevőket a vásárlók a majdani felhasználáshoz hasonló körülmények között próbálhassák ki.

lyen felületre kivetítve. Annak függvényében, hogy milyen elvően működnek, a legtöbb mai projektor két családba sorolható. Az első nagy csapat az LCD-s projektoroké – itt egy (vagy több), a TFT monitorokéhoz hasonló folyadékkristályos panel képét egy erős fényű lámpa vetíti ki. A legnagyobb ígéret azonban a második csoportban, a DLP-s projektorokban van. Ebben speciális, mikrotükrökkel ellátott chip dolgozik, és alakítja ki a megjelenítendő képet.

Képminőségüket, színhűségüket tekintve jelenleg ezek közül kerülnek ki a legjobbak, ráadásul ezzel a technológiával lehet a legkisebb készülékeket is előállítani.

Akár prezentációra, akár filmnézésre használjuk kivetítőnket, a HP DLP technológiát használó projektoraival felejthetetlen el-

A DLP technológia

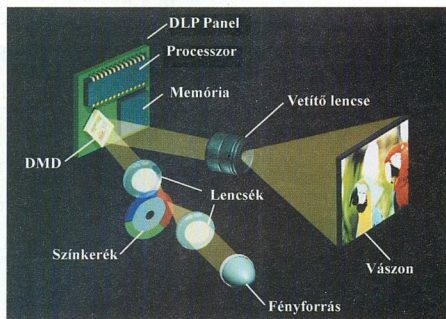
A Texas Instruments által kifejlesztett technológia egy speciális chipen alapul (ez a DMD, a Digital MicroMirror Device), amelynek felületén a projektor felbontásának megfelelő számú különálló, elfordítható tükröcske található. A kivetítőben található izzó fényre a tükrök állásának megfelelő módon pedig vagy a vászonra kerül, vagy a projektor belsejében szóródik. Így egy fekete-fehér kép megjelenítése nagyon egyszerű – de hogy lesz ebből színes mozgókép?

A megoldást egy több színre osztott, úgynevezett szinkerek jelentik, amely a fényforrás és a DMD chip között helyezkedik el. Ezen több – általában vörös, kék, zöld és fehér – szegmens található, így a vetített szín is felváltva lehet vörös-kék-zöld és fehér színű.

A kerek megfelelő gyorsasággal forgatva szemünk természetesen nem érzékeli az egyedi színeket, hanem az egészet egy, valódi színes ábraként látjuk majd.

Házmozis-felhasználás esetén komoly képminőség-javulást hoz a hatszegmenses színtárcsa, amely megduplázza az alapszínű szegmensek számát, miközben elhagyja a fehér részt. Ez valamivel sötétebb képet, ám sokkal nagyobb színhűséget eredményez.

A DLP technológia több előnnyel is rendelkezik a hagyományos LCD-hez képest. Az első, és leginkább szembetűnő a magasabb fényerő és kontraszt. Az előbbi oka, hogy ez az eljárás nagyobb hatásokkal képes a lámpa fényét felhasználni, mert a mikrotükrök egymáshoz közelebb helyezhetők el a DMD chipen, mint az LCD pixelei. Az utóbbi az LCD panelek azon tulajdonságából származik, hogy nem képesek a valódi fekete



megjelenítésére (hiszen a rajtuk átvilágító lámpa kismértékben mindig látszik).

Ha megnézzük egy azonos felbontású LCD és DLP projektort, rögtön észrevehetjük, hogy az utóbbi képe lényegesen finomabbnak, kevésbé pixelezetteknak tűnik. Ennek oka, hogy a tükrök közötti távolság sokkal kisebb, mint az LCD panel egyes képpontjai, így a közöttük lévő „holtter” nem jelenik meg a képen.

Utcai harcosoknak

A különlegesebb projektorok között érdemes megemlíteni a sokat utazó üzletemberek számára kifejlesztett mobil kivetítőket. Ezen a területen a HP berendezései szinte versenytárs nélküliek: az mp3135 például 1,7 kg-os tömegével és különleges, álló kialakításával egyedi a hordozható vetítők piacán.

A kiváló képmínőségért a DLP technológia és a HP által használt ötszemeses színtárcsa felel – ezzel a hagyományos masinának gondot okozó sárga szín is tökéletesen reprodukálható. A natív XGA felbontás (a projektor VGA-tól egészen SXGA+ felbontásig képes méretezni a képet a beépített nagytejesítményű méretezőmotor segítségével) ideális a nagyobb felbontású számítógépes prezentációk számára, az 1800 ANSI lumen fényerő és az automatikus függőleges és vízszintes trapézkorrekció segítségével pedig bárhol és bármikor rövid idő alatt munkára fogható. Ha prezentációnk végére értünk, akkor sem kell hosszú perceket várni az elpakolással, hiszen az mp3135 már 15 másodperc alatt „leüthi magát”.

A teljes körű csatlakoztatási lehetőségeket (analóg RGB, digitális, komponens, kompozit, S-Video és audio) tovább bővíthetjük egy intelligens adapter (SAM) használatával. Ez olyan szolgáltatásokat nyújt, mint például a vetítés vezeték, illetve egy további modulál akár vezeték nélküli hálózatról (ha noteszgépünk rendelkezik WLAN adapterrel, még videókábelre sem lesz szükségünk), de ha nem kívánjuk noteszgépünket magunkkal cipelni, ezt is megtehetjük. Ekkor nem lesz másra szükségünk, mint a

prezentációra egy PPT fájl formájában – ezt pedig a SAM segítségével a HP mp3135 akár USB kulcsról, akár Compact Flash memóriakártyáról közvetlenül képes lejátszani.

Ha prezentációnkat olyan helyen kell tartanunk, ahol nem áll rendelkezésre megfelelő felület (vászon vagy fal), a HP kínálatában több jó minőségű, hordozható vásznat is találhatunk, többféle méretben.



Képmegjelenítési technológia	DLP technológia, 0,7 hüvelykes, 12 fokos dőlésű DMD, speciális ötszemeses színtárcsával
Fényerő	1800 ANSI lumen
Kontraszt	2000:1
Natív felbontás	1024x768
Csatlakozók	VESA M1-AD csatlakozó analóg RGB, digitális, komponens HDTV és USB bemenettel, kompozit és S-Video bemenet, és 3,5 mm-es jack hanghoz

A jel útja

Ahhoz, hogy a megjeleníteni kívánt kép eljusson a projektorhoz, több csatlakozási lehetőség is rendelkezésünkre áll. Analóg forrás esetén kompozit, S-Video és komponens csatlakozók közül választhatunk (a sorrend a minőség javulásának felel meg). Számítógép felől a hagyományos VGA csatlakozón (D-Sub) keresztül érkeztethetjük a képet.

A digitális anyagok fogadására általában a DVI csatlakozót találjuk a projektorok oldalán – ez a ma terjedőben lévő HDMI jelet is képes fogadni. Mivel a két szabvány kompatibilis, ehhez nincs másra szükségünk, mint egy, a kereskedelemben beszerezhető DVI-HDMI adapterre. A HP házimozivetítő ezen felül úgynevezett HDCP-kompatibilisek – azaz másolásvédelemmel ellátott digitális műsor megjelenítésére is képesek. Ennek ma még kevésbé van jelentősége, ám a közeljövőben megjelenő nagyfelbontású műsorforrások (HDTV, HD-DVD stb.) esetén már nagyon fontos szolgáltatás lesz.

ményben lesz részünk. A kiváló kontrasztarányával, színhűséggel rendelkező készülékek között mindenki megtalálhatja a pénztárcájának leginkább megfelelőt. A magas fényerőnek, remek kontrasztnak és üzemeltetési költségnek köszönhetően szinte bárhol hatásos bemutatásokat tarthatunk, a sokoldalú csatlakoztatási lehetőségekkel pedig szinte bármilyen külső eszköztől vetíthetünk.

A megfelelő projektor kiválasztása után jöhet annak elhelyezése – erre több lehetőségünk is van, köszönhetően a forgatható és billenthető talpaknak és a digitális trapézkorrekciónak. Ha fix elhelyezésre vágyunk, a legjobb valószínűleg a mennyezeti állványos rögzítés lesz – mégpedig oly módon, hogy ne kelljen a trapézkorrekciót használni, hiszen ez, ha kis mértékben is, de



ront a képmínőségen –, de jó eredményt érhetünk el polccal, asztallal és így tovább. Mivel a mai vetítők a képet eleve magasabbra vetítik, egy viszonylag alacsonyabb helyzetből is megfelelő képpozíciót kapunk.

Érdesem belegendolni a műsorforrás és a projektor távolságába – sok cég a dobozban csak rövid, legfeljebb 2-3 méteres kábelt csomagol, ezzel szemben a HP ep és xp sorozatú termékeihez hatméteres vezetékeket ad, jóval nagyobb szabadságot biztosítva. Mivel a HP által alkalmazott lencsék már viszonylag közelről is nagyméretű képet biztosítanak, a megfelelő képátlóhoz nem szükséges a nagy vetítési távolság.

Végül, de nem utolsósorban jön a „mire vetítsünk?” kérdés. Természetesen erre a legalkalmasabb egy vászon, de végszükség esetén akár egy fehér falfelület is használható.

Prezentációs felhasználás során a vászon mellett hasznos segédeszköz lehet a HP több projektorján is megtalálható távegér-funkció. Ekkor a vetítő a távirányító kurzormozgató gombjaival a számítógép USB-portján keresztül gyakorlatilag egérként képes irányítani a számítógépet – a vetítés lebonyolításához tehát nem szükséges segítő alkalmaznunk, vagy ide-oda rohanganunk a vászon és a noteszgép között.

Kedvező árú projektorcsalád a HP-től

Projektor mindenkinek

Egy hatásos prezentáció alapvető kelléke a projektor – ám ezek az eszközök eddig nem igazán kedvező árukról voltak ismertek. Ezen változtat a HP vp63xx sorozata, amely megfizethető ára mellett meglepően jó képminőséget és könnyű kezelhetőséget ígér – miközben megállja a helyét a munkahelyen, az iskolában vagy éppen otthon is.

Arégén valódi luxuscikkeknek számító kivettítek terjedése megállíthatatlan – a vállalati prezentációk, az otthoni mozizás élményét leghatásosabban egy projektor képes nyújtani. Sajnos ezek az eszközök nem tartoznak a legolcsóbban beszerezhető kiegészítők közé, de az elmúlt egy-két évben jelentősen csökkent az árak.

Ha nem egy speciális célterületre szándékoznak vettőt választani (azaz például nem kifejezetten csak mozizni szeretnének), a legjobban valamilyen kedvező árú univerzális modellel járunk. Ilyen univerzális projektorcsalád a HP vp63xx sorozata, amely a célterületnek megfelelően szinte mindenféle műsorforrással összekapcsolható, ugyanakkor megfelelő fényerővel és kontrasztaránnyal rendelkezik mind munkahelyi, mind otthoni felhasználáshoz.

Mivel ezeknél a vetítőknel sosem tudhatjuk, milyen körülmények között fogjuk használni őket, fontos, hogy bárhol elhelyezhetők legyenek. Ennek megfelelően akár előlről, akár hátulról világítjuk meg a vásznat, és akár asztalról, akár a mennyezetről vetítünk, mindig a lehető legjobb képet kapjuk. Az esetleges „ferdeséget”, amely akkor jelentkezik, ha a projektor vetítési tengelye nem pontosan merőleges a vetített kép síkjára, +/- 20 fokig korrigálhatjuk.

Mivel ezek a vetítők a gépházba integrált fogantyúval is rendelkeznek, egyszerűen átvihetők egyik teremből a másikba – így a rögtönzött bemutatóknak sincs semmi akadálya.

A család kétszer két tagból áll, ezek sorban a vp6311/15 és vp6321/25 nevet viselik. Már a legkisebb, 6311-es is 1600 ANSI lumen fényerővel és 2000:1-hez kontrasztaránnyal rendelkezik, a két nagyobb projektor esetében pedig ezek az adatok 2000 ANSI lumen és 2500:1-hez. Ami a másik fontos adatot, a felbontást illeti, itt is két különböző szinttel találkozhatunk: az olcsóbb modellek még 800×600, a drágábbak már 1024×768-as kép-megjelenítésre képesek. A „párok” közötti különbség alapvetően a kapcsolódó szolgáltatásokban jelentkezik, a 15 és 25 végű projektorok ugyanis hosszabb garanciaidővel (1 helyett 3 év) és lámpagaranciával (1 helyett 2 év) rendelkeznek, és kizárólag nagy volumenű megrendelések esetén érhetőek el. Egyedi

Szuper kép – szuper áron

Azon cégeknek, akik számára nem a legújabb modell, hanem a legjobb ár/teljesítmény aránya a fontos, a HP egy speciális akcióval kedveskedik: a vp120-as projektor végkiárúsításával.

A 300 ezer forintos bruttó ár igen kedvezőnek mondható, különösen annak fényében, hogy egy valódi XGA felbontású készülékről van szó, 2000 ANSI lumen fényerővel és 2000:1 kontraszttal.

A vetítő kétféle, normál és takarékos üzemmódban is használható, az utóbbi esetben valamivel kisebb fényerőért cserébe 3000 üzemórás lámpaélettartamot kapunk. A vp6120-as kiválóan alkalmas mind prezentációs, mind otthoni felhasználásra, a nagy felbontásnak köszönhetően pedig HDTV-s anyagokat is teljes felbontásban jeleníthetünk meg vele.

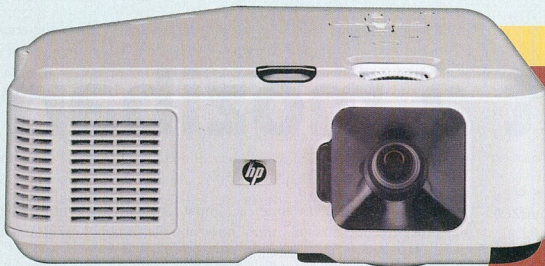
vásárlók számára tehát a vp6311 és a vp6321 marad. Ha nem volnánk elégedettek a gyári garanciával, természetesen ezeknél is van megoldás: ez a HP CarePack.

Egy projektor használatakor a legnagyobb költség a lámpa „fogyása”: az átlagos kivettítek 2–3000 óra alatt elhasználnak egy-egy, körülbelül 100–150 ezer forintos izzót. A HP ebben is igen „költséghatékony”, a vp63xx sorozat lámpái ugyanis 4000 (energiatakarékos üzemmódban 8000) óráig üzemidővel rendelkeznek, a lámpa ára pedig 60 ezer forint körüli – ezek az adatok egyedülállóan alacsony üzemeltetési költséget biztosítanak.

vp6311

A HP legkedvezőbb árú univerzális projektora a vp6311, amelynek „lelkt” egy 0,55 hüvelykes, 800×600 képpontos felbontású DMD processzor alkotja, kiegészítve egy 210 wattos

Képmegjelenítési technológia	DLP technológia, 0,55 hüvelykes, 12 fokos dőlésű DMD, DDP2000 adat-processzor és méretező motor
Fényerő	1600 ANSI lumen
Kontraszt	2000:1
Natív felbontás	800×600
Csatlakozók	1 D-Sub bemenet, 1 kompozit videobemenet (1 RCA), 1 S-Video bemenet, 2 db sztereó bemenet (2 RCA és 1 jack), 1 USB port, 1 D-Sub kimenet



HP CarePack – a gondoskodás

A HP CarePack csomag elsősorban a cég által nyújtott általános garanciát bővíti ki és hosszabbítja meg. A projektorok esetében általában két szolgáltatási szint vehető igénybe.

A legteljesebb garanciát az eszközcserre biztosítja – ez annyit jelent, hogy az esetleges meghibásodás bejelentését követő munkanapon a cég már ki is cseréli a hibás eszközt, ezzel biztosítva a zavartalan működést. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a rossz projektort nem javítják meg, hanem hatékony alternatívát kínálnak a szervizeléshez képest. A leszállított csereszeköz új vagy újszerű, de használt. Mind a megjavított, mind a cseréberendezés szállítási költségének díját a HP állja, így a vásárlónak ez nem jelent plusz költséget.

Az aznapi szállítást csak a 12 óra előtti beérkező hibabejelentések esetén működik, a visszaszállítás – szárazföldi futárral – pedig 3-7 napot vehet igénybe. Az ennél gyorsabb sürgősségi szolgáltatásért már külön kell fizetni.

Kedvező árú javítási és csereszolgáltatást jelent a vásárló általi beszállítás. Ami a hibás és a kijavított készülék szállítást illeti, a vásárlónak több lehetőség is rendelkezésre áll: először is, dönthet úgy, hogy ő vállalja ezt – ekkor természetesen (munkaidőn belül) bármikor hozhatja, bármikor viheti a berendezéseket.

A szolgáltatás a javítás vagy csere költsége mellett a munkadíjat, az alkatrészek árát, illetve – ha csak a vásárló nem maga végzi – a visszaszállítás díját is tartalmazza.

UHP lámpával. Ezzel a fényerő 1600 ANSI lumen, a kontrasztarány pedig 2000:1-hez lehet. Ahogy az egy ilyen sokoldalú kivétőtől elvárható, a csatlakoztatható kábele és a használható felbontások száma igen széles: az utóbbiak VGA-tól egészen SXGA+ig terjedhetnek, de a PC-s szabványokon kívül sokféle Macintosh-formátumot is használhatunk. A rengeteg felbontás és videojel-szabvány között átváltást és a megfelelő kimeneti képméretre való átalakítást egy DDP2000 videoprocesszor végzi. Ez a chip felel a váltótoros-progresszív letapogatás közötti konverzióért is.

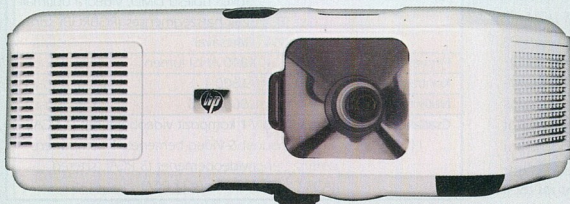
A beérkező jelek és kábelek lehetnek természetesen analóg D-Sub, kompozit és S-Video. Egy második D-Sub kimenet segítségével több projektort is egymás után fűzhetünk, vagy ellenőrző monitort csatlakoztathatunk. Ha valami miatt nem állna rendelkezésre más hangforrás, a vp6311 saját hangszóróval is rendelkezik – ehhez egy sztereó RCA vagy egy 3,5 mm-es jack bemeneten keresztül érkezik a jel. Komponens jelforrás esetén (tipikus példa erre az asztali DVD-lejátszó) egy külön megvásárolható komponens RCA-D-Sub (VGA) átalakító kábel használható. Ha lehet, érdemes is ezt használnunk, mert a legjobb képmínőséget adó progresszív letapogatás is csak ezzel a bemenettel működik.

Igen széles beállítási lehetőségekkel találkozhatunk a készülék beépített menüjében: a szokásos fényerő/kontraszt/trapéztorzítás mellett színárnyalatokat, képélességet és színhőmérsékletet is módosíthatunk. Az 1,2x-es optikai zoom mellett digitális nagyítást is használhatunk, különlegességként pedig megtalálhatjuk a kép a képen funkciót.

A vetítőtávostól való távolság egy és tíz méter között lehet (ez természetesen nem pontos adat), a képátó pedig 0,6 és 7,4 méter között változhat.

VP6321

A 6311-es nagytestvére már egy 0,7 hüvelykes, 1024×768-as felbontású DMD chipre építkezik – a körítés azonban szinte megegyezik a kisebbik modellével. A pixelszám mellett a legna-



Képmegjelenítési technológia	DLP technológia, 0,7 hüvelykes, 1,2 fokos dőlésű DMD, DDP2000 adatprocesszor és méretező motor
Fényerő	2000 ANSI lumen
Kontraszt	2500:1
Natív felbontás	1024×768
Csatlakozók	1 D-Sub bemenet, 1 kompozit videobemenet (1 RCA), 1 S-Video bemenet (1 mini DIN 4 tus), 2 db sztereó bemenet (2 RCA és 1 jack), 1 DVH bemenet, 1 USB port, 1 D-Sub kimenet, 1 RS232C soros port

gyobb újítás a DVI csatlakozó, ezzel a lehető legjobb minőségű képet kapjuk digitális (DVI) másorforrásról, mint amilyen például a számítógép vagy egy komolyabb DVD-lejátszó.

Mindkét projektor tartozéka egy infravörös távirányító, amely egérfunkcióval is rendelkezik. Ennek használatához a kivetítő USB-csatlakozóját kell használni – ezzel összeköthető a számítógépet a távvezérlő négyirányú gombjával mozgathatjuk a számítógép egérmutatóját, illetve használhatjuk a lapozógombokat (page up és page down funkció).

Plusz kényelmi szolgáltatást nyújt a 6321-esen található 12 voltos kimenet, ezzel külső eszközöket tudunk ki- és bekapcsolni, tipikus példa erre egy vászonmozgató berendezés. Helységvezérlő-központtal az RS232-es soros port segítségével köthetjük össze a projektort.

Épp, mint a moziban

A projektorok nemcsak céges, de otthoni környezetben is kiválóan használhatóak – csak éppen munka helyett szórakozásra. A HP az otthoni mozi iránt rajongók számára három modellt is kínál – köztük egy igaz különlegességet.

Ha egy beszélgetés során a kivetítők kerülnek szóba, az emberek nagy részének a házimozizás jut eszébe. Ez nem is véletlen: a különféle nagyméretű képmegjelenítő eszközök közül ezek a berendezések képesek a legteljesebb moziélményt nyújtani. Hiába fejlődnek ugyanis töretlenül a különféle lapos képernyős tévék – plazma, LCD és más technológiák –, egyelőre egyikük sem versenyezhet egy projektorral a kivetített kép méretét tekintve. A legnagyobb, sok-sok milliós plazmaképernyők képátolója 250 centi körülyékén jár – a projektorokéval összevethető árú modellek pedig alig 106 centiméteresek. Ezzel szemben egy egyszerű, félmilliósi árú házimozzi-projektor minden megerőltetés nélkül képes 3 méteres átlójú képet létrehozni.

Lássuk, mi is az, amire egy jó házimozzi-projektor kiválasztásánál ügyelnünk kell. Az első, és legfontosabb természetesen a képminőség. Fontos, hogy mind a kontraszatarány, mind a színhűség minél jobb legyen, ezzel szemben a fényerő már inkább csak másodlagos szerepet játszik. Ennek oka egyszerű: mivel a filmnézés az estek legnagyobb részében este, vagy sötétített szobában történik, nem szükséges több ezer ANSI lumenes fényerő – sőt, a túl sok fény még a minőség rovására is mehet. Mivel a mozizás során fontos, hogy főként a filmre, és ne a környezetre figyeljünk, nem kifejezetten hasznos, ha egy túl fényes képről visszaverődő fény túlzottan bevilágítja a környező bútorokat, és onnan a vásznonra verődve a kontrasztot rontja. A sötétebb tónusok közötti különbségek is elmosódottá válnak – márpedig a filmek alapvetően sötét tónusúak, szemben egy számítógépes prezentációval, amely pedig főleg világos színeket használ.

Régebben a csúskategóriás kivetítők gyakran több órás beállítást igényeltek, többször tíz kilós súlyuk miatt pedig alaposan meg kellett tervezni a számukra kialakított helyet. Ezzel szemben ma már alapkövetelmény, hogy a projektor minél jobban illeszkedjen nappalink (vagy mozi szobánk) kialakításához, ne legyen feltűnő, és ne foglaljon el túl sok helyet. Mivel az elhelyezés történhet a plafonról lógó állványon, polcon vagy asztalon is, nem árt, ha a kivetítő minden helyzetben képes a megfelelő „állású” kép vetítésére.

A következő fontos szempont a csatlakoztathatóság: ma a legyakoribb műsorforrás a DVD-lejátszó. Ehhez kell alkalmazkodnia a megjelenítőeszköznek is – azaz kompozit, komponens és S-Video bemenetre is szükség van. A sokoldalú használatot segítheti – különösen számítógépes szórakoztatócentrum (HTPC: Home Theater PC) használata esetén – a VGA és a digitális DVI/HDMI bemenet. Végül, de nem utolsósorban: mivel a

projektor használata során a lámpát „koptatjuk”, fontos, hogy minél olcsóbb izzóval, minél hosszabb élettartamot érhesünk el – a HP ebben a tekintetben is igen jól szerepel.

HP ep7112

A HP kifejezetten házimozzi-célokra fejlesztett projektorainak legkisebbike ez a modell, amely egy SVGA DLP panel segítségével 800×600 pixel felbontásra képes – ezzel tökéletesen alkalmas például DVD-lejátszóra (ennek felbontása 720×576 pixel). A kivetítő, szakítva az általános „szögletes” formátummal, lekerekített formákat kapott, így jól illeszkedik egy modern szobába. A kép kialakításáért felelős, 1–1,16×-os zoommal rendelkező lencserendszert a híres Carl Zeiss gyártja a HP-nak, így kiváló képesség és torzítámentesség érhető el.

Mivel kifejezetten otthoni szórakoztatásra fejlesztették ki, a HP különleges, hatszegmenses színtárcsáját használja, amelynek segítségével élénk, valóságshű színeket képes megjeleníteni. Fényereje 840 ANSI lumen, amely elsőre talán nem tűnik soknak, a valóságban azonban – hacsak nem napfényben akarunk filmet nézni – tökéletesen elegendő.

A gondatlan művelvezetkez egyrészt a 4000 órás lámpaelettartam, az olcsó (90 ezer forintos) izzó, másrészt az alacsony zajszint járul hozzá. Az ep7112 elsősorban asztali vagy polcra történő vetítésre készült, de egy opcionális konzol segítségével a plafonra is függeszthető. Az optimális képpozíció bármely helyzetben könnyen megtalálható, hiszen +/-10 fokban dönthető, forgatható, a trapézkorrekcióval pedig +/-20 fokos képferdeséget



Képmegjelenítési technológia	DLP technológia, 0,55 hüvelykes, 12 fokos dőlésű DMD, videóra optimalizált hatszegmenses (RGBRGB) színtárcsával
Fényerő	840 ANSI lumen
Kontraszt	1600:1
Natív felbontás	800×600
Csatlakozók	1 kompozit videobemenet (1 RCA), 1 S-Video bemenet, 1 komponens videobemenet (3 RCA), sztereó bemenet (2 RCA)

korrigálhatunk. Tovább könnyíti az elhelyezést, hogy a készülékhez „gyárilag” hat méteres S-Video és kompozit kábelt mellékelnek – azaz nem kell külön gondoskodnunk megfelelő hosszúságú vezetékekről.

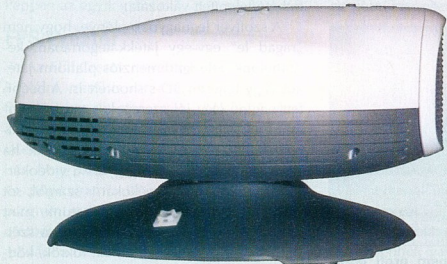
Ami a bemeneteket illeti, itt megtalálhatunk szinte mindent, amire szükségünk lehet egy otthoni mozi kialakításához: kompozit, S-Video és komponens videó áll rendelkezésünkre. A projektor által fogadott jelek a szokásos PAL/NTSC és SECAM mellett különféle nagyfelbontású progresszív és váltottoros felbontásokat is támogat, egészen a HDTV-s 720p és 1080i-ig bezárólag.

A sok jó tulajdonság mellett említést érdemel még az ergonomikus, saját háttérvilágítással rendelkező távirányító is, amellyel valamennyi funkció elérhető. Sokak számára a legjobb hír valószínűleg az ár, amely rendkívül kedvező, 250 ezer forint körüli – messze alatta marad tehát bármilyen plazma vagy LCD kijelzőnek.

HP ep7122

A HP nagyobbik mozigépe az ep7122, amely már 1024×768-as felbontású, 0,7 hüvelykes DLP panelt kapott, ennek megfelelően kisebb testvérénel nagyobb felbontásra és valamivel nagyobb fényerőre (1020 ANSI lumen) képes. A plusz pixelek elsősorban a jövőben megjelenő nagyfelbontású (HDTV) anyagok esetén jöhetnek jól, így időállóságban ez a kivetítő rendkívül jónak mondható.

A kiváló képmínőségért a már említett nagyfelbontású panel mellett a Carl Zeiss optika és a hatszögletes, mozi-optimizált színtárcsa is felel.



Az izóélettartam és ár megegyezik a másik projektoréval, mint ahogy a különleges, 1 éves (vagy 1000 óras) lámpagarancia is.

Külsőjét tekintve ez a vetítő is jól sikerült, nem fog kilőgni egyetlen mai nappaliból sem. Az elhelyezésre sem különösebben érzékeny, hiszen a dönthető-forgatható talpának, az 1,16×-os zoomnak és a digitális trapézkorrekciónak köszönhetően a legtöbb helyzetből megfelelő arányú és „egyenes” képet vetíthetünk vele.

Képmegjelenítési technológia	DLP 0,7", 1,2 fokos dőlésű DMD és videóra optimalizált hatszögletes (RGBRGB) színtárcsával
Fényerő	1020 ANSI lumen
Kontraszt	1600:1
Natív felbontás	1024×768
Csatlakozók	1 kompozit videobemenet (1 RCA), 1 S-Video bemenet, 1 komponens videobemenet (3 RCA), 1 DVH bemenet, sztereó bemenet (2 RCA)

A bemenetek sorában megtaláljuk az összes analóg video-csatlakozót (kompozit, S-Video és komponens), de itt már rendelkezésükre áll egy DVI-I csatlakozó is. Ennek segítségével egyrészt digitális műsorforrásokat csatlakoztathatunk (a bemenet HDCP-kompatibilis), másrészt számítógépet is használhatunk, akár DVI, akár a mellékelt DVI-I-D-Sub átalakító segítségével, egészen SXGA felbontásig.

HP ep9012

A különféle otthoni mozira optimalizált projektorok sorában valódi különlegesség az ep9012, amely Instant Cinema névre hallgat. Hasonlóan az instant levesporhoz, amely egyedül vizet igényel, az Instant Cinemához is csak egyetlen külső „dolgot” kell hozzáadnunk, hogy bárhol saját házimoziunk legyen – ez a dolog pedig valamilyen, többé-kevésbé fehér felület. Némi fehér fal vagy vetítővászon segítségével ugyanis az ep9012 komplett rendszert alkot – köszönhetően a projektorba épített DVD-lejátszónak, Dolby Digital és DTS dekódernek, valamint a 2.1-es (!) hangrendszernek. Mindezen alkotóelemek (különösen a mélynyomó) java-részt a vetítő méretes talpában kaptak helyet, míg felül egy, nagyjából az ep7112-n alapuló projektorot találunk. Ennek megfelelően a készülék felbontása 800×600 pixel, a képtér pedig a Carl Zeiss gyártotta lencsék és a hatszögletes színtárcsa felel.

Képmegjelenítési technológia	DLP technológia, 0,55 hüvelykes, 12 fokos dőlésű DMD, videóra optimalizált hatszögletes (RGBRGB) színtárcsával
Fényerő	840 ANSI lumen
Kontraszt	1600:1
Natív felbontás	800×600
Csatlakozók	Kompozit videó (RCA); S-Video; komponens videó (3 RCA); DVH; 5.1 digitális audiókimenet (1 RCA, koaxiális); sztereó audiókimenet (2 RCA); sztereó audióbemenet (2 RCA)



Szerencsére a HP-nál gondoltak azokra is, akik nem csak a beépített lemezjátószt szeretnék használni – az ep9012-es a legszelebb körű csatlakozósorral rendelkezik. Analóg műsorforrásról kompozit, komponens és S-Video kábelekkel csatlakozhatunk, számítógépről normál VGA kábellel (a mellékelt DVI-D-Sub átalakítóval), digitális műsorforrásról pedig a HDCP-kompatibilis DVI-I csatlakozón keresztül. Mivel a készülék külső hangrendszerhez is képes csatlakozni, találhatóunk rajta egy digitális koaxiális kimenet is, a Dolby Digital és DTS számára.



Otthoni játékhoz képest nem is rossz...

Ne ámítsuk magunkat: olyan játékokat, amelyek kereskedelmi forgalomban vannak, nem fogunk tudni otthon elkészíteni. Ennek egyszerű okai vannak: egy igazi játékot rengeteg ember készít, teljes munkaidőben, drága gépekkel és szoftverekkel (az átlagos felhasználónak a garázsában nincs több millió forintos motion-capture szerkezet).

Egyvalamiben azonban mindig is jobbakké lehetünk, mi „otthoni” felhasználók, ez pedig a kreativitás és a kísérletező kedv. A nagy cégek nem engedhetik meg maguknak, hogy olyan témához vagy elképzeléshez nyúljanak, amely eredeti, különleges, ergo „rizikós”. Minket azonban nem köt semmi – így elvileg bátran megalkothatjuk álmaink játékszoftverét (így készült a legendás *Space Empires* – www.malfador.com, vagy a híres *Uplink* nevű játék is), elvileg tehát még az is megtörténhet, hogy – az előző példákól okulva – játéunk „befut”, mi pedig híresek és gazdagok leszünk. De hogyan kezdünk hozzá? Nos, hacsak nem vagyunk programozósenik, nincs más lehetőségünk, mint végignézni a piacon található játékkészítő szoftvereket, és kiválasztani a nekünk megfelelőt.

3D Game Studio

A *3D Game Studio* az egyik legismertebb alkalmazás a félprofesszionális 2D-s és 3D-s játékok fejlesztésében. Saját 2D- és 3D engine-t (azaz megjelenítő „motort”) tartalmaz, amely ha nem is olyan, mint a *HallLife2* motorja, otthonra megteszi. Némi ízléssel és gazdag textúrázással pedig igazán szépre csiszolhatjuk a játékunkat. A szoftver tartalmaz még egy beépített „physics engine”-t, azaz fizikai motort is: ha ezt megfelelően paraméterezzük, egészen látványos végeredményt érhetünk el. Külön *terrain*- és *model-editor* kapott helyet a csomagban, ezekkel könnyedén elkészíthetjük majdani játékunk helyszíneit és szereplőit. Sőt, ha nem akarunk sokat dolgozni, renge-

Játékgyárak

Napjaink számítógépes játécai csillognak-villognak, ám a legtöbb esetben az eredetiség teljesen hiányzik belőlük. A kreatívabb PC-s felhasználóknak már valószínűleg megfordult a fejében a gondolat: „én sokkal jobbat tudok!”. Sajnos azonban ehhez rengeteg pénz, sok programozó és grafikus, valamint temérdek idő szükséges. Vagy mégsem?

teg előre beépített háromdimenziós modell áll rendelkezésünkre: mindenféle fegyverek, figurák és helyszínek (ezeket szabadon átválthatjuk).

Míndez persze csak a „külső”, hiszen ezeket az elemeket összedobálva még nincsen készzen a játék: szükség van még az



Ahhoz képest, hogy ez nem profi játék, elég jól sikerült. Egy kicsit talán több vérre lesz még szükség...

egésznek a „lelkére”, a kódra is. A *Game Creator* script-szerű, egyszerűsített C parancsokkal irányítható, valamint saját fordítóval és debuggerrel rendelkezik. Egyszóval ki sem kell lépnünk belőle egészen addig, amíg teljesen el nem készül játékunk önállóan futtatható/telepített változata.

A szoftver legnagyobb előnye, hogy nem „ragad le” egy-egy játékkategóriában: készíthetünk vele kétdimenziós platform játékot vagy teljesen 3D-s shootert is. A beépített engine elég jól szerepelt a tesztelés során: több mint 30 ezer poligont is képes kirajzolni 40 fps mellett – persze csak ha ügyesek vagyunk, és elég gyors a videokártyánk. Valós idejű árnyékokat is számol, sőt olyan finomságokat is használhatunk, mint például a mozgó fényforrások vagy a szét-törhető/szétlőhető objektumok, tükrök, kód-effektus és még ezer más dolog. Az engine beépített DirectX 9, DirectPlay, DirectShow,

3D Game Studio

Internet: <http://conitec.net/>
Jogállás: próbaverzió
Korlátozás: 30 napig használható. Kereskedelmi forgalomba nem hozható.
Méret: 35 Mbájt

Szolgáltatások	20	20
Kezelés	15	20
Külső	20	20
Méret	15	20
Stabilitás	20	20

90 pont
Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ:
• mindenféle játékot készíthetünk, az engine az egyik legjobb és legjobb

MÍNUSZ:
• programozni a Game Creatorral is tudni kell

FPS-Creator

Internet: www.fpscreator.com
Jogállás: próbaverzió
Korlátozás: 30 napig használható
Méret: 73 Mbájt

Szolgáltatások	10	20
Kezelés	20	20
Külső	15	20
Méret	15	20
Stabilitás	20	20

80 pont
Értékelés:
felső kategória

PLUSZ:
• nagyon könnyű kezelni, a végeredmény elég látványos

MÍNUSZ:
• eredeti dolgokat nem igazán tudunk kihozni belőle

DirectSound támogatást kínál, így elvileg minden olyan effekttal használhatunk, amit az „igazi” játékokból már ismerünk.

A végeredmény szinte hihetetlen: ahogy képest, hogy ez „csak” egy szerkesztőszoftver, az elkészült művet gyakorlatilag nem lehet megkülönböztetni egy igazi, középkategóriás játéktól. Ha még sohasem programoztunk, akkor vegyük elő a szoftvercsomagban megtalálható a *Learn Game Programming in 6 days* című oktatóanyagot – hihetetlen, de valóban lehetséges: ezt átolvasva egy hét múlva már elkészíthetünk egy egyszerű kis „lövöldözős” játékot (ez persze főleg a Game Creator C-script „nyelvének” egyszerűsége és nagyszerűsége miatt lehetséges).

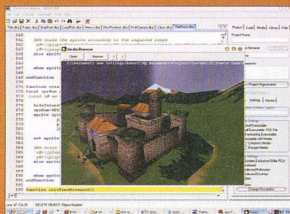
A szoftverrel készített játékaink jogilag a *royalty free* kategóriába tartoznak majd, az az szabadon értékesíthetjük és terjeszthetjük őket – de ha akarjuk, ingyenesen letölthetővé is tehetjük munkánkat. Kétszáz dolláros árával a Game Creator a középmezőnyben helyezkedik el, tudását tekintve azonban – az all-in-one szerkesztők között – mindenképpen az egyik gőztes.

FPS Creator

Az *FPS Creator* nevéből talán nem nehéz kitalálni, miről is van szó. Az *FPS* jelentése first person shooter, azaz „első nézetes” akciójáték. Az utóbbi öt év legnépszerűbb játékkategóriájáról van szó, nem véletlen tehát, hogy bizony már ehhez is van „szerkesztőprogram”. Itt valóban a szerkesztőprogram a megfelelő szó, mivel ebben az esetben szó sincs fejlesztőkörnyezetről (mint például a Game Studio esetében).

Az *FPS Creator*tal játékot készíteni olyan, mint egy kirakós játék darabjait összeillesz-

Így teszteltünk



Az én házam az én várom, DarkBasicben – remélem „bevehetetlen” lesz

Talán még soha nem volt ilyen nehéz dolgunk, mint most. A játékfejlesztő szoftvereket ugyanis csak nagyon szubjektív módon lehet rangsorolni – ráadásul rengeteg másodlagos szempontot is mérlegelnünk kellett. Például az *FPS*

Creator nevű szoftverben lehetetlen Tetrist készíteni, ezt azonban mégsem vehettük figyelembe az értékelésnél, hiszen – mint a neve is mutatja – ez a szoftver *FPS*, azaz *First-Person-Shooter* (magyarul 3D-s lövöldözős) játék készítésére való. Alapvetően tehát azt vizsgáltuk, hogy az adott szoftver mennyire jó a saját kategóriáján belüli játékok készítésére. Nem volt egyszerű az üzemteszt sem, lévén hogy lehetetlen volt minden szerkesztőben „összedobnunk” egy-egy teljes játékot. Így azután mindegyik szoftverben egy egyszerű kis alkalmazást készítettünk, amely még nem igazi játék, de már majdnem... Végül, figyelembe véve, hogy otthoni, hobbi-felhasználóknak szánt alkalmazásokról van szó, fontos szerepet kapott az értékelésben a szoftverek piaci ára is.

teni – szinte semmilyen programozási tudás nem szükségeseltetik hozzá. Készen kapunk mindent, s nincs más dolgunk, mint összeválogatni a fegyvereket, az ellenfeleket, majd az előre elkészített „blokkokból” létrehozni a játék helyszíneit, azaz a pályákat. Végül elhelyezzük a pályákon az ellenségeket, akiket majd akkurátusan ki kell irtanunk. Persze mindeközben lehetőségünk van paraméterezni: megadhatjuk, hogyan „viselkedjenek” az ellenfelek, milyen erősek legyenek, vagy éppen azt, hogy milyen fegyverrel törjenek a játékos életére. Ha kicsit igényesebbek vagyunk (és legyünk!), akkor nem az előre beépített objektumokat, ellenfeleket vagy textúrákat használjuk, hanem



Pedig úgy emlékeztem, ide raktam egy ellenfelet... De hol lehet?

sajátjainkat importáljuk. Ebben az esetben már jóval személyre szabottabb és egyedibb játékot készíthetünk.

A szoftver „lelke” itt is az engine, azaz a 3D-s megjelenítő motor. Hogy mi, mikor és hogyan történjen, egyszerű parancsokkal adhatjuk meg – minden opciót menükön és kapcsolókon keresztül őrünk el, így nem lesz szükség semmilyen bonyolult programozásra vagy adatbevitelre.

Az egyszerű kezelhetőségnek persze megvan az ára, jelen esetben például az, hogy a szoftver korlátait nem tudjuk átlépni. Ezek a „korlátok” a motorba vannak beépítve: a játékos például maximum kilenc fegyvert vihet magával, tud hajolni/ugrani/guggolni, de semmilyen más (speciális) cselekvésre nem programozhatjuk be, ráadásul az ellenfelek mozgásvezérlés intelligenciája (vagy inkább unintelligenciája) is adott – nem igazán tudunk rajta változtatni. Az AI abban

The 3D Gamemaker	
Internet: http://t3dgm.thegamecreators.com	
Jogállás: nincs letölthető verzió	
Korlátozás: nincs adat	
Méret: nincs adat	
Szolgáltatások	20 / 20
Kezelés	15 / 20
Külső	10 / 20
Méret	15 / 20
Stabilitás	15 / 20
pont	75 Értékelés: felsőkategória
PLUSZ:	MÍNUSZ:
• rengeteg lehetőség, minden háromdimenziós, könnyű kezelni	• a végeredmény kinézete kicsit (nagyon) idejétmúlt

Genesis 3D	
Internet: www.genesis3d.com	
Jogállás: ingyenes	
Korlátozás: szabadon használható	
Méret: 700 Kbáj	
Szolgáltatások	20 / 20
Kezelés	5 / 20
Külső	5 / 20
Méret	15 / 20
Stabilitás	20 / 20
pont	65 Értékelés: középkategória
PLUSZ:	MÍNUSZ:
• majdnem profi grafikus motor	• hát ez nem fog egyik perccel a másikra menni...

Játékfejlesztő kisokos

Engine – A játékok megjelenéséért felelős grafikai vagy fizikát szimuláló „motor.”

Compiler – Fordító: valamilyen programnyelven írt szoftvert fordít le futtatható formátumba.

Debugger – Hibakereső: a program futása közben vizsgálhatjuk a programkódot és a paramétereket a fejlesztés során.

DirectX – A Windows operációs rendszerek beépített programozási csatolófelületeinek a csoportja, amelyek a multimédiás és játékkalkulációk számára eszközfüggőtlen módon teszik lehetővé a hardverek által kínált gyorsítófunkciók és egyéb bővített szolgáltatások használatát.

DirectDraw – A DirectX programozási csatolófelület-készletnek a gyors grafikus megjelenítést lehetővé tevő része.

Direct3D – A DirectX programozási csatolófelület-készlet háromdimenziós megjelenítést támogató része.

Editor – szerkesztő, valamilyen referencia adatra írt szoftver, például pályaszerkesztő, objektumszerkesztő stb.

FPS – First Person Shooter: „belső” nézetes játék.

TPS – Third Person Shooter: olyan játékok, ahol a kamera a játékos mögött helyezkedik el (így látjuk magát a karaktert is, akit irányítunk).

Platformjáték – A legtöbb esetben kétdimenziós játék, ahol különféle ügyességi feladatokat kell megoldanunk.

RTS – Real Time Strategy: valós időben játszódó stratégiai játék. Manapság mindegyik stratégiai játék ilyen.

TBS – Turn Based Strategy: fordulónkénti, „felváltva” játszható stratégiai játék (például a sakk is ilyen).

Dynamic Lighting – Dinamikus fények, háromdimenziós játékokban használják.

Realtime Shadows – Valós idejű árnyékok, azaz a dolgok „valódi” árnyékokat vetnek a megvilágítástól függően.

merül ki, hogy az ellenfeleknek úgynevezett **waypointokat** adhatunk meg, ezeket követve tudnak mozogni a pályán. Ezen felül nem igazán tudunk előre scriptelt eseményeket kicsikarni belőlük – így majdnai játékunk nem fog másból állni, mint agyatlan „megyek előre és-mindenkit lelövök” akcióból, ami – lássuk be – manapság már elég kevés ahhoz, hogy egy játék népszerű legyen.

Hogy a pozitívumokról is szót ejtsünk: a beépített motor elég látványos, szépen meg tud jeleníteni ködöt, vért, fényeket és füstöt – egyszerűen mindent, ami csak egy kemény akciójátékhoz kellet. Ha tehát eredetiségre törekszünk, akkor jobb, ha más szoftver után nézünk – viszont ha gyorsan és egyszerűen akarunk látványos akciójátékot készíteni, akkor keressésem találhatunk jobbat az FPS Creatornál. Ha pedig nagyon kreatívak vagyunk, akkor még ilyen szűk keretek között is alkothatunk eredeti művet – jó példa erre az FPS Creatorban készült *Playground* című játék, amely hagyományos FPS – csak éppen „játékból”: egy óvodást alakítva kell vízpisztollyal legyőznünk az ellenséges ovisekatek egy játszótéren, fantasztikus díszletek (mászókák és óvónénik) között rohagálva.

The 3D Gamemaker

Ez a szoftver nem tévesztendő össze a 3D Game Studióval – a név hasonló ugyan,



Ez a helyszín egy kicsit elvontra sikerült. De legalább passzol a főszereplőhöz, mivel ő is elvont lett...

de minden más különbözik... A 3D Gamemaker legfőbb ismertetőjegye, hogy gyakorlatilag bárki készíthet vele játékok – nemhogy programozó tudás nem kell hozzá, de még a grafikaéhoz vagy egyéb dolgokhoz sem igazán kell értenünk.

A szoftver felülete teljes egészében műnivezérélt, és drag & drop, illetve point & click működésű. A lényeg: megálmodjuk milyen játékot szeretnénk – ez lehet bármi, a klasszikus falbontótól kezdve az autóversenyig –, az egyetlen „megkötés” az, hogy háromdimenziós legyen. De hát ez nem lehet gond, hiszen háromdimenziós világban élünk ugyebár (illetve négydimenziósban, mivel a negyedik az idő, de ez most nem

tartozik szorosan ide...). Miután megvan a koncepciónk, nincs más hátra, mint összeválogatni a majdnai játékhoz szükséges elemeket. Ez nem lesz nehéz, mivel a szoftver több mint 500 darab háromdimenziós objektumot tartalmaz, a labdáktól és zsírafoktól kezdve a biliárdasztalon át a versenyautóig mindent megtalálhatunk benne. (Ha mégsem találjuk meg, ami keresünk, akkor a szoftver weboldaláról további objektumokat tölthetünk le.)

Összeválogatott objektumainknak már csak a viselkedését kell megadnunk (hiszen nem mindegy, hogy egy mérgesen felénk közeledő tankot kikerüljünk-e vagy lelőni), majd némi háteret, illetve playtak adagolunk a projekthez, s ezzel készen is vagyunk – futtatható formátumú játékunkat máris ki-telehjük a webre, mindenki öröme (vagy szörnyülködésére).

Pepecselő kedvű fejlesztők a Gamemakerbe is importálhatnak saját objektumokat, zenéket, hangokat és képeket, ez erősen ajánlott is, ellenkező esetben játékunk semmilyen sem fog különbözni a neten található több ezer hobbijátéktól. Mivel a Gamemaker nem egyetlen területre „specializálódik”, mint mondjuk az FPS Creator, jóval szabadabban szárnyalhat képzeletünk egy-egy játék megalkotása során. Sajnos éppen ezért a látvány erősen elmarad a speciális szerkesztők által nyújtott vizuális élménytől – persze ha a középszerű grafikat egy fantasztikus ötlettel vagy nagyon jó játékélménnyel feledtetjük, akkor semmi sincs veszve.

Érdekesség a „random game generator”: ezzel az opcióval maga a Gamemaker készít nekünk egy véletlenszerű játékot. Ezt aztán később testre szabhatjuk – így tényleg igaz lesz a fejlesztő cég reklámszövege: „csak egy klikkelés és kész a játék...”.

Genesis 3D

Ha valami igényeset és szépét akarunk alkotni, akkor sajnos nem ússzuk meg egy-



Na végre, ez már egészen tűrhetően néz ki... De hol a fegyverem?

A jövő fejlesztési környezete

A Visual Studio 2005 Express Edition nem egyetlen program, hanem egy komplett alkalmazáscsomag. A benne foglalt termékek három fő kategóriába tartoznak: programozás, webes szolgáltatások és adatbázis-kezelés.

Programnyelvek

A kezdő programozók számára az összállított négy fejlesztői környezetet kínál. A Visual Basic Express Edition Beta 2, Visual C# Express Edition Beta 2, Visual C++ Express Edition Beta 2 és a Visual J# Express Edition Beta 2 fejlesztői környezetek közös tulajdonsága, hogy a lehető leghatékonyabb eszközökkel támogatják a kezdő programozók munkáját, mégpedig varázslók, tippek, leírások, legördülő listák és smart-tagok segítségével.

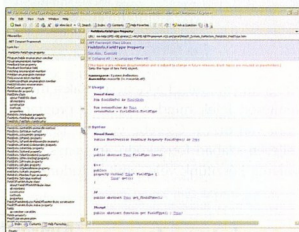


Amennyiben 30 napon túl is használni szeretnénk a programokat, ingyenes internetes aktiválás szükséges

Miért Express Edition?

A Visual Studio 2005 esetében az Express Edition a „light” verziót jelenti. Az Express jelzővel illetett alkalmazások nem tartalmazzák a „normál” programok valamennyi szolgáltatását, cserébe viszont a programok minden jellemzőjét úgy alakították ki, hogy a kezdő- és hobbi-programozók, valamint a tanulók számára is könnyen elérhetővé tegyék (leegyszerűsítse) az alkalmazások, weboldalak és webes szolgáltatások tervezését, készítését.

A tervek szerint hamarosan a boltok polcaira kerül a Microsoft Visual Studio 2005, addig azonban be kell érünk a bétaverzióval, annak is az Express Edition változatával.



Részletes útmutatót is kapunk a csomaggal

Indulhat a menet...

Az alkalmazások intelligenciája nőtt, a nyújtott szolgáltatások skálája szélesedett. Ez egy-egy program esetében akár úgy is megmutatkozik, hogy gépelés közben az alkalmazás „kitalálja”, mely funkciót is szeretnénk éppen elérni. Az említett négy környezet természetesen objektumorientált, így egyáltalán nem okozhat gondot a modern felépítésű program, programrendszerek tervezése.

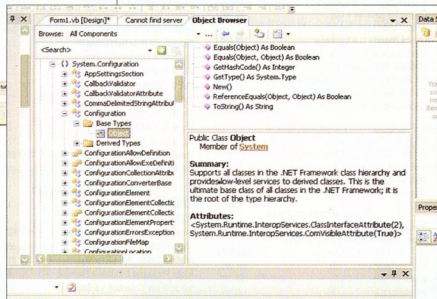
Web: Visual Web Developer 2005 Express Edition Beta 2

Az új szoftvercsomag készítésakor nagy hangsúlyt fektettek a webes alkalmazások

készítésének megkönnyítésére. A Visual Web Developer Express Edition valamennyi szolgáltatást tartalmazza, amely az ilyesfajta alkalmazások készítéséhez szükséges, ám igény esetén funkcionalitása professzionális szintre bővíthető az ASP.NET 2.0 (béta 2) telepítésével. A weboldalak és alkalmazások készítésekor az egyszerű fogd és vidd építési módot használhatjuk, de a program nagy segítségnyújtást nyújt a HTML kódok írásakor is.

Adatbázis: SQL Server Express Edition April CTP

Az adatbázis-kezelésben segédkező SQL Server 2005 Express változata egyszerűen és hatékonyan támogatja a dinamikus adatbázis-



Object Browser, új köntösben

zások létesítését és kezelését. A program (limitált képességű modellről lévén szó) egy processzor és a legfeljebb 4 Gb-ot tartalmazó adatbázisokat támogatja, maximálisan pedig 1 Gb-nyi memóriát képes megcímezni. A szerveralkalmazás motorja a „nagy” SQL Server 2005 motorján alapszik, így valamennyi SQL modell támogatja, beleértve a T-SQL-t és a CLR integrációt is. Natív XML támogatása révén pedig eme adattípussal is



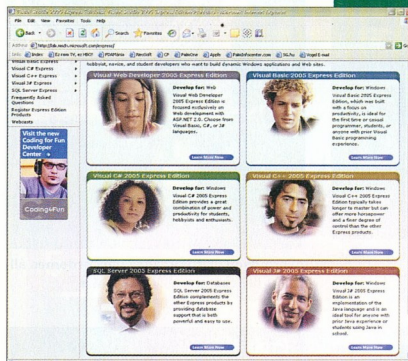
dolgozhatunk, akár rendszerezett és félig rendszerezett modellekkel is. A szerverprogram intelligens funkciók sokaságát is felvontatja, így például képes arra, hogy az adatbázisok paramétereit automatikusan hozzáigazítsa a felhasználás jellegéhez.

Rendszervekövetelmény

A Visual Studio 2005 Express Edition szerverre egyáltalán nem igényli erőmű használatát. Futtatásához 600 MHz-es processzora (ajánlott: 1 GHz), 128 Mbájtn memóriára (256 Mbájtn) és mindössze 800x600-as képernyőfelbontásra (1024x768) lesz

Problémás bétaverzió

A bétaverziók sajátossága értelemszerűen a Visual Studio 2005 Expressre is jellemző, azaz a Microsoft nem garantálja, hogy az alkalmazáscsomag mindenfajta konfiguráción problémamentesen telepíthető. Jellemzően egyébként akkor adódnak nehézségek, ha a béta változatot hasonló jellegű alkalmazásokkal együtt szeretnénk használni. Az eddig tapasztalt hiányosságok pontos listájáról a Visual Studio 2005 Express Edition Beta 2 weboldalán értesülhetünk. Eppen ezért a programcsomagot ezúttal is célszerű külön számítógépre, de legalábbis külön merevlemezre telepíteni.



A Visual Studio 2005-ben mindenki megtalálja a megfelelő fejlesztőeszközt

szükségünk. A csomagot csak olyan PC-re telepíthetjük, amely Windows 2000, Windows XP vagy Windows 2003 operációs rendszert használ. A platform valamennyi egysége a Windows Update rendszeren belül automatikus frissítésre is képes.

Egy mindenkiért, mindenki egyért

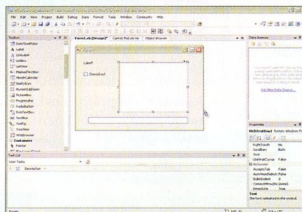
Az alkalmazások egymással is remekül szót értenek, így a fejlesztőkörnyezet teljesítménye remekül skálázható. Akár miniatűr alkalmazásokat, akár több számítógépen futó rendszereket tervezünk, sokat profitálhatunk abból, hogy az alkalmazások közötti határ, ha nem is mosdódt el, de teljesen átjárhatóvá vált. A transzparencia biztosításához a Visual Studio 2005 bétaváltozata mellett (előtt) telepítenünk kell a .NET (ejtsd: dotNET) kiegészítést is. De mi is pontosan a .NET?

A .NET egy szoftverplatform, amelyet a Microsoft azért vezetett be, hogy egységes és minőségű környezetet kínáljon a programozók számára. A .NET számos előnnyel jár nemcsak a professzionális, hanem a hob-

verek találhatók, milyen operációs rendszer fut, és hogy milyen a hálózati környezet. Ez azt jelenti, hogy programírásnál egyszerűbb a dolgunk, hiszen nem kell mindenfajta rendszerre külön fejlesztéseket végeznünk.

A .NET első változata (.NET Framework 1.0) szokványos Windows-bővítő termék volt, amelyet elsőként a Visual Studio .NET 2002 fejlesztőkörnyezet igényelt. Az azóta megjelent szerver operációs rendszer, a Windows 2003, majd később az SQL Server 2005 esetében azonban már a platform szerves részeként beszélhetünk róla. Mindennapjainkba a Longhorn megjelenésével fog beköltözni, a tervek szerint azonban már nem is eredeti, hanem funkcionalitását tekintve jelentősen továbbfejlesztett változatban.

A hamarosan megjelenő .NET 2.0 a Visual Studio 2005-tel együtt fog megjelenni, amelyet a redmondai vállalat szakemberei azt várják, hogy az első számú programfejlesztési platformmá válik majd.



A jól megszokott „vizuális” környezet

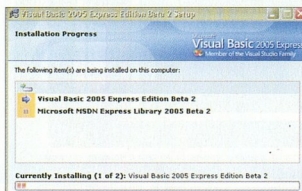
A .NET részei

Hogy az elvárásoknak eleget tehesen, a .NET framework moduláris szerkezetű, így az egyes részek akár egymástól függetlenül is fejleszthetők. A tervezéskor nagy hangsúlyt fektettek arra, hogy az ebben a rendszerben megírt programok tökéletesen együttműködhesenek egymással és valamennyi felhasznált objektummal is.

Ezt segítőként létrehozhat egy egységes típusrendszer (*Common Type System, CTS*) és egy egységes nyelvi specifikációt (*Common Language Specification, CLS*). A .NET ezen felül egységes nyelvi-futtatási környezetet (*Common Language Runtime, CLR*) is kínál az alkalmazások számára, olyan extrákkal megtehető, mint például a memóriakezelés, a központi hibakeresés vagy a biztonsági szolgáltatások. Végül, de nem utolsósorban a CLR segítségével férhetnek hozzá a programozók a különféle rutinokból álló keretrendszerhez is (ezek közül néhány: *Framework Class Library, ADO.NET, ASP.NET, Windows Forms*).

A .NET-ről tehát elmondhatjuk, hogy napjaink legnagyobb mértékben szabványosított fejlesztőkörnyezete, amely valamennyi programozási nyelvhez elérhető. Az alkalmazásfejlesztők tehát immáron nincsenek egyetlen programozási nyelv keretei közé szorítva. Az SP.NET-tel együtt pedig a webes programozás is minden eddiginél hatékonyabban alkalmazható.

Higyed Gábor



Már csak percek kérdése, és van egy vadoztatój Visual Basic a gépünkön

biprogramozók számára is. Telepítésre után nyilvánvalóan környezetben dolgozhatunk, amelynek révén sokkal egyszerűbb tökéletesen biztonságosan működő (stabil) alkalmazásokat készíteni. A .NET mindenféle program készítésekor bevetendő, a legpróbb alkalmazásoktól egészen a több számítógépen futó, komplex rendszerek megírásáig.

Egy .NET rendszerben megírt kód minden olyan számítógépen futtatható, ahol a .NET telepítve van, függetlenül attól, hogy az adott eszközben pontosan milyen hard-

Mindenre fény derül

Fényképezéskor gyakran megessik, hogy túl nagy a kontraszt a kép egyes részei között, így nehéz olyan beállítást találni, amelyiknél egyaránt jól látszanak a sötétben és a világosban lévő tárgyak. Az ilyen esetekben segít a Photomatrix Pro nevű szoftver.

A profi fotósok speciális – és meglehetősen drága – technikát használnak, ha olyan felvételt készítenek, amelyen szépen láthatók a napfényes és árnyékos területek. A Photomatrix nevű programmal az amatőr fotósok is jó eredményt érhetnek el, mindössze egy kis előkészületre van szükség.

Több kép többet lát

Első pillanatban nem is gondolnánk, milyen sok esetben fordul elő, hogy túlságosan nagy különbség van a rögzíteni kívánt kép sötét és világos részei között. Ha egy szoba ablakából vagy ajtajából kifelé vagy a szabadból egy belső tér felé fényképezünk, ha egy magas épület mögött csak az égbolt látszik, vagy ha egy panorámakép egyik részénél háttal, másik részénél szemben vagyunk a nappal, lehetetlen optimálisan beállítani a fényképezőgépet.

A megoldás ilyen esetekben az lehet, hogy két felvételt készítsünk: az egyiket a világosban, a másikat a sötétben lévő részek látszanak majd jól.

A Photomatrix program pontosan erre az ötletre épül. Több, különböző expozícióval készült képből állít elő egy olyan változatot, amelyen minden tökéletesen látszik. Az előbb felsorolt esetekben nincs más dolgunk, mint több felvételt készíteni úgy, hogy a fényképezőgép a képeket alul, illetve tüllexponálja. A program már két felvételtől is tud szép képet készíteni, azonban érdemes 3-5 képből álló sorozatot használni.



A legutóbbi digitális fényképezőgépen be lehet állítani a különböző expozíciójú sorozatkép-készítést



Akármiilyen biztos kezünk van, érdemes állványt használni



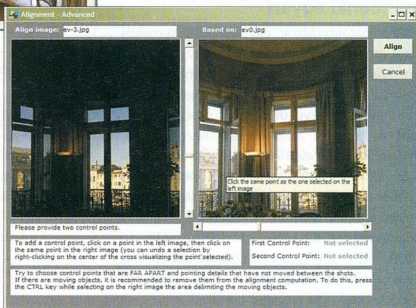
Jobb eredményt kapunk, ha több kiindulási képet használunk

Expozícióssorozat

Sok digitális fényképezőgépnek van olyan szolgáltatása, amely automatikusan készít sorozatképet különböző expozíciós beállításokkal. Ilyenkor csak azt kell beállítani, milyen lépésekben változon a megvilágítás. Ezután már csak egyszer kell megnyomni az elszütő gombot, és máris elkészül a 3-7 felvételtől álló sorozat.

Próbálja ki!

A program két változatban kapható. A Photomatrix Light 35, a Photomatrix Pro 99 dollárba kerül. Mindkettőnek van Windows és Macintosh operációs rendszerre készült verziója is. Aki saját maga szeretne meggyőződni róla, milyen csodára képes az alkalmazás, lemezmellettünkön megtalálja demóját.



Két apró részlet megjelölése alapján tudja a program illeszteni a képeket

Minőségi fotók készítése Photomatixszal lépésről lépésre

A *Photomatix* programmal kitűnő képeket készíthetünk erősen kontrasztos témákról. Ehhez több felvételből álló sorozatot kell készítenünk, a többit a programra, illetve a számítógépre bízhatjuk. Lássuk, miként zajlik mindez lépésről lépésre.

1

Készítsünk képeket többféle expozíciós beállítással, és töltsük be őket a számítógépre.

2

5

Egy-egy csúszkával szabályozhatjuk a fényerőt és a kontrasztot.

3

Ha nem állványval dolgozunk, az *Alignment Advanced* utasítással hozhatjuk fedésbe a képeket.

Mielőtt a Photomatixra bízuk a munkát, végezzük el az alapvető szerkesztési műveleteket a képeken.

4

Ha megváltoztatjuk a képméretet, jelöljük be, hogy megmaradjanak az oldalarányok.

6

A legjobb eredményt a *H&S Details Intensive* eljárással kaphatjuk.

7

Ha több képnél is szeretnénk ugyanazokat a lépéseket elvégezni, használjuk a *Batch* lehetőséget.

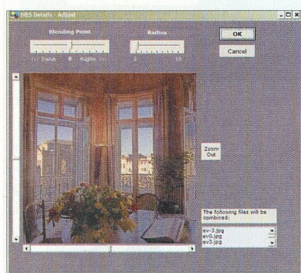
8

Mentsük el az eredményül kapott képet.

Rontsuk el a képet!

Legtöbbször a digitális fényképezőgépeket úgynevezett automata üzemmódban használják. Ilyenkor a gép fénymérője átlagolja a keresőben látható kép fényviszonyait és egy optimális zársebesség/blendenyílás értéket állít be. Ha nagy a fényviszonyok közötti különbség, akkor attól függően, miből van több a képen, vagy a világos részek lesznek valóságosak, míg a sötét területeken szinte minden fekete lesz, vagy a sötétben lévő részek látszanak jól, és a nagy megvilágítású területek csak fehér foltok lesznek.

Szerencsére a legtöbb fényképezőgépen ki lehet kapcsolni ezt az automatikát, és magunk adhatjuk meg a felvételhez használt paramétereket. Kapcsoljuk ki tehát az auto-



Beállíthatjuk, milyen paraméterekkel dolgozzon a program

Használjunk állványt!

Mivel a program több, azonos helyről készült felvételt kombinál, csak akkor lesz éles az eredményül kapott kép, ha pontosan ugyanaz látszik a kiindulási fotókon. Még a legbiztosabb kezű fotós sem tud egymás után három vagy öt képet úgy elkészíteni, hogy azok ne mozduljanak el egy kicsit. Igaz ugyan, hogy a Photomatix tartalmaz egy eljárást, amely a képeken található jellegzetes részek alapján egymáshoz tudja igazítani a felvételeket, mégis érdemes állványt használni. Ekkor biztosan lehetünk benne, hogy pontosan ugyanaz látszik majd a sorozat minden darabjában, hacsak nem volt valami mozgó tárgy a képen.



...és az ezekből készült HDR!

mata fénymérést, és az optimálisan kívül készítsünk legalább egy alulexponált és egy túlexponált képet.

Gyorsan, egyszerűen

A programban többféle eljárás közül választhatunk. A leegyszerűbb esetben össze-

Babráljunk a zárral!

Alul- vagy túlexponált képet kétféleképpen készíthetünk. Vagy a rekesznyílást változtatjuk, vagy a zársebességet. A szoftver kipróbálása során arra a következtetésre jutottunk, hogy sokkal jobb eredményt lehet elérni, ha a képsorozat elkészítésekor változatlanul hagyjuk a blendenyílást, és csak a zársebességet változtatjuk. Három képből álló sorozat esetén például jó eredményt kaphatunk 1/125, 1/15 és 1/2 másodperces zársebességekkel.

sen két felvételt használ a szoftver, és az új képet teljesen automatikusan állítja elő. Miután betöltöttük a művelethez használni kívánt képeket, a *Combine* menüpontban adhatjuk meg, milyen módszerrel dolgozzon a program. A *H&S Details - 2 Images* és a *H&S Details - Auto* mindössze annyiban különbözik, hogy az első esetben mindössze két képet használhatunk, a másodiknál tetszőleges számú felvételtől álló sorozattal dolgozhatunk. A *H&S Adjust* változatban egy előnézeti kép segítségével határozhatjuk meg, milyen legyen a végeredmény világossága, illetve élessége. Végül van egy olyan menüpont is, a *H&S Intensive*, amelyben szintén egy előnézeti kép alapján szabályozhatjuk a műveletet. Itt a *Light* és *Enhanced*, valamint pontossági értékeket állíthatjuk be. A legsebb végeredmény eléréséhez természetesen több időre van szükség. Ez az idő akár 50-100-szor is több lehet, mint az automatikus alapeállítások használata esetén. Azért megijedni nem kell, mert egy közepes teljesítményű PC három darab 2304x1728 képpontból álló fotóból 1 másodperc alatt készíti el az egyszerű változatot és 2 perc alatt a legpontosabb verziót.

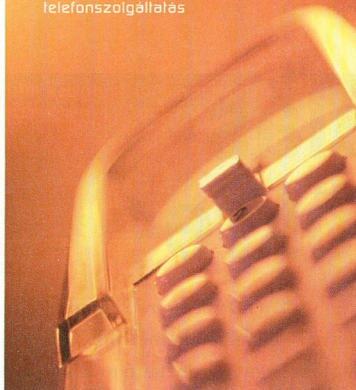
Profi szolgáltatások

A kontrasztkiegénylítés mellett további, haladó felhasználóknak szóló műveletekre is képes a program.

Ezek egy része csak a Pro változatban található meg, de a képek igazítása, átméretezése, elforgatása, kivágása, világosságának és élességének a megváltoztatása már az olcsóbbik verzióban is megvan. A Próva 360 fokos *Quicktime* panorámaképeket is kezelhetünk. A leglátványosabb szolgáltatás a *High Dynamic Range Imaging*, ami fakó, színtelen képekből is ragyogó színűeket varázsol.

Gyarmati László

telefon
telefonszolgáltatás



ADSL
hipergyors internet



számunkra a minőségi igények kielégítése a kihívás, ezért teljes körű távközlési megoldásaink mindenki részére elérhetőek a telefonszolgáltatások és a legkorszerűbb szélessávú internet világában egyaránt



GTS-DATANET TÁVKÖZLÉSI KFT. // Duna Plaza, 1138 Budapest, Váci ut 178. 2. emelet
info@gtsdatanet.hu // www.gtsdatanet.hu

A
B
L
A
K

GTS
Datamet

A N A P R A

Filmkonvertálás mobileszközökre



Manapság a mobiltelefonok és a PDA-k egyre kifinomultabb kijelzőkkel kerülnek piacra. Cikkünkben bemutatjuk, hogy miként alakíthatjuk át kicsiny eszközünket hordozható mozivá egy ügyes program segítségével.

A filmek „hordozhatóvá” alakítása nem is olyan könnyű feladat a mai általános rövidítésekkel teli világban. PDA, PVP, AVI, MPEG, DivX, XviD – nem csoda, ha kevesen ismerik ki magukat közöttük. Ráadásul még az asztali számítógépünk rengeteg videoformátumot támogat, a mobileszközök e téren jóval kevésbé rugalmasak. Nem ritka, hogy a találmra kiválasztott videofájl nem lesz kompatibilis az okostelefonunkkal, Pocket PC-nkel vagy hordozható videolejátszókkal, de ha még képesek is vagyunk lejátszani a filmet, akkor is nagy az esélye, hogy zavaróan akadozni fog. Hogy a legjobbat hozhassuk ki a kis készülékünkökből, a hardveres és szoftveres képességeknek megfelelően kell ködolnunk a videótnak.

Semmi sem egyszerű...

Akik *Microsoft Windows Mobile* operációs rendszert futtató eszközzel rendelkeznek, viszonylag egyszerű helyzetben vannak: a *Windows Media Player* legújabb, 10-es verziója beépített *Sync* funkciójának köszönhetően a *Windows Mobile*-lal felszerelt PDA-kra és PMC-kre (hordozható médialejátszókra) egyszerűen átmásolhatják a multimédiás tartalmat. A *Windows Media Player* azonosítja a mobileszközünket, automatikusan kiválasztja a megfelelő videoformátumot, valamint a megfelelő bitsebességet és felbontási beállítást. Csak bevonszljuk a megfelelő fájlokat a felhasználóbarát felületre, a *Sync* gombra kattintunk, és hagyjuk, hogy a *Media Player* elvégezze a feladatot.

Az egészen csupán egyetlen (mégpedig jókora) hátránya van: az egyszerűségért cserébe fel kell adnunk a beállítási lehetősége-

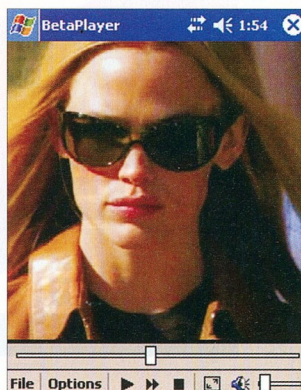
ket. Mindössze a fájl méretét és minőségét illetően kapunk egy-két alternatívát, ráadásul ezek nemcsak hogy a menük mélyén lapulnak, hanem kifejezetten szegényesek is (nem választhatjuk meg például a felbontást vagy a kodeket). Ebből az következik, hogy a *Media Player* által választott kodek nem mindig ideális számunkra. A PDA-k esetében például a *WMV9*-et favorizálja. Bár ez a kodek kis méretű videofájlokat állít elő, rendkívül processzorigényes. A régebbi PDA-k és okostelefonok ezért még a szerénynek mondható 200 Kb/s-os sebesség esetén is nyugólódnak ezekkel a fájlokkal. Ha a képmínőség lényeges számunkra, akkor megéri egy olyan MPEG-4 alapú kodek használatát, mint amilyen a *DivX*.

A megoldás

Szerencsére számos olyan szoftver található, amellyel még a gyengébb képességű

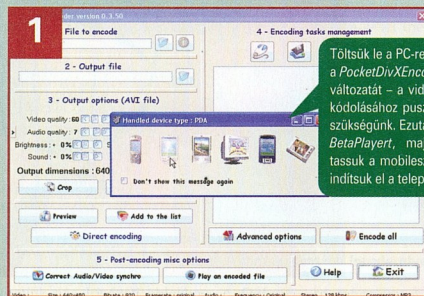
Tárhelykérdés

Egy teljes hosszúságú film egy hagyományos, 320×240-es felbontású kijelzővel ellátott PDA-n körülbelül 250 Mbájtnyi helyet foglal el. A legújabb, VGA kijelzős (640×480-as) készülékek esetében ugyanez az anyag már akár az 1 Gbájt is elérheti. Ha tehát még nem ruháztunk be egy nagyobb memóriakártyába, és készülékünkön filmeket is szeretnénk nézni, itt az ideje beszerezni egy megfelelő kapacitású kártyát (ha csak nem elég szűnik meg a filmelőzetesek nézegetésével). Szerencsére az utóbbi évben drasztikusan csökkent a memóriakártyák ára. 1 Gbájtos kártyák ma már jóval 20 ezer forint alatt is kaphatók. Azonban vigyázzunk: a legtöbb PDA-n meglévő CompactFlash (CF) interfész nem rendelkezik a jó minőségű videók lejátszásához szükséges sávsebességgel. Ha lehetséges, használjunk SD vagy MMC kártyákat.

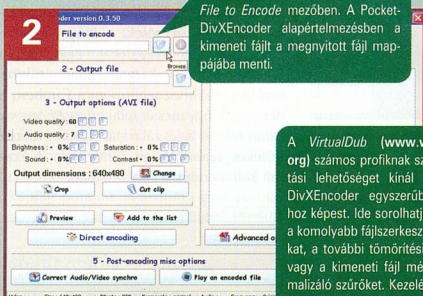


Mobilfilm készítése lépésről lépésre

Az alábbiakban bemutatjuk, hogyan konvertálhatjuk a *PocketDivXEncoder*rel mozgóképes anyagainkat úgy, hogy azok a mobilkészülékek számára is akadozásmentesen lejátszhatók legyenek.

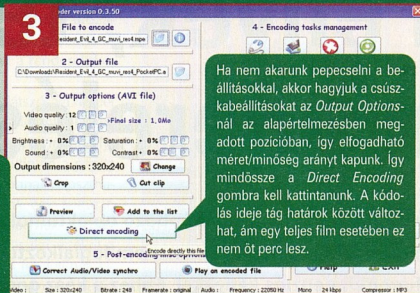


Töltse le a PC-re és telepítse a *PocketDivXEncoder* legújabb változatát – a videó megfelelő kódolásához pusztán erre lesz szükségünk. Ezután töltsük le a *BetaPlayer*-t, majd csatlakoztassuk a mobilkészülökünket, és indítsuk el a telepítést.

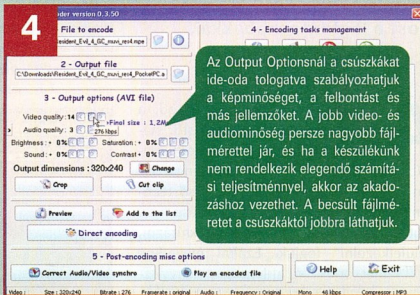


Indítsuk el a *PocketDivXEncoder*-t, és válasszuk ki a megfelelő celestzőköt. Ezután megjelenik a fő beállításablak, amely öt lépésre tagolódik. Elsőként adjuk meg a konvertálni kívánt fájlát a *File to Encode* mezőben. A *PocketDivXEncoder* alapértelmezésben a kimeneti fájlt a megnyitott fájl mappájába menti.

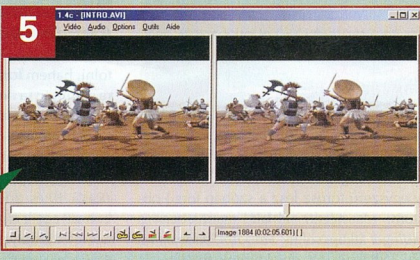
A *VirtualDub* (www.virtualdub.org) számos profinnak szánt beállítási lehetőséget kínál a *PocketDivXEncoder* egyszerűbb opcióihoz képest. Ide sorolhatjuk például a komolyabb fájlkészítési opciókat, a további tömörítési típusokat vagy a kimeneti fájl méretét optimalizáló szűrőket. Kezelése viszont kissé körülményes, így a kevésbé gyakorlottak jobban járnak, ha a *PocketDivXEncoder*nél maradnak.



Ha nem akarunk pepecselni a beállításokkal, akkor hagyjuk a csúszka-beállításokat az *Output Options*-nál az alapértelmezésben megadott pozícióban, így elfogadható méret/minőség arányt kapunk. Így mindössze a *Direct Encoding* gombra kell kattintanunk. A kódolás ideje tág határok között változhat, ám egy teljes film esetében ez nem öt perc lesz.



Az *Output Options*-nál a csúszkát ide-oda tologatva szabályozhatjuk a képmínőséget, a felbontást és más jellemzőket. A jobb video- és audiominőség persze nagyobb fájl-mérettel jár, és ha a készülékünk nem rendelkezik elegendő számítási teljesítménnyel, akkor az akadozás is előfordulhat. A becsült fájl-méretet a csúszkától jobbra láthatjuk.



vagy régi mobilkészülékeken is megfelelő eredményt érhetünk el. A legjobb az egészen, hogy ezek a programok ráadásul ingyenesek.

Az egyik legújabb közülük a *PocketDivXEncoder* nevezett program, amelyet a <http://divx.pccool.com> internetes címről tölthetnek le, illetve CD-/DVD-mellékletünkön is megtalálhatják. A funkciógazdag, mégis egyszerűen kezelhető programmal könnyedén készíthetünk DivX kódolású videofájlokat Pocket PC-hez vagy Palm-alapú PDA-hoz. Ehhez a forrásanyagot

számos formátumban képes fogadni a program, így VOB-ban, MPEG-ben vagy AVI fájlokban is.

Persze nem árt, ha tudjuk: a Microsoft mobilkészülékek számára készült médialejátszója nem juttatja le a DivX fájlokat. Erre a célra a legjobb választás a *BetaPlayer* (<http://betaplayer.corecode.org>). A *BetaPlayer* rendkívül hatékony szoftver, amely még az özőnív előtti eszközökön is jól működik! A régi vágású, 300 MHz-es *Intel Scale CPU*-n alapuló *Dell AX5 PDA*, a *Windows Media Player* és a *WMV9* legfel-

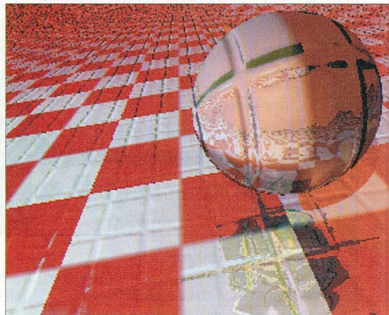
jebb 200 Kb/s sebességű anyagokkal képes megbirkózni. Ezzel szemben a *BetaPlayer*rel felvettézt *AX5* a *DivX* filmek dekódolásánál már 500 Kb/s-os bitsebességet is elérhet.

Azonban nemcsak a régebbi gépeknél áldásos a *BetaPlayer* használata: a legújabb, VGA kijelzővel felszerelt PDA-k esetében is sokat nyerhetünk vele. Sőt, az okostelefonok tulajdonosai sem szomorkodhatnak, ugyanis számukra is akad a *BetaPlayer*nek egy külön változata.

Csöndes Áron

Fények, textúra és renderelés

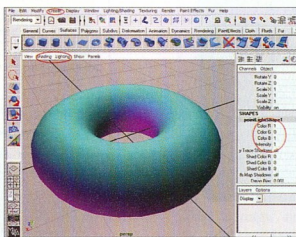
Az elmúlt hónapokban különböző objektumokat, animációkat készítettünk, ám nem foglalkoztunk érdemben a háromdimenziós képekkel. Ehhez a kész geometrián kívül rengeteg apróságra van még szükség, ismerkedjünk meg most a legfontosabbakkal.



Az atmoszférikus hatások, a köd, a mélységelesség-szimuláció stb. nagyon sokat javíthatnak a kész modell valóságosságán. Kikerülhetetlen azonban a jelenet megvilágítása. Az első teendőnk tehát a fényforrások elhelyezése lesz. Ezután a testek felszínét texturázzuk, „felületkezelni” fogjuk. Ezáltal megadjuk azok színét, optikai tulajdonságait (fényviszszaverés stb.), felületi érdességét és így tovább. Ezután már csak annyi van hátra, hogy elhelyezzük a jelenetre néző virtuális kamerát a tér megfelelő pontjában, és beállítsuk a renderelés paramétereit.

Fényvarázs

Töltsük be az eddig elkészített objektumaink közül bármelyiket, vagy készítsünk egy egyszerű kis példatestet. A megvilágítás hozzáadása igazán gyerekjáték. Példánkban egy egyszerű tórusz lesz a szoban forgó objektum. A nézeti ablak menüjében a *Shadinget* átkapcsoltuk *Smooth Shade Allra*, hogy láthassuk az objektumok felületi árnyékolását. Ezután válasszuk ki a *Lighting* menü *Use All Lights* pontját, hogy ne az alapértelmezett ambiens fényekkel, hanem az általunk definiált fényforrásokkal megvilágított testet láthassuk. Ezután már valóban csak annyi van hátra, hogy a főmenü *Create/Lights* pontjában hozzáadjunk a jelenethez például egy *Point Light* (pontoszér, minden irányba egyenlően intenzitással világító fényforrást) és egy *Spot Light* (szpotlámpát, a valódihoz hasonló irányított fénykévével). Mindkettőt helyezzük el a térben a már jól ismert transzformációs eszközökkel. A szpotlámpát nyilván nemcsak el-



A két színes fényforrás eredménye

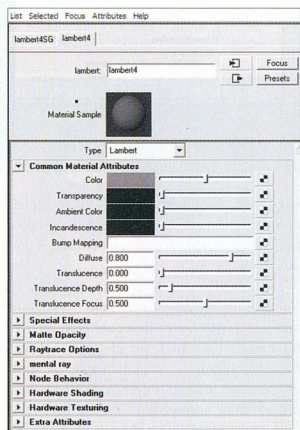
tolni, hanem forgatni is kell, hogy a céltárgyra vetüljön a fénye. Közben folyamatosan láthatjuk a modellen, hogy mennyi fény esik rá és hogyan.

A jobb oldali *Channel Boxban* állíthatjuk be az egyéb paramétereiket, így a fény színét (*R, G, B*) és a fényerőt (*Intensity*). Példánkban az egyik fényforrást a test alatt, a másikat felette helyeztük el. A szpotlámpa fényerejét meg kellett növelni, a két fényforrás színeit pedig szintén megváltoztattuk, az RGB komponensek módosításával. Az eredmény a képen látható.

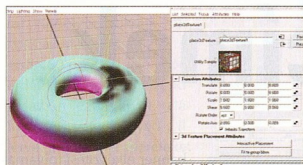
Felületkezelés

A megvilágított testek már csak egy szempontból hiányosak: felületük viszonylag jellegtelen: szürke és sima. Érdemes lenne tehát texturálni őket. A legegyszerűbb módszer erre a következő. A kiválasztott objektumunk tartuk lenyomva a jobb oldali egérgombot, és a menüből válasszuk a *Materials/Assign New Material/Lambert* pontot. A „Lambert felület” a természetben leg-

gyakrabban előforduló felület. Fényviszszaverése nagyrészt diffúz, azaz nem visszatükrözi a fényt egy jól meghatározott irányba (a beesési szöggel azonos szögben), hanem szétszórja és úgy veri vissza. Ilyen felület például a szobánk festett fala vagy a tapéta, de egy asztal is. Igaz, az utóbbi esetben már lehetnek eltérések: a fény egy részét, például 10–15 százalékát, egy lakkozott asztal már nem szórta, hanem tükrözve veri vissza. Ehhez tehát nem a Lambert, hanem az itt ugyancsak felajánlott *Phong* vagy *Blinn* felület a jó választás, ahol a tükröződések szabadabban állíthatjuk. Nézzük, mit kell tennünk a gyakorlatban.



A Lambert felület beállításai



A textúra elhelyezése a testen

Miután létrehoztuk a Lambert felületet, az ablak jobb oldalán, az *Attribute Editor*-ban megjelennek a textúra beállításai. A szín (*Color*), átlátszóság (*Transparency*) ismerősek és egyértelműek. Hatásukat – ha megváltoztatjuk az értéket – azonnal láthatjuk az előnézeti ablakban. A *Diffuse* eszközskálával a difúz fényvisszaverési mód erősségét állíthatjuk be, az *Incandescence*-szel pedig a belső, saját fénnel való megvilágítást állíthatjuk be. Ez utóbbi azonban nem igazi fényforrás, a környező tárgyakra nem hat.

A szín beállításánál választhatunk bármilyen RGB színt, a *Color* felirat melletti kis téglalpra kattintva. Azonban ez még nem textúra. Ha a színcsúszka mellett jobbra a kis pepita ikonra kattintunk, akkor a felület színezettségét egy úgynevezett *Map*-p (térképpel) definiálhatjuk. Ez tehát a *texture map*, amely az egyes felületi pontokhoz hozzárendeli egy kétdimenziós textúrá, azaz a képfájl pontjait. A textúra egyes pontjait ráfeszítjük a testre. Ebben nyilván ismétlő-



A bump mapping hatása (renderelve)

dések is lesznek. Válasszuk például a *Marble*, azaz márvány mintát. A törzsz felületén az előnézeti képen is látható változások következnek be. Ez a mintázat azonban nem a végső minta, azt csak a renderelt képen láthatjuk.

Érdekes kipróbálni egy átlátszósági mapiet is, látványos eredményeket érhetünk el vele. Fontos lehet még a *Bump Mapping*, amelynek elméletét már ismerjük. Szintén a pepita ikonnal választhatunk egy textúrát, amelynek a fényességi értékei a test felületének kidomborodását fogják definiálni. Ezt szintén skálázzuk egy megfelelő értékre, és a képen látható eredményhez jutunk renderelés után. A képen nagyon jól látszik, hogy a test alakja igazából nem változik meg.

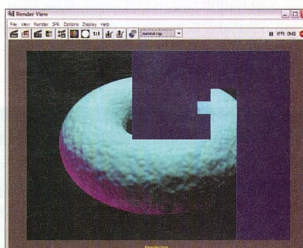
Képrenderelés

Térjünk rá arra, hogyan kell elkészíteni a renderelt képeket. Az egyik nézőablak kiválasztása után egyszerűen válasszuk ki a *Render/Render Current Frame* pontot. Megjelenik a renderelés beállításokat tartalmazó ablak, valamint az eddigi beállításokkal azonnal elkészült a képkocka is. Itt nagyon fontos a mentisor ötödik gombja, valamint az első. Az előbbivel a beállításokat változtathatjuk meg, az utóbbival pedig egy új renderelést kérhetünk, immár az új beállításokkal.

A beállításokon belül a *Maya Software* az alap, ez a *Maya* eredeti, szoftveres renderelő motorja. Ezen belül sokféle apró beállítást végezhetünk, de érdemes az előre elkészített csomagokból választani (*Preview Quality*, *Production Quality* stb.). A *Maya Hardware* fontos lehet, ha egy komolyabb jelenetet vagy egy videót szeretnénk gyorsan megnézni, ez ugyanis a gépünk 3D gyorsítókartjára bízva a kép kiszámítását, ami így nyilván nagyszágrenddel gyorsabb lesz. Azonban, főleg állóképképnél, feltűnő lesz a 3D gyorsítót nem igazán erre találták ki, arról nem is beszélve, hogy még a fejlettebbek sem támogat-

Érdekes fényforrások

A különböző fényforrások közül érdekes az *Ambient*, amely minden irányból ugyanolyan intenzitással érkező, mindenütt jelen lévő, tehát „környezeti” fényt produkál. A *Directional Light* hasonló a *Spot Light*-hoz, de itt nem széttartó pász-mában, egy pontból induló sugarakkal terjed a fény, hanem párhuzamosan, nagyjából egy henger mentén. Ez olyan esetekben jöhet jól, ha például a napfényt szeretnénk modellezni, hiszen ilyenkor zavaró lenne, ha az árnyékok széttartanának. A Nap elég távol van ahhoz, hogy kvázipárhuzamosan érkezzene a sugarai egy-egy tárgyra, így ezzel való-ságosabb hatású képet kaphatunk. Elméletileg persze hatalmas távol-ságra eltolhatnánk a *Spot Light*-ot, és nagy mértékben növelhetnénk a fény intenzitását is, de ez a módszer kényelmetlen volna. A *Volume Light* a *Point Light* „felfűjt” változata, ahol a pontnak egy kisebb térrész felel meg, amely a fényt kibocsátja. Az ilyen fényforrást a testek belsejébe is helyezhetjük, amivel érdekes hatásokat érhetünk el.



Renderelés közben...

ják a *Maya* által kezelt összes vizuális effektet, ezért ezek egyszerűen hiányozni fognak a képről.

A harmadik renderelési mód a *Mental Ray* for *Maya*, egy igen kifinomult *raytracer* motor. Tökéletesen kezeli a tükröződéseket, fénytöréseket, radiosityt és egyáltalán minden olyan fontos effektet, amelyről már a sugárkövetés kapcsán szó ejtettünk. Általában a legkomolyabb jelenetek a legigényesebb minőségben renderelve ezzel a módszerrel érhetőek el. A renderelési ablakban az ikon-sor egyéb elemeivel lehetőségünk van a kép egy kis részletének az újrenderelésére vagy az RGB rétegzett megjelenítésére is.

Dúcz András
andras.ducz@vipmail.hu

Textúramozgatás

A textúrát ugyanúgy mozgathatjuk a testen, mint a testet a térben. Ha a testet is körülvevő négyzetrácsot választjuk ki, majd azt mozgatjuk, forgatjuk, skálázzuk, akkor a test mozdulatlanlansága mellett csak a textúra változik. Így könnyen megoldható, hogy megfelelő méretezésű, orientációjú legyen az objektumra feszített textúra.

Néhány előre gyártott textúra

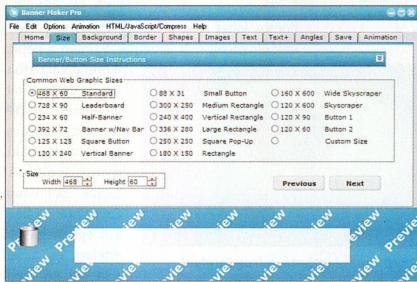


Manapság mind nagyobb hangsúlyt kapnak az internetes hirdetések. Ezek legrégebbi, egyben legjobban bevált fajtája a banner. A magyarra nehezen fordítható nevű grafika házilag elkészítéséhez mutatunk be egy könnyen kezelhető programot.

Aki az interneten nézelődik, nehezen talál olyan oldalt, amelyen ne lenne néhány vibráló, mozgó, csillogó hirdetési csík, úgynevezett *banner*. Más képektől, grafikáktól az különbözteti meg ezeket az állományokat, hogy többnyire rögzített a méretük, és különböző animációkat tartalmaznak, hogy felhívják magukra a figyelmet.

A bannerek elkészítéséhez használhatunk hagyományos képszerkesztő vagy grafikai programokat is, azonban a bannerek kínálta lehetőségeket csak célszerűen alkalmazásával tudjuk igazán kiaknázni. Ilyen program például a GatorData cég *Banner Maker Pro* elnevezésű szoftvere (www.banner-makerpro.com).

Szalagcímek



Az alapméret kiválasztásával kezdődik a munka

Amatőrök és profik

Annak ellenére, hogy a program nevében ott szerepel a professzionális megoldásra utaló *Pro* szó, a szoftvert nyugodtan ajánlhatjuk a webgrafika területén kezdőknek is. A bannerkészítő amatőröknek érdemes a programnak azt a működési módját választani, amelyik lépésről lépésre végigvezet a

banner elkészítési folyamán. Azoknak pedig, akik nem most készítik el életük első bannerét, szerteágazó menürendszer áll rendelkezésükre, hogy ki tudják használni a program minden lehetőségét.

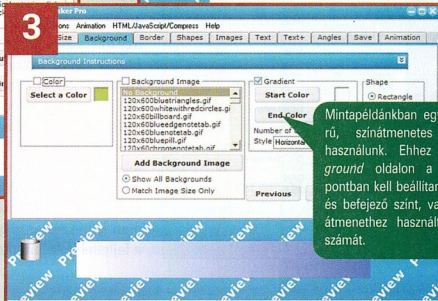
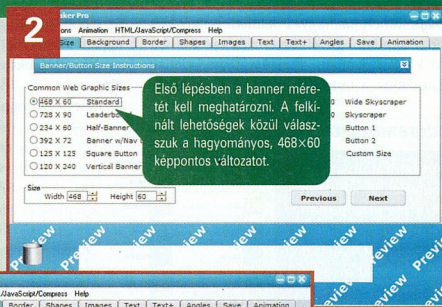
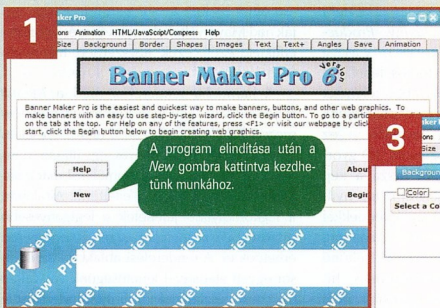
A méret a lényeg

A bannerek legfontosabb tulajdonsága a vízszintes és függőleges képpontméret. Mégpedig azért, mert a különböző weboldalakon egyforma méretű helyeket jelölnek ki a bannerek számára. Ezeket a felületeket általában váltakozva jelennek meg a hirdetések, ezért mindegyik grafikának ugyanakkorának kell lennie.

A bannerkészítés első lépésében tehát meg kell határozni, hogy mekkora csíkot szeretnénk létrehozni. A program 16 előre definiált méretet kínál fel, de egyedi képpontszámot is megadhatunk. Ha nincs vala-

Bannerkészítés a Banner Makerrel lépésről lépésre

Egyre többen készítenek saját weboldalt, amelyen nem azt más lapokon is hirdetni. A hirdetés jól bevált formája a banner, amelynek elkészítése a *Banner Maker Pro* programmal mindössze néhány egérgattintással áll.



mi különleges okunk, akkor a standard, azaz a 468×60 pontból álló képet érdemes választani. A kínálatban ezen kívül találunk fél- vagy negyed-, illetve álló banner méreteket és egészen kicsi, weblapra helyezhető gombokat is. A munkafület kiválasztása után következik a színek, grafikai megadása.

Hátterek, formák, keretek

A banner háttere lehet egyszerű, amelyet a szokásos windowos színpalettáról választunk, de alkalmazhatunk képet is. Ez lehet saját készítésű kép (vagy fénykép), de biztosan találunk az elképzeléseinkhez jól illő grafikat a Banner Maker Pro könyvtárban is, ahol 480 háttér közül választhatunk. A háttér megoldásának harmadik módja az úgynevezett *gradient*: itt két színt kell megadni, és a program ezek átmenetével tölti ki a felületet. Az átmenetek részletei között beállíthatjuk, hány lépésben jusson el a kitöltés a kezdő szintől a befejezőig és azt, hogy milyen stílusú legyen az átmenet. Ez többek között lehet vízszintes, függőleges, átlós, kör vagy ellipszis alakú. Ebben a menüpontban az utol-

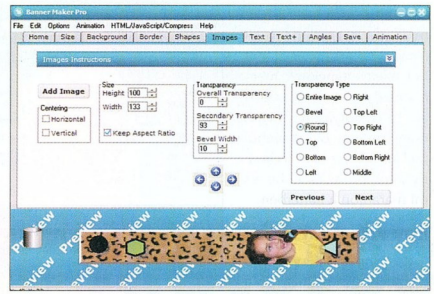


Csaknem félezer háttér közül választhatunk

só beállítás a banner formáját adja meg. A szokásos szögletes téglalapon kívül lekerekített sarkú, csillag, nyíl és sokszög formát is választhatunk.

A felépítmény

Amikor készen vagyunk az alappal, elhelyezhetjük a grafikai elemeket a képen. Ezek lehetnek szabványos mértani formák vagy saját képek is. Mindkét esetben beállíthatjuk a méretet és a pontos helyzetet. A mértani formák között téglalapot, ellipszist, nyilat és csillagot egyaránt találunk. Mindegyiknél megadhatjuk, milyen legyen a kerete, illetve mennyire legyen átlászó. Hasonló beállítás

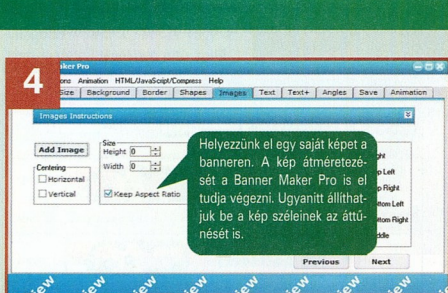


Mértani formákat és átméretezett képeket is elhelyezhetünk a banneren

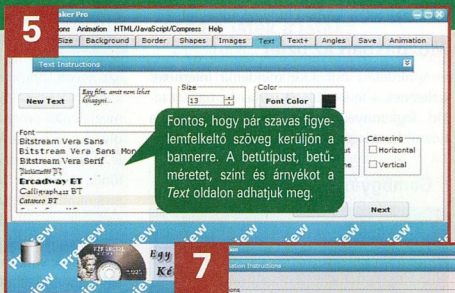
Mindig szem előtt

Szerkesztés közben mindig láthatjuk, milyen lesz az elkészült banner. A program ablakának az alján eredeti méretben jelenik meg a grafika, és azonnal változik a kép, ha valamit változtatunk a banner adatain. Így hamar észrevesszük, ha valamit elrontottunk.

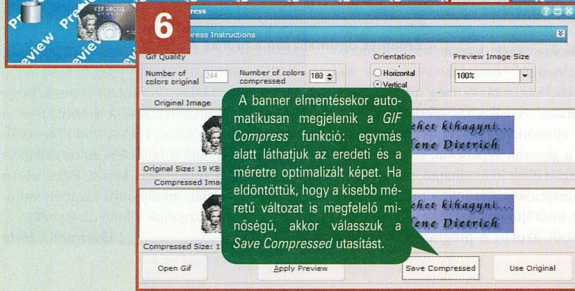
A nézőkép mellett egy kis szemeskosarat is találunk, ahová az egérrel tudjuk elhúzni azokat a képelemeket, amelyekre nincs szükségünk.



Helyezzünk el egy saját képet a banneren. A kép átméretezését a Banner Maker Pro is el tudja végezni. Ugyanitt állíthatjuk be a kép széleinek az áttűnését is.



Fontos, hogy pár szavas figyelemfelkeltő szöveg kerüljön a bannerre. A betűtípus, betűméret, színt és árnyékot a Text oldalon adhatjuk meg.



A banner elemtesorok automatikusan megjelenik a GIF Compress funkció: egymás alatt láthatjuk az eredeti és a méretre optimalizált képet. Ha eldöntöttük, hogy a kisebb méretű változat is megfelelő minőségű, akkor válasszuk a Save Compressed utasítást.



A már említett bannerváltoztatóból a mozgás kiválasztásával, egyetlen lépésben generálhatunk animált GIF képet.

ható paramétereket találunk a saját képek beillesztésénél is. A banner alapra helyezett elemeknek meghatározhatjuk a sorrendjét is. Ez befolyásolja majd, hogy melyik objektumból mekkora rész látszódjon, mi kerüljön az előtérbe, és mi maradjon a háttérben.

Egy szó, mint száz

A banner legfontosabb eleme természetesen a szöveg, a felirat. Mivel a méretből adódóan nincs sok helyünk, fontos, hogy az az egy-két szó, amelyet elhelyezünk a banneren, figyelemfelkeltő legyen, és pontosan leírja, mit talál majd a látogató, ha rákattint a hirdetési csíkra.

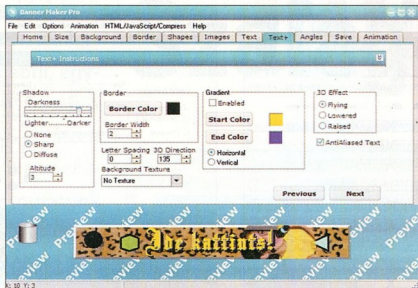
Persze az sem mindegy, hogyan néz ki az felirat: szabadon választhatunk betűtípust, -méretet és -színt. Az sem árt, ha a szöveg kiemelkedik a háttérből, ezért különböző stílusú árnyékkal is feldobhatjuk. Egy külön beállítási oldalon olyan feliratokat készíthetünk, amelyek ívben vagy teljes körben helyezkednek el.

Mozgásban az üzlet

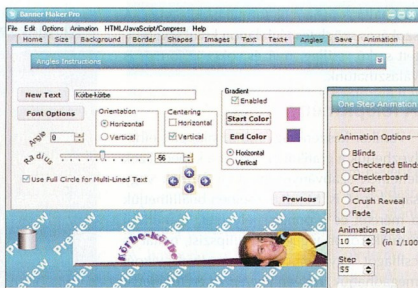
A hirdetési csíktól mindenki internetes üzletének a fellendülését várja. Az üzletet talán legkönnyebben úgy tudjuk mozgásba hozni, ha magát a bannert is mozgásba hoz-

Gombgyár

A Banner Maker Pro segítségével látványos gombokat is készíthetünk. Ehhez az első lépésben olyan munkaterület-méretet kell választani, amely a leginkább megfelel a weboldalra elkészült gomboknak. Az előre definiált méretek között három megfelelő is található (88×31, 120×90, 120×60). Mivel most nyomógombokról van szó, érdemes a lekeresítés és a térbeli kiemelés lehetőségeit is kihasználni. A gombok elkészítése ezután már pontosan úgy folytatódik, mint a banneré, itt sincs akadály a animált grafikáknak.



A szövegek tetszőleges karakterrel, méretben és színben jelenhetnek meg



Akár körbe is folytathatjuk a feliratot

zuk. A GIF formátumú képeknek van egy úgynevezett animált GIF változata, ami azt jelenti, hogy a fájl több képkockát tartalmaz, és a megjelenítő program ezeket olyan gyors ütemben veti le, hogy az mozgóképek tűnik. A Banner Maker Pro programban két módszer kínálkozik az animáció elkészítésére. A könnyebbik és gyorsabbik változatban csak egy bannert kell elkészíteni, és a program ehhez adja hozzá a különböző mozgókép-hatásokat. Ezek között lapozás, nyújtás, összehúzás, eltolás, robbantás és még sok más átmenet található. A választás eredményét itt is azonnal ellenőrizhetjük. Az animáció beállításainál a generált képkockák számát és a lépések között eltelt időt adhatja meg.

Az animációkészítés másik módja, amikor magunk készítjük el az összes képkockát, amelyekből azután a program egy animált

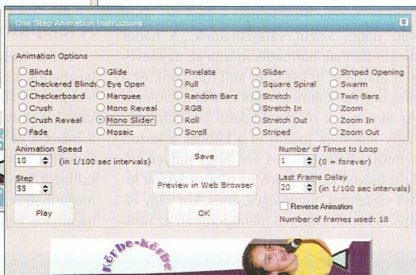
Próbadarab

A Banner Maker Pro programot mindenki kipróbálhatja a gyártó honlapjáról letölthető és a Computer Panoráma lemezmelletkétlen is megtalálható demó változattal. Ez a teljes értékű szoftver 15 napig ingyen használható.

GIF állományt hoz majd létre. Itt pontosan úgy kell eljárni, mint amikor rajzfilmet készítenek: az egymás után következő képeken mindig csak egy picit szabad módosítani ahhoz, hogy lejátsszaskor folyamatos mozgást lássunk.

Egy banner, sok változat

Az elkészült bannert több fájlformátumban is elmenthetjük. A legjobb választás természetesen a GIF, főleg ha animációról van szó. A program saját formátumban is képes menteni alkotásunkat, ami azért fontos, mert később ezt a változatot tovább tudjuk szerkeszteni.



Egyetlen gombnyomással is készíthetünk mozgóképet



Érdemes optimalizálni a grafika méretét

A Banner Maker Pro abban is segít, hogy látványosan alkalmazzuk a weboldalon a bannert. Képes olyan HTML kódot generálni, amely egy adott felületen automatikusan változtatja a megjelenő képet, vagy olyan területet definiál, amely attól függően változik, hogyan mozgattuk felette az egeret.

Gyarmati László



Képzeld el, hogy be-
sétálunk egy szobába,
ahol partnerünk
szenvetélyesen
ölelkezik valaki
mással. Csoda-e, ha
felmegy bennünk a
pumpa. De mi van
akkor, ha mindez
egy játékban törté-
nik meg velünk?



Játék: Second Life

Házasságtörés képzeltben?



Korábbi számainkban már többször bepillantottunk a tömegesen játszott online (szerep)játékok – angolul MMORPG-k – néha furcsaságokkal teli világába. Egyre inkább bizonyítást nyer, hogy az embereket leginkább azok a játékok és tévésorozatok kötik le, amelyek ugyanazt a hétköznapi életet elevenítik meg a képernyőkön, mint amit mi magunk is élünk a „kinti” világban – lásd a *Sims*-et vagy a kereskedelmi tévében futó, milli-



Pénc, pénc, pénc...

A Second Life a lehetőségek tárházát kínálja: építhetünk magunknak egy kacsalábon forgó palotát, táncos-zenés mulatóhelyet, vagy éppen egy gigantikus bevásárlóközpontot, de akár fákat is ültethetünk, vagy remeteségbe is vonulhatunk az erdőbe. Ahhoz, hogy megvethessük a lábunkat ebben a virtuális világban, földet kell vásárolnunk (valódi pénzéért) a többi lakostól vagy a gyártó cégtől, a *Linden Lab*tól – akár egy komplett szigetet is megvehetünk, amelyet azután felparcellázva adhatunk tovább! Az egyszeri vételi díj mellett havidíjat is kell fizetnünk érte. A játékot a <http://secondlife.com> címről tölthetjük le, és hét napig ingyenesen kipróbálhatjuk.

ók által naponta figyelemmel kísért szériákat. Ezt a tényt igyekszik meglovagolni a *Second Life* is, amelyben egy virtuális karakter bőrébe bújva élhetünk egy második életet. És ebben az online világban olyan gazságok is megeshetnek, mint a bevezetőben említett virtuális hűtlenség.

Egy más élet

A Second Life képzeletbeli világában saját földet vásárolhatunk, felépíthetjük álmaink házát, ruhatervezővé válhatunk, horgászhatunk, partikra járhatunk, bárókban tölthetjük

az estét – vagy akár csókolózhatunk, sőt le is feküdhetünk más virtuális szereplőkkel. Csakhogy nem mindenki örül neki, ha partnere – akárcsak virtuálisan is – megcsalja. Ezért ez az utóbbi lehetőség arra sarkallt egy-két élelmes játékost, hogy detektívként álljanak azok szolgálatába, akik kíváncsiak partnerük hűségére. Ezek a privát nyomozók még csalít is bevetnek egy-egy vonzó karakter személyében, amellyel próbára teszik a megbízhatóságot.

Meddig játék a játék?

Maggyűlölőnek a Second Life csupán egy játéknak tűnik, azonban ez így nem teljesen igaz, hiszen a virtuális világban köttetett kapcsolatok a való világra is kivételmentek. Lét-rejőhet egyszerű pajtáság, lojalitás, de akár szerelemre is gyűlölhatnak a játékosok. A különböző mentális szereplők eltérő helyen húzzák meg a határt azzal kapcsolatban, mi ildomos és mi nem az. Egyesek számára a játékban létesített szexuális kapcsolat mindig megmarad a virtualitás mezején, míg mások ezt már képtelenek játéknak tekinteni. Fogalmazhatnánk úgy is, hogy a játék az egyik csoport számára játék marad, a merő fantázia birodalma, míg a másik csoport nem kezeli ilyen könnyen az online világban történeteket. Egyes, vizsgálatokkal egyelőre alá nem támasztott feltételezések szerint viszont aki rendszeresen órákat tölt a játékban pusztán azzal, hogy ilyen jellegű kapcsolatokat próbál létesíteni, annak a valódi életben problémája lehet a párkapcsolatával vagy általában a kapcsolatokkal.

Csöndes Áron

LÖVÖLDÖZŐS

Star Wars: Battlefront 2



A tavaly megjelent *Star Wars: Battlefront* úde színfolt volt a nem túl fényesre sikerült *Star Wars*-játékok özönében. Bár sok újdonságot nem hozott, profin és élvezetesen tált többjátékos élményt kínál – a neves so-

Kiadó:	LucasArts
Fejlesztő:	Pandemic Studios
Honlap:	www.lucasarts.com

LÖVÖLDÖZŐS

Call of Duty 2

2003 egyik jól – ha nem a legjobban – sikerült lövöldözős játéka volt a *Call of Duty*, amely második világháborús hadszínterekre kalauzolta a játékosokat. Az alkotás egyik jellegzetessége az volt, hogy nem egy magányos hős szemzőgöből láttatta az eseményeket, hanem egy egész szakaszából – akikkel együtt kellett működnünk a sikerért. További különlegességnek számított a filmszerű játékélmény; az ősszel megjelenő második részben azonban már nem lesznek szriptelt jelenetek, hanem sokkal kötetlenebb játékmenetet kapunk: a pályák többféleképpen is teljesíthetők majd, ráadásul 50–200 százalékkal nagyobbak lesznek, mint az eredeti játékan. Az ellenfelek idegeit is „újrahunalozoz-



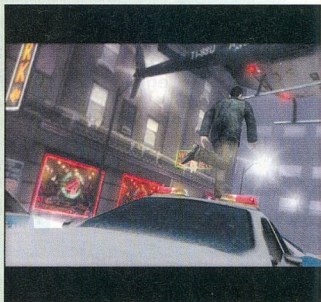
ták”, azaz okosabbak lesznek, mint eddig: tudják, hogyan kerüljük el a gránátokat, hűződjának fedezékbe, vagy kerüljenek az oldalunkba. Sőt, arra is képesek lesznek, hogy a füstgránátok és nagyobb robbanások okozta megromlott látási viszonyokat kihasználva ténykedjenek. Rendkívüli jelentőséget kapnak majd a harctéren folytatott párbeszédek – azok a jelzésekű szavak, félmondatok, amelyek komoly előnyhöz juttatnak minket, hiszen nem vagyunk képesek egymagunk mindent átlátni, ami a csata hevében történik. A stúdióban 20 ezer sornyi dialógust rögzítettek már a játékokhoz.

Kiadó:	Activision
Fejlesztő:	Infinity Ward
Honlap:	www.callofduty.com

KALAND

Fahrenheit

A kalandjátékok szerelmesei most igazán örülhetnek: a *Fahrenheit* páratlan, rendkívül ötletes és újszerű alkotásnak ígérkezik. A játékban olyan szereplő bőrébe bújunk, aki egyszerre csak teljesen váratlanul transzba esik, és meggyilkol valakit. Feladatunk természetesen az lesz, hogy kiderítsük: mi készítette minket erre a borzalmas tetre.



A játék izgalmát fokozza, hogy a fejlesztők egyfajta interaktív film főszerepét osztják ránk: az irányítással életszerűséget kívánnak csempészni a játékba. Így például a fizikai erőfeszítést megkívánó tetteknel gyorsan kell nyomkodnunk a gombokat, emellett lesznek akciójelenetek is, amelyek ügyességünket teszik próbára, de a közelharc és boks se marad ki. A másik érdekesség, hogy a veszélyt osztott képernyőn látjuk közeledni: ha például egy rendőr közeledik felénk, a képernyő másik felén nyomon követhetjük, ahogy megindul, és egyre közelebb ér hozzánk. Ez módot ad arra, hogy kellő időben megtegyük az övintézkedéseket.

A játék kétségkívül legizgalmasabb mozzanata, hogy tetteink közvetlenül befolyásolják a történet alakulását. Gyakorlatilag az ősidők óta várt szabad játékmenet valósul meg az ígéretek szerint: mindig több lehetőség közül választhatunk, és a sztori a döntéseink függvényében rajzoldódik ki. Igen nem csoda, ha többféle befejezése is lehet az igen érdekesnek ígérkező történetnek, ami növeli az újrajátszhatóság értékét. A hangulaton valószínűleg az is sokat mond majd, hogy a zenét az *Angelo Badalamenti* jegyzi, aki a *Twin Peaks* muzsikáját is szerezte.

Kiadó:	Atari
Fejlesztő:	Quantic Dream
Honlap:	www.fahrenheitgame.com

Az ötlet eleinte merőben agyamentnek hangzik: Lego Star Wars-játék számítógépen, amelyben minden Lego-elemből épül fel! Azonban a meglepődés csak rövid ideig tart, ugyanis a játék hamar magába szippantja a gyanútlan játékosokat – és nem csak a gyerekek (akiknek eredetileg készült). A történet az első, második, sőt a harmadik(!) részt dolgozza fel. Az egyes epizódok több fejezetre vannak tagolva, s ezek mindegyike a filmek emlékezetes pillanatait kelti életre. Egyszerre egy karakter irányítunk, azonban mindig van mellettünk legalább egy társ, de sokszor több is. Szabadon váltogathatunk közöttük, ami roppant hasznos, mivel mindegyik karakter más és más képességekkel rendelkezik. Általában ezekre a képességekre alapozva teljesíthetjük a fejtörőket. Persze nemcsak fejtörőkben lesz részünk, hanem például főellenfelek (Darth Maul, Jango Fett) elleni intenzív csatákban is.

A tényleges játékmenet felettebb élvezetes, bár egy kicsit könnyű: egy ügyesebb játékos gyakorlatilag néhány óra alatt végigviheti. Igazán hibázni sem lehet...



A játék előre haladtával további karakterekre teszünk szert, akikkel visszatérhetünk a korábbi pályákra. Itt azután olyan területekre juthatunk, amelyeket az eredeti csapat tagjaival nem tudtunk elérni. A grafika nem a legmodernebb, de kellően hangulatos – a hangok pedig minden kétséget kizáróan Star Wars-ossá formálják az élményt.

Kiadó:	EIDOS
Fejlesztő:	Traveller's Tales
Honlap:	www.legostarwarsthevideogame.com
+	élvezetes, hangulatos, egyszerű játékmenet
-	lehetne hosszabb

TAKTIKAI LÖVÖLDÖZŐS

SWAT 4

A SWAT első része 1995-ben jelent meg, s hamarosan követte a második rész. Bár a sorozattal duzzadt alkotás első két tagja stratégiai/taktikai jellegű játék volt, az 1999-ben nyilvánlagó látott harmadik résztől már egyértelműen FPS-sé alakult a játék. Talán senkit nem ér meglepetésként, hogy a legújabb rész a játékmenet szempontjából a harmadik nyomdokában jár. Egy kis SWAT-egység parancsnokát alakítjuk, akinek vezényletével a legveszélyesebb rendőri feladatokat kell megoldania az ottágu csapatnak. Ezek a meghűsített ékszerablástól kezdve, a „nagyvadak” letartóztatásán át az illegális kaszinóban történő razziaig számos izgalmas helyzetet felöllelnek. Aki a Counter Strike-hoz szokott, jobb ha visszavesz: a SWAT nem a féktelen lövöldözésről szól,



sokkal inkább a taktikusan átgondolt, minél simábban pergő intelligens akcióról. Általában anélkül kell elkapnunk a rosszfiúkat, hogy mindenkit azonnal lepuftatnánk. A küldetések végén pontoznak minket aszerint, milyen hatásokkal oldottuk meg a feladatot, és a sikeres megbiliencselésért több pont jár, mint a gyilkolásért.

Az ellenfelek és a túsok intelligenciája elég változatos: néha okosan cselekednek, néha látszólag átgondolatlanul.

Kiadó:	Vivendi
Fejlesztő:	Irrational Games
Honlap:	www.swat4.com
+	magával ragadó játékmenet
-	grafikailag kissé idejétmúlt

STRATÉGIA

Empire Earth II

A Stainless Steel 2001-es alkotása is megkapta a maga folytatását, amit már nem az eredeti fejlesztőgárda, hanem a Mad Doc jegyez. A játékot tovább árnyalták, újabb lehetőségekkel ruházták fel, ami egyenesen kolosszálissá tette az addig sem kis falatnak tehető alkotást. Egyet már jobb, ha az elején tudunk: időt kell szánunk a játék mechanikájának kiismerésére, de ha ezt megtesszük, igen élvezetes, akár függőséggel is járó stratégiai élmény lesz a jutalmunk. Témáját illetően a játék ugyanaz, mint az előző: az emberiség félmillió éves fejlődéstörténetét játszhatjuk végig 15 korszakra darabolva, 14 választható civilizáció-



val. Valamennyi korszaknak – kezdve a primitív ősember kultúrájától a jövőbeli robotcsatáig – saját találmányszálja van. A kezelőfelület számos újításon esett át, melynek legjellegzetesebb ismérve a kép a képből megoldás. Ezzel egy időben figyelemmel kísérhetjük a több helyszínen végbemenő történéseket.

A játékmenet illetően nem történtek jelentős változások – elég meggyőző, kivéve a néha bekövetkező útvonal-keresési problémákat. Remekül sikerült az ellenséges MI: a számítógép ügyesen rendez el városait és a védekezést szolgáló eszközeit. Ráadásul a gép agresszív, még könnyű fokozat is.

Kiadó:	Vivendi
Fejlesztő:	Mad Doc Software
Honlap:	www.empireearth2.com
+	áryalt, gazdag, kiforrott játékmenet
-	szégyemes hanghatások, a grafika maradt a régi

JELSZÓRENDSZEREZŐ

Account Logon 2.5

A szélessávú internetelés rohamos terjedésével egyre többen és többen fedezik fel a világháló előnyeit. A weben elérhető szolgáltatások között azonban szép számmal akad olyan, amelynek igénybeviteléhez regisztráció szükséges. Gondoljunk csak például az e-mail címek webes felületére, a fórumokra, az internetes boltokra vagy akár a különféle ismerkedést, kapcsolatteremtést szolgáló site-okra. Előbb vagy utóbb mindenki számára eljön az idő, amikor már túl sok felhasználói név-jelszó kombinációt kellene észben tartani. Ilyenkor tehát kitűnő szolgálatot egy jelszórendszerző alkalmazás, mint amilyen például az *AccountLogon*.

A program igazán egyszerűen tanítható meg az egyes elérések pontos menetére. Csupán jelezni kell az alkalmazásnak, hogy új tételt szeretnénk hozzáadni, majd a szokásos módon be kell jelentkeznünk, például e-mail címünk webes felületére. Az *AccountLogon* megjelenése közben figyel, megjegyzi lépéseinket. (A művelet közben mindössze két OK gombbal kell többet megnyomnunk.) Ha legközelebb ugyanerre az



oldalra látogatunk, elegendő a mesterkulcs begépelése után az *AccountLogon* listájáról kiválasztani a megfelelő bejegyzést, és a *Login* gombra kattintani. Mivel a jelszavak külön fájlba kerülnek, arra is van megoldás, ha egy adott PC-t többen is használnák: mindenkinek lehet saját jelszógyűjteménye.

Forgalmazó:	Rhodes Software
Jogállás:	próbaverzió (30 napos)
Internet:	www.accountlogon.com
+	több jelszóállományt is kezel kezelése gyerekjáték
-	csúnyácska néha picit lassú

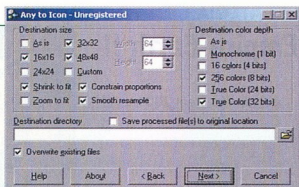
IKONKÉSZÍTŐ ALKALMAZÁS

Any2Icon

Lassan már Dunát lehet rekeszteni az olyan programokkal, amelyek az ablakos operációs rendszer minél otthonosabbá tételéhez segítenek hozzá, például az ikonok és a mappák ábráinak megváltoztatásával. Hiába azonban minden igyekezet, ha ezen szoftverek számára nem áll rendelkezésre megfelelő alapanyag, azaz nincsenek használható ikonjaink (vagy éppenséggel vannak, ám azok ugyanígy nem hozhatnak semmilyen személyes értéket, mint a Windows saját, beépített ikonjai).

Szerencsére segítségünkre siet az *Any2Icon* programcska, amely nevének jelentése szerint arra is használható, hogy mindenféle „nyersanyagból” miniatűr képeket készítsünk.

A program kezelése nagyon egyszerű: az átalaktatni kívánt állományokat először is importálnunk kell. Ha a fájlok ugyanabban a könyvtárban találhatók, egyszerűbb dolgunk lesz, lévén hogy könyvtárakat is „be-húzzhatunk”. (A shareware verzió harmincszor indítható, és egyszerre öt kép átalaktatására képes.)



Ha továbblépünk, néhány apróságot kell beállítanunk, például az ikonok méretét, az átmeretkezés típusát és a használni kívánt színezetiséget. A nem pontosan négyzet alakú képre vonatkozóan azt is megadhatjuk, hogy a miniatűr kitöltse-e a teljes ikonméretet, és ha igen, miként. Az utolsó lépésben adhatjuk meg, hogy hová kerüljenek az átalaktított fájlok.

Forgalmazó:	Aha-soft
Jogállás:	próbaverzió (30 futtatás)
Internet:	www.aha-soft.com
+	kis méret relatívan sokféle opció
-	túlsgöngyölgősen monoton funkcionális kezelőfelület

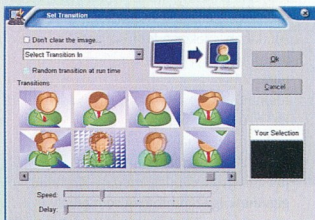
KÉPERNYŐKIMÉLŐ-KÉSZÍTŐ

Easy ScreenSaver Studio

Ha kevés munkával szeretnénk személyes megjelenésű képernyőkímélőt készíteni, érdemes kipróbálni a *DDSoft* programozói által készített *Easy ScreenSaver Studio* programot.

A program meglehetősen apró méretű. Használatával kapcsolatban biztosan nem adódik majd semmiféle nehézség, ha a tervezés rövid procedúrája során a varázsló segítségét is kérjük.

Az elkészítendő mű nevét még a folyamat elején kell megadnunk. Rövid leírást is mellékelhetünk, és ekkor választható meg az alap színe is. Ha szeretnénk, készíthetünk olyan típusú képernyővédőt is, amely csak a billentyűzettel inaktíválható.



Ha a fenti beállításokkal megvagyunk, követhet a kiválasztás. A program kevés, mindösszesen kétféle formátumot támogat (JPEG, BMP), viszont emellett még bármilyen TWAIN eszközzel is kompatibilis.

A képek megjelenítési ideje 1 másodperc és (gyakorlatilag) a végtelen között szabályozható. A program rettegét átmeneti effektust ismer, amelyek között néhány igazán látványos is akad. Véleményünk szerint azonban nem érdemes egyet kiemelni, sokkal hasznosabb, ha minden esetben véletlenszerű váltást alkalmazunk.

Ha akarjuk, választhatunk alafestő zenét is (itt már többféle, többek között MP3 és MIDI típusú állományok közül válogathatunk).

Végezetül pedig a képernyővédőből való kilépést jelszó megadásához is köthetjük, valamint – arra az esetre, ha művünket mondjuk az internetre is feltennénk – a készítő személyét illetően is megadhatunk néhány információt (készítő neve, e-mail címe, honlapja).

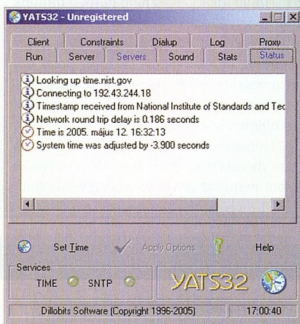
Forgalmazó:	DDSoft
Jogállás:	próbaverzió (30 napos)
Internet:	www.dd2002.com
+	több mint 30-féle átmeneti effektus jelszavas védelem
-	csak JPEG- és BMP-támogatás néhány opció jó eldugtak

YATS32

A Windows XP és a 2003 Server különféle változatai már csuklóból képesek arra, hogy a rendszer óráját az interneten keresztül elérhető szerverek információi alapján időről időre pontosítsák. Sajnos azonban a beépített funkció nem elég hatékony, mert például egy vállalat tűzfalon már nem képes át-hatolni, és arra sincs felkészítve, hogy mi legyen a teendő az olyan esetekben, ha az ellenőrzés időpontjában nem vagyunk felcsatlakozva.

A Dillobits Software meglehetősen furcsa nevű alkalmazása, a YATS32 lehet a megoldás, amely a fenti két probléma orvoslása mellett számos további opció beállítását is lehetővé teszi.

A lehetőségeket a program megírói összesen 11 csoportba gyűjtötték. Mint már említettük, az alkalmazás proxyserveren keresztül is képes kapcsolatot teremteni a szerverekkel, amelyek listáját természetesen magunk is bővíthetjük, off-line helyzetben pedig egy kiválasztott kapcsolatot automatikus tárcsázására is lehetőség nyílik.



Kiválasztható, hogy a YATS32 bizonyos időközönként vagy pedig a rendszer (netán az internetkapcsolat) indítása után ellenőrizze, hogy van-e eltérés a rendszer ideje és a pontos idő között. Ha szeretnénk, a program hangjelzéssel tudatja a sikeres beállítást. Talán ennél is érdekesebb, hogy azt is kérhetjük, hogy csak akkor állítsa be a pontos időt, ha mondjuk 3 percnyi a pontatlanság.

Forgalmazó:	Dillobits Software
Jogállás:	próbaverzión (30 napos)
Internet:	www.dillobits.com
+	rengeteg opció mindenféle környezetben működik
-	nincs magyar nyelvű változata a változtatások mentése nem automatikus

Teszt

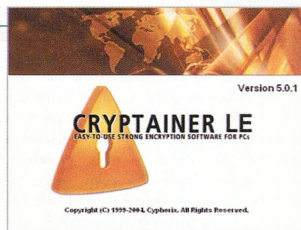
FÁJLTITKOSÍTÓ

Cryptainer LE 5.0.1

Bizony mindenki számítógépén található néhány olyan állomány, amelyet semmiképpen sem szeretnénk, hogy illetéktelenek kezébe kerüljön. A Cryptainer LE segít az ilyesfajta fájlok védelmében, ráadásul oly módon, hogy azok szükség esetén továbbra is bármikor elérhetők.

Az alapötlet természetesen nem újeleltű: az alkalmazás telepítés után egy virtuális meghajtót hoz létre, a tényleges adatokat pedig egy kijelölt helyen – akár a C: meghajtón – raktározza el, természetesen titkosított formában. A 128 bites algoritmus garanciát jelent arra, hogy az adatok visszafejtése – ésszerű időn belül legalábbis – lehetetlen legyen.

Az első induláskor állíthatjuk be a kívánt meghajtoméretet (amely ennél a verziónál 25 Mbájt lehet, a fizetős változatokban pedig konstrukciótól függően 500, 5000 vagy 50 000 Mbájt), valamint azt, hogy az adatok fizikailag melyik meghajtó melyik állományába kerüljenek. Választanunk kell jelszót is, amit jegyezzünk meg jól, mert a program valamennyi indításakor szükségünk lesz rá.



A fejlesztők úgy készítették el a programot, hogy a virtuális meghajtó csak abban az esetben látszik, ha fut is az alkalmazás. Ilyenkor egyébként a program a tálcára ül, így az ikonja révén akár közvetlenül is hozzáférhetünk a titkosított adatokhoz, valamint a beállításokhoz.

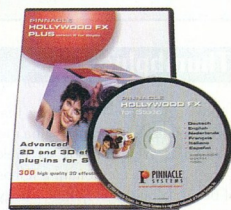
Forgalmazó:	Cypherix
Jogállás:	freeware
Internet:	www.cypherix.com
+	egyszerűen kezelhető e-mail csatolmányok titkosítására is használható
-	maximum 25 Mbájtos lemezt kiterítünk csak egyféle algoritmust ismer

PLUGIN A PINNACLE STUDIOHOZ

Pinnacle Hollywood FX Plus 5.5

A nyaralásról készített videofelvételék szerkesztésekor a kész anyagot különféle átmeneti effektusokkal dobhatjuk fel. A megfelelő átmeneti hatás kiválasztása ugyanakkor a legnehezebb feladatok egyike, hiszen nem lehet csak úgy odadobni valamit, olyan effektusokat kell találni, amelyek illeszkednek a felvétel hangulatához.

A Pinnacle cég éppen ezért elkészített egy gyűjteményt, amely jobbnál jobb 2D-s és 3D-s hatásokat tartalmaz, nem is akármennyit, hanem kerekén 300 darabot. Az összeállítás stílusosan a Hollywood FX Plus nevet kapta, és jelenleg az 5.5-ös verziószámmal jár. A pluginok (merthogy ilyesfajta bővítekről van szó) a Pinnacle Studio 8-as, 9-es és 9 Plus verzióához egyaránt használhatók (természetesen a 9-es verzió magyar változatával is). A néhány perces telepítési procedúra után az új átmeneti hatások a Studio alkalmazáson belül az eddig megszokott helyről érhetők el; csupán a legördülő lista egészül ki néhány új ponttal. Véleményünk szerint a kiegészítések néhány helyen több kategóriába kerülhetek volna, így a rengeteg effektus könnyebben át-

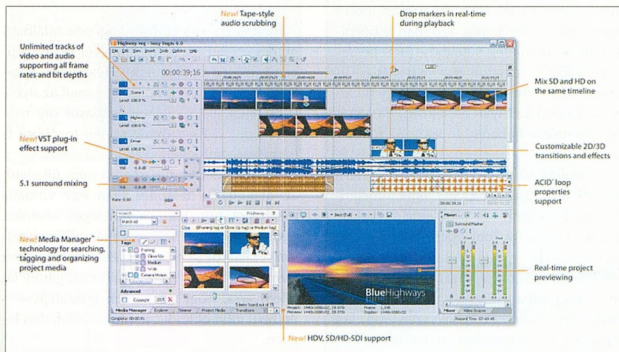


tekinthető lenne. Hobbis szerkesztőalkalmazásról lévén szó, azoknak sem kell aggodniuk, akiknek az otthonában szerényebb képességű PC lapul, hiszen a Studio 9 nem való idejű szerkesztőprogram.

Forgalmazó:	Axico Kft.
Jogállás:	fizetős program
Internet:	www.axico.hu
+	300-nál is több effektus 6tletes megoldások
-	az előnézet néha döcögős néhány effektuscsoport nehezen áttekinthető

Sony Vegas 6 és DVD Architect 3

Ha video- és DVD-editálásról van szó, mindig erősen megoszlanak a vélemények a felhasználók között. Az egyszerűség (és a gyakori lefagyásokat) kedvelők esküsznek a Windows XP Movie Makerre, mondván, hogy nagyon egyszerű kezelni, mégis viszonylag látványos dolgokat lehet vele készíteni. Az igényesebb felhasználók már komplexebb alkalmazásokat használnak: legtöbbször az Adobe Premiere-t és valamilyen DVD-ménüszerszert. Ha azonban kíváncsi vagyunk arra, hogy mit is használnak a profik (és a fanatikus amatőrök), akkor érdemes egy pillantást vetnünk a Sony legnépszerűbb videoeditáló csomagjára, amely a *Sony Vegas 6* editort és a *DVD architect 3* nevű szoftvert egyaránt tartalmazza. A Vegas 6 első elindítása után könnyen el lehet a kedvünk az egészről, lévén, hogy ez az alkalmazást viszonylag bonyolult felülettel áldotta meg a sors (illetve a Sony fejlesztői). Ez a bonyolultság azonban nem is olyan véres: egyszerű szükség van rá a funkciók gazdagsága és a szoftver nagy tudása miatt (ez nem a Movie Maker ©), másrészt a felület logikus és könnyen kezelhető: egy kis gyakorlás, és máris otthonosan mozoghatunk benne. Megjéjdi tehát nem kell, kísérletezzünk bátran a Sony Vegasszal, elrontani nem tudjuk – a jelenleg a piacon levő vágószoftverek között, legalábbis a lefa-



gyások tekintetében, a Vegas a legstabilabb.

Ha esetleg már használtunk valamilyen professzionális vágóprogramot, akkor is érdemes megfontolnunk az áttérést (annak ellenére is, hogy a Vegas felülete nagyban eltér a szabványoktól, a 'Premiere'-es GUI-tól), hiszen ezzel az alkalmazással rengeteg olyan szolgáltatást kapunk, amit sehol máshol nem találhatunk meg.

Ezek főleg kényelmi szolgáltatások és effektek, a legtöbbje azonban nagyon okos találmány. Jó példa erre a „real time comment”, amellyel a vágatlan (vagy vágott)

anyagba valós időben (azaz lejátszás alatt) tehetünk megjegyzéseket és kommentárokat az idővonalra, vagy a VST support, amellyel VST pluginokat használhatunk filmünk audiosávjának effektesítésére. Természetesen korlátlan számú video- és audiosávot használhatunk, érdekes újítás viszont, hogy ebben a szerkesztőben rengeteg paraméterezést hajthatunk végre a sávokon – nem kell a menükben bökláskozni.

A leghasznosabb jellemző, amellyel a Vegas dicsekedhet (más hasonló szoftverek viszont nem), az a *Media Manager* nevű al-

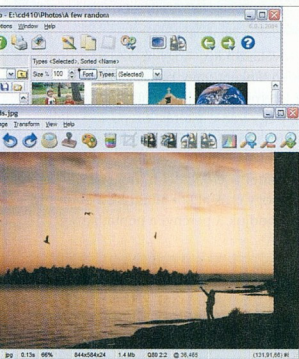
Thumbplu 7

Ismét egy szoftver, amely az Irfanview és az AcdSee egyeduralmát óhajtja megtörni! A *Thumbplu* szolgáltatások és funkciók hegyeivel próbálja elcsábítani a felhasználókat jól bevált képnézegetőjükkől – hogy ez sikerül-e, az teljesen subjektív, van aki szereti, ha funkciók százaival kényeztetik, és van, aki nem...

A szoftver alapvető felülete teljesen meg egyezik a hagyományos képnézegető és rendszerező szoftverek küllemével. És ez így is van rendjén, hiszen ezzel nagymértékben megkönnyítik a felhasználó dolgát az esetleges átállás során. A különbségek a mindennapi használat során realizálódnak: a *Thumbplu* sok olyan funkciót tartalmaz, amelyet az egyeduralmú image-viewer szoftverek nem. Ennek megvan az a nagy előnye, hogy gyakorlatilag ki sem kell lépniünk a programból, ha valamilyen grafikai vagy webes munkát végzünk: mindent meg-

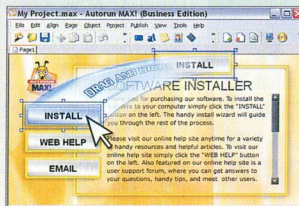
találhatunk valamelyik menüben vagy almodulban. A képek rendszerezése és „nézetgetése” a szokásos módon történik, előnézeti képekkel, mindenféle kategorizálási lehetőséggel. És persze az elmaradhatatlan „tree” alapú fájlbalokkal a bal oldalon.

Ha azonban a képedítési funkciókhoz navigálunk, akkor meglepve tapasztalhatjuk, hogy itt már olyan finomságok is helyet kaptak, mint például az alfacsatorna-támogatás: 24 és 48 bites képekhez jeleníthetjük meg az alfacsatornát, sőt a *Thumbplu*son belül is készíthetünk ilyen réteget a képekre. Ráadásul sok kényelmi



funkciót is kapunk: vörösszem-eltávolítás, különböző (meglepően jó) filterek a képek effektesítéséhez, hisztogram és autocrop stb.

Autorun Max



Talán nem volt nehéz kitalálni, hogy az Autorun Max olyan segédprogram, amellyel autorunus CD-ket és DVD-ket készíthetünk. Ilyen lemezeket persze ezerefelé állíthatunk elő, ha azonban a könnyű (sőt a legkényesebb) megoldást keressük, akkor az Autorun Maxszal garantáltan jól járunk. Minden funkciót egy varázslón keresztül érhetünk el; nincs más dolgom, mint megadni az alapvető adatokat, kiválasztani pár képet vagy menügombot, és máris kész az automata CD-ROM. Ha esetleg bonyolultabb CD- vagy DVD-keretszoftvereket szeretnénk készíteni, akkor sincs gond: az Autorun Max minden olyan opciót támogat, amire csak szükségünk lehet (installálás, élő weblinkek a felületen, egérezékeny területek stb.), ráadásul még az ilyen komplikáltabb dolgokhoz sem kell tudnunk programozni: ebben az esetben is minden a varázslón keresztül bonyolódik.

Ennek a nagy „varázslatnak” persze megvan a hátránya is: ha elkészítünk három-négy ilyen felületet, akkor bizony előbb-utóbb észre fogjuk venni, hogy nem sokban különböznek egymástól, bármennyire is megpróbálunk kreatívak lenni. Hát igen, az egyszerűség átka!

Ha még kényelmesebbek vagyunk, akkor használhatjuk az előre beépített mintafájlokat is, némelyik egészen igényes.

modul: egy komplex „mini alkalmazás” a Vegason belül. Azt a célt szolgálja, hogy a projektekhez használatos fájlok (képet, videót, hangot, effekteket vagy akár ACID loopokat) könnyen rendezhessük, használhassuk és importálhassuk. A Media Manager részletes kereséssel (szűrőkkel), előnézeti lehetőséggel és még sok extra funkcióval rendelkezik – ha nagyszabású „mozit” akarunk készíteni, akkor nélkülözhetetlen.

A legmeglepőbb azonban az, hogy a Vegas mindent valós időben renderel (az effektusokat is), ráadásul teszi mindezt igen imponáló sebesség mellett. S ha mindez még nem lenne elég, a csomagban megtalálhatjuk a *DVD Architect 3-at* is, amellyel teljesen professzionális DVD-menüket készíthetünk.

Rendszervetelmény:
Windows XP/2000

Tudásszint:
8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:
Próbaverzió

Információ:
<http://mediasoftware.sonypictures.com/>

Megjegyzés:
Tökéletes választás, profiknak is.

Mind-mind olyan funkciók, amelyek általában csak a komolyabb képszerkesztőkben vannak jelen. És persze ezzel a szoftverrel is készíthetünk slideshow-t vagy webes thumbnail-oldalakat.

Rendszervetelmény:
Windows XP/2000

Tudásszint:
8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:
Próbaverzió

Információ:
<http://www.cerious.com>

Megjegyzés:
A CD adatbázis-készítése nagyon hasznos lehetőség, ha több lemezen tároljuk képeinket.

Rendszervetelmény:
Windows XP/2000

Tudásszint:
8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:
Próbaverzió

Információ:
<http://www.autorun.com>

Megjegyzés:
Az Autorun programok ma már nem hiányozhatnak egy profi CD-s kiadványról.

ACID 5 PRO

Ha komolyan foglalkozunk multimédia-fejlesztéssel (film, web vagy egyéb multimédiás felületek), akkor előbb-utóbb találkozhatunk egy olyan projekttel is, ahol zenére lesz szükségünk. A dolog azonban nem úgy működik, hogy fogjuk kedvenc Paul McCartney slágerünket, és bevágjuk a kész mű alá – szerzői jogvédelem is van a világban... Kénytelenek leszünk tehát úgynevezett „Royalty Free” zeneszámokat használni, ilyet azonban csak akkor tudunk előállítani, ha egész véletlenül zeneszerzők is vagyunk (jogdíj nélkül csak a saját kompozíciót használhatjuk fel szabadon munkáinkban).

Zeneszámokat komponálni azonban nem egyszerű dolog (ezért van is, hogy például Madonna vagy Gyöziké sem saját maguk írják a slágereiket...), így – hacsak nem va-



gyunk zeneszerző zenék – kénytelen leszünk szoftveres segítséghez folyamodni. Az ACID 5 pontosan erre a célra készült: ezzel a szoftverrel „loop”-ok, azaz „zenei hurkok” segítségével állíthatunk össze kész zeneszámokat, mintha csak legőznánk. A legjobb az egészben, hogy a programban található több mint ezer darab ilyen „loop” teljesen royalty free.

Rendszervetelmény:
Windows XP/2000

Tudásszint:
8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:
Próbaverzió

Információ:
<http://mediasoftware.sonypictures.com/>

Megjegyzés:
Nem csak remixek készítésére alkalmas, hanem MIDI hangszerekkel való felhasználásra is.

Ulead VideoStudio 9



Ha valaki elrettent a Sony Vegas rengeteg funkciójától, viszont nem óhajt beruházni egy (elégg drága) Adobe Premiere megvásárlásába – nos akkor sincs vétség, még mindig van egy megoldás, hogy igényes formában megvágjuk és „felefelekezzük” családi videófelvételeinket.

A Ulead mindig is híres volt egyszerűen kezelhető, mégis nagyszerű, közép kategóriás szoftvereiről: nincs ez másként a VideoStudio esetében sem. Fényévekkel jobb, mint a Movie Maker, és már majdnem olyan jó, mint egy iGaz, profi vágószoftver. A kezelhetőség és a felület viszont nagyon egyszerű, mondhatni gyerekjáték filmek editálni ezzel a szoftverrel. A beépített effektsok kicsit ugyan idejétmúltak (olyan igazi vidéki kábeltelevízés életérzés...), viszont egyszerűen inzerálthatók és nem igényelnek túl erős PC-t.

A kezelőfelület egy egyszerű idővonalon alapszik, mint minden ilyen szoftver, a VideoStudio esetében azonban nem találkozhatsz extra funkciókkal és ablak töm-

kegével. A nyersanyag ablakból egyszerűen „behozogathatjuk” az idővonalra családi felvételeink darabkát, s ha akarjuk, rakunk közéjük pár effektust, végül az audiosávba importálunk egy darabot kedvec MP3-gyűjteményünkéből (ha jobb minőséget akarunk, akkor előtte konvertáljuk át WAV-re). Legvégül pár feliratot helyezünk el a képernyőn, esetleg a végére egy sáblista – és máris készen van a megvágott családi videó, viszonylag igényes megvalósításban. Sajnos a VideoStudio hajlamos lefagyni, főleg, ha nagyon nagy fájlokkal (pl. egy háromórás nyersanyaggal) dolgozunk.

Rengeteg előre beépített kis effektust, illetve izgó-mozgó példafájl találsz, amelyekkel tovább színesíthetjük valószínűleg amúgy is elég színes családi felvételeinket. Kezddőkné ideális!

Rendszerkövetelmény:

Windows XP/2000

Tudásszint:

8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:

Próbaverzió

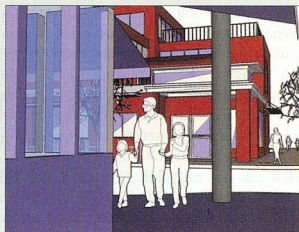
Információ:

<http://www.ulead.com>

Megjegyzés:

Az új verzió is hozza a Uleadtól megszokott kiváló minőséget.

SketchUp 4.0



A dizájnerek nagy öröme a SketchUp már a negyedik verzióját tart. Ez a szoftver a különböző vizuális tervek igénylő munkák korai fázisában segít: tulajdonképpen a papír és a ceruza XXI. századi megfelelője. Legyen szó akár milyen jellegű munkáról (építészet, internet, játék- vagy médiafejlesztés), a SketchUp segítségével könnyedén papírra, illetve képernyőre vehetjük első elképzeléseinket, majd igényes formában prezentálhatjuk. A szoftver kezelése egyszerű – persze ez nem egy tervező, hanem egy projektbemutatót készítő szoftver.

Rendszerkövetelmény:

Windows XP/2000

Tudásszint:

8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:

Próbaverzió

Információ:

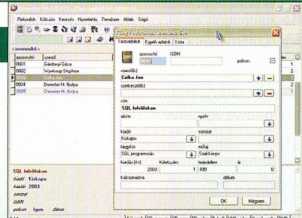
<http://www.sketchup.com>

Megjegyzés:

Viszonylag egyszerűen kezelhető, mégis sokoldalú program.

Könyvtár 4.2.0.122

Régebben már vendégeskedett lemezünkön a Jomagam-féle rendkívül hasznos kis szoftver, amely egy otthoni és kiskönyvtári célra kifejlesztett könyvtárprogram. Segítségével nyilvántarthatók a könyvek, a Video CD-k, a DVD-k, a bakelitlemezek, a zenei gyűjtemények és a videokazetták. A legújabb verzió nemcsak külsejében változott (alkalmazkodva a Windows XP-hez), hanem immár listák készítésére is alkalmas, sőt, új HTML alapú Sógó is kapott, használatának gyorsabb elsajátításához. A programnak egyébként létezik egy továbbfejlesztett verziója, amely azonban már nem ingyenes. A



Kiskönyvtár program küllemében hasonlít az otthoni felhasználásra készült – és ingyenes – Könyvtár programra, azonban tartalmaz tagnyilvántartást, kölcsönzés-nyilvántartást is. A Kiskönyvtár program próbaverzióját a www.jomagam.hu címről tölthetik le, míg a

Könyvtár program legújabb, teljes verziója lemezünkön is megtalálható.

Rendszerkövetelmény:

Windows9x, ME, NT, 2000, XP

Tudásszint:

8/10 haladó

Regisztrációs kulcs:

Ingyenes, az interneten keresztül

Információ:

www.jomagam.hu

Megjegyzés:

Tökéletes otthoni könyvtársó

Tájéoló

Virtuális barangolásaink során eljutunk az inkák földjére, s felfedezzük Prága műemlékeit. Madártávlatból csodáljuk meg hazánk műemlékeit, s megismerkedhetünk Kecskemét látnivalóival, valamint első világháborús katonai emléktárgyakkal.

Az inkák földjén

Az inkák földje Dél-Amerika harmadik legnagyobb országa, mely mind kulturális, mind természeti látnivalókban bővelkedik. Peru Chilével, Bolíviával, Brazíliával, Kolumbiával és Ecuadorral határos. Területe három nagyobb egységre oszlik: az Andokra, az Amazonas-medencére és a Csendes-óceán partján fekvő hosszú, keskeny, sivatagos övezetre. Négy-hatezer méter magas hegycsúcsok, sivatagok, őserdők egyaránt megtalálhatók itt, valamint olyan gyönyörű és rejtélyes helyek, mint a Machu Picchu vagy a Nazca-vonalak. *Magyar Ferenc* interaktív bemutatója az ország Limától délre eső részét mutatja be.

Kolostorok madártávlatból II.

Utolsó részéhez érkezett a *Civertan Sándor* hazánk műemlékeit madártávlatból bemutató sorozata, amelyben kolostorok felett „repülünk” el. Ezúttal a magasból gyönyörködhetünk a simontornyai ferences kolostorban, a csornai premontréi prépostságban, a andocsi ferences kolostorban, valamint a tihanyi bencés apátság látványában.

Hódolat Prágának

Prága Csehország csodálatosan szép fővárosa, talán Közép-Európa legszebb városa. Színes épülethomlokzatok, szobrok, mozaikok, festmények, felújított történelmi épületek, paloták, a prágai vár (a Hradzsín), a Szent Vitus

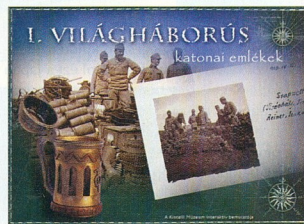
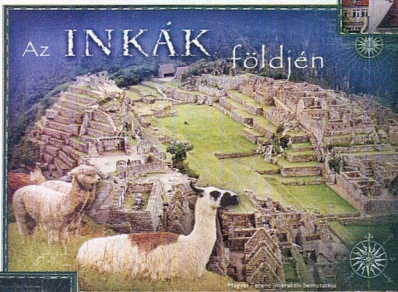
Székesegyház, a szépséges Károly-híd, az Óváros-tér, az Orloj, száz meg száz történelmi műemlék ad különleges, varázslatos hangulatot ennek a városnak. *Fehér Péter* interaktív bemutatójában ebbe a hangulatos világba invitáljuk olvasóinkat.

Kecskeméti barangolás

A Duna-Tisza közti homokhátságon fekszik Bács-Kiskun megye székhelye, Kecskemét, amelynek elnevezéséről több feltételezés olvasható. Egyesek szerint megfigyelhetlen, mások szerint első része a kecske szőből származik, s a „mét” pedig járást, menetet jelent. A kecske verzió mellett szól, hogy az írásos emlékek szerint a 13. században Szent Miklós püspök a megtértett új híveket kecskével ajándékozta meg. A mai Kecskemét történelmi múltja és nevezetességei révén vonzó idegenforgalmi és kulturális központ, ahová érdemes elzárándokolni mindenkinek, még ha csak egy multimédiás kirándulás keretében is.

Első világháborús katonai emlékek

Magyarország – az 1914-es határok körül – összesen 3 millió 800 ezer katonát küldött a harcerekre. A magyar nemzetiségű katonák száma megközelítette a 2 milliót, s az összes hadbavonult közül 734 ezer fő esett fogságba. A katonák szívesen készítettek gránáthüvelyekből különféle virágvázákat, söröskorsókat, kupákat, hamutartókat és díszdobozokat. A *Kiscelli Múzeum* gyűjteményéből készült interaktív bemutatónk ezekből a tárgyakból mutat be néhányat.



Várjuk véleményüket!

Szívesen fogadjuk olvasóink véleményét, ötleteit, témajavaslatait a Tájéoló interaktív multimédia magazinnal kapcsolatban az lszincsak@voglburda.hu címre. Várjuk olyan olvasóink jelentkezését, akik maguk is szeretnék megmutatni barangolásaik során készített, mások számára is érdekes felvételeiket.

Házhoz jön az ebéd

Mind több vállalkozás kínál étel-házhozszállítást az interneten keresztül, ami érhető, hiszen a rendelésnek ennél egyszerűbb módja aligha létezik. A weboldalon az árak és az étlap mindig aktuális, ráadásul kedvünkre válogathatunk, ha pedig meggondolnánk magunkat, az utolsó pillanatilag módosíthatunk a kiválasztott ételeken. Számomra kellemes meglepetés volt, hogy a megrendelhető ételknél milyen nagy hangsúlyt helyeznek az egészséges étrendre, így több helyen is találtunk wellness és fitness menüket, sőt a legtöbb étel mellett a bevitt kalóriaértéket is megnézhetjük.

Ahogy olvasóink is látják majd, az alábbi oldalak nagyon különbözőek: van ahol japán ételkülönlegességet, másutt magyaros fincségeket kínálnak, megint más vállalkozások kifejezetten a munkahelyi étkezésre koncentrálnak. A legjobban talán a www.netpincer.hu portál lóg ki a sorból, hiszen itt több száz étterem, pizzeria és kávézó kínálatából válogathatunk, egészséges felületen és rendelési rendszeren keresztül.

Éppen mert az oldalak nagyon különbözőek egymástól, nem könnyű az összehasonlítást, ezért mi leginkább azt értékeltük, hogy az adott oldal mennyire használja ki a webes megjelenésben rejlő lehetőségeket.

www.ilovesushi.hu

A fenti címen egy egészen különleges étterem oldalára juthatunk el, ahol ezt a japán ételkülönlegességet nemcsak megismerhetjük, hanem ha meg szeretnénk kóstolni, azonnal rendelhetünk is magunknak belőle. Az oldal nagyon izéles, méltó a különleges keleti harapnivalóhoz, miközben a használhatóságot sem áldozták fel a cícoméért cserébe. Az *online rendelés* gombra klikkelve azonnal a rendelési oldalra jutunk, ahol láthatjuk, hogy Budapestre és Budaörsre vállalnak kiszállítást, ám ennek ára kerületenként más és más. Jó pont, hogy itt, illetve a *rendelési információ* menüpontban mindent megtudhatunk az ételekről, az árakról és a fizetési lehetőségekről. Egyedülálló módon nem csak az átvételkor készpénzben, de a weben bankkártyával is fizethetünk, ehhez pedig a Visa és Mastercard dombornyomott kártyákon kívül az OTP Bank által kibocsátott Visa Electron kártyákat is elfogadják.

Korgó gyomorral az ember aligha tud mással foglalkozni, mint az-zal, hogy miként szerezhetne valami harapnivalót. Ha a munkahelyünkön vagyunk, és nincs módunk leugrani a büfébe vagy egy közeli étterembe, akkor még mindig rendelhetünk magunknak valamit a weben. Az ilyen lehetőségeknek jártunk most utána.



Ha a feltételeket elfogadjuk, akkor érdemes kicsit lejjebb gördülünk az értekel, mert itt a sushi elképesztő választéka fogad bennünket, képekkel és részletes leírásokkal, hiszen a japán nevek egy magyar aligha igazodik el. A rendelés maga nagyon egyszerű, csak azt kell bejelölnünk, hogy miből mennyit kérünk, kicsit lejjebb levest, salátát, desszertet és innivalót választhatunk magunknak, majd az összesítő gombot megnyomva a teljes megrendelt tételt megkapjuk.

2005		www.ilovesushi.hu	
6			
Kezelhetőség	30		30
Tartalom	30		30
Gyorsaság	30		30
Dizájn	10		10
pont	100	Értékelés:	prima

www.netpincer.hu

A *Netpincer* egyike azon weboldalnak, amelyeken keresztül ételt rendelhetünk magunknak. Az oldal érdekessége, hogy nem egyetlen étterem vagy pizzeria internetes hídfőállásaként, hanem portálként működik, ahol számos éttermet érhetünk el egységes és jól használható rendelési felületen keresztül. A főoldalról a budapestiek kerület, míg a vidékiek település szerint léphetnek tovább, így azonnal meg tudhatjuk, hogy mely éttermek szállítanak ki hozzánk. Az éttermek egészséges felületet kapnak, így azonnal láthatjuk a nyitvatartási időt, a minimális rendelési összeget és azt, hogy körülbelül mennyi idő alatt vállalják a kiszállítást. Az étterem nevét kattintva annak étlapjához jutunk, itt nincs más dolgunk, mint kiválasztani, hogy miből mennyit kérünk, a jobb felső sarkokban pedig azonnal látjuk, hogy eddig mit, milyen értékben rendelünk. Ha meggondolnánk magunkat, akkor egy kat-

NetPincér Amikor az étel házhoz megy

Keresés: Terület: Étel: Rendelés: OK | Újmatató



HOGYAN RENDELJUNK? (válasszon kiállításra kerülő ételt)

REGISZTRÁLI CSAK A RENDELÉS FELADÁSÁNA VÉGÉN SZÜKSÉGES!

- A főoldal közpén választás ki az Önnek tetsző szolgáltatást
- Kiszállítási címek megfelelő terület kiválasztása
- Szállító cég kiválasztása
- Áruk, ételek kiválasztása
- Regisztráció és egyéb adatok megadása
- Ellenőrzés és a rendelés feladása

BUDAPESTI KERÜLETEK:
I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. XXIII.

BUDAPEST KÖRNYÉKE:
Budakalász OK
Vidéki városok: OK
Békéscsaba OK

HIREK, AJÁNDÉKOK
WAPINCÉR !!!
Ha nincs internet kapcsolat, de tudni szeretné rendelni, akkor használja a wap.netpincer.hu mobiltelefonos felületét!

NAPI EBÉD
Rendelje meg egész napi ebédjét egyszerre, egyszerűen!

ÉLELMISZER RENDELÉS
Nagybevásárlás környékemre! Intézte el itt az Interneten!

SZENYMŰS, APRÓSÚTI
Rendeljen szendvicset, süteményt, parókát, üzeli fogadásokra.

PARTYSZERVIZ
Partyzervezők közölközve ajánlatokkal, bemutatókkal.

ITALVILÁG
Légyközköd, italok, koktélok, minőségi borok rendelése

UTALVILÁG
Étkezési utalványok ismeretűje és beváltási hely kereső.

TelePincér
Ha éppen nincs Internet kapcsolat, akkor is megrendelheti ebédjét vagy vacsoráját!
3 1 7 8 0 0 0

Regisztráció és a rendelés feladása

Regisztrálj felhasználok

Azonosító:
Jelszó:
Belépés

Élelekettem a jelszavam

tíntással bármit kivehetünk a listából, így a rendelésünkben egészen az utolsó pillanattig módosíthatjuk. Ha végeztünk, akkor a *végeztem, tovább lépés* felíratra kell klikkelnünk, ezt követően meg kell adnunk az adatainkat, vagy ha már korábban regisztráltunk, azonosítónkkal és jelszavunkkal léphetünk be a rendszerbe. A sikeres rendelésről e-mailben értesítenek bennünket, ám ha ingyenes címet adunk meg, előfordulhat, hogy a visszaigazolás később jön meg, mint maga az étel.

Válószerűleg az előbbiekből már kiderülhetett, hogy egy jó felépített és könnyen használható oldalhoz van szerencsénk, és mivel jó magam évek óta sikeresen használom a szolgáltatást, csak ajánlani tudom. Egyetlen egyszerű akadt technikai problémám a szolgáltatással, ám akkor telefonon felhívták, és megígérték, hogy orvosolják a problémát, ami hamarosan meg is történt.

2005. 6. **www.netpincer.hu**

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10

pont 96 Értékelés: csúcscategória

www.gastrolyal.hu

A fenti címen az *A'la Gastrolyal Center* angol és magyar nyelven elérhető weboldalra juthatunk el, ahol meleg ételket rendelhetünk otthonra vagy a munkahelyünkre. A weboldal egyszerű, az eligazodás sem jelenthet problémát, ám ha először járunk erre, akkor a *kérdések és válaszok* me-



A'la Gastrolyal Center Online :: Mozilla Firefox

Ejő Szerkesztés Nézet Újras Kérnyvnyelző Eszközök Súly

http://www.gastrolyal.hu/

GASTROYAL LÁTOTT ÖN EBBŐL VALAMIT?

THE MISSING LINK

ENGLISH GYAR ABOUT US NEWS MENU PRESS CONTACT

LOGIN

E-mail:
Jelszó:
Login

REGISTRÁCIÓ

FORGOTT PASSWORD MAIN PAGE ACTIONS INFORMATION QUESTIONS-ANSWERS DIETETIC GASTROINFO

News

Gastrolyal (2005. Április 22.)

AZ ÉHEZÉS NÉLKÜLI FOGYÁSI

A GASTROYAL SZAKEMBEREI ÉS KALLAI ILDIKÓ ÁLTAL MODERNIZÁLT MÓDSZER

„MODERN” KÁPOSZTALEVES KÚRA

- 4-6 Kg fogyás az első héten
- bomba gyors
- bomba biztos
- bombasiker

nüpontra vehetjük a legnagyobb hasznát, ahol csaknem minden lehetséges kérdésünkre választ kaphatunk. Mindenképpen jó pont, hogy a regisztrációt követően ételrendelésünket a weben is elküldhetjük, így meg csak a gépünk mellől sem kell felállnunk ahhoz, hogy akár csak egy napra is ebédet kérjünk magunknak. Ha arra vagyunk kíváncsiak, hogy a címünkre vállalnak-e kiszállítást, akkor ezt az *információ* menüpontban ellenőrizhetjük, az *étlap* felíratra klikkelve pedig a következő három hét étlapját tölthetjük le, attól a naptól számolva, amelyek legkorábban meg vesznek fel rendelést. Az étlapon mindössze az ételek nevei szerepelnek, ám amikor valamilyen fantáziánével van dolgunk, többnyire rövid leírás segít abban, hogy kiderüljön, mivel is van dolgunk.

Az egészséges táplálkozással kapcsolatban ismert személyiségektől kérhetünk telefonon információkat, így szerda délutánonként *Kállai Ildikó* fitness Európa- és világbajnoktól, *Kőbán Rita* olimpiai és világbajnok kajakozótól és *Wollák Zsuzsánna* táplálkozási szakértőtől kérhetünk segítséget.

2005. 6. **www.gastrolyal.hu**

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	28	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	6	10

pont 94 Értékelés: csúcscategória

www.theopapa.hu

A *Theo Papa Konyhájának* weboldala profi kezek műve, a fotók incsiklandóak, a dizájn pedig lendületes, fiatalos. Az oldalon az is hamar otthonosan mozog, aki először jár erre, hiszen az *étlap-rendelés* menüből azonnal az étlapra jutunk, ahol a levesektől a desszertekig minden kategóriát megtalálunk. A választék bőséges, a repertoárban magyar, görög és olasz ételek egyaránt vannak, így mindenki talál az ízlésének és a gyomrának megfelelő ételt. A rendelés maga rendkívül egyszerű: mindössze azt kell bejelönnünk, hogy miből hány adagot kérünk, döntésünket pedig a *rendelés* gomb megnyomásával véglegesíthetjük. A kiválasztott ételek automatikusan felkerülnek a számlára, ahol nyomon követhetjük, hogy éppen hol tartunk, ha pedig meggondolnánk magunkat, itt még bármit megváltoztathatunk. Ha túl vagyunk a rendelési procedúrán, akkor a kasszához kell fáradszunk, ami online étteremről lévén szó, a *kassza* felirat megpiszkálást jelent.

Az oldal egyetlen hibája az, hogy regisztráció előtt fukarul bánnak az információival, azaz előre nem tudhatjuk meg, hogy a címünkre szállítanak-e ki egyáltalán, és ha igen, akkor mennyi idő alatt és mennyiért. A fizetési feltételekről ugyancsak nem tájékozódhatunk előre, pedig talán ennek is függvénye, hogy érdemes-e regisztrálnunk magunkat.

2005		www.theopapa.hu	
Kezelhetőség	28		30
Tartalom	25		30
Gyorsaság	28		30
Dizájn	9		10

90 pont **Értékelés:**
csúscategória

www.a-lacarte.hu

Az *a-lacarte* oldal egy étel-házhozszállítással foglalkozó szolgáltatás webes hídfőállása, ahol azok, akik világhálóra kötött számítógép előtt csücsülnek, akár munka közben is rendelhetnek maguknak harapnivalót. Jó pont, hogy a szolgáltatás használatához nincs szükség regisztrációra, azaz rendelés kor elég, ha legfontosabb adatainkat adjuk meg, ám ha törzsvendég vagyunk, akkor érdemes regisztrálnunk, így adatainkat nem kell újra és újra bejuttatnunk. Az oldal maga nem sikerült valami szépre, ám szerencsére könnyen használható. Azt azért jó tudni, hogy legalább két nappal korábban kell

Online vegyeskereskedés

Valószínűleg sokaknak ismerősen cseng a *G'Roby* név, hiszen az üzletlánc boltjaival több helyen is találkozhatunk, sőt egy ideje már a weben is bevásárolhatunk magunknak. A *www.grob.hu* weboldal már belépéskor szerzett egy jó pontot, ugyanis tesztünkben egyedülként *https* protokollt használt, így biztosak lehettünk benne, hogy ki a szóban forgó szerver üzemeltetője. Az üzlet jól felépített, világos szerkezetű, az itálurakut, az élelmiszereket, a pipere és kozmetikai cikkeket, valamint a háztartási és vegyi árukat külön találjuk, de ha konkrét elképzeléseink vannak, akkor a *keresés* is használható. A választást megkönnyítendő minden termékéről képet és rövid leírást találunk, ha pedig éppen akció van, azt a bal felső sarokba biggyesztett jel mutatja. A jelmagyarázatot egyébként a felső menüsor *információ* pontjában találjuk, de itt tájékozódhatunk az oldal használatáról is.

A *G'Roby* online üzletének „polcain” több mint 3 ezer termék közül választhatunk, amelyeket egy virtuális bevásárlókosárban gyűjthetünk, majd jöhet a megrendelés. Jó tudni, hogy nem feltétlenül kell megrendelnünk a kosár tartalmát, de arra azért ügyeljünk, hogy a rendszer ezt hét napig tárolja, majd ezt követően törli. A megrendelt portékát futár hozza házhoz, fizetnünk az átvételkor, így aki ózdkodik az internetes áttutalástól, az is kényelmesen bevásárolhat.

A *www.netkozt.hu* domain tökéletes választásnak tűnik, hiszen egy online vegyeskereskedés aligha választhatna magának találóból nevet. A kezdőoldal meglepően puritán, a dizájn láthatóan nem erőssége a készítőnek, ám a használhatósággal szerencsére nincs probléma.

Az árucikkek között termékcsoportonként kutakodhatunk, így például ha szénsavas ásványvizet szeretnénk, akkor az *italok*, az *ásványvizek*, majd a *szénsavas ásványvizek* kategóriába kell belépünk, hogy végül eljussunk az egyes termékekhez. Itt összesen 19 vizezt találunk, árral, illetve egy kis gyűjtemmel, amelybe beírhatjuk, hogy melyikből mennyit teszünk a virtuális bevásárlókosárba.

A kosarunkat bármikor megnézhetjük, így folyamatosan látjuk, hogy benne milyen portékát, milyen értékben gyűjtöttünk össze. Sajnos ottjártunkkor a netes közértből csak Budapest és Budakeszi belülről kérhetünk házhoz szállítást, így a vidékiek sajnos megint kimaradnak valami jobból.

Ahhoz, hogy rendelhessünk, előbb természetesen regisztrálnunk kell magunkat, ahol a legfontosabb információinkat – nevünket, felhasználói nevünket, jelszavunkat és elérhetőségeinket – kell megadnunk, ám ha ezzel végeztünk, a későbbi rendeléseknél már megspórolhatjuk a papírmunkát.

rendelnünk, azaz ha gyorsan szeretnénk csillapítani éhségünket, akkor máshol próbáljunk szerencsét.

Az **aktuális ajánlatok** menüpontból a heti menüsört érhetjük el, amelyben a **Magyaros**, a **Fogyi 500** és a **Fitt 800** menük közül választhatunk, de ha nekünk úgy jobban tetszik, akkor a megadott levelekből, főcímletekből és desszertekből akár saját menüsört is összeállíthatunk. Divatos mostanság, hogy nemcsak ebédre rendelnek ételt, hanem egész napra, azaz a futár csomagjában a reggelitől a vacsoráig minden étkezés szerepel. Különösen hasznos lehet ez a fogyókúrázók-

The screenshot shows the Théo Papa website interface. At the top, there's a navigation bar with links like 'Étel', 'Szerkesztés', 'Hírek', 'Ügylet', 'Ügyvendők', 'Értekezők', and 'Saját'. Below this is a large banner for 'THÉO PAPA'. A vertical menu on the left lists categories: 'ÉTLAP - RENDELÉS', 'REGISZTRÁCIÓ', 'AKCIÓK', 'AKTUÁLIS SZÓRÓLAP', 'MAGUNKRÓL', 'A KÖNYVHA', 'KÉRDŐLAP', 'KÉRDŐK', 'PARTNEREINK', and 'KEDVENC TÍPUS'. The main content area features several promotional banners: 'Művelési ajánlat' with a 'Happy Hour' offer of -15% discount, 'Művelési ajánlat' for 2005, and 'Művelési ajánlat' for 2005. There's also a 'HÍREK A KÖNYVHÁRÓL' section. On the right, there's a 'BÉLELÉS' (login) section with a 'Felhasználónév' field and a 'BÉLELÉS' button, and a 'SZÁMLA' (invoice) section with a 'Még nem adta fel megrendelését.' message.

The screenshot shows the A-lacarte website registration form. The form is titled 'Már te is hozzá adhatod a véleményed a szolgáltatásunkhoz' and 'Aktuális ajánlatunk - 2005. 04. 25. - 2005. 04. 29.'. It includes fields for 'Megrendelő neve', 'Telefonszám', 'Megrendelő email', and 'Megrendelő cím'. There's a 'Regisztráció' button. Below the form is a table with the following columns: 'Hétfő', 'Kedd', 'Szerda', 'Csütörtök', 'Péntek', and 'Szombat'. The table lists menu items and their prices. For example, 'Magyaros' is 590 Ft, 'Fűszeres' is 590 Ft, 'Zöldség' is 590 Ft, 'Hétfői' is 590 Ft, 'Kedd' is 590 Ft, 'Szerda' is 590 Ft, 'Csütörtök' is 590 Ft, 'Péntek' is 590 Ft, and 'Szombat' is 590 Ft.



nak, hiszen nem kis munka egészséges, megfelelő kalóriatartalmú étrendet összeállítani, ráadásul ha az ember magának vásárol, könnyebben elcsúbul. A csomagok reggel 9 és 14 óra között érkeznek, az ételhordóban pedig az azipni ebédet, uzsonnát, vacsorát, valamint a másnapi reggelit és tízórait hozzák ki. A súlyproblémával küszködők attól függően, hogy mennyire gyors eredményt szeretnének elérni, választhatják a **Villám Fogyi 999** vagy a **Wellness 1200** menüt, ami napi ötszöri étkezést jelent, így egyéb harapnivalóról már nekik sem kell gondoskodniuk.

www.foodexpress.hu

A **Food Express** talán a legrégebbi ételszállítással foglalkozó vállalkozás Magyarországon, és a jelentős marketingkampányának köszönhetően valószínűleg a nevet is sokan ismerik. A cég webes megjelenéséről első látásra lerí, hogy profi kezek műve, ám a kezdő oldal kissé zavaros, így az ember inkább azt hinné, hogy egy gasztronómiai oldalra csöppentünk. Szerencsére mindössze egyetlen kattintás, és máris az ételkiszállítás földalára jutunk, ahol elképesztő mennyiségű információt sikerült összeszűfolniuk a szerkesztőknek.

A szolgáltatás igazán profi, hiszen nem csak online étlapot találunk: akár fekete-fehér vagy színes PDF fájlban is letölthetjük az aktuális ajánlatot, amelyet azután kinyomtathatunk. A **letöltések** menüpontból a már említett étlapon kívül a rendelések leadásához szükséges megrendelőlapot is letölthetjük, amelyet kitöltve a megadott faxszámra kell elküldelnünk, de odaadhatjuk a szállító-

nak is. A munkahelyeken gyakran egy valaki gyűjti össze a kollégák megrendeléseit, ami bizony nem kis feladat, így számukra nagy segítséget jelenthet a megrendelésösszesítő program, amelyben akár 200 ember igényléseit is összegyűjthetjük.

2005 6	www.foodexpress.hu	
Kezelhetőség	28	30
Tartalom	23	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10
pont	87	Értékelés: felső kategória

www.totalfood.hu

Bár egészen pofás dallal van dolgunk, első pillantásra kicsit kusának tűnik, azaz nem teljesen világos, hogy milyen feltételekkel rendelhetünk magunknak harapnivalót. Mi mindenestre azonnal a közepén terpeszkedő **rendelés** gombbal próbálkoztunk, ahol azonnal megjelent a jövő heti menüsor, valamint egy figyelmeztetés, hogy ehhez legkésőbb mikor

2005 6	www.a-lacarte.hu	
Kezelhetőség	28	30
Tartalom	28	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	5	10
pont	89	Értékelés: felső kategória

kell feladnunk a megrendelésünket. Magával az étlappal könnyen boldogultunk, hiszen nincs más dolgunk, mint bejelölni, hogy melyik nap milyen ételeket kérünk, de komplet

összeállítást is kérhetünk, ami a reggelitől a vacsoráig minden étkezést tartalmaz.

Az oldal rendelési része azonban nagyon kusza. Az online étlapon például hiába ke-

restük a *Béres Alexandra* nevével fémjelzett fitness menüt és ebédet, miközben ezek a PDF formátumban elérhető étlapon szerepelnek. Hiba még, hogy a kinyomtatható és a Total Food részére elfaxolható megrendelőlapról a fitness ebédet ugyancsak lefelejtették, így ebből legfeljebb telefonon kérhetünk magunknak.

De térjünk vissza az online étlaphoz. Amennyiben a heti menüt összeállítottuk, akkor az étlap tetején található *megrendelő* adatai mezőket kell már csak kitöltenünk, majd a *rendelés feladása* feliratra kattintva küldhetjük el a megrendelésünket.

Fülöp Norbert

http://www.totalfood.hu - totalfood.hu Mozilla Firefox

Megrendelő adatai:

...válasszon városot! ...válasszon ételt! ...válasszon időpontot!

(Létező név) (Új név) (Létező név) (Új név) (Telefonszám) (E-mail cím) az amiről cím (Ha más) >>

Rendelés leadásának határideje: 2005. 04. 29. 14:18:00

Aktuális étlap: 12. heti étlapon hétfő 18. heti étlapon hétfő Az étlapon PDF-be tudunk megrendelni!

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
A.	Eperkrémleves 230 Ft	Zöldborjúleves 210 Ft	Levesbancsleves 205 Ft	Borsbábkremleves 228 Ft	Fahéjas szőlőleves 238 Ft
B.	Tájkonyos pulchragyuleves 295 Ft	Halászlé-saláta 290 Ft	Alföldi pulchragyuleves csipetkékkel, kenyér 330 Ft	Hépgaluská leves 315 Ft	Bakonyi borsleves 310 Ft
C.	Sárgos tortellóni, Paradicsomszósz 445 Ft	Párizsi rakott máshéj 440 Ft	Bakonyi bors palacsinta 455 Ft	Csirkemare ragus 450 Ft	Tepősnos nyársból zöldséggel 445 Ft
D.	Bakonyi burgonyafőzelék, Zöldpaprika 455 Ft	Töltött tük kapormártással, Párizsi rakott burgonya 460 Ft	Fűszeres babfőzelék, Sült ábracsemege 460 Ft	Házi csirkemell, Rákmártás, Sós burgonya 465 Ft	Fűszeres főzöttleves, Sós csopogó 460 Ft
E.	Tájkonyos pulchragyuleves, Bakonyi burgonyafőzelék, Sült ábracsemege 580 Ft	Zöldborjúleves, Hépgaluská, Kapormártás, Párizsi rakott 580 Ft	Levesbancsleves, Fűszeres babfőzelék, Szajgabokrot 580 Ft	Borsbábkremleves, Sajtlihe, Sült csirke, Palacsinta díszes, Rákmártás, Hámcsíves 580 Ft	Síffűszeres főzöttleves, Omlett 580 Ft
F.	Szállékágyas 2490 Ft	Borsiparókák, Galuska 2490 Ft	Pulykaszarvó laktó burgonyával 2490 Ft	Bakonyi burgonya házi kolbisszal 2490 Ft	Csirkemell "Total" mártás 2490 Ft

2005. 6. www.totalfood.hu

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10

84 pont

Értékelés: felső kategória

Szálljon be a LAN-partiba!

Konfigurációk, beállítások a hálózatos játékokhoz

Rendelje meg online áruházunkban 0 Ft postaköltséggel!
www.itmediabolt.hu

- Elméleti alapok
- Kliensek és protokollok
- Windows-konfigurálás
- Szerver a helyi hálózatban
- Játékok a neten

Játsszunk hálózatban!
Szálljon be a LAN-partiba!
Ára: 2490 Ft

Megvásárolható az **ITmediaBOLT**-ban 1067 Budapest, Teréz körút 47.

Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 9-20
szombat-vasárnap: 9-15

Szóljon hozzá!

Számítógéppel beszélgetni egyre kevésbé minősül különleges mutatványnak. Az asztali gépeknél már régóta használt hangfelismerés immár elérte a hordozható eszközöket is.

A Microsoft új programja a kézi számítógépen használt *Windows Pocket PC 2033* és *Pocket PC Phone Edition 2003* operációs rendszerek alatt működik. A szoftver segítségével beszélgethetünk a tenyergépünkkel, pontosabban a gyakran nehézkes billentyűzet vagy ceruza használata helyett hangutasításokkal vezérelhetünk el különböző műveleteket. Kikereshetünk például egy adatot a címjegyzékből, telefonhívást indíthatunk, lekérdezhajtuk a napi programunkat, vezérelhetjük a zenelejátszást, és elindíthatunk különböző alkalmazásokat.

Természetesen, de angolul

A mobiltelefonoknál már nem ritkaság, hogy hangutasításokkal indíthatunk vagy fogadhatunk hívásokat. Ezekben a készülékekben azonban a hangvezérlés csak akkor működik, ha előtte megtanítjuk erre őket, azaz előre felvesszük azokat az utasításokat, amelyeket a programnak fel kell ismernie. Ez

meglehetősen időigényes feladat, ráadásul ha többen használják a készüléket, mindenkinek meg kell ismételnie ezt a betanítást.

A Microsoft *Voice Command*-jával sokkal egyszerűbb a dolgunk. Itt előre rögzített parancsokat adhatunk ki, a szoftver gondoskodik a hangfelismerésről, függetlenül attól, ki és milyen kijelzéssel beszél. Persze azért itt is vannak korlátok. Sajnos magyar változata még nincs a programnak, így az a furcsa helyzet állt elő, hogy míg az eddigi hangvezérléssel működő rendszerekben a számítógépet kellett megtanítani az általunk kiadott parancsokra, addig most nekünk kell megtanulni az alapvető utasításokat angol nyelven.

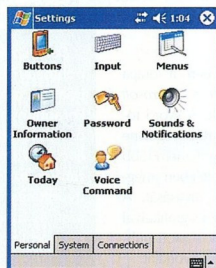
Ez a tanulás persze nem jelenthet nagy gondot, mert az utasítások java része megegyezik azzal, ami a programok menüjében szövegesen is megjelenik. Ezenkívül a szoftver segítőkész, elég csak annyit mondani: „What can I say?“, és máris hallhatjuk, hogy az adott alkalmazásban, helyzetben milyen hangutasításokra reagál a program.

Mit kérhetünk?

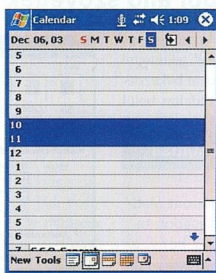
A Voice Command kényelmessé és kellemsé teszi a Pocket PC használatát. A program két változatban jelent meg. A fő különbség közöttük, hogy a *Phone Edition* olyan PDA-kon használható, amelyek egyben mobiltelefonok is. Ez a verzió olyan utasításokat is tartalmaz, amelyek az eszköz telefon részét kezelik.

Tanítási szünet

A korábbi hangfelismerő programok első használatát megelőzően hosszadalmas beállításra volt szükség. Csak egy ügynevezett a tanítási folyamat után lehetett jó hatásokkal használni a hangfelismerő programokat. A Voice Commandban nincs szükség erre a tréningre, a szoftver a telepítése után azonnal használható.



Telepítés után egy új ikon jelenik meg a beállítások között



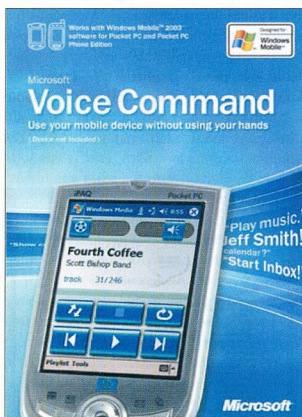
Az alkalmazások ablakának a keretében egy kis mikrofon jelzi, hogy a program várja az utasításainkat

Ennek a változatnak rendkívül kényelmes szolgáltatása a hívó fél azonosítása. Egy hívás érkezésekor rá sem kell nézni a készülékre, mert a program bemondja, ki a hívó fél. Természetesen ez a szolgáltatás csak abban az esetben működik, ha a telefonkönyvünkben szerepel a beérkező hívás száma. Ellenkező esetben csak a telefonszám hangzik el. Akkor sincs gond, ha elmulasztottunk néhány hívást. A „What calls did I miss?” utasításra a program felsorolja a beérkezett és nem fogadott hívásokat, azok időpontjának megjelölésével együtt.

A programok is egyszerűbben indíthatók a Voice Command használatával. A hangutasítás a Start menüben és a Programs mappában található alkalmazásokra hat. Ezenkívül hangos tájékoztatást kérhetünk a PDA akkumulátorának állapotáról vagy az aktuális dátumról.

A kéz nélküli telefonáláshoz elég kimondani egy nevet, amelyet a program kikeres a telefonkönyvből, és automatikusan fel is hív. Akkor sincs azonban baj, ha a hívott szám még nincs a címlistában. Közvetlenül is felhívhatunk egy adott telefonszámot – ehhez csak sorban be kell diktálni a számokat. Ezt, a gépkocsivezetés közben igen hasznos szolgáltatást még továbbiakkal is kiegészíti a szoftver. Hangutasítással lekérdezhajtuk következő találkozó helyét, idejét („What's my next appointment?“), és ha utoözben már nagyon unatkozunk, indíthatjuk a Media Playert.

Gyarmati László



Telefonos és telefon nélküli kézi számítógépeken is használható a Microsoft Voice Command

Az újságok, brosrák vagy röp-lapok előállításához nincs mindig szükség méregdrága DTP szoftverre. A többhasábos szerkesztésnek, a szövegmezőknek és a grafikáknak köszönhetően sok esetben a Microsoft Word is kiválóan megoldja az említett feladatot.

Készítsünk saját újságot!

Desktop Publishing

Desktop Publishing – mi is ez egészen pontosan? Lefordítva annyit tesz, mint az íróasztal mellől publikálni. Ez a fogalom a korábbi nyomtatási technológiákkal való összevetésből származik. Több mint tíz éve a nyomtatott médiumokat szinte kizárólag az íróasztal mellett állítják elő. A nyomtatást megelőző régebbi fényképeseti és mechanikai technikákat – vagyis a nyomtatott termék előállítási útját –

szinte teljes mértékben kiszorította a digitális eljárás.

A Desktop Publishing kifejezés helyett gyakran találkozhatunk a DTP rövidítéssel. A DTP eljárást kezdetben sokan csak afféle játszadozásnak tartották; még manapság is gyakran a laikusok által használt eljárást nevezik DTP-nek, megkülönböztetve azt az *Electronic Publishing*től.

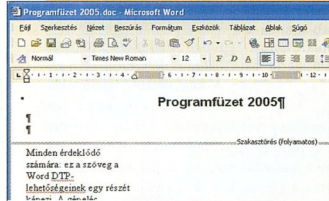
A saját publikációk esetében a drága DTP programok helyett a *Microsoft Word*t is használhatjuk. A Word tökéletesen alkalmas arra, hogy a szöveget ne csak egy blokkban jelenítse meg, hanem több hasábra ossza fel. Ez nagymértékben megkönnyíti a hosszabb szövegek olvasását. A Microsoft Word szövegmezőivel és grafikai felépítéssel már-már megközelíthetjük a profi publishing-program által nyújtott színvonalat.

1 Több hasázból álló szövegek létrehozása

A Worddel több hasázból álló szövegeket is készíthetünk. Ezeknél arra kell tekintettel lennünk, hogy a Word a hasábokat bekezdéssként felgyléti. Ezáltal egy oldalon belül

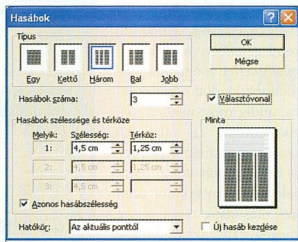
Tipp Hasábok ki-be kapcsolása

Kattintsunk a *Nézet* menüpont alatt a *Normál* bejegyzésre. A hasábos tagolás eltűnik, és azt látjuk, hogy a



A *Normál* nézetben a három hasázból csak egy marad

Word a hasábos ábrázolást egy szakasztöréssel kezdi. A *Nézet* menüponton keresztül kapcsoljunk át a *Nyomatási elrendezés* pontra. Most ismét helyesen szerepelnek a hasábok.



A hasábszerkezet megválasztásában több lehetőség közül választhatunk

váltothatjuk az egyhasábos és a többhasábos szövegeket. Ezzel a módszerrel különösen érdekes szövegméretet hozhatunk létre.

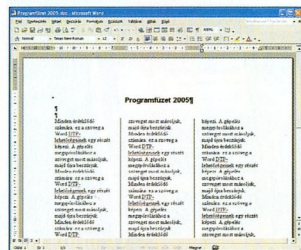
Nyissunk meg egy dokumentumot, majd aktiváljuk a *Nézet* menüpont alatt található *Nyomatási elrendezés* pontot.

Adjunk meg egy címet, például *Programfüzet 2005*. A *Stílus* kiválasztó mezőben válasszuk a *Címsor 1* bejegyzést. Végeztül kattintsunk a *Középre zárás* ikonjára. Hogy helyet nyerjünk, nyomjuk meg kétszer az *Enter* billentyűt.

Aktiváljuk a *Formátum* menüpont alatt található *Hasábok* pontot. Ezt követően

megnyílik az azonos nevű párbeszédablak. A *Hasábok száma* mezőben állítsuk be a 3 értéket. A *Hasábok szélessége és térköze* alatti értéket automatikusan kiszámítja a Word.

A *Hatákor* mezőben válasszuk az *aktuális ponttól* bejegyzést. Aktiváljuk a *Választóvonal* kijelölőnégyzetet is. Ezáltal az egyes hasábokat egy optikai választóvonal határolja egymástól. Ez a hasábok olvasásakor kellemesebb, mivel a szem érzékeli ezt a választóvonalat, és így nem folytatja véletlenül a következő hasábjában az olvasást. A beállítások elvégzése után kattintsunk az *OK* gombra.



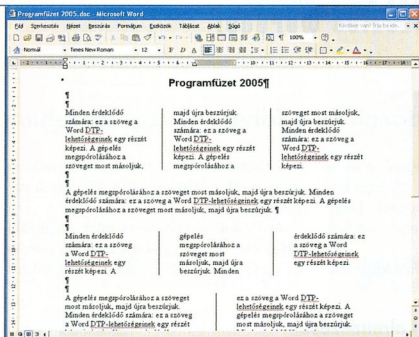
A szöveg így fest háromhasábos szerkezetben

Írjuk be a következő szöveget: „Minden érdeklődő számára: ez a szöveg a Word DTP-lehetőségeinek egy részét képezi. A gépelés megspórolásához a szöveget most másoljuk, majd újra beszúrjuk.” Jelöljük ki ezt a szöveget, majd másoljuk ezt követően a *Vágólapra* az eszköztárban található *Másolás* parancssal.

Kattintsunk most a szöveg mögé, majd használjuk a *Beszűrés* ikont egészen addig, amíg az egész oldal meg nem telik a szöveggel.

Amennyiben nem a teljes nyomtatási oldalon szeretnénk három hasábot megjeleníteni, bármely két hasábot helyen megváltoztathatjuk a hasábok számát.

Kattintsunk egy tetszőleges helyre valamelyik hasábon belül. Válasszuk a *Formá-*



Ugyanabban a Word dokumentumban egyszerre többféle hasábszerkezettel dolgozhatunk

tum menüpont alatt található *Hasábok* bejegyzést. A következő párbeszédablakban állítsuk a hasábok számát például 1-re. A

Hatákor mezőben állítsuk be az *aktuális ponttól* bejegyzést. Az *OK* gombra kattintva a kurzor jelenlegi pozíciójától kezdve a szöveg ismét egy sorosan jelenik meg.

Vigyünk most a kurzort az egyhasábos szöveg valamely új helyére, majd állítsuk a hasábok számát a fent leírtak szerint ismét háromra.

Ezzel a módszerrel Word dokumentumunk bármely tetszőleges helyén módosíthatjuk a hasábok számát, sőt nemcsak a számukat, hanem például a szélességüket is.

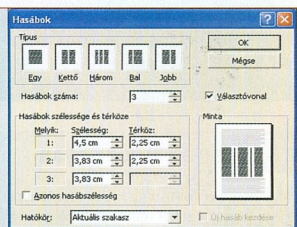
2 A hasábok távolságának manuális beállítása

A Word alapbeállítás szerint előre meghatározott hasábszélességekkel és hasábtávolságokkal dolgozik. Ezek a távolságok azonban nem minden esetben optimálisak. Gyakran jobb, ha ezeket az értékeket magunk állítjuk be. Helyezzük a kurzort abba a bekezdésbe, amelynek hasábszélességét és távolságát módosítani szeretnénk. Válasszuk a *Formátum* menüpont alatti almenüben a *Hasábok* pontot. Ezt követően

megjelenik a *Hasábok* párbeszédablak.

Töröljük ki az *Azonos hasábszélesség* beállítás előtt található pipát. Most az összes hasábot egyénileg állíthatjuk be.

A *Szélesség* tartományban a hasábok szélességét, a *Térköz* alatt pedig a szövegnek a hasábszélezhez viszonyuló távolságát állíthatjuk be. Itt ne adjunk meg túl alacsony értéket, különben megsínyli az áttekinthetőség. Kísérletezzünk különböző értékekkel.



Az egyes hasábokra más-más beállítókat is megadhatunk

3 A szövegdobozok elrendezése

A Word szövegdobozainak az az írási előnyük, hogy teljesen szabadon elhelyezhetők a dokumentumban. Ezenkívül össze is köthetők egymással.

Hozunk létre egy új, üres dokumentumot. Válasszuk a *Beszűrés* menüpont alatt található *Szövegdoboz* pontot. Megjelenik alul egy szöveg, miszerint kattintással és húzással egy szövegdobozt hozhatunk létre az adott helyen.

Nyomva tartott bal egérgombbal hozzunk létre egy szövegdobozt. Egyidejűleg megjelenik a szövegdobozok eszköztára is.

Írjuk be a szövegdobozba egy szöveget, amelynek több helyre van szüksége annál, mint amekkora a szövegdobozban rendelkezésre áll. A hosszadalmas begépelés megelőzéséhez válasszuk nagy betűméretet.

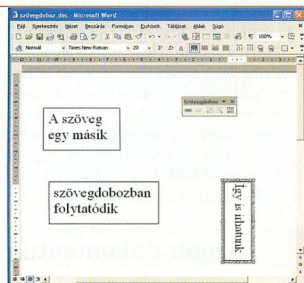
Hogy a megmaradt szöveget megjeleníthessük, hozzunk létre egy újabb szövegdobozt. Ez a szövegdoboz nyugodtan lehet egy kissé távolabb az elsőtől. A második szövegdoboz beszűréséhez használjuk a *Beszűrés*

menüpont alatt található *Szövegdoboz* parancsot, majd a nyomva tartott bal egérgomb segítségével húzzuk meg a második szövegdoboz keretét.

Hogy a szöveg a második szövegdobozban folytatódjék, kössük össze a szövegdobozokat. Ehhez kattintsunk ismét az első szövegdobozba, majd ezt követően a szövegdoboz eszköztárban válasszuk a *Szövegdoboz-csatolás* funkciót. Az egér mutatója átváltozik egy csészévé. Húzzuk ezt a csészét a második, még üres szövegdobozba, majd kattintsunk ide a bal egérgombbal. Az első dobozból kilógó szöveg most megjelenik a második dobozban. Ezzel a módszerrel további dobozokat hozhatunk létre, és csatolhatunk egymáshoz.

További különleges lehetőség a szöveg elforgatása a szövegdobozokban. A *Szövegírány váltása* funkció segítségével a szöveget különböző irányokba forgathatjuk el.

A kijelölt szövegdobozt szabadon mozgathatjuk a dokumentumon belül. Ehhez



A szövegdobozok használatával szöveget helyezhetünk el a dokumentumban

kattintsunk a szövegdobozok egyikére. A keret kijelölődik. Most húzzuk a keretet a dokumentum egy tetszőleges pontjára. Eközben ügyeljünk arra, hogy ne érjünk a keret felalatt fogópontokhoz. Ezekkel a fogópontokkal lehet ugyanis az éppen kijelölt szövegdoboz méretét módosítani. Ezen kívül a szövegdoboz szövegét a folyó szöveghez hasonlóan formázhatjuk is.

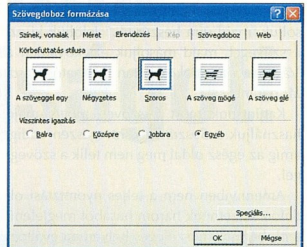
4 A szövegdoxok és a folyó szöveg összehangolása

Amint normális folyó szöveggel írunk a dokumentumban, eltolódnak a szövegdoxok. Ez nem használ az összképnek. Hogy jobb belátásra bírjuk a szövegdoxokat, módosítanunk kell a formázást.

Kattintsunk kétszer annak a rajzdoxoznak

a szélére, amelyet formázni szeretnénk. Megjelenik a *Szövegdox formázása* párbeszédablak.

Aktiváljuk az *Elrendezés* fület. Alapbeállítás szerint *A szöveggel egy* beállítás aktív. Ez a beállítás a DTP esetében nem ajánlatos.



A DTP számára a szoros körbefuttatás az ideális

Ehelyett aktiváljuk valamelyik másik körbefuttatási módot.

Válasszuk például a *Szoros* körbefuttatást. Most a folyó szöveg az egyes szövegkeretek körül rendeződik el – még akkor is, ha eltoljuk a szövegkeretet.

A Word körbefuttatási elrendezései

A szöveg mögé: megszünteti a szöveg körbefuttatását és az objektumot a dokumentum szövege mögé helyezi. Az objektum a szövegen kívül, saját rétegben helyezkedik el.

A szöveg elé: megszünteti a szöveg körbefuttatását és az objektumot a dokumentum szövege elé helyezi. Az objektum a szövegen kívül, saját rétegben helyezkedik el. *Szoros*: a szöveg nem az áb-

ra befoglaló négyzetének a vonalát, hanem pontosan az ábra körvonalát követi.

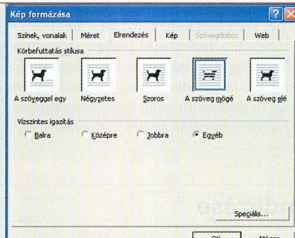
Négyzetes: a kijelölt objektum négyzet alakú befoglaló keretét minden oldalról körbefuttatja szöveggel.

A szöveggel egy...: az objektumot a dokumentum szövegének adott sorába, a kurzorhoz illeszti be. Az objektum ugyanabban a rétegben marad, amelyben a szöveg van.

5 Képek beszurása

A Desktop Publishing fontos részét képezik a képek. Ezeket minden probléma nélkül beszúrhatjuk, és az elrendezést is szerkeszthetjük, mivel szabadon mozgathatók. Ezenkívül a képeket a szöveg mögött is elhelyezhetjük, hogy így a képek átetszőnek tűnjenek. Ezzel a módszerrel különleges hatásokat, például vízjeleket kreálhatunk.

Válasszuk a *Beszúrás* menüpont alatt található *Kép* parancsot, majd az ezt követően megjelenő almenüben határozzuk meg, hogy honnan szeretnénk előhívni a képet. Dolgozhatunk olyan képekkel, amelyek közvetlenül a merevlemezre, vagy egy másik lemezen található. Ezen kívül az is



A képet a szöveg mögé helyezve vízjelre hozhatunk létre

módkban áll, hogy a képeket egy skenerről, vagy egy digitális kameráról olvassuk be. Amennyiben nem rendelkezünk

képforrással, az illusztráláshoz helyezzük el a kész Microsoft ClipArt-ok egyikét a dokumentumunkban.

Kattintsunk a jobb egérgombbal a képre, majd az ezt követően megjelenő kontextusmenüben válasszuk a *Kép formázása* parancsot. Most megjelenik a hasonló nevű párbeszédablak. Aktiváljuk az *Elrendezés* fület, és itt válasszuk *A szöveg mögé* körbefuttatási módot. A képet most a dokumentum belül bárhol szabadon elhelyezhetjük. A szöveg az előtérben marad. Vagy válasszuk a *Szoros* körbefuttatást. Ez a körbefuttatási fajtával is teljesen szabadon mozgatható a kép a dokumentumban.

6 Szebb dokumentumok a WordArttal

A dokumentumok alakításának hatékony eszköze a *WordArt*. Ezzel a kiegészítő Word-eszközzel grafikus szövegeket hozhatunk létre, amelyeket azután tetszőlegesen forgathatunk, színezhetjük vagy árnyalhatunk.

Indítsuk el a *WordArt*ot a *Beszúrás* menüpont alatt található *Kép* pont almenüjén keresztül. A *WordArt* gyűjtemény jelenik meg képernyőnkön. Válasszuk ki ebből a gyűjteményből az egérrel egy képet, amely a legjobban megfelel elképzeléseinknek. Ez

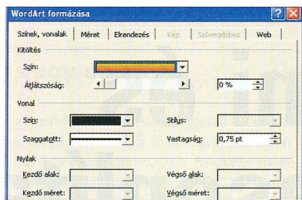
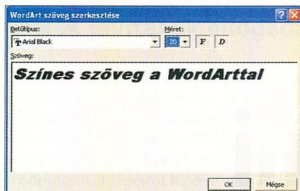


A WordArt stílusok sokaságából választhatunk

követően kattintsunk az *OK* gombra. A *WordArt* szöveg szerkesztése párbeszédablak jelenik meg.

Ebben a párbeszédablakban adjuk meg a kívánt szöveget. Az *OK* gombra kattintva a szöveg a kiválasztott gyűjteménybejegyzésnek megfelelően megjelenik a Word dokumentumban.

Amint rákattintunk a *WordArt* szövegre, megjelenik a *WordArt* eszköztár, amelynek segítségével elvégezhetjük az utolsó simításokat. A *Szöveg szerkesztése* gombra törté-



A WordArt formázása során különféle színeket és vonaltulajdonságokat adhatunk meg

Itt szerkeszthetjük meg a WordArt szöveget

nő kattintással lehetséges a már beadott szöveg utólagos módosítása.

Amennyiben a kiválasztott WordArt-funkció mégsem néz ki annyira jól, mint azt először gondoltuk, akkor az eszköztár *WordArt gyűjtemény* pontjára történő kattintás siet segítségünkre. Ismét megjelenik a teljes gyűjtemény, és kiválaszthatunk egy másik bejegyzést.



A WordArt szöveg mellett az eszköztár is megjelenik

A WordArt formázása ikon megnyitja az azonos nevű párbeszédablakot. Ebben a

párbeszédablakban a *Színek, vonalak* fül alatt módosíthatjuk a szöveg színét. A *Méret* lapon keresztül a szöveg mérete és iránya is meghatározható.

További érdekes szöveghatások állíthatók be a *WordArt alakzat* ponton keresztül. Itt perspektívát, ívelt, hullámos és sok további speciális hatást alkalmazhatunk a WordArt szövegünkre. Ezáltal szinte végtelen számú kombinációs lehetőség áll rendelkezésünkre. A *WordArt* azonos betűmagasság ikon a WordArton belüli összes betűt azonos méretűre állítja. A *WordArt függőleges szöveg* a WordArt-megjelenítést függőleges szöveggé alakítja át. Az *Igazítás WordArtban* ikonra kattintva megnyílik egy almenü, amelyből meghatározhatjuk a szöveg irányát. A *WordArt betűközök* ikonon keresztül az egyes karakterek közötti távolságot állíthatjuk be.

7 Sematikus ábrázolások

A Word DTP-lehetőségeit a sematikus ábrázolások teszik teljessé. Az összes manapság használt sémákat magukban foglalják, kezdve a szerkezeti diagramoktól a gyűrű-, a csillag- és a piramis-diagramokon keresztül egészen a céltábla-diagramokig. Szükség esetén az egyik diagramról átálthatunk egy másikra anélkül, hogy elveszítenénk az adatokat. Az egyetlen kivételt a szerkezeti diagram képezi, amelynek semmi köze a többi diagramfajtaéhoz.

Váltszunk a *Beszűrés* menüpont alatt található *Szerkezeti diagram* pontot. Megjelenik a *Diagramgyűjtemény* párbeszédablak. Kattintsunk a *Gyűrűdiagram* pontra, majd válasszuk az *OK* gombot. Megjelenik a gyűrűdiagram szerkesztési tartománya.

Az előkészítő mezőben adhatjuk meg a *Gyűrűdiagram* szövegét. A megjelenő



A szerkezeti diagramokból egész gyűjteményt találunk

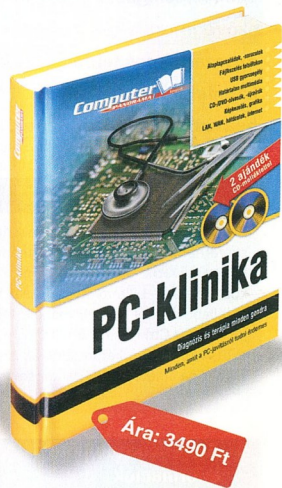
Szerkezeti diagram eszköztárban az *Alakzat* beuzsírása ponton keresztül szűrhetünk be újabb alakzatokat a diagramba. A diagram mérete automatikusan idomul a diagram rendelkezésére álló hely méretéhez.

Az *Alakzat hátraküldése* és az *Alakzat előrehozása* ikonok a bejegyzéseket vendünk szerint forgatják. A *Diagram áttördelése* ikon módosítja a nyílak irányát, és ezzel megfordítja a teljes ciklust.

Az *Automatikus formázás* pontra kattintva megnyílik a *Diagram stílusár*, amelyben különböző diagramtípusok, például az *Alapszín*, *Térhatású szín*, *Körvonalas* stb. közül válogathatunk

A *Konvertálás* ponton keresztül gyűrűdiagramunkat *Csillagdiagrammá*, *Piramisdiagrammá*, *Venn-diagrammá* vagy *Céltábladiagrammá* változtathatjuk át. ■

Minden, amit a PC-javításról tudni érdemes



Ára: 3490 Ft

- Fájkezelés felsőfokon
- USB gyorssegély
- Határtalan multimédia
- CD-/DVD-olvasók, -újrírók
- LAN, WAN, hálózatok, internet

Rendelje meg online áruházunkban 0 Ft postaköltséggel!
www.itmediabolt.hu

Megvásárolható az ITmediaBOLT-ban

1067 Budapest, Teréz körút 47.

Nyitva tartás: hétfő-péntek: 9-20 szombat-vasárnap: 9-15

Kijavítani és összehasonlítani

A Word előnyei közé tartoznak a sokoldalú korrektúrafunkciók.

Ezek feleslegessé teszik a szövegmódosítások

hosszadalmas feldolgozását.

Ezenfelül minden egyes

beavatkozást ellenőriznek.

Tipp Gyorsindítás

Amennyiben a szöveg módosításait szeretnénk gyorsan láthatóvá tenni, valamint követni, akkor a *Korrektúra* eszköztárat egy billentyűparanccsal vagy az állapotból is előhívhatjuk. Nyomjuk meg a **Ctrl+Shift+E** billentyűparancsot, vagy pedig kattintsunk az állapot-sorban található *KORR* parancsra.

Tipp A szerkesztő illető információk

Amennyiben több kolléga szerkesztette szövegünket, és ezért különböző színű kijelölésekre bukkanunk a dokumentumban, könnyen elveszítjük az áttekinthetőséget afelett, hogy ki melyik javítást „követte el” a dokumentumban. Ha ezt tudni szeretnénk, csupán az egér mutatóját kell a megfelelő módosításra helyezni. Egy apró kis információs dobozban megjelenik a regisztrált Word-felhasználó neve, valamint a javítás dátuma és időpontja is.

Övegünket és Orsolya Marosi, 14.04.2005 3:48 : szerkesztjük az áttekin Beszúrt

A felhasználói információk automatikusan megjelennek egy szövegdozban

Sok felhasználó még mindig olyan munkamódszereket alkalmaz a PC-jén, amelyek az analog világból származnak. A kész szöveg például – amelyen egy másik személy végzi el a korrektúrázást – kinyomatva, papíron jut el az illetőhöz. Ez a személy a módosítási javaslatokat és a javításokat beírja a szövegbe vagy a margóba, a szerzőnek pedig végezetül be kell gépelnie ezeket a megjegyzéseket az eredeti

dokumentumba. Ez elég fárasztós munka és egyben felesleges is. Hiszen a Wordnek megvannak azok a funkciói, amelyek segítségével közvetlenül a dokumentumban is elvégezhetjük a módosításokat, összehasonlíthatjuk a fájlvérziókat, ellenőrizhetjük a beavatkozásokat, amelyekről azután eldönthetjük, hogy elfogadhatók vagy elvetetők-e számunkra. És ez ráadásul sokkal gyorsabban működik, mint a papíros megoldás.

1 A javítási javaslatok megjelenítése

Hogy a barátok vagy a kollégák korrektúrajavaslatai megjelenjenek a Wordben, gondoskodjunk a megfelelő beállításokról.

Ehhez válasszuk a Word *Eszköztár* menüpontja alatt található *Korrektúra* bejegyzést. Megjelenik egy eszköztár, amelyben aktív a *Változások követése* gomb. Ezt rögtön észlelni is fogjuk, hiszen az összes javítás, amelyet magunk végzünk a szövegben, piros színnel és aláhúzva jelenik meg a dokumentumban. A gombra egyet kattintva egyelőre kapcsoljuk ki a *Változások követése* funkciót.

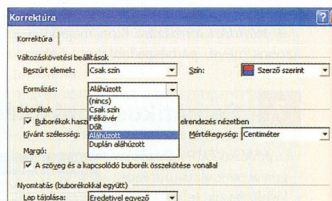


A korrektúraeszközöket külön eszköztárból találjuk

Annak meghatározásához, hogy a barátok vagy a kollégák módosításai miként jelennek meg a szövegben, kattintsunk az eszköztár *Megjelenítés* pontjára. Az almenüben válasszuk a *Korrektúra-beállítások* bejegyzést.

A most megjelenő *Korrektúra párbeszéd*-ablakban válasszuk a *Változások követési beállítások* terület alatt található *Beszúrt elemek* pont legördülő menüjében a *Csak szín* beállítást.

A formázás módosításait a *Formázás* pont legördülő menüjének megfelelő bejegyzésén keresztül végezhetjük el, válaszuk például az *Aláhúzott* pontot.



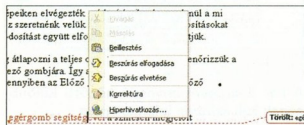
Beállíthatjuk, hogy a módosítások miként jelenjenek meg a szövegben

A *Szín* mezőben a *Szerző szerint* bejegyzés látható az alapbeállítás szerint. Ez azt jelenti, hogy az első kolléga javításai pirosan jelennek meg, a további javítások – esetleg az általunk végzett módosítások – pedig kéken látszanak. A további módosítások ismét automatikusan más színt kapnak.

Ezeket a beállításokat a Word dokumentummal együtt elmentjük. Amennyiben más felhasználó nyitja meg a dokumentumot, akkor ő automatikusan új felhasználónak számít, és az általa elvégzett összes módosítást nemcsak regisztrálja a program, hanem kiemelve meg is jeleníti a képernyőn. Ezenkívül a Word a szöveg szélén egy fekete vonalat is beilleszt, hogy a módosított részek így egyetlen pillantással észrevehetőek legyenek. Emellett az oldal szélén egy úgynevezett buborékban a módosítás fajtája is megjelenik.

2 A javítások elfogadása vagy elvetése

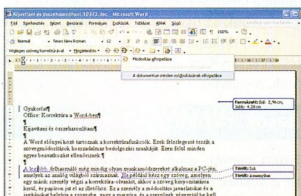
Miután barátaink vagy kollégáink a saját számítógépeiken elvégezték a módosításai-
kat közvetlenül a mi dokumentumunkban,
el kell döntünk, hogy mihez szeretnénk
kezdeni azelőtt, hogy mihez szeretnénk
kezdeni a módosításokkal. Az egyes
módosításokat lépésről lépésre ellenőrizhet-
jük, vagy az összes módosítást együtt elfo-
gadhatjuk, vagy elvethetjük.



A módosításokat egyenként elfogadhatjuk vagy elvethetjük

Amennyiben nem szeretnénk az elejétől a végéig átlopni a teljes dokumentumot, hogy ellenőrizzük a korrigált helyeket, kattintsunk az eszköztár *Következő* gombjára. Így az egérmutató mindig automatikusan a következő módosításra ugrik. Amennyiben az *Előző* gombra kattintunk, az előző szöveg módosításra juthatunk vissza. Egy módosítás elfogadásához, illetve elvetéséhez kattintsunk a jobb

egérgombbal a színesen megjelölt szövegre, majd válasszuk a felbukkanó menüben a *Beszűrés elfogadása* vagy a *Beszűrés elvetése* parancsot. Ugyanezek a funkciók a *Korrekktúra* eszköztárban is rendelkezésünkre állnak. Ott azonban a két gomb legördülő menüjében a *Dokumentum minden módosításának elfogadása/elvetése* beállításokat is kiválaszthatjuk.



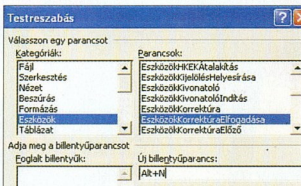
Akár valamennyi módosítást egyszerre elfogadhatjuk

Amennyiben elfogadjuk a módosítást, az eredeti szöveg a formázással együtt eltűnik. A továbbiakban már csak a módosítás látható a szövegben. Amennyiben elvetjük a javítási javaslatokat, azokat eltávolítja a program a dokumentumból.

3 A Módosítás elfogadása billentyűparancs

Könnysítsük meg munkánkat úgy, hogy a gyakran használt parancsok számára billentyűkombinációkat határozzunk meg. Mentünk el például egy billentyűkombinációt a *Módosítás elfogadása* parancs számára.

Aktiváljuk az *Eszközk* menüpont *Testreszabás* pontja alatt található *Parancsok* fület, majd kattintsunk az egérral a párbeszédablak alján elhelyezkedő *Billentyűpa-*

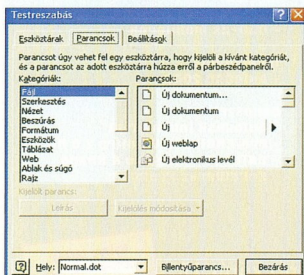


A korrekktúra elfogadását billentyűparancs segítségével könnyíthetjük meg

rancs gombra. A következő párbeszédablakban válasszuk a *Kategóriák* pont alatt található *Eszközk* bejegyzést.

A *Parancsok* terület alatt jelöljük ki az *EszközkKorrekktúraElfogadása* bejegyzést.

Adjunk meg az *Új billentyűparancs* terület alatt egy billentyűkombinációt. A mező alatt ellenőrizhetjük, hogy az általunk megadott billentyűparancs már foglalt-e. Amennyiben nem, a *Jelenlegi hozzárendelés* terület mellett a nem használatos megjegyzés szerepel. Beállításunkat erősítsük meg a *Hozzárendel* gombra kattintva.



A billentyűparancs hozzárendelését a Testreszabás funkcióknál találjuk

Tipp A felhasználó váltása

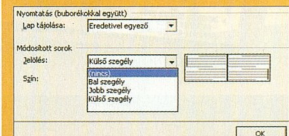
Amennyiben a korrekktúraolvasók a mi számítógépünkön dolgoznak, válthattunk a *Word-felhasználók* között. Ehhez lépünk be az *Eszközk* menüpont alatt található *Beállítások* pontba. Itt válasszuk a *Felhasználó* fület. A *Név* és a *Monogram* mezők alatt adjuk meg az új felhasználó adatait. A *Word* ennek a felhasználónak az új módosításait most automatikusan más színben jeleníti meg.

Tipp Az eredeti és a szerkesztett változat

Amennyiben sok a módosítás a szövegben, nehéz megítélni, hogy mennyire volt jó vagy rossz az eredeti szöveg. Ha ezt még egyszer fel szeretnénk idézni, azonban a módosítások nélkül, kattintsunk a *Korrekktúra* eszköztárban a bal legfelső választólista kis nyílára. Itt válasszuk az *Eredeti szöveg* bejegyzést, így a *Word* dokumentum a színesen megjelölt módosítások nélkül jelenik meg képernyőnkön. Amennyiben a módosításokat ismét láthatóvá szeretnénk tenni, kattintsunk ugyanebben a mezőben a *Végleges szöveg korrekktúrával* bejegyzésre. Amennyiben a *Végleges szöveg* bejegyzést választjuk, csak a megszerkesztett szöveg jelenik meg.

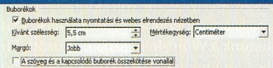
Tipp A kijelölések kikapcsolása

Amennyiben nemcsak a buborékok, hanem a margóknál található bejegyzések is zavarnak munkánkban, kaphatjuk ki ezeket is. Az ennek megfelelő beállítást az *Eszközk* menüpont *Beállítások* pontja alatti párbeszédablak *Korrekktúra* fülén, az ablakban alul elhelyezkedő *Módosított sorok* terület *Kijelölés* pontjának legördülő menüjében végezhetjük el. Amennyiben itt a *(nincs)* beállítást választjuk, akkor kikapcsoljuk a kijelölést.



A módosított sorok jelölését is kikapcsolhatjuk

Tipp Buborékok kikapcsolása



A sok buborék használata mellett csak közös-zet vezet

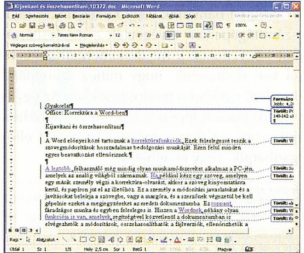
A sok buborék zavaró is lehet. Éppen ezért kapcsoljuk ki ezt a funkciót a menüsor **Eszközök** menüpontja alatt található **Beállítások** pontra kattintva. A megjelenő párbeszédablakban válasszuk a **Korrektúra** fület. A **Buborékok** terület alatt található **Buborékok használata nyomtatási és webes elrendezés nélkül** beállítás előtt töröljük a pipát. Választhatjuk azt is, hogy csak a buborékok szélességét határozzuk meg, vagy kikapcsoljuk A szöveg és a kapcsolódó buborékok összekötése vonallal beállítást.

4 A dokumentum verzióinak összehasonlítása

A Word korrektráfunkcióit arra is használhatjuk, hogy ugyanazon dokumentum két verzióját összehasonlítsuk egymással.

A verzió-összehasonlításhoz mindig a régebbi fájlt nyissuk meg. Ebben a dokumentumban válasszuk az **Eszközök** menüben található **Dokumentumok összehasonlítása és egyesítése** pontot. Megnyílik egy párbeszédablak a fájlkiválasztás számára, amelyben ki-kérhetjük az újabb verzió mentési helyét.

Az új dokumentumot jelöljük ki az **egér**-rel. Amennyiben az **Egyesítés** gombra kattintunk, megnyílik a dokumentum, és a régi ver-



A két dokumentumverzió közötti külön-ségek kék színben jelennek meg

ziótól eltérő különbségek kék színben jelennek meg. Amennyiben a különbségeket közvetlenül alkalmazni szeretnénk a régi verzióban, nyissuk meg az **Egyesítés** gomb legördülő menüjét, és válasszuk az **Egyesítés az aktuális dokumentumba** parancsot. Az **Egyesítés új dokumentumba** parancs segítségével a Word egy új fájlt nyit meg.

Tipp Módosítások a Word 97 alatt

A Word 97-ben szintén megtalálható az **Eszközök** menüpont alatt a **Korrektúra** parancs. A hozzárendelt vagy a kitörölt szöveg kiemelhető, amennyiben az **Eszközök** menüpont **Korrektúra** pontja alatt található **Módosítások kiemelése** parancsot használjuk. A következő párbeszédablakban aktiváljuk a **Módosítások kiemelése munka közben jelölőnégyzetet**.

CHIP
XVII. évfolyam 2009/1. számunkban
ÁRA: 890 Ft

CAD/CAM

Tervezés, modellezés, szimuláció **KÜLÖNSZÁM**

Tesztlet:
- Széles formátumú nyomtatók
- CAD-es monitorok

Technológia:
- AutoCAD 2006
- SolidWorks Premium

Gépszet:
- Autodesk Inventor 10
- Pro/ENGINEER Wildfire 2.0 NC
- CATIA V5 - Imagine & Shape
- SolidWorks Premium
- Teamcenter

Gyakorlat:
- CROSTON
- Autodesk Map 3D 2006
- Autodesk Inventor Desktop 2006

CD-melléklet

ÁRA: 890 Ft

Tervezés, modellezés, szimuláció

Rendelje meg
online áruházunkban
0 Ft postaköltséggel!
www.itmediabolt.hu

- A CD-mellékleten:
- Maya Personal Learning Edition 6 (7.éves verzió)
 - SolidWorks Office Pro Tour (Online tanfolyam)
 - eDrawings 7.0 (Ingyenes)
 - Water Garden Studio 1.2 (Ingyenes)
 - DataCAD 11.00 (Ingyenes)

- Tesztlet:**
- Széles formátumú nyomtatók
 - CAD-es monitorok

- Technológia:**
- AutoCAD 2006

- Gépszet:**
- Autodesk Inventor 10
 - Pro/ENGINEER Wildfire 2.0 NC
 - CATIA V5 - Imagine & Shape
 - SolidWorks Premium

Megvásárolható az **ITmediaBOLT**-ban 1067 Budapest, Teréz körút 47.

Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 9-20
szombat-vasárnap: 9-15

PC-HÁZIMOZI

KÜLÖNSZÁM



DVD-melléklettel

Számítógép és házimozsi
Mit, hogyan, miképp

Mindent a tömörítésről
Kodekek, formátumok

A jövő lemezei
Blu Ray és HD-DVD

Felvétel DVD-re
Asztali telvevők körképe

Mozigépek
Házimozsi-projektorok körképe

PC-s szórakoztatóközpont
HTPC programok

Képmagnó a PC-ből
PVR programok

Régi kazetták meg
VHS digitalizálása

DVD-gyártás otthon



A DVD-mellékleten:

Vörös nap

Szereplők: Charles Bronson,
Alain Delon, Toshiro Mifune



MEGJELENT!

Vásárolja meg on-line áruházunkban:
www.itmediabolt.hu

vagy az **ITmédiabOLT**-ban 1067 Budapest, Teréz körút 47.

Nyitva tartás:
hétfő-péntek: 9-20
szombat-vasárnap: 9-19

Az előző részben tisztáztuk, hogy a számítógépet – illetve annak különféle alkatrészeit – optimális hőmérsékleten kell használni, ha azt akarjuk, hogy hosszú ideig hibamentesen működjön. A videokártya és a processzor hőszabályozását már ismerjük, következzen most a merevlemez.

Hideg fejjel

A merevlemez működés közben hőt termel, mégpedig nem is keveset. Intenzív használat esetén – például játék közben vagy számításgényes alkalmazások futtatásakor pedig még többet. Ha nem akarunk idő előtt búcsút venni e kényes alkatrésztől – és vele együtt adatainktól –, gondoskodnunk kell a merevlemez megfelelő hűtéséről. Ere kétféle megoldás kínálkozik: egy hardveres és egy szoftveres. Vegyük sorra ezeket.

Linktár

Maxtor – www.maxtor.com
 Seagate – www.seagate.com
 Samsung – www.samsung-europe.com
 SpeedStep – support.intel.com/support/processors/mobile/pm/sb/CS-007981.htm

1 A merevlemez hőszabályozása hardveresen

A merevlemez hűtésére szánt ventilátor beszerzések manapság természetesen már nem csupán egyetlen terméket emelhetünk le a polcról, hanem több gyártó megoldásaiból válogathatunk. Az első, egyben legolcsóbb megoldás az, ha a számítógéphezba előre beszereljük a ventilátorokat, és ezek hatósugarába építjük be a merevlemezünket. Ha ez nem lenne elég, akkor jöhetnek a különféle kiegészítők, amelyek lehetnek nagyon olcsók is, de akár tizedes forint körüli összeggel is beelerülhetnek.

A hűtési specialistaként ismert Zalman cég egyébként egy passzív hűtési megoldással is kirukkolt, amelynek a különlegessége a gumiba ágyazott rögzítés. Így nem csupán a hőmérsékletet csökkenthetjük a képen is látható csövekkel, hanem a működés közbeni rezonanciát (és zajt) is. Az eszköz ára nem éppen barátságos, hatékonysága is megkérdőjelezhető, viszont cserébe elégans. Akiknek még ez is kevés, választhatják az olcsó, ámde zajosabb ventilátorokat, amelyek a merevlemezek alá, az

elektronika közelébe szerelhetők. Ezek általában – ellentétben az előbbi passzív megoldással – nem igényelnek 5,25"-os helyet, csupán a merevlemez alatt kell némi hely a levegőáramláshoz, meg ahhoz, hogy a műanyag keret elférjen.

Egy megfelelő hőmérsékleten tartott merevlemez meghálálja gondoskodásunkat; a merevlemezek igen érzékeny eszközök, és drasztikusan csökkenhet az élettartamuk az állandóan magas és/vagy a folyamatosan változó hőmérséklet hatására.

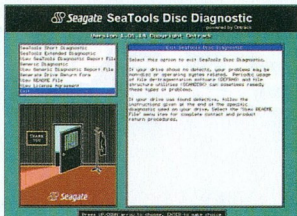
2 A merevlemez hőszabályozása szoftveresen

Az IBM volt az első, amely komoly diagnosztikai és konfigurációs szoftverekkel látta el felhasználóit. Ezek segítségével a boldog tulajdonos beállíthatta a háttértároló sebességét (acoustic management; lassabb=halkabb), figyelhetette a S.M.A.R.T. adatokat, többek között a hőmérsékletet, különböző diagnosztikai programokat futtathatott, illetve adatot menthetett, lemezt formázhatott. A lemezek karbantartásához manapság a leg-

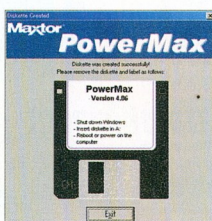
több gyártó már eleve biztosítja a megfelelő programokat, noha a felhasználók nagy része nem is tud róla, hogy ilyenek léteznek.

Ezekkel az alkalmazásokkal általában indítólemez is készíthetünk. A Maxtor programja a PowerMax, illetve a SCSIMax, a merevlemez típusától függően. A Seagate hasonló alkalmazásai – a DiscWizard, valamint a SeaTools – szintén letölthetők a hivatalos honlpról (minden esetben a Support menüpont alatt kell kutakodnunk). A Samsung diagnosztikai programja HUTIL néven érhető el.

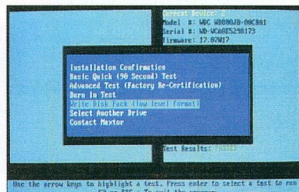
Probléma esetén érdemes megnézni a S.M.A.R.T. adatokat, valamint lefuttatni az előbb említett gyártóspecifikus alkalmazásokat, ugyanis ezek mind segítségünkre lehetnek a hiba felderítésében.



Seagate SeaTools diagnosztikai program



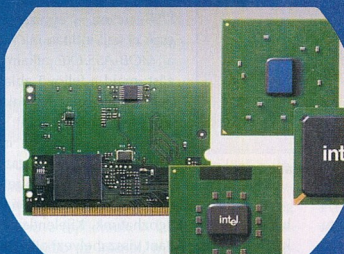
Maxtor PowerMax installáció közben



Maxtor PowerMax működés közben

Pentium M – az igazi megoldás?

Az asztali gépekkel szemben a notebookok sokkal előrébb járnak a spórolásban. Utóbbiak esetében kevesebb áramot szabad fogyasztaniuk az alkatrészeknek, és a hőmérséklet sem lehet túl magas – habár még így is a legtöbb hordozható gépen néhány órák működés után tükörtojást süthetünk. A *Pentium M* nevében az a bizonyos *M* betű a mobilitásra utal. A technológia lényege, hogy ezek a processzorok nem csupán egyetlen frekvencián képesek működni (például a 3 GHz-es P4 csak 3 GHz-en), hanem attól függően, hogy mekkora számítási kapacitásra van szükségünk, automatikusan csökkentik vagy növelik a sebességüket. (Ezt hívják *Enhanced Intel SpeedStep* technológiának.)



Pentium M processzor

Tehát ha például egy 1,7 GHz-es Pentium M-es gépen csak szöveget szerkesztünk, a processzor csupán 600 MHz-en fog üzemelni, ezzel sokkal kisebb áramfelvételt és kevesebb hőt produkál. Azonban ha egy ilyen gépen elindítunk egy 3D-s alkalmazást vagy bármi mást, amihez komoly CPU-erőre van szükség,



A Pentium M-es mobil gépeken ezt a logót találhatjuk

rögtön átvált 1,7 GHz-re. (Ilyenkor persze megnő az áramfelvétel és a hőmérséklet is, ám a kifinomult technológiának köszönhetően még ez is elmarad az asztali processzoroknál megfigyelhető értékektől.) Az elsöre alacsonyok tűnő frekvenciaérték valójában nem mérvadó, hiszen egy ilyen Pentium M-es gép az asztali gépek világában körülbelül egy 2,4 GHz-es Pentium 4-esnek felel meg.

Miután a fejlesztők is rájöttek, hogy mennyire bevált ez a technológia, nem kellett sokáig várunk arra, hogy megjelenjenek az olyan, asztali gépekbe szánt alaplapok, amelyekbe Pentium M-es processzorokat lehet rakni. Jelenleg két ilyen termékről tudunk: az egyik az *AOpen i85GME-M-LFS* alaplapja, a másik pedig a *DFI 855GME-MGF* kódjelű terméke. Ezeket egyelőre még nehéz és költséges beszerezni nálunk, ám remélhetőleg a trend töretlenül folytatódik, és további gyártók is belekezdnek a mobilgépekbe szánt processzorokat támogató alaplapok forgalmazásába.

3 És a legolcsóbb megoldás?

A házban érdemes minden lehetséges helyre beszerezni egy-egy csendes, megbízható ventilátort, hogy a levegőáramlás minél hatékonyabban elszállítsa a termelt hőt. (A gép elejéről szívjuk a hideg levegőt, a meleget pedig hátrafelé fújjuk ki – mindig ez legyen az irány!) Ha alaplapunk támogatja, a ventilátorok fordulatszámát szoftveresen is állíthatjuk. Ha a ventilátornál olcsóbb és egyszerűbb megoldást keresünk, akkor egyszerűen távolítsuk el a ház oldalpajzait! En-

nek főként akkor van értelme, ha nem alakítottak ki rendes légcsatornát a gép belsejében, így „megáll benne a meleg levegő. Ilyenkor akár 4-5 fokkal is „hidegebbé” varázsolhatjuk a gép belsejében található alkatrészeket. Ellenben ügyeljünk arra, hogy ilyen esetben gyakrabban kell majd takarítanunk a mobilgépekbe szánt processzorok nyelvénybe száll bele a por, piszok.

Paczonka Zoltán
chilly@g6.hu

Tippek, trükkök, jó tanácsok a digitális fotózáshoz



Rendelje meg
online áruházunkban
0 Ft postaköltséggel!
www.itmediabolt.hu

A két kötet együtt
csak 4990 Ft!

Megvásárolható
az **ITmediaBOLT**-ban

1067 Budapest,
Teréz körút 47.

Nyitva tartás:
hétfő- péntek: 9-20
szombat-vasárnap: 9-15

Az apró USB-s adattárolók funkcionalitása nem merül ki az adatok tárolásában. Írásunkban megmutatjuk, mi mindenre képesek a flashdrájvok, és hogy miként használhatjuk ezeket a tárolókat például adatszféként.

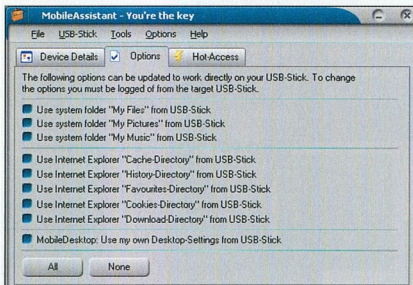
Használjuk okosan!

1 Személyes munkakörnyezet elmentése és visszaállítása

Ha több számítógépen is dolgozunk, sokszor előfordul, hogy egy-egy hivatkozás, program vagy akár kép nem azon a PC-n van, amelyiken éppen dolgozunk. Egy ügyes kis program, a *MobileAssistant* (a próbaverzió letölthető a www.mobileassistant.de

Mi is az az USB-stick?

Az *USB-drávj* egy praktikus adattároló, amely megjelenésekor a floppy volt hivatott leváltani. Kényelmesebben, kapacitása pedig a flopiénak akár háromszorosára, egy CD lemezőnek pedig akár hatszorosra is lehet. Az USB drájvok sebessége is kiemelkedő: típusától függően 16–52 x-es CD-olvasási tempóval egyenlő. Az apró csodabogarak idővel azután tovább fejlődtek, így ma már akár órába vagy tollba rejte is találkozhattunk velük, de funkcionalitásuk is bővült: egy-egy apró alkalmazással kiegészítve például beállításokat is elmenthetünk velük (egyfajta backup), vagy akár a számítógépes hozzáférést is korlátozhatjuk segítségükkel.



Sütiket, dokumentumokat és még az Asztal beállításait is elmenthetjük a *MobileAssistant* programmal

weblapról) segít abban, hogy dokumentumaink, beállításaink és az asztal kinézete minden környezetben azonos formában legyenek elérhetők.

Töltsük le, majd telepítsük az alkalmazást. Az installáció végeztével a program egyből a beállításokért felelős ablakba kalauzol minket. Itt adhatjuk meg, hogy mely könyvtárakat és adatokat (kedvencek, letöltések, saját fájlok, címlista, sütik stb.) szeretnénk közvetlenül az USB-stickről használni. Ha aktiváljuk a *MobileDesktop* funkciót, ak-

kor a *MobileAssistant* elmenti a teljes munkakörnyezetet is, sőt gondoskodik az adattároló és a PC szinkronizálásáról is.

Amikor egy másik számítógéphez csatlakoztatjuk az USB-sticket, egyszerűen csak el kell indítanunk róla a *MOB-ASS.EXE* alkalmazást, majd a feljövő ablakban ki kell választanunk a *Bejelentkezés* funkciót. A megerősítést követően immár saját, jól megszokott kezelőfelületünk jelenik meg, így a továbbiakban már azon dolgozhatunk. Kijelentkezéskor a *MobileAssistant* visszahelyezi a PC beállításait az eredeti állapotba.

A *MobileAssistant* kompatibilis a Windows 98-cal kezdődően valamennyi ablakos operációs rendszerrel, de azt vegyük figyelembe, hogy a Windows XP és 2003 családja tagjai kivételével az USB-s eszközök használatához drájer telepítése is szükséges. Érdemes a telepítőt is tárolni az adathordozón, "így bármilyen „új helyszínt” pilanatok alatt otthonossá varázsolhatunk.

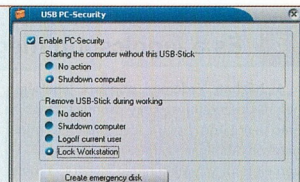
2 A stick használata hozzáférés ellenőrzésére

Ha szeretnénk biztonságban tudni és az illetéktelen kezekről megvédeni a számítógépünket, újból segítségünkre lehet a flashdrávj. Ismét a *MobileAssistant* alkalmazásra lesz szükségünk. Keressük meg a programban az *Options/USB-Tools/Install USB Tools* menüpontot.

Nyissuk meg az *Options* menüből az *USB PC-Security* ablakot, és állítsuk be, elinduljon-e a számítógép az USB-meghajtó csatlakoztatása nélkül, valamint azt, hogy miként

viselkedjen a számítógép, ha működés közben eltávolítjuk a flashmemóriás adattárolót.

Választhatjuk a PC leállítását, a felhasználó kiléptetését vagy akár a PC lezárását is. A biztonság kedvéért a program öt másodpercet türelmi idővel dolgozik, amely alatt a „kulcsot” újracsatlakoztatva nem avatkozik be a rendszer működésébe. Érdemes biztonsági lemezt is készíteni, nehogy véletlenül magunkat is kizárjuk! (Az itt leírt módszer alkalmazásához mindenképpen admini-



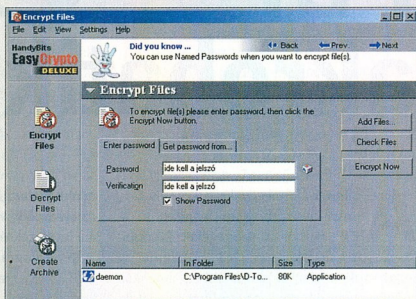
Helyes konfiguráció esetén az USB-meghajtó nélkül a számítógép nem használható

nisztrátori jogosultsággal kell bejelentkeznünk!

3 Az adatok titkosítása

Az USB-drájvokra sok esetben olyan anyag is kerülhet, amelyet nem szeretnénk senki más számára hozzáférhetővé tenni. Ez már csak azért is fontos, mert a miniatűr készülékek könnyebben elveszíthetők. Éppen ezért érdemes kódolni az apró adattárolók tartalmát.

A műveletre – többek között – az *EasyCrypto Deluxe* programot ajánljuk, amely amellett, hogy nagyon egyszerűen használható, még ingyenes is. Az általa használt 128 bites *BlowFish* kódolás pedig jóformán feltörhetetlen. A program letölthető a www.handybits.com weblapról. Instal-



Az EasyCrypto Deluxe hatékony védelmet nyújt adatainknak

láljuk az alkalmazást, majd indítsuk el. Válasszuk a főmenüben az *Add Files* (fájlok hozzáadása) parancsot, és jelöljük ki azokat az állományokat az USB-sticken, amelyeket

Tipps Mindig kéznél

Ahhoz, hogy a titkosított tartalmat bárhol elérhessük, az *EasyCryptot* telepíteniük kell az adott PC-re. Éppen ezért érdemes az alkalmazás installációs fájliját az USB-sticke másolni – természetesen nem titkosítva –, így mindig és mindenhol elérhetjük a szoftvert.

kódolni szeretnénk. A kódoláshoz most az *Encrypt Files* gombra kell kattelnünk. A program kérni fog egy jelszót, ezt jól jegyezzük meg, mert a titkosított adatokhoz később már csak e „varázsszó” segítségével férhetünk majd hozzá. A jelszó megerősítéséhez nyomjuk meg a *Confirm Password* gombot, és végül kattelnünk az *Encrypt Now* (kódolás most) parancsra. Ha ismét hozzá akarunk férni az adatokhoz, akkor elegendő kétszer a kódolt fájlra kattintani, és beírni a megfelelő jelszót.

4 Gyorsabb fájlműveletek

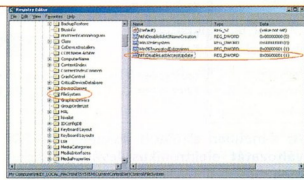
Az USB-meghajtóknak (legyenek akár dekódolt eszközök, akár MP3-lejátszóval egybeépített csodák) sebességüket tekintve még van hova fejlődniük. A lassúság természetesen inkább az frásnál, mintsem az olvasásnál jelent gondot, mert a Windows alapesetben nem engedélyezi a cserélhető meghajtóknál a cache használatát. Ha mégis szeretnénk maximális adatátviteli rátát elérni, egy apró trükk lehet a segítségünkre. Az Eszközkezelőben ugyanis manuálisan engedélyez-

hetjük a gyorsítótárat (és így akár többszörös működési sebességet is elérhetünk.) Az írócache aktiválásához kattintsunk a *Vezérlőpultban* a *Rendszer/Harver/Eszközkezelő/Meghajtók* opcióra, majd válasszuk ki a jobb egérgombbal az USB-meghajtó betűjelét. A *Tulajdonságok/Házirendek* fül alatt válasszuk az *Optimalizálás teljesítményre* lehetőséget.

A teljesítményre optimalizált módban használt adathordozó eltávolítása előtt a *Tálcán* feltétlenül kattintsunk a „*Hardver biztonság eltávolítása*” opcióra, hogy elkerüljük az adatvesztést.

Ezt a lehetőséget akkor érdemes kihasználnunk, ha nagy fájlokkal dolgozunk. A sok kis fájljal végzett műveletek sebességét úgy gyorsíthatjuk fel, ha FAT32 helyett NTFS fájlrendszert használunk. A Windows ilyenkor a kis fájlokat a könyvtárbejegyzéssel együtt ugyanabba a flashmemória-blokkba írja az USB-sticken, így legalább egy kis időt megtakaríthatunk. Az NTFS fájlrendszer mellett használhatjuk az XP saját titkosítási rendszerét is.

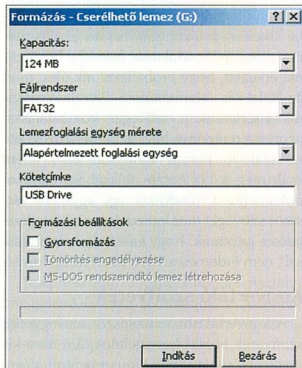
Az *Intézőben* a jobb egérgombbal a memóriára kattintva és a menüben a *Formattálást* kijelölve formázhatjuk meg az eszközt. A *Fájlrendszer* alatt válasszuk ki az *NTFS-t*. A *Hozzárendelési egységek méretén* ne változtassunk, hagyjuk alapértelmezett értéken (általában nem is lehet mást megjelölni!) A



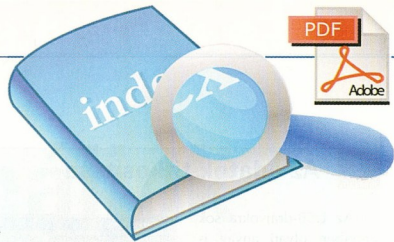
Ez az apró trükk is növeli valamelyest a teljesítményt

meghajtó nevét a *Kötetcímké* mezőben adhatjuk meg. A gyorsformázás opcióit nem érdemes bejelölni, a művelet nem tart sokáig.

Most már csak egyetlen dolgot maradt: az NTFS fájlrendszer velejárója, hogy a rendszer időről időre elemli a meghajtókon található fájlokat a hozzáférésekre vonatkozó információkat, így például az utolsó hozzáférés dátumát is. Ez az otthoni viszonylatban jelentéktelen mutató feleslegesen fogja vissza gépünk teljesítményét, ezért érdemes kikapcsolni a rögzítést. Ezt különféle alkalmazásokkal is megtehetjük (pl. *TweakUI*), legegyszerűbb mégis a *Registry* közvetlen szerkesztése. Keressük meg az alábbi kulcsot: `HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\FileSystem`. Itt adjunk meg egy új DWORD-bejegyzést `NtfsDisableLastAccessUpdate` névvel, és az értéket állítsuk be 1-re. USB-meghajtókat most már teljes sebességgel használhatjuk. ■



Ha lehet, használjunk NTFS fájlrendszert



A széles körben elterjedt Adobe PDF (Portable Document Format) formátumú dokumentumok népszerűsége részben azzal magyarázható, hogy az ilyen dokumentumok változtatás nélkül, „nyomdakész állapotban” kerülnek a felhasználó kezébe. Cikkünkben megtudhatják, hogyan készíthetünk, illetve konvertálhatunk PDF dokumentumokat – lehetőleg ingyen.

PDF akrobatika

A felhasználónak gyakran komoly fejtörést okoz, hogyan nyerheti ki a PDF fájlból a szövegeket későbbi szerkesztés, átalakítás céljára. Az interneten felkutatott azokat a szoftvereket, amelyek segítséget nyújthatnak az említett feladatok megoldásában. Nézzük meg, milyen kínálatból válogathatunk.

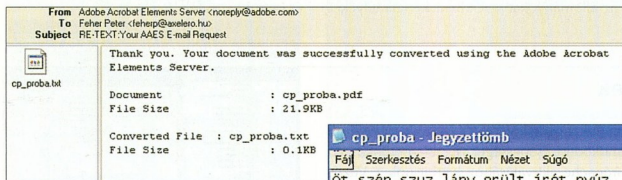
Elsőként az Adobe weboldalán néztünk körül, ahol találtunk egy jónak tűnő szolgáltatást a fájlok díjmentes átalakítására, e-mail

nélkül. Válaszul perceken belül megérkezhet az eredmény – szintén csatolt fájl formájában – a levelszekrényünkbe.

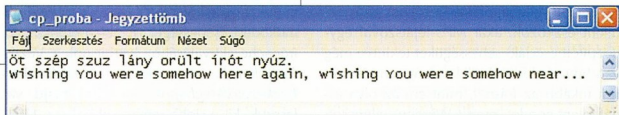
Két dologra kell itt felhívni a figyelmet: a PDF fájlban található grafikák az átalakításakor elvesznek, és gondok lehetnek a magyar nyelv különleges ekezetes betűivel is. *Váncsa István* jól ismert tesztmondatával tettünk egy próbát, az eredményt az ábrán láthatjuk (a hosszú ő és ú betűk elvesztek).

A HTML formátumú átalakításnál még kevesebb szerencsénk volt: mindkét próbálkozásnál időtűléspést közlő hibaüzenet jött csupán vissza.

Ezután az online megoldást vettük szemügyre. Ehhez az kell, hogy az átalakítandó



Az e-mailben elküldött dokumentum PDF változatát elektronikus levélben kapjuk meg



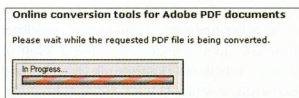
A magyar karakterekkel nehezen birkózik meg a szolgáltatás

Miért jó a PDF?

A PDF formátum nagy előnye, hogy teljesen mindegy, milyen számítógépet használunk (windowsost, linuxost avagy Macintosht), hiszen a megjelenítő szoftvert (az *Adobe Reader*, régebbi nevén *Acrobat Reader*) valamennyi platformra ingyenesen elérhetővé tették.

Ha azonban az olvasásnál vagy nyomtatásnál kicsivel többre vágunk, azonnal akadályokba ütközünk, mivel a Reader kizárólag az előbb említett két funkciót tudja, még a legegyszerűsbb módosításra sem ad lehetőséget.

Cikkünkben utanjárunk, hogy mely programok állnak rendelkezésünkre a PDF dokumentumok átalakítására (konvertálására), s röviden a PDF-készítés rejtelmeibe is bepillantunk.



Két mondat – húsz perc alatt

segítségével vagy online hozzáféréssel (www.adobe.com/products/acrobat/access_onlinetools.html). Az Adobe eredetileg a vak, illetve csökkent látású felhasználók számára kívánta megkönnyíteni a PDF dokumentumokhoz való hozzáférést, mivel azonban az oldal nem tett föl kérdéseket a látási problémáinkkal kapcsolatban, nyugodtan tesztelhetjük a szolgáltatást.

Az e-mail alapú megoldás azt jelenti, hogy az átalakítandó PDF dokumentumot csatolt állományként el kell küldelnünk a lapon elérhető két cím valamelyikére (pdf2txt@adobe.com, ha egyszerű szöveges állományra lenne szükségünk, illetve pdf2html@adobe.com, ha HTML formátumú eredményt szeret-

fájl a weben keresztül elérhető legyen az Adobe szervere számára. A fájl elérhetőségének megadása (URL) után újra a HTML 3.2 formátumot választottuk, hiszen a TXT formátumra való átalakítás már többé-kevésbé sikeresnek bizonyult. Sajnos jó pár perce „idegtépő” várakozás után egy hibaüzenet érkezett, hogy próbálkozzunk újra, mert az átalakítás valamiért nem sikerült. A második kísérletünk a szöveges konvertálással azonos eredményt hozott, de a szöveg körülbelül 20 perces várakozás után jelent csak meg a böngésző ablakában. Mivel a dokumentum mindössze egy egyszerű kétsoros szöveget tartalmazott, arra a következtetésre jutottunk, hogy ezzel a „szolgáltatással” nem érdemes tovább kísérletezgetni.

Konvertáló szoftverek

A konvertálóshoz is először az ingyenes szoftverek között kerestünk, ám nem kis meglepetésünkre még Linux platformra sem lelünk semmit.

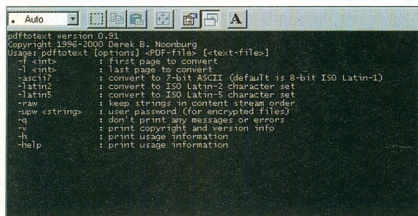
A PDF-készítésre a legegyszerűbb módszer a „mentés PDF-ként”, ami szerencsére egy ideje már nem csupán a pénzös programok (például a Corel/Draw) sajátja, hanem az ingyenes OpenOffice.org-ban is megtalálható. Ehhez nyissuk meg az átalakítani kívánt dokumentumunkat. Nem okoz gondot az sem, ha a dokumentumot Wordben készítettük, ebben az esetben viszont mentősorok ügyelnünk kell arra, hogy ne a program által felajánlott DOC formátumban mentünk, hanem inkább az RTF-et (Rich Text Format) válasszuk,

amelyet az OpenOffice is felismer. A *Fájl/Nyomatási kép* kiválasztásával ellenőrizzük, hogy a képernyőre került dokumentum külalakja megfelel-e az igényeinknek. A szükséges módosítások után válasszuk a *Fájl/Exportálás PDF-be* menüpontot. A mentés helyének és a fájl nevének a megadása után néhány alapelállításra is lehetőségünk van. Az elkészített PDF állományok minősége jó, a készítés mikénté pedig meglehetősen egyszerű és könnyű. Már csak azért a funkciót érdemes egy próbát tenni az OpenOffice.org-gal.

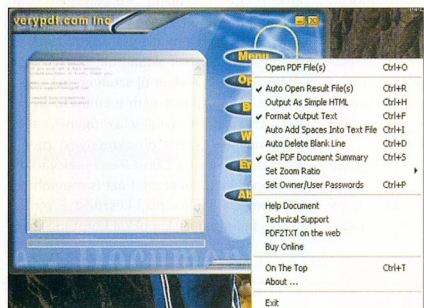
Microsoft platformon először egy DOS alatt futó programra akadunk. A *PDF-TXT* a PDF állományok szöveges részét menti le TXT fájlba, sajnos azonban az újabb, 1.4-es verziójú PDF-eket már nem támogatja, és Windows XP-n sem sikerül elindítanunk. Windows 98 alatt sikerrel megbirkózott az egyszerűbb fájlokkal, bár az ékezetes karakterekkel itt is gondjai támadtak. A program karakteres felületen működik, használatához csupán egy parancssort kell beírni: *pdf.txt1 -latin2 pdf-fájl neve eredményfájl neve*.

Egy próbát tehát mindenképpen megér a program, amely a www.satis.de/www/85-99-99-kl/91_pdf/91-8-pzt.htm címről tölthető le.

Kutakodásunk során találtunk még egy windows shareware programra mutató linket is, amely a www.verypdf.com oldalra vezet. Itt nemcsak PDF-szöveg, de akár PDF-Word DOC vagy RTF, valamint PDF-HTML átalakító programokat is találhatunk, igaz, ezek ára



DOS alatt is akad ingyenes PDF-átalakító



A PDF2TXT kissé furcsa kezelőfelülete

egyenként 39,95 dollár.

A *pdf2txt* regisztrálás vagy vásárlás nélkül ötven(1) kipróbálást engedélyez, tehát ha nem kell minden nap ilyen átalakításokkal bajlódni, éppen megfelelő lehet. A másik korlátozás a kipróbálható verzióban az, hogy csupán a dokumentum első 10 oldalát hajlandó átalakítani, ám sokszor ez is elég lehet.

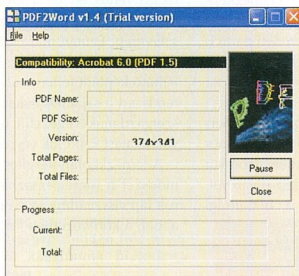
Telepítés után a programot az Asztalra megjelenő ikonnal indíthatjuk. A kezelőfelülete némileg szokatlan, ám igen egyszerű.

A PDF fájlt az *Open PDF* menüponttal nyithatjuk meg, kimenetként pedig akár TXT-t, akár egyszerű HTML-t is választha-

tunk. Az *Auto Open Result File(s)* átalakítás után rögtön megnyitja az elkészült állományt, a *Get PDF Document Summary* pedig részletes információkkal szolgál az eredeti PDF állományról (szerző, készítés időpontja, készítéshez használt szoftver stb.). Érdekes módon kétsoros tesztláblányokkal nem tudott mit kezdeni, ugyanakkor más, bonyolult PDF állományokkal villámgyorsan és hiba nélkül megbirkózott. Valószínűsíthetően az OpenOffice.org PDF-kódolásával lehet valami gondja, mert az Adobe szoftverrel előállított PDF-ekkel nem volt baja. Szintén helyesen, oldalakra törölve készítette el a HTML formátumú kon-

vertálást is, igaz, a korlátozásnak megfelelően csak a dokumentum első tíz oldalát alakította át.

Ugyanarról a weboldról, amelyről az előző kettőt is letöltöttük, a *PDF-Word 1.4* átalakító próbaverzióját is beszerezhetjük. A szoftver a Windows 98-on és az újabb verziójú Windowsokon fut, és a szövegek mellett a bitmap formátumú képek átmenésére is képes. Batch üzemmódban egyszerre több PDF-et is átalakíthatunk, használatához más alkalmazás (Word, Adobe Reader vagy Acrobat) nem szükséges.



Ha meglegszünk pár oldal átalakításával, akkor a PDF-Word shareware változata is megteszi

Ez a program már száz kipróbálást engedélyez, de csupán öt oldalt konvertál fájlként. Felülete valamint konzervatívabb, az előbbie, kezelése pofonegyszerű. Kétsoros állományunkat gond nélkül átalakította, a hosszú ó- és ú- re kalapot téve. Ettől az apró hibától eltekintve a hosszabb, összetettebb dokumentumokkal is sikerrel megbirkózott, így ez a program már valóban jól használhatónak bizonyult.

Végző

Összességül megállapíthatjuk, hogy a feladatra ingyenesen, könnyen kezelhető és tökéletes megoldást nem találtunk. Ehelyett az alábbi lehetőségek közül választhatunk: vagy kivárjuk, amíg egy vírusirtásban megfáradt ifjú titán ráérez a feladat megoldásának szépségére (mi több, hasznosságára), és ír egy ilyen szoftvert, vagy némi anyagi áldozat árán megvásárolunk egy jól használható alkalmazást erre a célra. A tökéletes megoldás természetesen az Adobe Acrobat, amely ugyan borsos ár, de az összes kívánt funkciót beépítve tartalmazza.

Fehér Péter
feherp@axelero.hu

A merevlemez meghibásodása bármikor bekövetkezhet, s ilyenkor bizony igen kellemetlen következményekkel számolhatunk – például bűcsút mondhatunk az adatainknak (vagy fizethetünk, hogy visszakapjuk őket). Az adatvesztés megelőzésére a legjobb megoldás a biztonsági mentés.

Bombabiztos védelem

Könnyen infarktusközeli állapotba kerülhetünk, ha a merevlemezünk váratlanul bedobja a törülközőt. Még az sem ment meg minket, ha az eset a gyártó által szabott garanciális határidőn belül történik, hiszen a merevlemez tá-

rolt adatokra nem vonatkozik a szavatosság. Gyakran az egyetlen járható út ilyenkor az adatmentő szolgáltatást nyújtó cégekhez fordulni, amelyek viszont általában igen borsos összeget kérnek a mentésért cserébe.

1 Lemezkép-készítés

A lemezkép gyakorlatilag egy partíció hű másolata. Ezt a másolatot általában egy másik (jobbára távoli) merevlemezre vagy cserélhető adathordozón – így CD-ken, vagy manapság már inkább DVD-ken, esetleg szalagon – tárolhatjuk. A lemezképfájl tömörítve kerül elmentésre, ennél fogva jóval kisebb helyet foglal az eredeti partíciónál. Ha beüt a katasztrófa, ebből a fájlból zökkenőmentesen vissza lehet állítani az eredeti állapotokat.

A lemezképfájl-készítés egyik legismertebb eszköze a *Symantec Norton Ghost* nevezetű alkalmazása, cikkünkben azonban megmutatjuk, hogyan lehet épp olyan jól, sőt ingyenesen megoldani a biztonsági mentések készítését.

A *Norton Ghost* egyébként nagy segítség lehet például akkor, ha több azonos konfigurációjú PC-re kell operációs rendszert és alkalmazásokat egész sorát telepíteniük. Így ugyanis elég egy gépre feltölteni az operációs rendszert és a kívánt programokat, majd a lemezképfájl eltarolni például egy szerveren. Ezután már csak egy rendszertírdítő lemezre van szükség, és a szerveren található képfájl felhasználva klónozhajtuk a rendszert a saját merevlemezünkre. A rendszergazdának végezetül néhány minimális változtatást kell csak végrehajtania.

A lemezképfájl-készítés a lehető legjobb módszer a merevlemezhalál esetére: a tárolt fájl visszaállítja az eredeti állapotot, így abban a környezetben folytathatjuk a mun-

kát, amelyet megszoktunk. A módszernek azonban hátrányai is vannak, legelőször is az, hogy a lemezképfájlok rendkívül nagyok – ma már nem érdemes CD-re írni őket, mert valószínűleg több CD-t is felennél egy-egy képfájl.

Ennél is nagyobb gondot jelent azonban az, hogy a képfájlból mentett fájlok csak a mentés pillanatában aktuálisak. Ha tovább dolgozunk a PC-vel, és új szoftvereket telepítünk, a képfájl már nem tekinthető frissnek. Erre kínál megoldást az úgynevezett inkrementális (vagyis növekményes) mentés, amely immár a *Ghost 9*-es verziójában is megtalálható. Végezetül azt is megtehetjük, hogy a lemezképfájl-készítést a rendszeres fájlszintű backupokkal kombináljuk.

2 Fájlok és mappák archiválása

A legegyszerűbb backup

Persze nem feledkezhetünk meg a legtöbbet alkalmazott backup-metódusról sem, amelynek a lényege az, hogy az általunk értékesnek ítélt fájlokat egyszerűen egy másik meghajtóra, CD-re, USB-s pendrive-ra vagy floppyra másoljuk. A módszer gyors és egyszerű, viszont megvan a maga kockázata is, ugyanis ezt a folyamatot nem automatizálhatjuk, hanem lelkiismeretesen és rendszeresen magunknak kell elvégeznünk.

Ez a hagyományos módszer talán a legjobb módja az életbevágó adatok biztonságba helyezésének – feltéve, hogy rendszeresen és átgondoltan végezzük. Az archiválás során előbb kijelölünk egy csoport fájlt és mappát, majd azokat az általunk választott médiumra (merevlemezre, ZIP-meghajtóra, floppyra, szalagra, CD-re stb.) mentjük. Általában a backup szoftver egyetlen tömörített fájlban tárolja el a kiválasztott fájlokat és mappákat.

A legtöbb backup szoftver (beleértve a Windows XP saját alkalmazását is) képes a feladat automatikus végrehajtásának ütemezésére. Ezek a szoftverek figyelik a mappákat és a fájlokat, amelyeket archiválni sze-

retnének, és csak az utolsó biztonsági mentés óta bekövetkezett változásokat rögzítik.

A megfelelő backup-módszer kiválasztásakor érdemes néhány dolgot átgondolni. Először is azt, hogy az operációs rendszer és a használt szoftverek újratelepítése mekkora nehézséget jelent számunkra. Ha nagyot, akkor mindenképpen érdemes képfájlt készíteni a rendszermeghajtóról. Ez azért is hasznos, mert a backup többi formája nem őrzi meg az operációs rendszer – például a rendszerleíró adatbázis – beállításait. Mivel szinte valamennyi szoftver saját bejegyzést készít a Registryben, csupán az adott programról készített biztonsági mentés korántsem elegendő.

A második kérdés, hogy mennyire bízzunk önmagunkban? Biztosak vagyunk-e abban, hogy képesek vagyunk rendszeresen(!) biztonsági mentést készíteni? Ha kétségeink vannak, akkor jobb, ha a

backup programra bízunk, hogy helyettünk is gondoskodik a mentésről (azaz ütemezzük a mentéseket).

A harmadik kérdés: mit engedhetünk meg magunknak?

A lemezképfájlok rengeteg helyet foglalnak, így az a legjobb, ha egy másik merevlemezben tároljuk őket (ideális megoldás lehet a cserélhető rack használata), vagy például szalagos tárolón.

3 Biztonsági mentés készítése Windows XP-ben

A CD-író valószínűleg a legolcsóbb backup-eszköz, azonban a lemezképfájlok készítését körülményessé teszi, ha több CD-t kell használnunk a műveletnél, ráadásul a Windows XP beépített alkalmazása nem támogatja a biztonsági mentést CD-re (persze e hiányosság úgy is megkerülhető, hogy először merevlemezre mentünk, utána a képfájlt kiírjuk CD-re).

Egy újabb merevlemez beszerzése tehát egyszerű beruházásnak tűnik.

A Windows XP-hez alaphoz kapunk egy elég hatékony backup-eszközt. A *Professionálnal* változat felhasználói ezt a *Start/Programok/Kellékek/Rendszereszközök/Biztonsági másolat* helyen találják, míg a *Home* változat felhasználóinak külön kell telepíteniük a `\\Valueadd\\msft\\ntbackup`

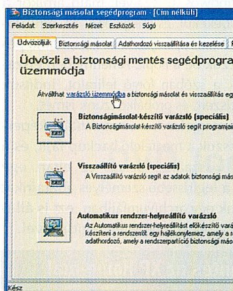
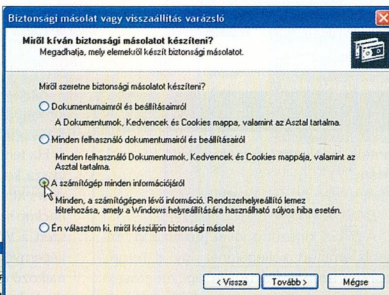
helyről a `ntbackup.msi` fájlra duplán kattintva. Ezzel a segédprogrammal egyfelől archiválhatjuk az általunk kiválasztott fájlokat és/vagy mappákat, másfelől teljes rendszerbackupot is készíthetünk.

Először is készítsünk egy teljes rendszermentést. Az elkészült lemezképfájllal visszaállíthatjuk a rendszerünket a „tragédia” bekövetkezte előtti állapotba.

4 Lemezképfájl készítése a rendszerről

A teljes rendszer biztonsági mentéséhez indítsuk el a programot varázsló üzemmódban, majd válasszuk a *Biztonsági másolat készítése fájlokról és beállításokról* opciót, utána pedig a *Számítógép minden információjáról* pontot. Ezzel a számítógép összes meghajtójáról másolat készül.

Ezután meg kell adnunk a



A kezdeti lépéseknél váltsunk Varázsló üzemmódba

A teljes rendszermentéshez a számítógép minden információjáról készítsünk biztonsági mentést

biztonsági mentés helyét és nevét. Készüljünk fel rá, hogy a lemezképfájl elég nagyméretű lesz, és magunknak kell ellenőriznünk, van-e számára elég hely. A program megbecsüli az állomány méretét, viszont nem szakítja meg a műveletet, ha

mégsem állna rendelkezésére elegendő hely.

A szükséges információk megadása után a program egy nagyméretű fájl formájában elmenti a rendszert a megadott helyre. Miután elkészült ezzel, be kell helyeznünk egy 1,44 Mbájtos flopit a rendszer-visszaállító információk tárolására – ez megmutatja a Windows telepítőnek, hol keresse a rendszerről készült biztonsági mentést (lemez lehetőleg biztos helyre tegyük!).

Ha végeztünk a teljes rendszermentéssel, itt az ideje, hogy személyes adatainkról is biztonsági mentést készítsünk.

Tipp **Automatikus rendszerhelyeállítás**

Amennyiben csak a rendszermeghajtóról (C:) szeretnénk biztonsági mentést készíteni, válasszuk az *Automatikus rendszerhelyeállító varázslót*. Ez ugyanazokon a lépéseken vezet át, de csak a fő meghajtóról készít biztonsági mentést.

5 A személyes adatok biztonságba helyezése

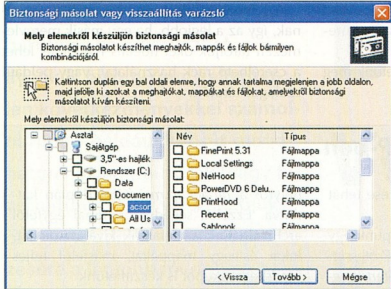
A teljes rendszermentés magában foglalja a személyes adatainkat is, azonban a lemezképfájl készítése rengeteg időt felémészt, így nem célszerű túl sűrűn megismételni. Szerencsésebb a sűrűn változó fájlokat, dokumentumokat külön elmenteni.

Ha beüt a krach, először a teljes rendszert állítsuk vissza, majd a legfrissebb adatainkat – így biztosra mehetünk.

A fájlok/mappák egyéni mentéséhez válasszuk a varázslóban a *Biztonsági másolat készítése fájlokról és beállításokról* pontot,

majd a *Dokumentumaimról és beállításaimról* opciót.

Ezután adjuk meg a mentés helyét. Nem árt, ha tudjuk, hogy a windowsos segédprogram nem támogatja a közvetlen CD-re írást, de – mint arra már utaltunk – azt is



Saját kezűleg is kijelölhetjük, miről készüljön biztonsági mentés

megtehetjük, hogy a fájlt kiírjuk valahova a merevlemezre, majd egy másik programmal CD-re égetjük.

Miután a backup elkészült, ismételjük meg a folyamatot; ezúttal válasszuk az *En választom ki, miről készüljön biztonsági másolat*

pontot. Pipáljuk ki a jelölőnégyzetekben, mely fájlokat és mappákat kívánjuk archiválni.

Az ütemezéshez váltunk át speciális üzemmódba, és nyomunk a *Feladatok ütemezése* fülre. Kattintsunk duplán arra a dátumra, amelyre a backupot időzíteni szeretnénk, majd válasszuk a *Csak a kiválasztott fájlokról, meghajtókról és hálózati adatokról* pontot, és tegyünk pipát a kívánt fájlok és mappák mellé.

Ezután kiválaszthatjuk a helyt, majd a biztonsági mentés típusát. Általában – hacsak nem nagy mennyiségű adatot mentünk el – használhatjuk a *Normál* beállítást, amely egyszerűen minden fájlt elment. A többi beállítás csak azokat az adatokat menti el, amelyek a legutolsó backup óta változtak.

Kijelölhetjük még, a szoftver a fájlo-



Az Ütemezés fülben kijelölhetjük az ütemezés kezdetének napját

kat mentés után ellenőrizze (*Adatok ellenőrzése a biztonsági mentés után opció*), ezt követően megkapjuk a kérdést, hogy a backup fájlt hozzáfűzzük-e a már létező biztonsági másolathoz, vagy lecseréljük a régiét az újra. A legtöbb esetben az adatok felülírása a jobb választás, mivel a hozzáfűzés megkétszerezi a fájl méretét – feltéve, hogy nincs szükség adataink régi másolatára.

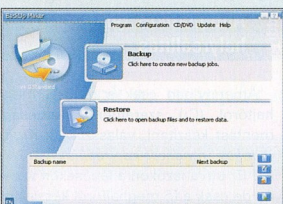
Végül meg kell adnunk a backup-művelet nevét, és ütemeznünk kell az idejét, majd válasszuk az *Ütemezés beállítását*. Itt megadhatjuk például, hogy milyen rendszerességgel készüljön biztonsági mentés.

6 Az adatok visszaállítása

A Windowson túl...

A Windows beépített segédprogramján kívül más lehetőségeink is vannak – továbbra is ingyenesen. Ezek legtöbbször azonban nem alkalmas lemezképfájlkészítésére, viszont egyes területeken felülmúlják a Windows saját programját.

ASCOMP Backup Maker 4.0.



A Backup Maker kézen fogva vezet minket – lépésről lépésre

A *Backup Maker* kiűnő – otthoni felhasználásra ingyenes – backup program. Gyorsan archivál, ütemezhető és tetszőtős, valamint jól átlátható felülettel látták el. Igazi előnye azonban az, hogy képes a backup fájlokat közvetlenül CD/DVD-re menteni. Ezzel szükségelténn teszi a külsős CD/DVD-író program használatát,

amely a Windows szoftverénél követelmény.

BASK 1.41

A *BASK* kinetere jóval puritánabb fentebb említett kollegájánál, így is remek eszköz azonban a biztonsági mentésekhez, a visszaállításához és a fájlok két hely közötti szinkronizálásához. A kezelői felület kissé komplikált, ezért inkább a tapasztaltabb felhasználóknak ajánljuk. Sajnos a backup fájlokat nem tömöríti, hanem egyszerűen csak másolja. A backupok ütemezhetők, sőt a programmal azt is egyszerűen ellenőrizhetjük, hogy a biztonsági mentések frissek-e. CD-t nem képes natívan írni.

Aethia DBackup 2.2

A *DBackup* könnyen kezelhető szoftver, amellyel tömörített backup fájlokat készíthetünk és állíthatunk vissza. A szoftver végigvezet minket a komplett folyamaton. Használhatunk szűrőket, amelyekkel belefoglalhatunk vagy kizárhatunk egyes fájlokat az archívumokból. Hátránya, hogy nem képes az ütemezésre.

A cikken szereplő programok CD/DVD-mellékletünkön is megtalálhatók.

Az csak a „munkánk” egyik fele, hogy elkészítjük a biztonsági mentést – ha eljön az ideje, vissza is kell állítanunk az adatokat.

Ha tehát a fő meghajtónk beadja a kulcsot, vissza kell állítanunk rendszerképfájlt a Windows XP CD-vel és az ASR floppival (amelyet a backup során készítettünk). Indítsuk el a rendszert a Windows XP CD-vel, majd amikor a képernyő bekékül, és megjelenik az erre vonatkozó üzenet, nyomjuk le az **F2**-t, utána pedig helyezzük be a flopit. Amennyiben elszalasztanánk a szóban forgó feliratot, indítsuk újra a rendszert, és próbálkozzunk ismét.

Amikor megjelenik a visszaállítási képernyő, válasszuk a megfelelő backup fájlt, és a Windows visszaáll – persze ez eltart egy ideig. Ha a legfrissebb személyes adataink is eltároltuk egy archívumfájlban, ezt is állítsuk vissza a backup program segítségével.

Tipp Mentés az XP Home-mal

A *Windows XP Home* nem képes ASR-lemezt (a backup programmal létrehozott automatikus rendszer-visszaállító lemezt) használni a visszaállításához. Az XP Home alatti rendszer-visszaállításához újra kell telepíteni a Windowst, majd telepíteni a backup segédprogramot, és „kézzel” visszaállítani a kívánt biztonsági mentést.

Csöndes Áron

Mindig ugyanaz a nóta: miután létrehoztuk a hatalmas táblázatot, rá kell ébrednünk, hogy az nem fér rá egy A4-es lapra. Szerencsére az ilyen esetekre is akad néhány trükk.

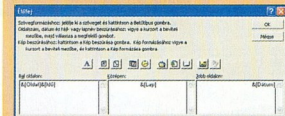
Optimális megjelenés

Tipp A nyomtatás parancs

Amennyiben a táblázat nem túl nagy, és ráfér egy oldalra, az Excel automatikusan a teljes területet kinyomtatja. Azok a mezők határozzák meg a nyomtatási tartományt, amelyek a legelső sorban és a jobbra legtávolabbi táblálhatók. Amennyiben tehát a nyomtatót a kívánt egy oldal helyett papíráradatot ereszt ki magából, akkor valószínűleg megfigyelkedtünk néhány bejegyzésről a munkafüzet pár távol eső cellájában.

Tipp Élőfej és élőláb

A Wordhöz hasonlóan az Excelben létrehozott dokumentumokban is beszúrhatunk élőfejet és élőlábát. Ehhez válasszuk ismét a *Fájl* menüpont alatt található *Odalbeállítás* pontot. Aktiváljuk az *Élőfej* és *Élőláb* fület. Az *Élőfej* terület legördülő menüjében található az alapértelmezett bejegyzések, például az oldalszám, a dokumentumnév vagy a szerző. Amennyiben a dátumot, az időt vagy saját bejegyzése-



Az Excelben saját élőfejet és élőlábát szerkeszthetünk magunknak

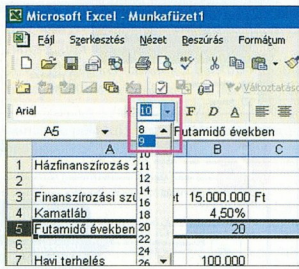
ket szeretnénk beszúrni, kattintsunk az *Egyéni élőfej* gombra. Egy külön párbeszédablakban a leírtak alapján nyúlhatunk az alapértelmezett bejegyzésekhez, vagy pedig adhatunk meg saját élőfejet. Az élőlábak esetében járjunk el hasonló módon.

1 Ha milliméterekről van szó

Ideális esetben táblázatunk csak néhány milliméterrel vagy legfeljebb egy centiméterrel nagyobb a kelleténél. Egyes formázással könnyen csökkenthető a helyszükséglet.

Optimalizáljuk a sorok magasságát és az oszlopok szélességét. Kattintsunk duplán a szürke színű koordinátságban a két oszlop közötti elválasztó vonalra, így a vonaltól balra található oszlopot automatikusan a leghosszabb oszlopbejegyzés méretére igazítjuk. A sorok esetében járjunk el ugyanígy. A koordinátságoson belül helyezük az egeret az oszlopok és a sorok közötti elválasztó vonalra, ekkor a kurzor átváltozik egy kétirányú keresztre. Így manuálisan is beállíthatjuk a sorok magasságát és az oszlopok szélességét.

Csökkentjük a betűméretet. Ehhez jelöl-



Ha kisebb méretű táblázatot akarunk, csökkentjük a betűméretet

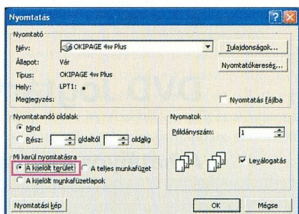
jük ki a kívánt cellát vagy akár az egész táblázatot, és módosítsuk a betűméretet az eszköztáron keresztül.

2 A nyomtatási terület kiválasztása

Amennyiben nagyon terjedelmes táblázattal dolgozunk, amely nem nyomtatható ki egy A4-es oldalra, megtehetjük, hogy a táblázatnak csak egy bizonyos részét nyomtatjuk ki. Erre az Excelben kétféle lehetőség is a rendelkezésünkre áll.

A legegyszerűbb, ha az egérrel kijelölünk egy területet. Ehhez a nyomta tartott bal egérgombbal húzzunk keretet a kívánt cellák köré. Végezetül válasszuk ki a *Fájl* menüpont alatt található *Nyomtatás* pontot. A következő párbeszédablakban aktiváljuk a *Mi kerül nyomtatásra* terület alatt található *A kijelölt terület* beállítását, majd kattintsunk az *OK* gombra.

Ezzel az egyszerű kiválasztással ellentétben akár hosszabb időszakra is meghatározhatunk egy nyomtatási tartományt, amelyet aztán majd szaggatott vonal jelez a táblázatunkban. Ehhez ismét először a nyomta tartott egérgombbal keretet a kívánt cellák köré.



Ha túl nagy a táblázat, nyomtathatunk egy kijelölt területet is

A *Fájl* menüben válasszuk a *Nyomtatási terület/Nyomtatási terület kijelölése* pontot. Ezáltal az összes jövőbeni nyomtatási feladat esetében, amelyeket a *Fájl/Nyomtatás* ponton keresztül indítunk, csak a kijelölt terület kerül nyomtatásra. A terület megszüntetéséhez válasszuk a *Nyomtatási terület megszüntetése* beállítását.

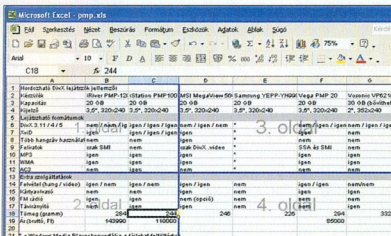
3 Kézi oldaltörés előzetessel

A több oldalon keresztül folytatódó nagyon nagy táblázatknál bizonyos körülmények között az oldaltörést manuálisan is meghatározhatjuk. Így megakadályozhatjuk, hogy a tartalmilag összefüggő táblázatatományok a nyomtatás közben egymástól külön kerüljenek.

A függőleges oldaltörés beállításához jelöljük ki a teljes oszlopot az oszlop fejebe történő egérgéptárással. Kattintsunk a *Beszűrés* menüben az *Oldaltörés* pontra. Az oldaltörés a kijelölt oszloptól balra kerül beállításra.

A vízszintes oldaltörés esetében jelöljük ki a teljes sort, amely felett végződik a nyomtatási oldal. A manuális oldaltörést egy szaggatott vonal jelzi, amelynek a vonalai valamivel szélesebbek, mint az automatikus oldaltörés esetében.

Amennyiben egy nagy táblázatot különálló nyomtatási oldalakra osztottunk fel,



A Nyomatási kép megmutatja az oldaltörések helyét



Nagyon nagy táblázatok esetében érdemes oldaltörést alkalmazni

nyomatás előtt először is nézzük meg az eredményt. Válasszuk ehhez a *Fájl* menüpont alatt található *Nyomatási kép* beállítást. Kattintsunk az *Oldaltöréses megtekintés* gombra. A táblázat egy kicsinyített ábrázolásban jelenik meg, és az oldalszélek kék színnel kiemelték. Amennyiben módosításokat szeretnénk végezni, toljuk el a margókat az egérrel. A szokásos nézetbe a *Nézet* menüpont alatt található *Normál* beállításra kattintva térhetünk vissza.

Tipp A nyomtatási kép

Hogy a táblázatunk megfelelő-e a nyomtatásra, a *Fájl* menüpont alatt található *Nyomatási kép* beállítással ellenőrizhetjük. Amennyiben elegendetek vagyunk az eredménnyel, a *Nyomatgat* gombon keresztül visszatérhetünk az eredeti párbeszédablakhoz. Az *Beállítás...* gombon keresztül módosíthatjuk a papírformátumot. A *Margók* gombbal javíthatjuk a nyomtatási széleket, és az oszlopok szélességét az oldalon. A *Beszűrés* gombon keresztül térhetünk vissza a szokásos nézetbe, és itt láthatjuk, hogy az Excel szaggatott vonalat illesztett be a munkafüzet nyomtatási szélein. Ennek segítségével a módosításokat állandóan ellenőrizhetjük; láthatjuk, hogy a táblázat ráfér-e egy nyomtatási oldalra.

Tipp A rácsháló vonalai

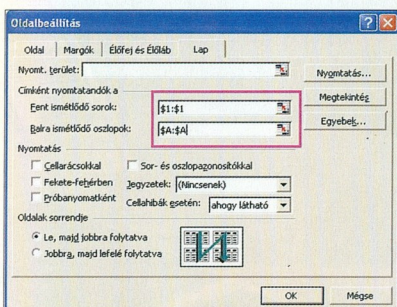
Az Excel normál nézetében vékony vonalak, valamint betűk és számok könnyítik meg a tájékozódást. Ezeket a megnevezéseket és a rácshálót is ki-nyomtathatjuk. Ehhez nyissuk meg a *Fájl* menüben az *Oldalbeállítás* pontot, Aktiváljuk a *Lap* fület, majd jelöljük ki

4 A táblázatcíme ismétlése

Egy hosszabb táblázat több nyomtatási oldalra kell felosztanunk, azonban az oszlop- címeik csak az első oldal első sorában láthatók? A táblázat részeinek jobb áttekinthetősége érdekében a címsorokat a következő nyomtatási oldalak fejlékeként megismételhetjük.

Kattintsunk a *Fájl* menüpont alatt az *Oldalbeállítás* parancsra, majd aktiváljuk a következő párbeszédablakban a *Lap* fület.

A *Címként nyomtatandók* terület alatt kattintsunk a *Fent ismétlődő sorok* mezőbe, amennyiben a további oldalakon is alkalmazni szeretnénk az oszlop- címeket. Kattintsunk munkalapunkban az érintett sor számára. Ha ez az 1-es sor, az adatbeviteli mezőben a „\$1:\$1” szöveg jelenik meg.



Több oldalon átnyúló táblázatok esetében az első sorok, illetve oszlopok fejlécként megismételhetjük mind-egyik oldalon

Az oszlopok esetében járjunk el hasonló módon. Itt például a „\$A:\$A” elnevezéssel találkozhatunk (ha az első oszlopot jelöltük ki), az első három oszlop esetében pedig a „\$A:\$C” bejegyzéssel.

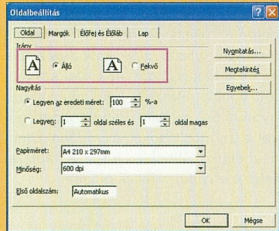
A könnyebb eligazodás kedvéért a cellarácsokat is kinyomtathatjuk

itt a *Nyomatási kép* terület alatt található *Cellarácsokkal* és *Sor- és oszlopazonosítókkal* beállításokat. Ez a funkció azonban csak abban az esetben áll rendelkezésünkre, amennyiben ugyanabban a fülből a *Próbanyomtaték*nt beállítás ki van kapcsolva. Ellenkező esetben a nyomtató spórol a tintával vagy a tonnerrel, és egyszerűen elhagyja a vonalakat.

Tipp

Fekvő formátum nyomtatása

Az Excel táblázatok inkább túl szélesek mint túl hosszúak. Egy egyszerű kis trükkkel mégis egyetlen A4-es oldalra varázsolhatjuk a táblázatot. Módosítsuk a papír tájolását álló helyzetről fekvőre. Ehhez kattintsunk a *Fájl/Oldalbeállítás* pontra. Az *Oldal* fülön módosítsuk a formátumot a *Tájolás* pont alatt *Állóról* a *Fekvő* beállításra.

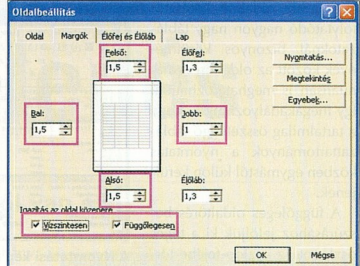


Alló vagy fekvő – ez itt a kérdés...

5 A margók módosítása

Amennyiben táblázatunk csak néhány milliméterrel hosszabb, mint a nyomtatási oldal, akkor csökkenthetjük a margókat, amelyek a nyomtatási menüben alapeállítás szerint üres maradnak. Ezáltal növelhetjük a nyomtatható területet, és a táblázat talán mégis ráfér egyetlen oldalra.

Válasszuk a *Fájl* menü alatt található *Oldalbeállítás* pontot. Kattintsunk a *Margók* fülre. Alapeállítás szerint az Excel balra és jobbra 2-2 cm-es, fent és lent pedig 2,5 cm-es margót nyomtat. Csökkentjük a margó méretét úgy, hogy más értékeket adunk meg az adatbeviteli mezőkben. Azonban legyünk óvatosak: a bal margót ne csökkentjük túlságosan, ugyanis így a kinyomtatott táblázatot esetleg már nem tudjuk kilyukasztani és lefűzni. Ezen kívül a nyomtatóknak szükségük van egy bizonyos méretű margóra, mivel a legtöbb esetben nem képesek arra, hogy az A4-es oldal teljes



Ha csökkentjük a margókat, a táblázat talán ráfér egy oldalra

felületére nyomtassanak. A *Margók* fülön arra is lehetőségünk nyílik, hogy a táblázatot vízszintesen vagy függőlegesen az oldal közepére igazítsuk.

A megfelelő beállítást az előtte található kis jelölőnégyzetben elhelyezett pipával aktiválhatjuk.

Most 0 Ft postaköltséggel rendelhet az interneten!

NYITV@
0-24

www.itmediabolt.hu



CP Computer
PANDORA

CHIP

PC GURU

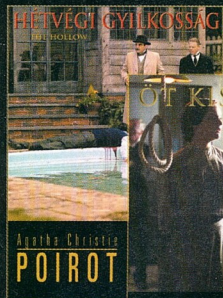
IT-BUSINESS

aktuális és korábbi lapszámok • könyvek • különszámok • előfizetés

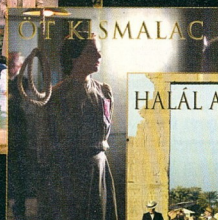
ITT AZ IDŐ BEVETNI EGY KIS SZÜRKEÁLLOMÁNYT!

Hercule Poirot mesterdetektív számára nincs megoldatlan bűntény!
És önnek?

Tesztelje elméjét a világhírű **Poirot-sorozat** legújabb részeivel!



Anatha Christie
POIROT



Anatha Christie
POIROT



Anatha Christie
POIROT

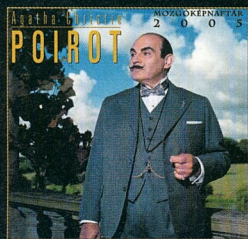
Anatha Christie
POIROT

RENDELJE MEG MIND A NÉGY POIROT-FILMET **DVD**-N

11.990 FT*-OS ÁRON



ÉS 2005-ÖS **POIROT** FALINAPTÁRAT
KAP AJÁNDÉKBA!



MEGRENDELŐ

Ezúton megrendelem az alábbi POIROT-filmeket **DVD**-n

- | | | | |
|--|---------------------------|--|---------------------------|
| <input type="checkbox"/> HALÁL A NÍLUSON | 2.990 Ft + postai utánvét | <input type="checkbox"/> CIPRUSKOPORSÓ | 2.990 Ft + postai utánvét |
| <input type="checkbox"/> ÖT KISMALAC | 2.990 Ft + postai utánvét | <input type="checkbox"/> HÉTVEGI GYLKOSSÁG | 2.990 Ft + postai utánvét |
- Ezúton megrendelem mind a négy epizódot, 2005. évi ajándék falinaptárral 11.990 Ft + postai utánvét áron.

Név:

Cím:

E-mail:

Mobil:

Megrendelését az alábbi címre várjuk:

FANTASY FILM Kft. - Budakeszi, 2092 Megyei út 145.

E-mail: info@fantasyfilm.hu

*A filmeket és a naptárat postai utánvétellel küldjük.

Hogy a hosszabb dokumentumoknál is megmaradjon az áttekinthetőség, tudni kell strukturálni a szöveget. A Word ehhez kitérő segédeszközök bocsát a felhasználó rendelkezésére.

Áttekinthetőbb dokumentumok

1 A címek stílusának formázása

Indítsuk el a *Word*t, majd töltsünk be egy hosszú szöveges dokumentumot. A tagoláshoz először is formázzuk a címeket. Ennek az feltétele, hogy a címek külön bekezdésekben szerepeljenek. Kattintsunk abba a bekezdésbe, amely a fejezet főcímét tartalmazza. A kurzor most itt jelenik meg.

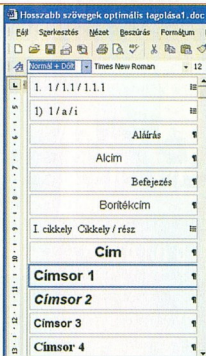
Kattintsunk a *Formázás* eszköztárbán a

Stílus listamező melletti nyílrá (amely éppen a betűtípus listamező előtt található). Amennyiben a listamező nem látható, kattintsunk a *Formázás* eszköztárbán található *Eszköztár beállításai* ikon (kis lefelé mutató nyíl) alatt a *Gombok hozzáadása/eltávolítása* pontra, majd itt válasszuk ki a *Formázás* pont alatt a *Stílus* bejegyzést.

A *Stílus* listája már az előzetesben is megmutatja, hogy egy sablon milyen formázást tartalmaz. A listában válasszuk a *Címsor 1* bejegyzést.

A *Word* a bekezdést az első tagolási szint címsoraként formázza. Ehhez a sablonhoz kizárólag fejezetcímeket rendelünk hozzá.

A második szint címsorának formázásá-



A címsornak választhatunk egy előre elkészített stílust

hoz kattintsunk a kívánt bekezdésbe, majd rendeljük hozzá a *Címsor 2* formátumot. Ennek megfelelően a harmadik szintű címsorokat a *Címsor 3* formátum-sablonnal formázzuk.

Stílus: ez a funkció formátumok gyűjteménye, például betűtípusok és betűméretek, amelyeket egyszerre rendelhetünk a szöveghez. A *Stílusok* a címsorok is egyformára igazíthatók.

Tagolási szint: dokumentumunkat tagoljuk hierarchikusan úgy, hogy címsorstílust rendelünk hozzá. A *Címsor 1* stílus az első szint címét jelenti, a *Címsor 2* pedig a közvetlenül alája rendelt második szintű címeket és így tovább.

Tipp A hozzárendelés ismétlése

Az ismétlési funkció segítségével egyazon szint több címét is gyorsan formázhatjuk. A szakaszhoz rendeljük hozzá például a *Címsor 3* stílust. Kattintsunk ugyanazon szint következő nem formázott címére, majd nyomjuk meg az **F4** billentyűt. A *Word* a szakaszhoz ugyanazt a stílust rendeli hozzá. Ezt a lépést ismétljük tetszőleges alkalommal.

2 A stílusok és nézetek

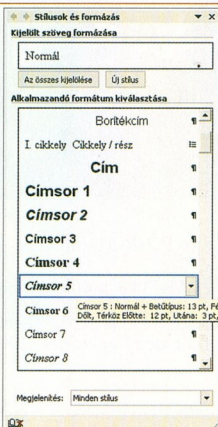
A *Stílus* mezőben először csak három címsorsablon jelenik meg. A többi néhány kattintással aktiválhatjuk. Kattintsunk arra a bekezdésre, amelyben a negyedik szintű címsort aktiválni szeretnénk. Nyissuk meg a *Formátum* menüpontot, majd válasszuk a *Stílusok és formázás* bejegyzést.

A megjelenő munkaablakban válasszuk a *Megjelenítés* alatt a *Minden stílus* bejegy-

zést. Most görgessünk lefelé a listában, és válasszuk ki például a *Címsor 5* bejegyzést. A *Word* most a bekezdést ötödik szintű címsorként formázza.

További stílusok aktiválása

Ha valamennyi cím stílusát megformáztuk, utasítsuk a *Word*t arra, hogy ezeket automatikusan számozza meg. Ehhez válasszuk ki egy sémát. Kattintsunk egy címsorra, hogy abban elhelyezzük a kurzort. Hogy az automatikus



A stílustárbán akár ötödik szintű címsort is választhatunk

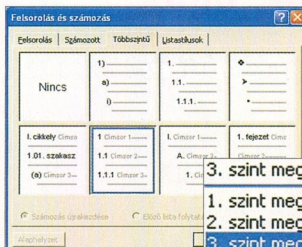
számozás működjön, a kurzornak egy tetszőleges címsorban kell lennie.

Kattintsunk a *Formátum* menüpont alatt található *Felsorolás és számozás* bejegyzésre. A következő párbeszédablakban nyissuk meg a *Többszintű* fület. Válasszuk ki az égerrel az alsó sorban balról a második számozási sémát. Kattintsunk az **OK** gombra.

A *Word* a címsorokat au-

Tipp A parancs megjelenítése

Amennyiben nem látható a *Stílusok és formázás* bejegyzés a *Formátum* menüpont alatt, akkor kattintsunk kétszer a *Formátum* menünévre, így a menü összes parancsa megjelenik.

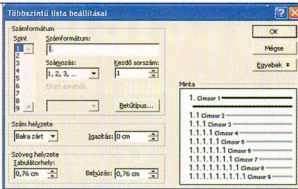


A Word automatikusan megszámozza a címeket a kiválasztott séma alapján

tomatikusan megszámozza, és a számozási szintet a stílustól függően rendeli hozzá (Címsor 1: első szint, Címsor 2: második szint stb.).

► **A tagolási nézet aktiválása**

A tagolási nézet segítségével sokkal hatékonyabban szerkeszthetjük a nagyobb dokumentumokat: először csak a címeket jelöljük meg, hogy gyorsabb áttekintést kaphassunk.



Ha akarjuk, a szám után pontot is tehetünk

3. szint megjel.

1. szint megjelenítése
2. szint megjelenítése
3. szint megjelenítése
4. szint megjelenítése
5. szint megjelenítése
6. szint megjelenítése
7. szint megjelenítése
8. szint megjelenítése
9. szint megjelenítése
- Összes szint megjelenítése**

Tetszőlegesen kiválaszthatjuk a megjelenítendő szintek számát

Kattintunk a dokumentumablak alatt balra látható *Tagolás* ikonra. Alternatívánként kattintunk a *Nézet* menüpont alatt található *Vázlat* pontra. A tagolási nézetben rendelkezésünkre áll a *Tagolás* eszköztár. Amennyiben mégsem, kapcsoljuk be azt a *Nézet* menüpont alatt található *Eszköztárak* pont *Tagolás* bejegyzésére kattintva.

Válasszuk ki a *Szint megjelenítése* listamezőben a kívánt szintet, például a *3. szint megjelenítését*. A szövegtestek automatikusan eltűnnek. Amennyiben több mint 3 címsorszintet használunk, válasszuk ennek megfelelően a *4. szint megjelenítése* vagy az *5. szint megjelenítése* pontot.

Tipp **A megfelelő számozás kiválasztása**

A *Felsorolás és számozás* párbeszédablak *Többszintű* fülén csak az első sor első három változatát használjuk. Csak ezek gondoskodnak az olyan címek folyamatos számozásáról, amelyeket címsor stílusban formáztunk meg. A felső sor változatai egy másik módszerrel dolgoznak, mégpedig az eltolással.

Tipp **A számozási séma testreszabása**

Ha azt szeretnénk, hogy a számozásnál a számok mögött megjelenjen egy pont, a következőképpen kell eljárunk. Válasszuk ki a *Többszintű* fülön a számozási sémát, majd kattintunk a *Testreszabás* gombra.

Válasszuk ki kattintással az 1-es szintet. Kattintunk a *Számformátum* mező alatt a szám jobb oldalára, majd írjuk be egy pontot. Ismételjük meg ezt a lépést a többi szint alatt is. Az *OK* gombra kattintva alkalmazzuk módosításainkat.

3 Hierarchiaszintek és szakaszok

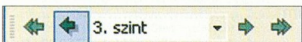
► **A hierarchiaszint módosítása**

A tagolási nézetben egyszerűen módosíthatjuk egy szakasz hierarchiáját. Az egérrel kattintva soroljuk be a címsorokat egy szinttel feljebb vagy lejjebb.

Mutassunk a plusz jelre a mellett a cím mellett, amelyet szeretnénk előléptetni. Az egér mutatója átvál egy négyirányú nyílra.

Most kattintunk egyszer erre a plusz jelre. A Word kijelöli a címet és valamennyi alatta található csatolt címet. A hozzájuk tartozó szöveg szintén ki van választva, még akkor is, ha ez éppen nem látszik.

Használjuk a tagolási sorban az *Előléptetés* ikont. Kattintunk többször a gombra, hogy egy kiválasztott szakaszt a hierarchiában a megfelelő számú szinttel feljebb helyezzük. A Word az összes kijelölt címet egy szinttel balra helyezi el, és a számozást automatikusan ehhez igazítja. Ennek megfelelően használjuk a *Lefokozás* gombot,



A tagolás eszközeivel előléptethetjük és lefokozhatjuk a címeket

amennyiben a szakaszokat alacsonyabb hierarchiaszintre szeretnénk besorolni.

► **A szakaszok átállítása a dokumentumban**

A hierarchiaszint módosításához hasonlóan a szövegrészek eltolása sem bonyolult. A szövegrészeket a *Tagolás* eszköztár segítségével tolhatjuk el egy új pozícióra.

Az előző lépésben leírtak alapján válasszunk ki egy szakaszt úgy, hogy a címe mellett plusz jellel kattintunk.



Használjuk az eszköztár *Fel* gombját (kivánság szerint akár többször is), amíg a szakasz a megfelelő pozícióba kerül. A Word a kiválasztott bekezdést az új helyre tolja el, és a számozást automatikusan ehhez igazítja. Ennek megfelelően a bekezdéseket a *Le* gomb segítségével az ellenkező irányba is eltolhatjuk.

A Tagolás eszköztárban néhány további gombot is találunk. Az *Előléptetés Címsor 1 stílussal* gombbal az aktív bekezdést első szintű címmé alakíthatjuk át.

A *Szint megjelenítése* listamezőben a bekezdés hierarchiaszintjét módosíthatjuk.

Tipp **Plusz és mínusz**

A plusz jel azt jelzi, hogy a címhez szöveg van rendezve. A mínusz jel az olyan címek előtt áll, amelyekhez nincs hozzárendelve szöveg.

A *Lefokozás szövegtörzsszé* gomb segítségével az aktív szakaszt alakíthatjuk át folyó szöveggé.

A *Szint megjelenítése* listamezőben az *Összes szint megjelenítése* bejegyzés kiválasztásával az összes címsorszintet megjeleníthetjük a hozzájuk tartozó szöveggel együtt.

Amennyiben a *Csak az első sor megjelenítése* beállítás aktív, akkor a Word a gyors áttekintés érdekében csak a folyó szövegek első sorait jeleníti meg.

A *Formázott megjelenítés* beállítással a címsorok formázását jeleníthetjük meg, illetve tüntethetjük el.

A *Kibontás* ikonra (plusz jellel) kattintva a Word megjeleníti a címhez tartozó szöveget.

Gyűjtők, figyelem!

Itt az alkalom, hogy pótolja a hiányzó részeket. Amíg a készlet tart!

**50%
engedmény!**



Megrendeléselvény

- | | | | |
|--|--|--|--|
| <input type="checkbox"/> 2003/11 CD-vel - 645 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/02 CD-vel - 748 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/05 CD-vel - 748 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/08 CD-vel - 748 Ft |
| <input type="checkbox"/> 2003/11 DVD-vel - elfogyott | <input type="checkbox"/> 2004/02 DVD-vel - 1245 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/05 DVD-vel - 1245 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/08 DVD-vel - elfogyott |
| <input type="checkbox"/> 2003/12 CD-vel - 645 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/03 CD-vel - 748 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/06 CD-vel - elfogyott | <input type="checkbox"/> 2004/09 CD-vel - 748 Ft |
| <input type="checkbox"/> 2003/12 DVD-vel - 1190 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/03 DVD-vel - 1245 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/06 DVD-vel - elfogyott | <input type="checkbox"/> 2004/09 DVD-vel - 1245 Ft |
| <input type="checkbox"/> 2004/01 CD-vel - 748 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/04 CD-vel - 748 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/07 CD-vel - 748 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/10 CD-vel - 748 Ft |
| <input type="checkbox"/> 2004/01 DVD-vel - 1245 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/04 DVD-vel - 1245 Ft | <input type="checkbox"/> 2004/07 DVD-vel - elfogyott | <input type="checkbox"/> 2004/10 DVD-vel - 1245 Ft |

Igen, megrendelem a Computer Panoráma megjelölt lapszámai. Az árak a postaköltséget nem tartalmazzák!

Név:

Postázási cím:

Számlázási név:

Számlázási cím:

E-mail cím: Telefonszám:

Alíráás: Az ajánlat a készlet erejéig érvényes! Kód: CP 0506R

A megrendelésről terhelési értesítést küldünk. A kiadványokat a pénz beérkezését követően postázzuk. Kérjük, hogy a megrendeléselvényt küldje a 06 (1) 888-3499-es faxszámra, vagy a Vogel Burda Communications Kft. címére (1426 Budapest, Pf. 300/39)! Az előfizetést a nap 24 órájában megrendelheti weboldalunkon a www.itmediabolt.hu, illetve e-mailben a terjesztes@vogelburda.hu címen. Várjuk megrendelését a 06 (1) 888-3421, 22 telefonszámokon is.

Hozzájárulok, hogy a Vogel Burda Communications Kft. adataimat marketingkcióhoz, promócióhoz felhasználja. Kiadónk az Ön személyes adatait az 1995. évi CXIX. adatvédelmi törvény szerint kezeli. Adatairól Kiadónknál, a következő címen érdeklődhet: Vogel Burda Communications Kft. (1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.). Amennyiben nem járul hozzá, kérjük itt jelezze:

IMPRESSZUM

Computer Panoráma XVI. évfolyam 6. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária
Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc (B. F.)
Főmunkatárs: Gyarmati László (Gy. L.)
Művészeti vezető: Izcka Ildikó
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Tesztlaborvezető: Krizsán György
Tesztlaborvezető-helyettes: Köhler Zsolt (K. Zs.)
Olvasószervező: Kudella Magdolna
Szerkesztők: Fülöp Norbert (F. N.),
Higved Gábor (H. G.), Rosta Gábor (R. G.)
CD-/DVD-tartalom: Nákovics László
Címlap és grafika: Szincsik László

CP Online felhős szerkesztő: Kazári Csaba (Henryke)
E-mail címeink:
keresztnévelsobetu@vegelburda.hu

■ Szerkesztőség: 1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.
Telefon: 888-3411, fax: 888-3499

E-mail: cp@vegelburda.hu
Internet: www.computerpanorama.hu

■ Kiadó: Vogel Burda Communications Kft.

■ Felelős kiadó: Carsten Gerlach ügyvezető igazgató
1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.
Telefon: 888-3470

■ Lapigazgató: Mosolygó Kitti, telefon: 888-3407
E-mail: kmosolygo@vegelburda.hu

■ Terjesztés: 125 1426 Budapest, Pf. 339
Telefon: 888-3421, 888-3422, fax: 888-3499
www.tmediadobol.hu

E-mail: terjesztes@vegelburda.hu

■ Ügyfélszolgálat és bolt:
Budapest, VI. Teréz lrt. 47. (Nyugati pu.-nál)
hétfő-péntek: 9-20 óráig,
szombat-vasárnap: 9-15 óráig
Terjeszti a Lapker Rt.,
az alternatív terjesztők és a Kiadó
Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetést igazgató: Tasnádi Rózsa
rtasnadi@vegelburda.hu
Tel.: 888-3443, tel./fax: 888-3495
hirdetés-szervező: Kuba Ilona, tel.: 888-3428,
kuba@vegelburda.hu
Háder Judit, tel.: 888-3426
jhader@vegelburda.hu
1088 Budapest, Rákóczi út 1-3.

■ Előfizetés: az ügyfélszolgálatnál személyesen,
levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a
postahivatalokban, a hírlapkezelésitől és a Hírlap-
Előfizetés és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP)
1900 Bp., XIII., Lehel út 10/A., a Postabank Rt.
219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámom. Előfi-
zetésként OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámom
(H-Szo, 9-20 óráig).

MATESZ
A Computer Panorámát a Magyar
Terjesztés-Előfizető Szövetség
(MATESZ) adatai

■ A Computer Panorámát készítette:
Nyomatás: Révai Nyomda Kft.
1037 Budapest, Kunigunda útja 68.
Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató.

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket
és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formá-
-ban fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerekkel való tá-
-rolása stb. - kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélye-
-vel történhet. A Mozaik rovatban közvelemény a gyártóktól,
illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.
Tájékoztatók olvasóinkat, hogy a különböző akcióknak, ját-
-ékoknak részvevők által megadott adatok nyilvánvartá-
-rságuk kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak
- ahhoz, hogy a kiadónak akcióira, kiadványaira, szolgáltatás-
-aiba felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban
- megjelenő hirdetőket a lehető legnagyobb állapossággal
- gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

E számunk hirdetői

A Acer	1023 Bp., Árpád fejedelem útja 26-28.	13
Acomp	1134 Bp., Róbert Károly krt. 68.	51, 73
Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	75
AtComp	1107 Bp., Ceglédi u. 1-3.	20
B Bluefish Computer	1067 Bp., Teréz krt. 47.	61
C Canon Hungaria	1031 Bp., Graphisoft park 1.	behúzás
	Coomp-Ker 1131 Bp., Gyöngyösi út. 84-86.	65
E Electro World Mo.	2040 Budaörs Malomkő u. 5.	39
F Fantasy	2092 Budakeszi, Megyei út 145.	141
G GTS Magyarország	1134 Bp., Váci út 37/A	97
H HCS Hungary	1142 Bp., Tengerszem u. 2/A	55
	Hewlett-Packard 1117 Bp., Neumann J. u. 1.	82-87
I InfoPatika	1102 Bp., Kolozsvár u. 37.	25
K Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70	91
	KJK-Kerszöv 1113 Bp., Vincellér u. 26/C	137
	Konica Minolta 1117 Bp., Galvani u. 4.	15
	Kye 21	21
M Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	11
	Microsoft 1031 Bp., Graphisoft park 3.	81, CD
	MK Computers 1117 Bp., Budafoki út 183.	20
N Nikon	1047 Bp., Fóti út 56. V. ép.	B/3
	Nokia 1092 Bp., Köztelek u. 6.	B/2
	Notebook Centrum 1115 Bp., Somogyi út 19.	59
P Pont 5N	1238 Bp., Majori út 22.	CD
Q Querty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	behúzás
S SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
	SCI-Modem Telindus 1031 Bp., Záhony u. 7.	44
	SG.Hu 16	16
T T-Mobile	1117 Bp., Kaposvár u. 5-7.	B/4
	T-Online 1117 Bp., Neumann J. u. 1/B	67
V VLR-Computer	1053 Bp., Képiró u. 6.	53

akciók - előfizetés - megrendelés - fórum - hírlevél - frissítési napló - sitemap

- kezdőlap
- hírek
- ajánló
- leteszt
- tippek
- cd
- compass
- gyakorlat
- linkajánló
- egyéb
 - segíthetünk?
 - kérdők.
 - ajánlások
 - médiaajánlat
 - impresszum

kedvenceim

Friss hírek: 2005. május 20.

MMS pályázat:

1 díj: Palm One 650 mobiltelefon készlettel

A tesztlabor jelenti:

Alma a fájstól Apple Mac mini

Magas árúak miatt addig az otthon felhasználók elenyésző hányada próbálhatta csak ki az "almás" gépeket. Tovább...

Hardver - Modding Mutasd a gépedet...

Számológép - enél a szóról a legtöbb embernek egy unalmas kölesző, szürke doboz jut az eszébe. Tovább...

Ajánló: legfrissebb írásaink

Tapasztalatok első kézből? Bankkártyával az Interneten

A dombornyomott kártya olyan, mint a svájci bicika. Amíg nincs, egyszerűen kerülünk olyan helyzetbe, hogy kellene. Tovább...

Mi várható a jövőben? Online játékbírók

Az online univerzumok világában elképzelt dolgok történnek. Aki nem követi nyomon az eseményeket, meglepődhet... Tovább...

Gyakorlat: Könnyen, érthetően

Digitális fotókioldozás Képen vágva...

Az online univerzumok világában elképzelt dolgok történnek, ám a papíréképet nem számítjuk monitoron nézni a fájstól valahogy mégsem az igazi. Tovább...

Online házilag Csoldai internet

A család minden tagja

Aktuális számunk: 2005/04

Még 12 nap a következő számról előzetes...

Keresés a CP-ben

Megrendelés:

nyomtatás

Fórum

Fórum Főoldal



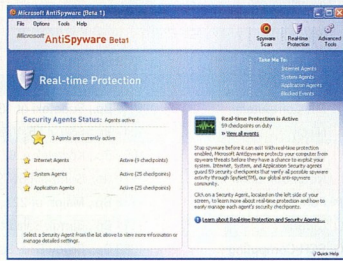
Hardver SZUPERSZÁMÍTÓGÉPEK



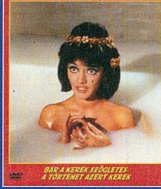
Mióta megjelent az IBM-nél a BlueGene, nagy versenyfutás kezdődött a világ leggyorsabb számítógépe címének kiérdemléseért, s e viadalt nem csupán öncélú szempontok vezérik. A szuper-számítógép ma már több, mint pusztán a nagy ipari nemzetek presztízstárgya, jóval inkább egy olyan komputer, amely akár döntő faktorrá válhat a nemzetközi versenyben.

Toptéma TÉNYLEG BIZTONSÁGBAN

Talán még sosem voltak ilyen veszélyben az adataink, mint manapság, hiszen egyre több olyan számítógép van, amelyik bekapcsolódik a nagyvilág vérkeringésébe s persze a kártevők megtalálnak minden apró biztonsági rést. Összszállításunk megpróbál áthatolhatatlan védelmet kínálni.



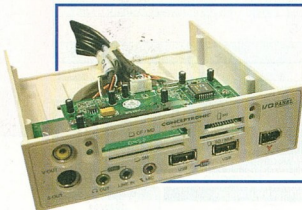
POLYTASSA CLEO!



DVD-MELLÉKLETTEL IS!

Júliusi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi, 14 CD-t helyettesítő, 9 GB-otis korongra – a CD-ken is szereplő programok mellett – egy igazi klasszikus filmvígjáték, a *Folytassa Cleo* is felkerült.

„Caesar a sebeit nyalogatja sikertelen európai hadjárata után. Elküldi legjobb barátját, Antoniuszt, hogy kössön stratégiai szövetséget Ptolemaisszal, aki Cleopátrával harcol az egyiptomi trónért. Antoniusz teljesen rabul ejti az egyiptomi hercegnő szépsége, és nem követi császára parancsát, sőt, összeesküvést forral ellene Cleopátrával. Caesar azonban átlat a sötét terven, és megparancsolja kis-növésű testőrének, Hengistnek, aki legyőzhetetlen képzelettel magát, hogy helyettesítse őt. A megrémült testőr Cleo szerelmi bajtalanának köszönhetően dühöngő örtülté változik, és Cleo iránti szerelmi kötődései majdnem meghiúsítják az egész tervet. Bár Caesar sorsa megpecsételődött, mégis minden jóra fordul. Antoniusz és Cleopátra tejbenn-vajban fürdőzik naphosszat, Hengisz pedig magával viszi a szerelmi bajtaltalóházájába, Angliába...”

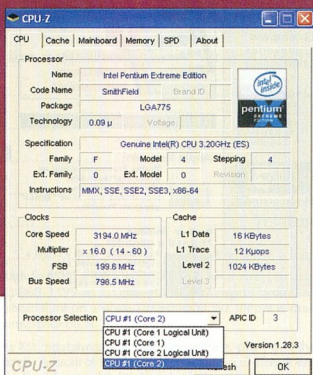


Gyakorlat PORTOK A PC ELEJÉN

Hogy kényelmesen elérjük a számítógépünk legfontosabb portjait, érdemes áthelyezni őket a PC előlapjára. E művelet végrehajtásában nyújt segítséget írásunk.

Hardver INTEL PROCESSZOR KÉT MAGGAL

A gigahertezek háborújának vége – legalábbis ezt mondja mind az Intel, mind az AMD. Ha megnézzük az egyre újabb és újabb processzorokat, óra-felben egyre kisebb léptekkel haladnak előre. A továbblépés iránya a kétmagos processzor – így működnek az Intel és az AMD mostanában bejelentett CPU-i.



Toptéma VIZUÁLIS HATÁSOK A FILMEKBE

Hollywood a mozgóképek megjelenése óta gyártja a mesterséges világokat, mára viszont már a szereplők is egyre gyakrabban virtuális lények. A látványos digitális hatások segítségével semmi sem lehetetlen: a statisztákat és a kaszkadőröket (és hamarosan a sztárokat is) a számítógép hozza létre.



Gyakorlatok haladóknak

1.



2.



3.



4.



5.



6.



A Nikon fejlesztői már megdolgoztak a jó fotóért. Most rajtad a sor.

Egy jó fotóért a nyaktörő mozdulatoktól sem riadunk vissza. Az új digitális tükörreflexes Nikon D50 még ebben is tökéletes társnak bizonyul. Mostantól érdemes lesz fáradnod, mert tudod, gyakorlat teszi...

Nikon

Nikon

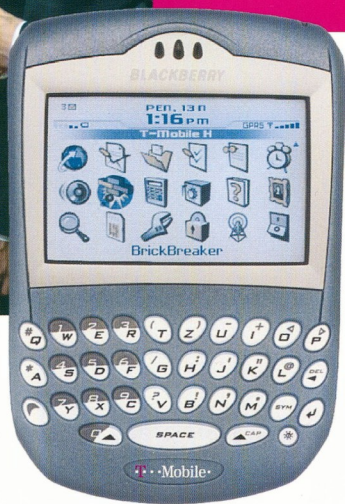
D50

55.6G

Vásároljon hivatalos partnereinktől!

A Nikon Kft. magyar nyelvű garancialevélét és magyar nyelvű, az eredetivel megegyező használati útmutatót csak a hologramos matricával ellátott dobozokban talál. A magyar fogyasztóknak megfelelő garanciafeltételeket, illetve számos más szolgáltatásunkat csak a hivatalos Nikon Kft. által kibocsátott magyar garancialevéllel rendelkező fényképezőgépet vásárolóknak biztosítjuk. Hivatalos partnereink listáját a www.nikon.hu oldalon találja.





BlackBerryvel megkapta volna az e-mailt, ...

hogy megjelenés öltönyben.

A T-Mobile BlackBerry szolgáltatásával egyetlen fontos üzenetet sem mulaszt el, hiszen külön csatlakozás nélkül fogadhatja leveleit a csatolt fájlokkal. A BlackBerry készülék egyesíti egy mobiltelefon, egy kézisámítógép és egy laptop előnyeit. Tegye zsebre az irodát, és élvezze a hatalmas kijelzőn a WAP és html-oldalakat, érje el az internet mellett vállalati intranetét is. Tervezze meg és egyeztesse programjait, megbeszéléseit az interneten.

*Bármely országból, melynek szolgáltatóival a T-Mobile Magyarországnak GPRS roaming megállapodása van.

www.t-mobile.hu/blackberry

T · · · Mobile · · ·
Jobb veled a világ